

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 05570

ROMANEN, DERTSEYLUNGEN, LEGENDEN UN VUNDER MAYSES

David Ignatoff

*Permanent preservation of this book was made possible
by Joseph Masteroff
in memory of
Louis P. Masteroff*

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

דוֹזַ אִינְגָאַטְחוֹ

רָמָנָעַן, דָּעֵר צִיּוֹלְוָנָגָעַן
לְעֶגֶעֱנֶדֶעַן
אוֹן וּוּאַנְדָּעַר מְעֻשָׂות

(פִּיר בְּעֶנֶר)

אַין צְוּוֵי אִינְטִילְוָנָגָעַן

בָּאנֶר אִיּוֹנֶס אוֹן צְוּוֵי :

רָמָנָעַן אוֹן דָּעֵר צִיּוֹלְוָנָגָעַן —

אַיִלְעָס פָּלָגָה

(א גְּנוּאַרְקָעָר רָמָאָן)

עֲוֹשָׂעַן עַוְוַיְיָ זָנוּן

(א בְּנוֹן אוֹן פִּיר טַיְלַן)

בָּאנֶד דָּרְיוֵי אוֹן פִּיר :

פָּוּן אוֹנוֹ פָּאָר אוֹנוֹ

דָּאָם פָּאָרְכָּאָרְגָּעָן לְיִכְתָּם

וּוּאַנְדָּעַר מְעֻשָׂות

**Copyright by
Farlag America**

פָּז אֹנוֹ פָּאָר אֹנוֹ

באנד דריי

ଓঁ আশুরাম্বণ

ליעונדייג די מעשיות פון רב נחמן
ברעסלצווער איז צו מיר געקומען דער
געדאנק פון דעם דזוייגען בוה.

דעם געדעכעניש פון מיין פאטער און מיין
מויטער, און פון די אלע נאָהענט און וויבע
אייף וועמען מיר זאגען — געשמאָרבען,
באמש זוי בלויבען אונַף אייביג לעבען איז
דעם אַמְתָּעָן ליבט פון דער וועלט, איז דער
מעשה פון דער וועלט.

וּמִיר נוֹצָעַן הַאֶלְעָזָר כְּדֵי אֲפִיעָר צַו דָּרְהָאַלְטָעַן, אֲזֹוִי נוֹצָעַן
מִיר אֲנוֹנוֹעַר לְעַבְעַן כְּדֵי צַו דָּרְהָאַלְטָעַן דָּאָס לִיכְטַ פָּוּן דָּרָר וּוּלְטַ. —
דָּאָס לִיכְטַ פָּוּן דָּרָר וּוּלְטַ, אֲזֹוּ דֵי מַעַשָּׂה פָּוּן דָּרָר וּוּלְטַ. — דָּרְרִי
בָּעָר הָעֲרָתָ דֵי דָּאֲזִינָּעָ מַעַשָּׂה, דֵי מַעַשָּׂה פָּוּן אַיִינָעָם, וּוָאָס אֲזֹוּ גַּעַד
בָּרָאכָט גַּעַוּאָרָעָן צַו דָּעַם לִיכְטַ פָּוּן דָּרָר וּוּלְטַ.

דֵי מַעַשָּׂה הַיְבָט זַיְךְ אֲזֹן מִיטַּ אַמְּלָק. —

וּוְאָרִים עַמְּס אֲזֹוּ אַמְּלָק גַּעַוּוּן אַוִּיפָּר דָּרָר וּוּלְטַ זַהָּר אֲחַשְׁבָּעָר
מַלְּקָה.

דָּרָר מַלְּקָה אֲזֹוּ אַרְוִיסְגַּעֲקוּמָעַן פָּוּן מַלְּכָות בֵּית דָוָר.

אוֹן דָּרָר דָּאֲזִינָּעָר מַלְּקָה אַחֲט וּזְהָר לְיֻבָּג גַּהְאָטָז וּוֹין פָּאָלָק
אוֹן עָר הָאָט מִיט זַיְךְ דָּרְטָפָר גַּעַלְעָרָנָט דֵי וּוּגָעָן פָּוּן דֵי ר
וּוּלְטַ, אוֹן עָר הָאָט גַּגְלָוִיבָט, אֲזֹוּ דֵי וּוּגָעָן פָּוּן דֵי ר וּוּלְטַ אַוִּיפָּר
וּוּלְכָעָ דָּרָר מַעַנְשׂ טָרָעָט, וּגָעָן דֵי אַיִינָצָיָנָעָ וּוּגָעָן וּוָאָס דָּרָר מַעַנְשׂ
דָּאָרָף וּוִיסָּעָן.

אֲזֹוּ אַבְּעָר בֵּי דָעַם מַלְּקָה אַיִוְגַּעְוָאָקָסָעָן אֲזֹוּ זְהָהָן וּוָאָס הָאָט
זַיְךְ דָּרְטָרָאָכָט, אֲזֹוּ דֵי וּוּלְטַ אַוִּיפָּר וּוּלְכָעָר דָּרָר מַעַנְשׂ טָרָעָט אֲזֹוּ
נִוְתָ דָּרָר עִיקָּר וּוּלְטַ, נָאָר אֲזֹוּ עָרְגָּי אֲזֹן דֵי הַיְמָלָעָן אֲזֹוּ פָּאָרָאָן אֲזֹא
וּוּלְטַ וּוָאָס אֲזֹוּ דָּרָר עִיקָּר, וּוְאָרִים יְעַנְעַ וּוּלְטַ אֲזֹוּ אַיִיבָּג, אֲזֹוּ
פָּוּל מִיט גַּרְוִיסְקִיָּת אֲזֹן מִיט וּוּאָנוֹנָדָרָ. אֲזֹן דֵי וּוּלְטַ אֲזֹוּ קָרָעָ
אֲזֹן אָרָעָם, אֲזֹוּ חָוֵיל אֲזֹן נַאֲקָעָט.

און דער بن מלך האט דערפֿאָר גענו מען טראכטּען, אָז ער אַיז
אַ וועהָר גְּרוֹיסְעָר חַכְמָה, אָז ער האט זיך אַרוֹמְגֶּנְגֶּלְטָ מִיטָּ נָאָך
אוֹזְוִינְגָּן חַכְמִים, אָזון האט זיך גְּעַנוּמָעָן מִישְׁעָן אַין דער פִּיהְרָוָן פָּוּן
דער מְלוֹכָה, אָזון האט גְּעַנוּמָעָן זָאָגָעָן דָּעוֹת, נִיטָּ נָאָר אַין זַיְן נָאָך
מעָן, נָאָר אוֹיךְ אַין דעם נָאָמָעָן פָּוּן זַיְן פָּאָטָעָר, דעם מְלָךְ.
און וועהָר דער פָּאָטָעָר האט דאס דערזָעָן, אַיז ער גְּעַגְּנְגָּעָן
און האט גְּעַמְּאָכָּט אַ גְּרוֹיסְעָן מְאַהְלְצִיּוּט.

און אָז דער מלך האט גְּעַמְּאָכָּט אַ מְאַהְלְצִיּוּט, אַיז דָּאָך אַוְרָאִי
געַעֲן זְעַהָר פְּרַעַחַלָּאָך, וּאוֹרִים עַס זְעַנְעָן זַיך צְנוֹנִיְּגָעָפָהָרָעָן מְעָנִיּוּט
שְׁעָן פָּוּן אַלְעָעָקָעָן וּוּעָלָט, אָזָן עַס זְעַנְעָן אַנְגְּגָעָקָעָן אַלְעָעָ גְּרוֹיסְעָ
לִיְּוָתָפָן לְאָנָּר, אָזָן אַלְעָעָהָרָעָן פָּוּן דער מְלוֹכָה. אָזָן אַלְעָעָהָבָעָן
זַיך אַוְרָאִי זְעַהָר שְׁטָאָרָק גְּפָרָעָהָתָמִיט דעם וּוּאָס זַיך הָבָעָן דָּעָרָה
לְעַבְטָמָן אָזָן הָבָעָן זְוָכָה גְּעַוְעָן צַו זַיְן אַוְיָף דעם מְלָךְ'ס גְּרוֹיסְעָן
מְאַהְלְצִיּוּט.

אין מִיטְעָן דער שְׁמָחָה האט זַיך אַבָּעָר דער מלָך אַוְיְפָגְהָוִיבָעָן
און האט זַיך גְּעַוְעַנְדָּט צַו זַיְן זְוָהָן אָזָן האט צַו אֵיכָם אַזְוִי גְּעָן
זְאָגָט :

— "מיַן זְוָהָן ! זְוָהָן, אַיך נִיבְּ דִיר אַיְבָּעָר דאס קָעְנוֹגִירִיך ! ...
נָאָר וּוּיָס — אַיך בֵּין אַ שְׁטָמָעָן עַהָעָר. קָוְסָ מִיךְ אָז אָזָן הָעָר,
וּוּאָס עַס וּוּעַט מִיטָּ דִיר טְרַעְפָּעָן צֻום סָופָ פָּוּן דִיר טָעָג."

און כָּאָטָש דער מלָך האט גְּזָוָאנְט : "קָוק מִיךְ אָז אָזָן הָעָר",
פָּוּן דְּעַסְטוּגָעָן האט ער מְעהָר קוֹיָן וּוּאָרטָ נִיט אַרוֹסִיגְעָרָעָט.
נָאָר דעם מְלָך'ס אַוְיְגָעָן הָבָעָן גְּעַקְוָט אַוְיָף דעם זְוָהָן אַזְוִי, אָז
אַלְעָעָהָבָעָן פְּאַרְשְׁטָאָנְגָעָן וּוּאָס דער מלָך האט גְּזָוָאנְט, כָּאָטָש זַיך
וּוּאָלְטָעָן דאס נִיט גְּקָאָנְט אַיְבָּעָרְלִיְּגָעָן אַין וּוּרְטָעָר. דער בָּן
מְלָךְ אַיז אַבָּעָר גְּעַוְעָן זְעַהָר יְוָנָג, האט ער דאס נִיט דְּעַרְזָעָן אָז נִיט
פְּאַרְשְׁטָאָנְגָעָן ...
און דער בָּן מלָך האט נָאָכְדָּעָם אַפְּגָעָנוּמָעָן דִי מְלוֹכָה זְעַהָר

שארף, און ער האט זיך געמאכט נייע הארען און ריטער, און ער האט נאך מעהאר אונגעוויבען פאראשטעהן, און ער אייז א גרויסער חכם, און ער האט נאך מעהאר לייב בעקראנגען זיין חכמה, און האט צ'ז זיך צונגציזויגען די גראטטע חבמיים פון דער וועלט. און אזווי, בין ער האט זיך מיט לייב און לעבען איבערגעניעבען צו דער דיאוגען חכמה.

פון מאל צו מאל האט אבער דער בן מלך גענומען פיהלען, און ער ווערט דורך זיין חכמה ניט דערחויבען, נאך ער גלייטשט זיך נאך ארוןטער... פלענט איהם פון דעם נעהמען נאגען דאס הארטז... דעם עולם איבער וועלכען דער בן מלך האט געקניגט, און איבער וועלכען ער האט געהאלטען אין פערשפּוּרִיטָן זיינע גרויסע חכמה, האט דאס ניט געשארט, ואארים עם אייז געלעגען א גרויסע טיעפּקְיַת איזן די חכמת פון דעם ניועם מלך און פון זייןע חכמיים, האט זיין דעריבער דער עולם ניט גוט פאראשטאנגען און האט גע-מיינט, איז אלץ איז זיין עם דארכְׂךְ צו זיין, און האט זיך געלעבט גוט און פרום.

דער נייער מלך אלזין, האט אבער וואס וויטער אלץ מעהאר גענומען פיהלען איז עפּעס אייז דאס ניט גלאט מיט די גרויסע חכמת זיינען, אבער זיין נאך ער פלענט מיטן' שכ' נעהמען פאראשן וואס דאס אייז איזוינס, פלענט ער ווידער אריינפּאלאען איז דער דיאוגען חכמה, און פאָר א צייזט פלענט זיך איהם ווידער נעהמען דאכטען, און ער אייז גרים און דערחויבען, בייז עם פלענט אויפּ איהם ווידער קומען אט דאס שRELIEF אונגענדינגען הארטז פון הארץן, און ער פלענט זיך ווידער דערפּיהלען דערנידערינגט און געפּאלען.

אונ דאס נאגענדינגען הארטז פלענט נעהמען פרעגן זיין א לעבען דינער מענש : — “שטייטש ! ? פאָר וואָס ? ! פאָר וווען ? ! וואָס האסטו צו מיר ? ...”

און דער יונגעער מלך פלענט דעםאלט נעמען קוּקען אַרְום זיך...
זובען און ניט וויסען וואָס...
צום סוף האָט זיך דער بن מלך גענומען ווענדען צו זיין באָ
טער — דעם אלטען מלך.
דער מלך אַבער האָט איהם אוּסגעערטר און נאָר ניט געַ
ענטפערט.

נאָר ווען דער מלך האָט דערזעהן, אָז דער זוחן הערט ניט אוּיָה
אוֹ קומען, האָט ער זיך צו איהם גענונדט און אַזוי געאנט :
— יונגעַלְגַּן ! דאס וואָס דוֹ זוכסט אַין אַזוּנָעַ מִינָּנוּן אַין ניט
פאָרשְׁרִיבְּעַן אַין דִּינָּנָעַ קְלוּנָעַ בֵּיכֶה. אַ בוּס וואָס רעדט נאָר
ווען עַס בְּלָאָט אַוְּף איהם דער ווינָה, קָאָן דַּיר אַמְּאָל וועגען דעם
דעַרְצָעַהְלָעַן פִּיעַל מַעֲהָר ווֹ דִינָּנָעַ בֵּיכֶר אַון דִינָּנָעַ אַלְעַ קְלוּנָעַ לִוְתַּחַת ;
אַ גַּאנְצָעַר ווֹאָלָד — נאָך מַעֲהָרָר.

דער בן מלך האָט זיך דערפֿהָלְט פָּאָרְשָׁעָהָמְט פָּוּן דעם באָ
טער'ס רײַד אַון פָּוּן דעם פָּאָטָעָר'ס שְׂטָאַלְעַץ, פָּוּנְדָּעָסְטוּוּגָעַן האָט
ער געמאָגָנָט. אַון נאָכְדָּע, ווען עַס פְּלָעַנְגָּן אַוְּף איהם אַנְקָוּמָעַן
די מִינָּנוּן פָּאָר ווֹעַלְכָּעַ ער האָט ניט גַּעַטְמַט קִיּוֹן באַשְׁוּיָּה, פְּלָעַנְט
ער זיך שׂוֹין מַעֲהָר ניט ווענדען צו זיין פָּאָטָעָר, דעם מלך, נאָר ער
פְּלָעַגְתָּהָיִיסְעָן זָאָטְלָעַן זִיְּן פָּעָר אַון פְּלָעַנְט זיך לאָעָן צו אַ ווֹאָלָד.
אוֹן פְּלָעַנְט זיך ווענדען צו יַעֲדָעַן רְוִישָׁעָנִיגָּעַן בְּוּס :

— בְּוּס ! בְּוּס ! קָאנְסָטוּ מִיר זָאנְגָּן פָּאָר ווָס מִין שְׁכָל
הָאָט ניט קִיּוֹן טְרִיאִיסְט פָּאָר מִין הָאָרֶץ ? זַעַה, מִין קָאָפָּ אַיְוֹ
פּוֹל מִיט חַכְמָה אַון מִין הָאָרֶץ אַיְוֹ ווֹיסְט. זַעַה, אַיך בָּן דער
קָעְנִיג, דער חַכָּם אַון דער לְהָרָר פָּוּן אַ גְּרוּיְסָעַן פָּאָלָק, נאָר ניט
פָּוּן מִין אַיְינָעַן הָאָרֶץ ...

דער בְּוּס פְּלָעַנְט עַנְטְּפָעָרָעַן מִיט זִיְּן רְוִישָׁעָן, נאָר דער יַעֲנָגָעַ
מלְעַט פְּלָעַנְט הָרָעָן אַון ניט ווָיסָעַן ווָסָס...

אלה בפקודת צוות דפ"ר בן מלך

און אינטראקט האט געטראפֿען, אוֹ דער בּוֹ מַלְךָ אַיִוּ זַיְקָ אָוּטָ
געפֶאָהָרָעָן אַיִוּ וּוּאָלָד אַיִוּ זַיְקָ אַיִינְגָהָעָרט אַיִוּ דָעַם רְוִישָׁעָן פָּוּן דֵי
בּוּיְמָעָר, וּוּ עָרָ וּוּאָלָט פָּוּן זַיְקָ וּוּעָלָעָן אַרוּוִיסְבָּאָקְמוּעָן אַ טְרִוִּיסְטָ אַיִוּ
אַ פָּאָרְשְׁטָמְעָנְדִּינְגָּן אַוּפָּ דָעַם, פָּאָרָ וּוּאָסָּ דָעַר שְׁכָלָ פָּוּן דֵי קְלוֹגָעָ
פָּאָרְפִּיהָרָט. אַיִוּ בָּאָטְשָׁ דֵי בּוּיְמָעָר הָאָבָעָן גַּעֲזָגָט
זַעַחַר פְּיעַל, הָאָטָּ עָרָ דָאָס פָּאָרְטָ נִיטָּ גַּעֲקָנְטָ אַיִבְּרָלִיְּגָעָן אַיִן גַּעַדְ
דַּאָּקָנְעָן אַיִוּ אַיִוּ וּוּרְטָעָר, אַזְוִי, אַזָּ עָרָ זַאְלָ בֵּי זַיְקָ זַיְוִן זַיְכָ עָרָ
אַיִוּ דָעַם וּוּאָסָּ זַיְקָ זַעַגָּן. — דַּעֲמָאָלָט הָאָטָּ זַיְקָ זַיְוִן פָּעָרְדָ פְּלָזָץָ
לְגַנְגָ אַ צִּיהָ גַּעֲטָוּן אַזָּ וּוּיטָן, אַיִוּ אַפְּנָעָלָאָבָעָן אַ שְׁטִיךָ וּוּגָן, אַיִוּ
אַיִוּ עַרְגָּעָץ מִיטָּ אַמְּאָלָ שְׁטָהָעָן גַּעֲלִיבָעָן ...
אַיִוּ וּוּעָן דָעַר יְוָנָגָעָר מַלְךָ הָאָטָּ זַיְקָ גַּאְכָרָעָם אַוּמְגָעָקָטָ הָאָטָּ
עָרָ פָּאָרָ זַיְקָ דָעְרוֹעָהָן אַ פָּאָרְבִּיְּגָעָהָנְדִּינְגָּן בְּעַטְלָעָר.
— בְּעַטְלָעָר, בְּעַטְלָעָר, וּוּרָ בִּסְמָטוֹ? — הָאָטָּ דָעַר יְוָנָגָעָר מַלְךָ
אַוִּיסְגָּשָׁרִיעָן.
דָעַר בְּעַטְלָעָר אַיִזְ גַּעֲלִיבָעָן שְׁטָהָעָן, הָאָטָּ אַוִּיפְגָּהָוִיבָעָן דֵי
גַּוִּוִּיטָ בְּרָעָמָעָן פָּוּן אַיִבְּרָ זַיְנָעָן אַוִּיגָעָן. הָאָטָּ גַּוְטָ בְּאַטְרָאָכָטָ דָעַם
רְיוִיטָעָר אַיִוּ דָאָס פָּעָרְדָ, אַיִוּ הָאָטָּ גַּעֲנָטְפָעָרָט שְׁטָרָעָנָגָ:
— דַּו זַעַחַטָּ נִיטָּ? ! — אַיקָ בִּין אַ בְּעַטְלָעָר!
דָעַר יְוָנָגָעָר מַלְךָ הָאָטָּ זַיְקָ פָּאָרְבּוֹאָנוֹנְדָעָרָטָ פָּוּן דָעַם וּוּאָסָּ דָעַר,
בְּעַטְלָעָר רְעָדָט צַוְּ אַיִהָם אַזְוִי שְׁטָרָעָנָגָ, אַיִוּ עָרָ אַרְאָפָּ פָּוּן זַיְוִן פָּעָרְדָ,
אַיִוּ צַוְּ אַזְוִם בְּעַטְלָעָר אַיִוּ גַּעֲפָרָעָגָט;

— בעטלאער ! זעהנטו מיט וועטען דו רעדסט ? !

— אודאי זהה איך, — החט דער בעטלער געגענטפערט.

— ווער בין איך? — האט דער יונגעער מלך זיך נאָבְגַעֲפַרְעָגֵט
ארשנְגִיבֶן.

אין דער בעטלער געוווארען ביז און האט געענטפערט:

— דו ביזט א פארשארכטער יונגלינג, וואם גראטעלט זיך

נטער ניט נאך זיין מאם, און געהט ניט נאך זיין פום !....

דא האט דער יונגער מלך פון ראם נוי באטראקט דעם מאָרד

גָּמְ בַּעֲטַלֵּר, זִיּוֹן שְׁטוּקָעָן, זִיּוֹן טָאָרְבָּע אָוֹן דַּי גַּרְוִיסָע, גַּרְוִיעַ

עמען, וואם זענען געדיכט געהאנגען ארייבער זייןע אויגען, און

אט מוט א שמייכלענדיגען בעמ אויסגעשריווען:

— דער וואלד דא איז געדיכט און ווילד, אבער נאך געדיכטער

ז' ווילדער הענגען דיר, זוויזט אויס, די בעדען איבער דינגען

ונען, צי אפשר ביזוטו גאר אינגעאנצען בלינר!? — זעהסטו דען

ט או פאר דיר שטעהט איזט דער מלך ? !

— דעך טרי ! ? — האם ר' ערך בטל ערד איזו גונע שערען —

...! 8 וְעַלְתָּה אֵין לְאָסֶף לְאָסֶף בָּזָה אֲיוֹן אֲוֹטָס גַּעֲזָרָעַן ! 8-85-85-8

בנין מושב עת קדום והה גזירה הוא חנוך ללבובן הילדיות. מושב

— וְאַתָּה עֹשֵׂה קְרִבָּה אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִזְמָרָתָךְ בְּשֻׁנְנָה.

—הוּא גָּדוֹלָה... זֶה מְרֻמָּה וְזֶה בְּגִזְעָנוֹ אֵין וְזֶה מְהֻמָּם —

בעם ונאלך ? — האם בער ווניאר מלך אונסוניאניאוין א פאר

וְבָרֶךְ יְהוָה בְּעֵד כָּל-עַמּוֹת אֶת-עֲמֹתָיו וְבָרֶךְ יְהוָה בְּעֵד כָּל-עַמּוֹת אֶת-עֲמֹתָיו

— אָ צוֹ שְׁנוּעָר. אָ יְוִנְגֶּרְגֶּנְגֶּה. וּוְעַט וְיֵוּן פָּאָר דִּיר אָוּ וְוִינְפָּעָן

ער איד בין. נאָר ווַיְיל אִיךְ זעה — דָו בְּלַאנְדּוֹשְׁעַטְטַ, כָּאַטְשַׁ דָו

ייננט, דו ביוט אַחכָם, אָונ וויל דו האטט מיך געטראָבען אִיצט

ז' וואלה, און זויל איך זעה — דײינע אויגען זענען הונענעריג

ז דין הארץ איז שוער, טא וועל איך דיר דערצעהלוּן א מעשה

אפשר וועסטו פון דער מעשה עפעם וויסען און לרנגען... עפער
 דינגען אויערען און דיין הארץ און הער :
 לרנגען איז פארצן אַלאָנֶר, דאס לאָנֶר איז אַזְוִי גְּרוּם, אַז עס
 נעטט אַז ויך אַריין אַלְעַן לענדער פון דער וועלט, אַז גְּרוּנֶר
 פון דעם לאָנֶר אַז פארצן אַשְׁטָאָט, אַז דִּי שְׁטָאָט אַוְּפְּגָנְשָׁטָלֶט
 אַזְוִי, אַז וֵי נעטט אַז ויך אַריין אַלְעַן שְׁטָאָט פון דעם לאָנֶר.
 אַז דער שְׁטָאָט אַז פארצן אַחוֹן, אַז דאס הוֹזָאַזְוִי נְעַבְּדוּמָן, אַז
 עס נעטט אַז ויך אַריין אַלְעַן היּוּרָר פון דער שְׁטָאָט. אַז דעם
 הוֹזָאַזְוִי פארצן אַמעְשָׁן, אַז דער מענְשָׁן אַז גְּרוּסָר אַז וּאַונְדָּרָר
 באָרָר, אַז עַר נעטט אַז ויך אַריין אַלְעַן מענְשָׁן פון דער שְׁטָאָט.
 אַיבָּעָר דעם דָּזְוִונְגָּן גְּרוּסָעָן אַז גְּרוּנְדָּרְבָּאָרָעָן לאָנֶר, הערטש אַ
 מְלָךְ, האָט עַר אַז ויך דִּי גְּבוֹרָה פון אַלְעַן גְּבוֹרִים אַז דער וועלט
 אַז דאס קָעְנִיגְלִיבָּעָן פון אַלְעַן קָעְנִיגְעָן פון דער וועלט. וּאֱרִים
 עַר אַז דָּקָדָר מְלָךְ פון דעם לאָנֶר פון אַלְעַן לענדער — —
 דָּעַבָּאָר וִיצְטָמָע עַר אַבָּעָר שְׁטָעַנְדִּין אַונְכָּעָר פָּאָרָהָאָגָּנָעָן אַז וּילְּ
 נָאָר פָּאָר קִיְּנָעָם זִוְּן פְּנִים נִיט וּוּיוֹזָעָן.

איינטמאָל אַבָּעָר האָט גַּעֲטָרָפָעָן, אַז לרנגען אַז גְּעוּוּן אַסִּיסָּר.
 דער קִיסְּרָה האָט בַּיִּי ויך גַּעֲחָתָט דִּי פָּאָרָטְרָעָטָן פון אַלְעַן הערטש
 אַז דער וועלט, נָאָר דעם פָּאָרָטְרָעָט פון דעם מְלָךְ וּאֱסָטָה
 אַיבָּעָר דעם לאָנֶר וּאֱסָט אַז דער עַיקָּר אַז דער תּוֹךְ פון אַלְעַן לענְגָּן
 דער האָט עַר בַּיִּי ויך נִיט גַּעֲחָתָט. האָט דאס דעם קִיסְּרָה אַודָּאִי
 פָּאָרָטְרָאָסָעָן אַז דעם האָט אַיהם זַעַחַר באָנְגָּן גַּעֲטָוֹן.

הָאָט ויך דער קִיסְּרָה איינטמאָל גַּעֲוָעָנדָט צו דעם קלְוָנְטָעָן פון
 זִוְּנָעָ רָאָטְגָּעָבָּר, אַז דעם האָט צו אַיהם גַּעֲזָגָט :
 — זַעַחַר, אַיך האָבָּב בַּיִּי מִיר דִּי פָּאָרָטְרָעָטָן פון אַלְעַן הערטש
 דער וועלט, נָאָר דאס בַּיֶּלֶד פון דעם מְלָךְ האָבָּב אַיך נִיט. וּאֱרִים
 דָו וּוּיסְטָמָע — עַר וּוּיוֹזָט נָאָר קִיְּנָמָאָל נִיט זִוְּן פְּנִים. דָו

אֲבָעָר בְּיוֹת דָּאָךְ אֲ גְּרוּוֹסְעָר חַכְמָ, לֹאַ זַּיְקָ צָוּוֹעָק אַיְן יְעַנְעָם לְאָנָּה,
אֲפָשָׁר וְעַט זַּיְקָ דִּיר דָּוֹדָה דִּין הַכְּמָה אִינְגֶּנְעָבָּעָן צַו זַּעַחַן זַּיְן פְּנִים,
וְעוֹסְטוֹ פָּאָר מִיר אַיְהָם אַפְּמַאְלָעָן, אֲדָעָר דָּו וְעוֹסְטוֹ מִיר כָּאָטָש דָּעָר
צַעְלָעָן וְוי עַר זַּעַחַט אָוִיס !

הַאָט דָּעָר חַכְמָ זַּיְקָ אַזְוּקְגַּעַלְאָוָת אַיְן וְועָג אַרְיָן, אַוְן הַאָט בַּיִּ
זַּיְקָ גַּעַטְרָאָכָט : — אַיךְ וּוּלְ שַׁוִּין גְּעוּוֹס יָא בְּרִיְוָנְגָעָן דָּאָס בַּיְלָד
פָּוֹן דָּעָם מַלְךָ פָּאָר דָּעָם קִיסְרָ, וּוֹאָרָס אַיךְ בַּיִּן דָּאָךְ אֲ חַכְמָ !

אוֹן עַר הַאָט בַּיִּ זַּיְקָ אַפְּגַּעַמְאָכָט : — אַזְוִי וְוי דָּאָס לְאָנָּה וְאוֹן
עַס הַעֲרָשָׂת דָּעָר מַלְךָ אַזְוִי דָּאָךְ דָּעָר עַקְרָ אַוְן דָּעָר תַּחַן פָּוֹן אַלְעָ
לְעַנְדָּעָר, אוֹן אַזְוִי וְוי קַאְטָאָוּס גַּוְלָט דָּאָךְ אַיְן אַלְעָלָעָ לְעַנְדָּעָר, וְעוֹט
דָּאָךְ דָּאָס גְּעוּוֹס אַזְוִי דָּאָרָט גַּיְלָטָעָן.

אוֹן עַר גַּעַלְוָעָן אַחַיָּין אַיְן יְעַנְעָם לְאָנָּה אַזְוִי קַאָךְ
טַאָוּס פָּאָרְשָׁטָעָלָט פָּאָר אֲ סַוחְרָ אַוְן הַאָט אַזְוִי קַאְטָאָוּס גַּעַלְ
נוּמָעָן הַאַנְדָּלָעָן, אוֹן הַאָט זַּיְקָ אַיְנְמִיסְטָעָן גַּעַלְאָוָת אַפְּנָאָרָעָן, בְּרוּ
עַר וְאַל זַּיְקָ נַאֲכָרָעָם קַאֲנָעָן לְאַדְרָעָן מִיטָּדִי וּוֹאָס הַאֲבָעָן אַיְהָם אַפְּ
גַּעַנְאָרָט, בְּרוּ עַר וְאַל זַּיְקָ קַאֲנָעָן לְאַדְרָעָן אַזְוִי לְאָנָּגָן בַּיִּזְ
וְעוֹט בְּרִיְוָנְגָעָן זַּיְן לְאַדְרָעָישָׂ צַו דִּי פָּאָרְהָאָנְגָעָן פָּוֹן מַלְךָ.

די מַעְנְשָׁעָן פָּוֹן דָּעָם לְאָנָּה וּוֹאָס אַיְזָן זַּיְקָ כּוֹלְלָאַלְעָלָעָנִי
דָּעָר, הַאֲבָעָן דָּאָךְ אֲבָעָר בַּיִּ זַּיְקָ דָּעָם קַאְטָאָוּס פָּוֹן גַּאֲרָ דָּעָר וְעוֹלָט.
הַאֲבָעָן זַּיְקָ דָּאָךְ גַּלְיָיךְ דָּעָרְשָׁאָנָט וְעוֹר דָּעָר חַכְמָ אַיְזָן וּוֹאָס עַר
וְוְיָן. הַאֲבָעָן זַּיְקָ דָּאָךְ גַּלְיָיךְ דָּעָרְשָׁאָנָט גַּעַלְאָוּס טְרוּיְבָעָן קַאְטָאָוּס, אוֹן
הַאֲבָעָן אַיְהָם פָּוֹן קַאְטָאָוּס וְעוֹגָעָן גַּעַלְאָוּס פָּוֹן וּוֹאָס עַר וְוְיָן.
אוֹן זַּיְקָ הַאֲבָעָן אַיְהָם גַּעַלְאָוּס זַּיְקָ אַפְּנָאָרָעָן, אוֹן זַּיְקָ הַאֲבָעָן אַיְהָם
גַּעַלְאָוּס זַּיְקָ לְאַדְרָעָן, אוֹן זַּיְקָ הַאֲבָעָן אַיְהָם גַּעַלְאָוּס גַּעַבָּעָן כָּאָבָאָר. אוֹן
זַּיְקָ הַאֲבָעָן אַיְהָם גַּעַלְאָוּס בְּרִיְוָנְגָעָן זַּיְן לְאַדְרָעָישָׂ בַּיִּזְ

גַּעַנְעָן פָּוֹן דָּעָם מַלְךָ.

אוֹן אַזְוִי דָּעָר חַכְמָ אַיְזָן גַּעַלְוָעָן צַו דִּי פָּאָרְהָאָנְגָעָן פָּוֹן דָּעָם
מַלְךָ, הַאָט עַר דָּאָךְ גַּעַמְיִינָט, אוֹן דָּאָס אַיְזָן גַּעַבָּעָן דָּרְפָּאָר, וּוֹאָס עַר

איו א גרויסער חכם, האט ער אויפֿגעהויבען זיין קול אין דער הויך
און האט גענומען שרייען צו דעם מלך :

„איבער וועמען קענינגסטו, גרויסער קעניג ! ?

„ראַס אַיּוֹ דֶּקָּךְ אַ לְּאָנֵּד אַיְגָּנָּגָּצָּעָן פּוֹלְ מִיטְ לִיגָּעָן .

„פּוֹן אַנְהָוִיבְ בְּיוֹן אַוְיסְלָאָזְ אַיּוֹ אַיּוֹ דַּעַם נִימְטָא לִיןְ אַמְתָּה .

„דיינְגָּעָן סְוָהָרִים, דיינְגָּעָן גְּרִיבְתְּחִיְזָעָר, דיינְגָּעָן נְאָסָעָן זְעָנָעָן
פּוֹלְ מִיטְ שְׁוִינְדָּעָלָעָ, רְוִיבְ אַיּוֹ בְּעַטְרוֹן ! ?

און דער חכם האט זיך מיט זעהר קְלָנוּגָן רְיֵיד גענומען אויסִי
דעַרְצָעַהָלָעָן פּוֹן נָאָר דַּעַר פֿאָלְשָׁקִיְתָּ אַיּוֹ דַּעַם לְאָנֵד .

וַיַּי נָאָר דַּעַר מֶלֶךְ האט דַּאֲסָ דַּרְעָהָרֶט, האט ער צְוָגָעָנוּגָט
זַיִן אַוְיעָר צָוָם פֿאָרְהָאָנָג, כְּדַי ער זָאָל בְּעַסְרָ פֿאָרְנָעָמָעָן דַּיְ דַּאְזְוִינָעָ
רְיֵיד. וּוֹאָרִים עַמְּ אַיּוֹ בְּיַיְ דַּעַם מֶלֶךְ גְּעוּזָן אַגְּרוֹסָן וְאוֹנְדָרָעָ, אַזְּ
עַמְּ וְאָל זיך גַּעֲפִינָעָן אַ מעַנְשׂ וְוָאָס וְוִיסְטָ פּוֹן אַזְוִי פֿיְעָל פֿאָלְשָׁקִיְתָּ
אַיּוֹ זַיִן לְאָנֵד .

און ווען דער חכם האט דַּרְעָהָעָן, אַז מִיט זְיַינָעָ חַכְמָה/דִּינָעָ
רְיֵיד האט ער גַּעַמְאָכָט דַּעַם מֶלֶךְ צְוָנִיְגָעָן דַּעַם אַוְיעָר צָוָם פֿאָרָהָ
הָאָנָג אַיּוֹ ער גַּעַוּאָרָעָן נָאָךְ דְּרִוִיסְטָעָר אַיּוֹ אַוְיסְגָּרְעָפָעָן :

— מעַן וְוָאָלָט גַּעַקְאָטָן מִיְוִינָעָן, אַז אַוְיךְ דַּו, גְּרוֹיסָרְ מֶלֶךְ, בְּיוֹתָ
אַזְוִי וְזַיִן, אַז אַוְיךְ דַּו הָאָסָטָ לִיעַבְ לִיגָּעָן וְזַיִן גַּעַנְצָעָן לְאָנֵד
דִּינָסָ, אַבְעָרָ נִיְין ! — פּוֹן דַּעַם וְוָאָס דַּו הָאַלְטָסָטָ זַיִן וְוִוִּיתָ פּוֹן
זַיִן, פּוֹן דַּעַם וְוָאָס דַּו פֿאָרְהָוִילְסָטָ דִּינָסָ פּוֹן זַיִן, קָאָן מעַן זְעָהָן
אַז דַּו קָאנְסָטָ זַיִן נִיטָ פֿאָרְטָרָאָנָעָן, וְוֹאָרִים דַּו הָאַלְטָסָטָ קִינְגָעָן פּוֹן

זַיִן נִיטָ פֿאָרָ וְוִירְדִּין צָו זְעָהָן דִּינָסָ אַנְגָּוִיכָטָן.
הָאָט זַיִךְ אַבְעָר דַּעַר גְּרוֹיסָרְ אַז לִיכְטִינְגָּרְ מֶלֶךְ פֿלְוִצְלָונָגָ
אוֹיְפֿגעָהוִיבָעָן אַזְוִי הָאָט אַז וְוָאָרָךְ גַּעַטְוֹן דַּעַם בְּלוֹעָן פֿאָרְהָאָנָג פּוֹן
פֿאָרָ זַיִךְ אַזְוִי הָאָט יְזָדָ אַנְטְּפָלְעָקָט אַזְוִי זַיִן לִיכְטִינְגָּוִיכָט — — —
און דַּאֲסָ הָאָט דַּעַר חַכְמָ גַּעַוּאָלָטָ, אַבְעָר דַּי לִיכְטִינְגָּ
קִיטָ פּוֹן דַּעַם אַמְתָ'ן מֶלֶךְ אַזְוִי, אַז אלְעָגַעַן גְּלִיךְ אַנְדָרָעָרָ

געפאלען מיטין פנים צו דער ערדה, נאך ניט דער חכם. — ווארים ער האט דאך דעם גאנצען שפיעל געמאכט בדי צו זעהן דעם מלך. דאס מוויל אבער וואס האט נאך געוואלט רויידען אוינ גלייך אהן לשון געלביבען, אוון די הענט וואס האבען געוואלט מאלען, זענען אפגענו מען געוואראדען.

אוון ווען דער חכם אוין געקומען צוריק צו זיין קיסר, וואט האט איהם געשיקט נאכ' בילד פון דעם מלך, האט ער שיין נאך געקאנט הערען ווי דער קיסר פרענט בי איהם אלץ אוון פרענט :
 „וואי זעהט אויס דער מלך ? ...
 „וואי זעהט אויס דער מלך ! ? ...

בי די לאצטער ווערטער אוין דער בעטלער וואס האט דער צעהלט דרי דאזונגע מעשה ניט געוואראען. אוון ווען דער יונגער מלך האט זיך אומגעקוקט האט ער דערוזהן אויפין ארט פון דעם בעט ער א גרויפען אלטטען בוים ...
 — „וואס איז דא געשהן ? ...
 — „וואס האט דא פון מיר געוואלט אט דער אלטער בעט ער ? ...

אוון דער יונגער מלך האט גענומען קוקען אויפ זיין קלידער אוין אויפ זיך, אהן האט געפרענט :

— זעה איך אויס ווי א מלך ? ווי אן אמת'ער מלך ? ...
 אוון ווען ער האט זיך נאכדרעם געזעט אויאו זיין בערד אוון גענומען פאהרען אהיים האט זיך איהם געדאכט — ער הערט ווי עמיצער א ביוזער לאכט פון איהם אוון פון זיין חכמה, ווי עמיצעען ביזען, לאכערדיינע קולות טראגען זיך נאך איהם איבערן'ן ואלאד אוון פרענען אהן אויפהער :

„וואי זעהט אויס דער מלך ? ...
 „וואי זעהט אויס דער מלך ! ? ...

לאנג האט דער יונגער מלך זיך ניט געקאנט באָרוּחוּגַען, —
וואָס איז דאס פֿאָר אַ בעטְלָעֶר וואָס עֶר האט אַנגעטראָפָעַן אַין דעם
גרויסען וואָלֶד? ... וואָס אַיּוֹ דאס פֿאָר אַ מעָשָׂה, וואָס עֶר האט אַיהם
דעַרְצַעְהַלְטָן? וועָר אַיּוֹ דאס אַט דער לִיבְטוּנֶר מלֶךְ פָּוּן וועַלְכָעַן
ער האט גערעדט, אָוּן וואָס אַיּוֹ דאס פֿאָר אַ חַכְמָה וואָס עֶר האט
אַזְוֵי בַּיּוֹן אַוְיסְגָּעָלָאַכְטָן... וואָס האט עֶר מִיר מִיט דעם גַּעוּוָאַלְטָן
זָאָגָעַן? ...

אָוּן דער יונגער מלֶךְ האט זיך נַאֲכָדָעַם גַּעֲנוּמוּן אַרְוָמְטָרָאַגְּעַן
אוּיפָּזְיוֹן פָּעָר אַיְבָּרְן גַּרְוִיסְעַן וואָלֶד טָאנְ אַיּוֹן טָאנְ אָוּים, אָוּן
מִיט אַוְמְרוֹחַ גַּעֲקוּסְט אַין אַלְעָן זִוְּתָעַן, בַּיּוֹן אַיְינְמָאַל אַיּוֹ אַיהם דער
בעטְלָעֶר אַנְטְּקָעַגְעַן גַּעֲקוּסְעַן ...

— יונְגְּלִינְג! — האט דער בעטְלָעֶר צו אַיהם אַוְיסְגָּעָלָאַכְטָן —
וואָס טְרִיאַסְעַלְסְטָו אַזְוֵי שְׁטָאָרָק דַּי שְׁטִילְקִוִּיטָן פָּוּן דַעַת וואָלֶד? !
הָאַסְטָו דַעַן נִיט קִיּוֹן וואָאָךְ אַרוּם דִיּוֹן הוּוֹ? צִי עַם פַּעַלְתָּט רָעַן
זַיְיד אוּיפָּזְיוֹן צְוַאַקְפָּעַנְסָ קַוְשָׁעַן?

— נִיּוֹן, בעטְלָעֶר — האט גַּעֲנַטְפָּעַרטָּט דער יונגער מלֶךְ —
עַם שְׁטָעַהְתָּ אַ גַּרְוִיסְעַן וואָאָךְ אַרוּם מִין הָוִי, אָוּן מִינְיָן קַשְׁעָנָס זִוְּדָן
נָעַן באַצְוִיגְעַן מִיט דַעַם בעטְלָעֶן זַיְיד. נָאָר וועָר אַיּוֹ דאס אַט דער
מלֶךְ פָּוּן וועַלְכָעַן דַוְהָאַסְטָו מִיר דַעַרְצַעְהַלְטָן? ... אָוּן פָּאָרוּוָאָסָהָאַסְטָו
מִיר גַּעֲזָאַטָּן, אָוּן אַיךְ גַּאֲרָטָעָל זַיְךְ אַונְטָעָר נִיט נָאָךְ מִין מָאָס אָוּן

או איך געה ניט נאך מײַן פום?... וויסטו דען ניט או איך בין דער געקרונטער بن מלך, דער זוהן פון דעם גרויסען מלך פון דעם לאָנֶר, דער זוהן וואָס האָט געקראנען דאס קענינרייך פון דעם פֿאָר טערס הענט?

— יאָ, איך ווים, ווער דז ביוט. און איך קאָן אויך דעם אלט טען מלך פון דעם לאָנֶר, און ער קאָן מלך אויך... אַבער צי דז ביזט זיין זוהן, דאס ווים איך ניט. וואָרים ווי קאָן דען אַבען מלך זיך אַנטוֹן אַין דער קְרִוֵּן פון מלך אַין דִּין אויך גען?... וועלכער זוהן ועצט זיך דאס אויף זיין פֿאָטערס אַרט, ווען דער פֿאָטער לאָבעט?... הער אָוִים, דו יונגעַנְג, און ווים — דִּין קאָפּ אַיז פֿוֹל ניט מיט שכּן — נאָר מיט גִּיצְיָגּוּ ווערטען. נאָר וויל איך זעה — דִּינְעַ אַוְינְגָּן זענען הונגעריג אָוּן דִּין האָרֶץ אַיז שׂוּעוֹר, און וויל איך זעה דו בלאנְדְשָׁעט ווי אַיִינְעָר וואָס זוכט אַזונְג — וועל איך דיר דערצעהָלען אַ מעשה. אָפּשֶׁר וועסטו פון אַהֲרָה עַפְּעַם וויסען אָוּן לְעַרְנָעַן צו פֿאָרשְׁטָהָן... עַפְּעַן דִּינְעַ אָוּר עַפְּעַן אָוּן דִּין האָרֶץ אָוּן הָעָר :

אין דעם לאָנֶר וואָס אַיז דער עִקָּר אָוּן דער תּוֹךְ פון אלע לענִי דער אַין דער וועלט האָט גְּטַרְאָפּעַן אַז די מלכה אָוּן די דִּינְסְט זענען גְּעַגְּנָגָן צו קִינְד אַין צִוְּיט. די מלכה האָט גְּבָרְיוּעָן אַזוהָן צוֹם מלֶך, און די דִּינְסְט האָט גְּבָרְיוּעָן אַזוהָן צו אַיהָר מאָן, מיט וועלכּען זיך האָט גְּעוֹאוֹנִיט אָוּן דעם מלֶךְ פֿאָלְאָז. אַיז גַּעַנְגָּן דִּין באָבע אָוּן האָט אַפְּגָעָמָן אַזָּא זַאָך : זיך האָט גַּעַנְגָּן דאס קִינְד פון דעם מלֶך אָוּן האָט אַנְדוּגְּלִינְט נְעַבְּעַן דער דִּינְסְט אָוּן דאס קִינְד פון דער דִּינְסְט האָט זיך אַוּוּקְגָּלִינְט נְעַבְּעַן דער מלֶכֶת.

און אַזָּוִי האַבען זיך די קִינְדָּעָר גַּעַנְגָּמָעָן ווּאַקְסָעָן. — דער אַמְתָּעָר בן מלֶך אַיז זיך גְּעוֹוֹאַקְסָעָן אלָס קִינְד פון דער דִּינְסְט, אָוּן דאס קִינְד פון דער דִּינְסְט אַיז גְּעוֹוֹאַקְסָעָן אלָס דער בן מלֶך. בִּידְע

קינדרער האבען געלערענעט אינאיינעם און האבען זיך גע'חרט'ט אַ צייט. אַבער די באָבע, ווֹאָס האָט זיך פֿאַרְבִּיטען האָט זיך לאָנג נוֹיט געֲקָאנְט אַיְנָהָאלְטָעָן, אַיז זיך געֲגָאנְגָעָן אַן האָט אוֹסְגָּזָאנְט דָּעַם סָוד פֿאָר אַ מעַנְשָׁעָן. דָּעַר מַעַנְשָׁה האָט אַזָּא גְּרוֹיסָעָן סָוד נִיט געֲקָאנְט האָלְטָעָן בֵּיו זיך אַלְיָוָן, האָט עַר אַיְהָם שְׂטִילְעָרָהִיט דָּעַר אַזָּהָלְט זַיְוָנָעָט אַ חָבָר. אַן דָּעַם מַעַנְשָׁעָנָס חָבָר האָט אוֹיך גַּעַד כְּיֻנָּן האָט שְׂטִילְעָרָהִיט גַּעַנְכָּמָעָן שְׂמוֹסָעָן, אַזָּו דָּעַר בֵּן מֶלֶךְ אַיז נִיט דָּעַר אַמְּתָ' עַד נָאָר אַ פֿאַלְשָׁעָר, אַ פֿאַרְבִּיטעָנָעָר.

אַן אַיְנָעָר פָּוָן דֵּי, ווֹאָס האָט זיך גַּעַוְאָלָט אַיְנָקְוּפָעָן בַּיּוֹם בֵּן מֶלֶךְ, האָט זיך צו אַיְהָם גַּעַוְעָנְדָט אַין דָּעַר שְׂטִיל, אַזָּו צו זָאָר גַּעַנְעָן: "בָּאָשָׁר, כְּעָן זָאָט אַוְוָה דֵּיר, אַזָּו דָּו בִּזּוֹת אַ פֿאַרְבִּיטעָנָעָר... עַם דָּרָאָף דֵּיר נִיט אַנְשָׁמָעָה אַזָּא זַאָה. אַן דָּעַר אַצְּרוֹזָה דָּרָפְּסָמוֹ וּוּסָעָן, אַזָּו טָאָמָעָר מַאֲכָט זיך חְלִילָה אַמְּאָל אַ בּוֹנָמָט קַעְגָּעָן דִּין קַעְנִינָּרִיךְ, קָאָן עַר וּוּעָרָעָן גַּעַפְּעָהָרְלִיךְ דָּוֹרְךְ דָּעַם, ווֹאָס זיך וּוּלְעָעָן זַאָגָעָן אַזָּו נִיט דָּו בִּזּוֹת דָּעַר אַמְּתָ' עַר בֵּן מֶלֶךְ, נָאָר אַזָּו אַנְרָאָרָרָרָר..." אַיז דָּעַר פֿאַלְשָׁעָר בֵּן מֶלֶךְ פָּוָן דָּעַם גַּעַוְאָרָעָן זָהָר אַוְרָהָוִיג, אַן עַר האָט זיך גַּעַנְכָּמָעָן תָּוֹן אַזְּעָלְכָּבָּעָן זָאָכָּעָן צו דָּעַר דִּינָסָט אַן דָּעַם דִּינָעָר, אַזָּו זַיך חָבָעָן גַּעַמּוֹז אַנְטָלוּפָעָן פָּוָן דָּעַם פֿאַלְאָאָז.

אַן בְּרִי זיך נָאָר מַעַהָר באָוּאָרָעָנָעָן, אַיז דָּעַר פֿאַלְשָׁעָר בֵּן מֶלֶךְ גַּעַגְּגָאנְגָעָן אַן האָט באַצְּיָוָתָן אַיבְּרָעָנְמָעָן דָּאָס קַעְנִינָּרִיךְ — אַן דָּאָס אַיז אַיְהָם נִיט זָהָר שְׂוֹעָר אַנְגָּזָעָמָעָן. — וּאוֹרִים דָּעַר מֶלֶךְ אַיז דָּאָר אַיבְּרָעָר זַיְוָן גְּרוֹסָעָר לִיכְטִינְגִּיקִיט שְׂטָעָנְדִּין גַּעַוְעָסָעָן אַונְטָאָר דֵּי פֿאַרְבָּהָאָגָּנָעָן. — אַן וּוּן דָּעַר פֿאַלְשָׁעָר בֵּן מֶלֶךְ אַיז אַרוֹסָמָן אַן האָט גַּעַזְגָּט: — זַעַחַט, מִיּוֹן פֿאַטְעָר, דָּעַר לִיכְטִינְגָּר מֶלֶךְ האָט מִיךְ גַּעַד

שיקט צו אויך און האט מיר געזנט: "געה נעם איבער דאס קען גנרייך, ווארים איד אליאין קאן די פאראהאנגען ניט פארלאזען. און די מענשען דארטטען איזט האבען א האר און א הערשער, וואס זיין זאלען קענען אנקוקען און זעהן, ווען ניט וועלען זי גאר אינגאנצען אפגעניעיפט וווערען פון די פאזהאנגען און פון דער הערשאפט פון דיין פאטער, דעם מלך", — האבען א סך מענשען געלוייבט זיין ער רײַה, און זי האבען ניט געדינקט און דעם, איז ווי באילד עמייצער שטעלט זיך צווישען זי און די פאראהאנגען פון דעם לייכטיגען מלך, וועלען דאך דורך דעם די פאראהאנגען מיט דעם מלך מליאוּלָא וווערטן זויטער און פרעמדער...

און איזי האט זיך דערווויל דער פאלשער בן מלך ביסלעכובוין איבערגענוּמען די מלוכת.

די גאנצע צוית האט ער אפיילו אלע גערעדט איז נאמען פון זיון פאטער, — דעם לייכטיגען מלך, וואס זיצט אונטער די געדיבֿ טע פאראהאנגען, אבער געפיהרט האט ער די מלוכת איזי, איז מען האט נאך איהם גערענטקט און איז דעם פאטער האט מען במעט אינגאנצען פארגעסען...

און איז דער מלך האט דאס דערזעהן, האט ער גענומען און האט אינגאנצען פארלאזען דאס לאנד...

דעמאַלט ערישט האט זיך דער פאלשער בן מלך צופיהרט די הענט. און ער האט נוט געדינקט און דעם דינער מיט דעם דינסט, וואס זענען געוווען זיינע אמת'ע טאטע מאמע, און איז דעם אמת'ען בן מלך, וואס זי האבען בי זיך אויפגעציזען, און ער האט גענומען מאכען איזו, איז זי זיינען געוואָרען ניט זיכער מיט'ן לעבען.

האט דאס דעם דינער — זיון פאטער — זעהר פאַרדראָסען, איז ער גענאנגען און האט צו זיך צונגערופען דעם אמת'ען בן מלך, און האט צו איהם איזו געזנט:

— זאלסט וויסען זיין, אז מיר אין אויף דיר א גרויס רחמנות,
וועיל עם אין פֿאַרְבָּאַרְגָּעָן אַ סְבָּרוֹת, אז ניט דער ואַס קענינט אַיז
דער אַמְּתָעָר בְּן מֶלֶךְ, נאָר אָז דָו בִּזְוֵט דְּאָס... אָז דערפָּאָר טוֹט
ער אָזֶוּ פֿיַּעַל שְׁלַעַכְּטָס אַין אָנוֹן, וועיל ער זוכט דִּיךְ אָומְצָוּבְּרִינְגָּעָן
אַז דיר געלט אָזָן אַנטְלַוִּיפְּ פָּונְ דְּאָנָעָן. — בִּזְוּטוֹ מִין זָהָן,
וועט מיר נאָך אָפְּשָׂר גַּטְטַעַן אָזָן אַיך ווועל דִּיךְ נאָך וְעַהֲן אַיזְדָּעָר
אַיך ווועל שְׁטָטָרְבָּעָן, בִּזְוּטוֹ דער אַמְּתָעָר בְּן מֶלֶךְ, ווועט דיר נאָך
אָפְּשָׂר גַּטְטַעַן אָזָן דָו ווועט אַיבְּרָעָנָעָן דָאס קָעִינְגְּרִיךְ.

אָז דער זָהָן הַאָט ער זִיךְ גַּעֲזָנָעָן אָז עַר קָאָן דָא טָאָסָעָ לִינְגְּנָעָר
נִיט פֿאַרְבָּלְיוֹבָעָן, הַאָט ער זִיךְ גַּעֲזָנָעָן אָז אַיז אָוּוּק.

נאָכְדָּעָם גַּעֲהָן זִיךְ אָוּוּק אַסְטָּה יְאָהָרָעָן.
דער פֿאַלְשָׁעָר בְּן מֶלֶךְ הַעֲרָשָׁת אָזָן פְּעָנִיגְמָן, אָז דער אַמְּתָעָר בְּן
מֶלֶךְ ווְאָגָעָלָט אָזָם אָהָן אַוְפָּהָעָר אַיְנָעָר אַלְיָין אַיבָּעָר נאָר דָעָר
וּוְעָלָט...
פָּונְ מָאָל צָו מָאָל בְּלִיְבָּט דָעָר אַמְּתָעָר בְּן מֶלֶךְ שְׁטָעָהָן קָעָר
געַן גַּרְוִוְעָן הַיְמָעָל אָזָן פֿרְעָגָט:

„בֵּין אַיךְ דָעָר בְּן מֶלֶךְ, צִי בֵּין אַיךְ דָאס נִיט?...“

„בֵּין אַיךְ נִיט דָעָר בְּן מֶלֶךְ, קָוְמָט דָאָךְ מִיר אָוְדָאי נִיט צִי זָיָן
פֿאַרְבָּוּאָגָעָלָט. בֵּין אַיךְ יָאָ דָעָר בְּן מֶלֶךְ, קָוְמָט דָאָךְ מִיר אָוְדָאי אָזָן
אָוְדָאי נִיט צָו זָיָן פֿאַרְבָּוּאָגָעָלָט.“

אָזָן אַיְנָמָאָל, ווּעַן דָעָר אַמְּתָעָר בְּן מֶלֶךְ שְׁטָעָהָט אָזֶוּ אָזָן קוֹטָט
צָוָם הַיְמָעָל, קָוְמָט פָּונְ עַרְגָּעָץ אַ פֿאַסְטָוָךְ מִיט אַ טְשָׁעָרְדָּעָ שָׁאָךְ
אָזָן זָאָגָט צָו אִיהָם:

— הַעַלְאָ מִיר פֿאַרְבָּלְיוֹבָעָן מִיְּנָעָשָׂא!

פֿרְעָנְטָ בֵּי אִיהָם דָעָר בְּן מֶלֶךְ:

— פֿאָרָ ווּאַס דָאָרְפָּסָטוֹ אַיךְ זָאָל דָעָר הַעַלְמָעָן? אָט הַאָסְטָוָךְ
לְאָךְ בֵּין אַיצְטָ גַּעֲזָרְבָּעָן אַלְיָין?
עַנְטָפָעָרְטָ אִיהָם דָעָר פֿאַסְטָוָךְ:

— זעהסט דאך דארט ארויא דעם גרויסען וואלד? דורך
אווא ולדר ווי דער דאיגנער אויז גוט צו האבען אין ארויסעהעלפער.
האט בי זיך דער בן מלך אפנעםאלט, אויז מען דארט איהם טאר
קי ארויסעהעלפער, וויליך דער וואלד ועהט פאקס אוים צו זיין א
גרויסער אין פארטלאנטטען. באטש ער האט זיך געוואנדערט
אויף דעם וואס דער וואלד אויז דא פרייהר ניט געווען, באטש ער
האט פארשטיינען, אויז דער וואלד אויז דא ערשת אויסגעוואזקמען
זען דער פאסטוק האט אויפגעהייבען זיין האנטן...

ווי נאר אבער זיך זיינען אריין אין וואלד האבען זיך עטילבע
שאף אפנעםהיילט פון דער משערער און האבען גענומען געהן אין
א זויט, האט דער בן מלך זיך גענומען נאכלויפען. ער לויפט און
די שאף לוייפען פאראיהם, און שנעלער פון איהם, האט ער גע-
נומען לוייפען נאך שנעלער, האבען די שאף גענומען לוייפען ווי
וילדען, און אזי בי זיך שאף האבען איהם פארפיהרט טיער אין
וואלד, און אזי וייט פון דעם פאסטוק איז ער האט שיין נאר צי-
רייך דעם וועג ניט געקענט געפינען.

און דערוויל אויז געווארען נאכט און פינסטער, אויז ער ארויא
אויף א בויים און זיך דארט געליגט אויף די צויגען.

— און מיט דעם פאלשען בן מלך וואס האט געקינגט איבער
זיין פאסטרער'ס רײַיך, האט גראָד געטראפען אויא מעשה :
איינמאָל אויז ער מיט זיינע הארען ארויסגעפארען אויף א
שפאצער. די פערד זיינען געווען זעהר גוטען, צוהיצטען, און זיך
האבען זיך פאָרטראָגָעָן זעהר זויט. מיט א מאָל האבען זיך פאָר
זיך דערזעהן א זעהר גרויסען וואלד און ניט ווית פון וואלד א
טיך. אויז בי זיך געבליבען אַראָפְּצָוְגָּעָן פון די פערד און זיך לאווען
אנטראַנְקָעָן און זיך אלויין אויך אַפְּרָוְהָעָן. ווי נאר אבער דער פאל-
שער בן מלך האט צונגעפיהרט זיך פערד צום טיך און האט אין

דעם גרויסען וואסער דערזעהן די אָפְּשֶׁפְּינְגְּלוֹג פֿון דעם גרויסען
וואָלֵר, אַינְאַיְנָעַם מיט דעם לִיכְתָּבְּגָעָן הַימָּעָל אָונְן מיט דער שיִ
גענדינער זוּן, האָט עֲרֵךְ זַיְקָה דַּעֲרָמָאנְט אָזְן דעם גרויסען מלְךָ...
הַאָט עֲרֵךְ צִימָעָר גַּעַטְּנוֹן אָונְן אַרְוִיסְגָּעָלָאָזָט דעם פֿערְדָּס צַוְּתָּ
פֿון האָנט. האָט זַיְקָה דַּאֲס פֿערְד אָפְּגָעָתְּהַיְּלָט פֿון אַיְהָם אָונְן גַּעַנְיָ
מען גַּעַנְיָ אָונְן וואָלֵר אַרְיָן. האָט עֲרֵךְ גַּעַנְוָעָן נַאֲכָגָעָן דעם פֿערְד.
דַּאֲס פֿערְד אָבָּעָר האָט זַיְקָה נִיט אָפְּגָעָשְׁטָעלָט אָונְן אַיְזָן וּוּוּיטָעָר גַּעַנְיָ
נאָנְגָעָן. האָט עֲרֵךְ דַּאֲס גַּעַנְוָעָן רַוְּפָעָן, האָט דַּאֲס פֿערְד אַוִּיסְנָעָ
דרָעָהָט דעם קָאָפּ, אַיְהָם אָנְגָּעָקָוּט וּוּי עַס וּוּאַלְטָא אַיְהָם עַפְּעָם וּוּי
לְעַן זַאֲגָעָן, אָונְן אַיְזָן אָוּוּקָן נַאֲר טִיפְּעָר אָונְן וואָלְדָ... אָונְן אַזְּוִי האָט
דַּאֲס פֿערְד פֿאַרְפִּיהָרֶט דעם פֿאַלְשָׁעָן בְּנֵן מלְךָ טִיףְעָר אָינְן
דעם וואָלֵר, בֵּין עֲרֵךְ האָט שָׂוִין צְוִירָק נִיט גַּעַקְאָנָט דעם וּוּגָעָפְּינָעָן.
אָונְן וּוּגָעָן עֲרֵךְ האָט גַּעַנְוָעָן רַוְּפָעָן האָט שָׂוִין קַיְינָעָר זַיְקָה רַוְּפָעָן
גַּעַהָרָט. אָונְן אָזְדִּי נַאֲכָט אַיְזָן צְוּנָעָפְּאָלָעָן האָבָּעָן זַיְקָה פֿון אַלְעָ
זַיְוָטָעָן גַּעַנְוָעָן הַעֲרָעָן גַּעַשְׁרִיעָן פֿון וּוּלְדָעָ חַוִּית, האָט עֲרֵךְ
דָּעָרְשָׁאָקָעָן אָונְן גַּעַנְוָעָן קַרְיכְּעָן אַיְזָק בְּוּיָם.

וּוּי נַאֲר אָבָּעָר עֲרֵךְ אַיְזָן אַרְיוֹף אַוְּפִּין בְּוּיָם האָט עֲרֵךְ
זַעַחַן אָז עַמְּצָעָר קוּטָט אַיְזָק אַיְהָם פֿון מלְךָ טִיףְעָר אַרְיוֹסָ...
— וּוּעָר בְּזַוְּטוֹ? — האָט דער פֿאַלְשָׁעָר בְּנֵן מלְךָ אַוִּיסְנָעָ
שְׁרִיעָן מִיט שְׁרָעָק...
— אַמְּעָנָשׁ! — האָט אַיְהָם יַעֲנָעָר גַּעַנְטְּפָעָרט, אָונְן נַאֲכָ
דעם צְוִירָק גַּעַפְּרָעָגָט:
— אָונְן וּוּרָבְּ בְּזַוְּטוֹ?

— אַיְקָה בְּזַוְּטוֹ... — האָט זַיְקָה דער פֿאַלְשָׁעָר בְּנֵן מלְךָ אָנְגָּעָרְפָּעָן
— אַיְקָה בְּזַוְּטוֹ... אַמְּעָנָשׁ... אַפְּאַרְבָּלְאַנְדְּזָעָטָעָר... מִיְּן פֿערְד האָט
זַיְקָה פֿון מִיר אָפְּגָעָתְּהַיְּלָט, האָבָּא אַיְקָה דעם גַּעַנְוָעָן נַאֲכָגָעָן, אַיְקָה
הַאָבָּא דַּאֲס גַּעַוְּאַלְטָא כָּאָפָעָן אָונְן בֵּין אַזְּוִי פֿאַרְפִּיהָרֶט גַּעַוְּאָרָעָן... אָונְן
אַיְצָט וּוּיָם אַיְקָה נִיט וּוּאַיְקָה בֵּין עַרְגָּעָן אַיְן דער וּוּלְטָ.

זאנט צו איהם יונער :

— און מיך האט עמצעער מיטגענומען טרייבען שאפ דורך'ן
וואָלד, האבען זיך עטליכע פון זיך אַפְּגָּעָה היילט און האבען אויך
מיך אַזְוִי פֿאָרְפּֿהָרֶט אַין דעם וואָלד.
און אַזְוִי זוֹינָעַן זיך בִּידָע אַבְּעָרְגָּעָעָסָעַן אוֹיפֿטֵן בְּוּם דֵי
גָּאנְצָע נָאָכָט, בֵּיז סָע הָאַט זיך מִיט אַ מָּאֵל דָּרְהָהָרֶט אַ פְּלוֹאָצָר
לִינְגָּעָר גַּעֲלָעְכְּתָעָר ...

דעָר גַּעֲלָעְכְּתָעָר אַיְן גַּעֲוָעָן אַזָּא שְׁרַעְקְלִיכְעָר אַזְוִי גַּעֲנְצָעָל
וְאַלְדָּה האט אַוְּפֿגְּנְעִיצְּטָעָרט ...
און נָאָך דעם גַּעֲלָעְכְּתָעָר אַיְן גַּלְיָיך גַּעֲוָאָרָעָן גַּרוֹיסָעָר טָאגָן
איַן דָּעָר לִיכְטָיג האבען זיך זיך אַגְּנְעָקָוָט אַון האבען זיך דָּעָר
קָאָנְט ...

בֵּיז דעם פְּאָלְשָׁעָן בֵּן מֶלֶךְ האבען זיך אַזָּא אַוְּפֿגְּנְעִשְׁטָעָלָט דֵי
הָאָרָפָן שְׁרָעָם.

און דָּעָר אַמְּתָעָר בֵּן מֶלֶךְ האט זיך דָּרְפְּרָעָהָט.

בָּאָלָד אַבְּעָר האט זיך דָּרְהָהָרֶט דָּאָס הִירְוָשָׁעָן פָּוּן דעם פָּעָרָד
און דָּאָס מַעֲקָעָן פָּוּן דֵי שָׂאָט. האט זיך דָּעָר פְּאָלְשָׁעָר בֵּן מֶלֶךְ גַּעַי
קָאָזָט צו זְיוּן פָּעָרָד, כְּדֵי עָר אַל אַיְהָם כָּאָפָעָן אַון וּוּאָס נִיכְעָר אַנְטָא
לְוַיְפָעָן פָּוּן דעם וואָלד, אַון דָּעָר אַמְּתָעָר בֵּן מֶלֶךְ האט זיך גַּעֲלָאָזָט
נָאָך דֵי שָׂאָפָּה וּוּאָס דָּעָר פְּאָסְטוּק האט אַיְהָם פָּאָטְרָוִוִּיט.
וְזַיְנָעָן שָׂאָפָּה אַיְהָם אַנְטְּקָעָנָעָן גַּעֲקוּמָעָן יָאָגָעָן
נָאָך זְיוּנָעָן שָׂאָפָּה אַיְהָם אַפְּגָּעָנָעָט אַון גַּעֲפָרָעָנָט ;

— וּוּאָס טְהָוָסְטוּ ? ...

הָאַט עָר אַיְהָם גַּעֲנְטְּפָעָרט :

— אַוְּדָה יָאָג זיך נָאָך מִינְיָעָן שָׂאָט.

זָאָגָט דָּעָר מַעֲנָשָׁן צו אַיְהָם :

— לְאָזֶן צְוָרוֹה דֵי שָׂאָט, וּוְיָלְדָּאָס זְעוּנָעָן נָאָר סִינְיָן שָׂאָחָ נִיטָּן.

דאָם זענען זינֶד אַזְוִינָה. אָון ווער וויסט וואֹתָהִין זַיִן קָאנָעָן דֵּיד
נָאָךְ פֿאַרְבִּיהָרָעָן, קוּם בעסער מִיטְמֵיר, אָוּבְּ דָו ווּוְילְסָטְטָרְגָּעָן...

זַיִן נָאָרְ דָּעָרְ בְּן מֶלֶךְ הָאָטְטָ דָּעָרְהָעָרְטָ אַזְוִינָהְ רִיְיךְ, אָיוֹן עָרְ גַּעַץ
בְּלִיבָּעָן שְׁטוּחָן אָון זַיִךְ אַיְינְגְּעָקָוּטָ אַיְן דָּעָם מַעֲנָשָׁעָן. עָרְשָׁתְּ עָרְ
דָּעָרְוָהָטְטָ, אָזְזָעָן אַזְוִי שְׁרָעְקָלִיךְ חָוֵיךְ אָנוֹ גְּרוּסִים, אָזְזָעָן
וּוְאלְטָ גַּעַקָּאָנָטָ צְעוּפָעָנָעָן דָּאָם מוֹלִיא אָון אַיְהָם אַיְינְשָׁלִינְגָּעָן...

הָאָטְטָ דָּעָרְ בְּן מֶלֶךְ פֿאַרְשָׁטָאָנָעָן, אָזְזָעָן אַזְוִי גָּאָרְ קִיְּין מַעֲנָשָׁעָן
נִיְּטָ, אָון אַזְזָעָן עַמְּסָעָרְ דָּעָרְ בְּעָסָעָרְ צְוָוָן וּוְאָסָעְ עָרְ וּוְהָיָה, אָון עָרְ
אַזְזָעָן אַיְהָם נַאֲכָגָעָנָעָן.

וּוְעָן זַיִן זענען אַפְּגָעָנָעָן אַשְׁמִיקְ וּוְעָגָהְאָבָעָן זַיִן בְּאָגָעָן
גַּעַנְטָ דָּעָם פֿאַלְשָׁעָן בְּן מֶלֶךְ. אָון אַזְזָעָן פֿאַלְשָׁעָרְ בְּן מֶלֶךְ הָאָטְטָ
דָּעָרְוָהָן דָּעָם אַמְּתָ'ן בְּן מֶלֶךְ אַיְנְאָיְנְגָּעָם מִיטְטָ אַזְזָעְקָלִיךְ גְּרוּסִים
סְעָן מַעֲנָשָׁעָן, הָאָטְטָ עָרְ זַיִךְ נָאָךְ מַעְהָרְ דָּעָרְשָׁאָקָעָן אָון הָאָטְטָ אַזְדָּאָיִ
גַּעַוְאָלְטָ אַנְטְּלִוְיְפָעָן. נָאָרְ עָרְ הָאָטְטָ נִיטְטָ גַּעַקָּאָנָטָ, וּוְיָלְ אַזְזָעָן כְּה אַזְזָעָן
שְׁוִין גַּעַלְעָנָעָן אַזְזָעָן אַטְטָ דָּעָם גְּרוּסָעָן מַעֲנָשָׁעָן, אָזְזָעָן מַעְןְּ אַזְזָעְקָעָן
אַיְהָם דָּעָרְוָהָן הָאָטְטָ מַעְןְּ נָאָרְ גַּעַקָּאָנָטָ גַּעַהָן צְוָוָהָיָה, אַבְּרָרְ נִיטְטָ פָּוָן
אַיְהָם...

זענען זַיִן מִיטְטָ אַזְזָעְקָעָן גַּעַנְאָגָעָן וּוְאֹתָהִין עָרְ הָאָטְטָ זַיִן גַּעַץ
פֿיְהָרָטְטָ, בְּיוֹ זַיִן הָאָבָעָן פֿאַרְ זַיִךְ דָּעָרְוָהָן אָזְזָעָן עָרְ פֿיְהָרָטְטָ אַזְזָעָן
אַרְטָ, וּוְאָסָעְ פֿוֹלְ מִיטְטָ עַקְדִּישָׁעָן אָון שְׁלָאָגָעָן. הָאָטְטָ זַיִךְ דָּעָרְ
פֿאַלְשָׁעָרְ בְּן מֶלֶךְ וּמַעְהָרְ דָּעְרְשָׁאָקָעָן אָון הָאָטְטָ גַּעַזְאָגָטְטָ צְוָם אַמְּתָ'עָן
בְּן מֶלֶךְ :

— באָשָׁר, עָרְ זַעַהָטְטָ אַפְּשָׁרְ גָּאָרְ נִיטְטָ וּוְאָסָעְ עָרְ פֿיְהָרָטְטָ אָנוֹן, לאָזְ
מִיר אַיְהָם פֿרְעָגָעָן.
הָאָבָעָן זַיִן בְּיוֹ אַיְהָם גַּעַפְּרָעָגְטָ, זַיִן אַזְזָעְקָעָן וּוְעָלְעָן זַיִן דָּאָם קָאנָעָן
דוּרְכָּנָעָהָן דָּוְרָקְ אַזְזָעְקָעָן פֿיְלָלְ בְּיוֹעָ שְׁלָאָגָעָן אָון עַקְדִּישָׁעָן ?
אָון זַיִן נָאָרְ זַיִן הָאָבָעָן אַיְהָם דָּאָם גַּעַפְּרָעָגְטָ, אַזְזָעְקָעָן עָרְ

אויסגעשטראקט זיין שרעפליך גרויסע האנט ארויף אין דער הויך
און געזאגט :

— הלאמי, ווי אזי ווועט איהר קאנען אריינגעטען אהין אין
מיין שטוב ?

האבען זוי אויפגעוויבען זיעיר אונגען און האבען דערזעהן
א גרויסע שטוב וואס איז געהאנגען אין דער לופטערן ...
און דער אמת'ער בן מלך, איז ער האט דאס דערזעהן, איז
דאס איהם געפעלען געווארען און ער האט זיך דערפרעהט, און
דער פאלשער בן מלך, איז ער האט דאס דערזעהן, איז דאס איהם
גיט געפעלען געווארען און ער האט זיך דערשראקען.
און דער מענש האט זוי דורךגעפיהרט דורך די שלאנגען און
עקדרישען, און ער האט זוי אריינגעבראקט איז זיין הויז, וואס איז
געהאנגען און דער לופטערן, און ער האט זוי דארט איבערגעלאזט
און איז אושע איז וואלד אריין.

אין אועונדר איז דער מענש צוירקגעקמען פון וואלד און ער
האט זוי געגעבען עסען און טריניקען, און האט זוי געהיסטען געהן
שלאפען. און איז ער האט זוי געהיסטען, האבען זוי אודאי געמאזט
פאלגען, נאר דער פאלשער בן מלך האט די גאנצע נאכט ניט געד
קאנט שלאפען. און פארטאג האבען זוי מיט אמאל ווידער דער-
הערט דאס גרויסע געלעכטער... דאס געלעכטער האט געמאכט ציר
טערען אלע בוימער פון דעם וואלד. און דאס געלעכטער האט
דען פאלשען בן מלך אונגעשראקסען אזי שטארק, איז ער איז א
דערשראקענער אויפגעשפּוּרְנוּגָן פון זיין געלגער און גענומען אַנְ
רעדען דעם אמת'ען בן מלך, איז זוי וואלען פרענען ביי דעם מענ-
שען וואס דאס איז פאר א געלעכטער.
האבען זוי בי איהם געפּרעהט.

האט ער זוי גענטפּערט :
דאם לאכט אזי דער טאג אויס די נאכט. ווארים די נאכט

פרענט שטענדייג בי דעם טאג, — פאר וואס, אלע מאַל ווען דו קומסט, מוֹ אַיךְ אַנטְלִוּפָעַן ווֹי אַ גַּבְּטָעַ? אָן דער טאג לאָז דערוייף אַרוייס אַ גַּרְוִיס גַּעֲלַעֲטָעַר אָן עַס ווּערַט טאג.

דעם אַמְתָּעַן בֵּן מַלְךָ אַיז דער עַנְטְּפָעַר שְׂטָאַרְסְּ גַּעֲפָעַלְעַן גַּעַד ווּאַרְעַן אָן עַר האַט זַיךְ גַּעֲפָרָהַט, אָן דעם פָּאַלְשָׁעַן בֵּן מַלְךָ אַיז דער עַנְטְּפָעַר נִיט גַּעֲפָעַלְעַן גַּעֲוָאַרְעַן אָן עַר האַט זַיךְ גַּעֲשָׁאַקְעַן...

נאָכְרָעַם אַיז דער מעַנְשׂ ווּידָעַר אַוּעַקְגַּעַנְגַּעַן אַין ווּאַלְדָּאַן אַיז עַרְשָׁט גַּעֲקָוּמָעַן אַין אַוְונָדָה. אָן ווֹי עַר אַיז גַּעֲקָוּמָעַן אַין האַט גַּעֲפָעַנְטָדָה טִיר, אַזְוִי אַיז אַוִּיפְגַּעַנְגַּעַן אַזְוִי לְבָנָה... אָן ווֹי נָאָר דַּי לְבָנָה אַיז אַוִּיפְגַּעַנְגַּעַן, אַזְוִי האַבָּעַן זַיךְ פָּוֹן אלע זַוְּטָעַן ווּאַלְדָּר מִיט אַמְּאָל דַּעֲרָהָרֶט שְׁרָקְלִיךְ ווּילְדָעַ גַּעֲשָׁרְעִין פָּוֹן אַלְעָרְלִי חִוּתָּאָן פְּוִינְגָּעָן. דַּי קָוְלָתָה וּנְעַנְעַן גַּעֲוָוָן אַזְוָוָעָן שְׁרָעְלִיכָּבָעָן אָז סֻעָּה האַט זַיךְ גַּעֲנוּמָעַן דַּאְכְּטָעַן, נִיט אַנְדָּרָעַשׂ, עַס אַיז גַּעֲקָוּמָעַן אַסּוֹף צַוְּ דָעַר ווּאַלְטָמָ...

ווען אַכְּבָּעַר זַיךְ עַרְשָׁטָעַר שְׁרָעַס אַיז פָּאַרְבִּי אָן זַיךְ האַבָּעַן גַּעֲנוּמָעַן צְוָנִיָּעַן זַוְּעָרָעָ אַוְיעָרָעָן, האַבָּעַן זַיךְ דַּעְרָהָרֶט, אָן דאס זַעְנָעַן נָאָר קָוְלָתָה פָּוֹן אַ גַּרְוִיס גַּעֲזָאָגָן, אָז דַּי אלע ווּילְדָעַ חִוּתָּאָן פְּוִינְגָּלָעָן זַעְנָעַן דָּסָם נָאָר אַזְוִי ווּאַנְדָּרָעַבָּרָעָן נִינְגָּן, אָז וָאָס מַעְהָרָה מִעְן הָרָט זַיךְ אָן אַיְהָם אַיְין, אלע מַעְהָרָה דְּשְׁפִּיחָלָט מִעְן דָּעַס גַּרְוִיָּה סֻעָּן תָּעַנְגָּ אָזְנָה וּנְעַנְגָּן זַעְנָעַן דָּעַס גַּרְוִיסָּעָן ווּאַנְדָּרָעַלְיָכָרָעָן נִינְגָּן, וָאָס זַיְנָט דַּי ווּלְטָט דָּסָם אַיז גַּעֲוָעָן אַז זַעְהָרָ ווּאַנְדָּרָעַלְיָכָרָעָן נִינְגָּן קִיְּנָעָר האַט שְׂטָהָתָה האַט נָאָךְ קִיְּנָעָר אַזְוִי נִינְגָּן נִיט גַּעֲהָרָט, אָן קִיְּנָעָר האַט נָאָךְ אַזְוִי תָּעַנְגָּ נִיט גַּעֲהָטָה, וָאָרִים אלע תָּעַנְגָּנִים פָּוֹן דָעַר ווּלְטָט זַעְנָעַן נָאָר נִיט אַנְטְּקָעַנְעַן דָעַס גַּרְוִיסָּעָן תָּעַנְגָּ אָן אַנְטְּקָעַנְעַן דַּי גַּרְוִיסָּעָן ווּאַנְדָּרָעָר וָאָס אַנְטְּפָלְעַן זַיךְ פָּאָר דַּי, וָאָס העָרָעָן דָעַס דָּאַוְּגָעָן נִינְגָּן.

דָעַר אַמְתָּעַר בֵּן מַלְךָ אַיז פָּוֹן דָעַס נִינְגָּן גַּעֲוָאַרְעַן אַלְעַ שְׁהָדָה

גער און ליכטינער און דער פאלשער בן מלך איז פון דעם ניגון גען ווארען מרה שחורה'דייג און שוואץ' זוי קויל...
נאכדען, ווען דאס געוזנג האט זיך אײַנעשטילט האבען זוי
געפרענט בעי דעם מענטשען :

— וואס איז דאס פאר א געוזנג?

האט ער זוי גענטפערט, איז די זונ האט געגעבען דער לבנה
א מותנה א זעהר שענן און ליכטינ קליעיד, ווארים די זונ האט לייעב
די לבנה... און די חיוט און די פוינעלען פון וואלד האבען דאק אויך
לייעב די לבנה, ווארים זי טומ זיך אפט גרויסע טובות און אונטער
אייהר הערשאפט פיהלען זוי זיך שטענדיג בעסער און זיכערער,
האבען זוי בי זיך אַפְּגָנָמָאַכָּט צו זינגען אַגְּנָצִי נייעם ניגון
לכבוד דעם שעהנעם קליעיד וואס די לבנה האט פון זונ געראָד
גען, און אלע מאָל ווען די לבנה פוצט זיך אוים אין דעם קליעיד
זינגען זוי זיך דאס איזו פאנאנדר...

האבען זוי זיך זעהר פאַרְאָוָוָונְדָּעָרט פון אַזָּא זיך און זוי
האבען גיעאנט, איז זוי וואַלְטָעָן אַודָּאָי גַּעֲוָאָלָט נַאֲכָאָמָּאָל הַעֲרָעָן
אט דעם דאַזְוָעָן ניגון.

האט זוי דער מענטש גענטפערט:
אַודָּאָי קַאָנְט אַיהֲר נַאֲכָאָמָּאָל הַעֲרָעָן דעם דאַזְוָעָן ניגון. וואָז
רֵוֶם אַיך חָאָב בֵּין מִיר אַזָּא בְּלִי, וואָס ווען מען לִיְוָינְט זַי צו זַי אַ
חִיָּה וואָס אַיז אָזְמָתָעָחָה פָּוֹן אַיהֲר מֵין, דֻּרְהָעָרט זיך גַּלְיוּך
אט דער ניגון.

האבען זוי זיך גַּעֲוָאָלָט :

— וואָס חִיָּסְט אַחִיָּה, וואָס אַיז אָזְמָתָעָחָה פָּוֹן אַיהֲר
מֵין? — אַיז דען נִיט יַעֲדָעָחָה אָזְמָתָעָחָה?

האט ער זוי גענטפערט :

— אַודָּאָי נִיט; אָט קָוָמָט אַרוּס, וּוּלְאַיך אַיך וּוּיוּזָן אַז
נִיט.

וועודער דערעהן איז דאס הויז היניגט איזן דרוויסען, אונז זוי האבען גאנגען איבער דער לופט אונז זוי זענען איהם נאכגענאנגען. — דעם אמת'ען بن מלך איז דאס אלץ זעהר גפעעלען געווארען אונז ער איז איהם נאכגענאנגען מיט א פרעהיליך געמייט. אונז דעם פאלשען בן מלך איז דאס ניט גפעעלען געווארען אונז ער איז איהם נאכגען

גאנגען מיט א צוּבָרָכְעַן גַּמִּיכִיט אָונֵן מִיט אַ קְלָפֶנְדִּיגַּ הַאֲרַץ...
און דער מענטש האט זוי אַרְקָפֶגֶעָפִירָט צו זוֹוִינָע שְׁטָאַלְעָן אָונֵן
הַאֲטַט גַּנְוָנוּמָעַן דַּי כְּלֵי אָונֵן האֲטַט זוי צְוָגָעַלְיוֹנִיט צוֹ אַ שָּׂאָף, צוֹ אַ רִינְדָּ
צַוֹּ אַ פָּעָרֶד. אָונֵן צַוֹּ וּוֹאָסְטַט פָּאָרֶט חַיה עַל האֲטַט נַאֲרַ צְוָגָעַלְיוֹנִיט דַּי
כְּלֵי, אַזְוִי האֲטַט זַוְּק בְּאַלְדָּ דֻּרְחָעָרְטָט דַּעַר וּוּאַנְדָּרְבָּאָרְעָרָט נִינְגָּן,
וּוֹאָרִים זַוְּק וּזְעַנְעַן אַלְעַל גַּעַוּוֹן אַמְּתָעָ חַיָּות פָּוָן וּוּיְעַרְדָּן,
אַבְּעָר אַיְזָן עַד מִיט זַוְּק אָרוֹיִס אַיְזָן וּוּאַלְדָּן אָונֵן האֲטַט צְוָגָעַלְיוֹנִיט
דַּי שָׂאָף נַאֲךְ וּוּלְכָעַ, דַּעַר פָּאַרְטְּרִיבָּעָנָר בְּן מַלְךָהָטַט זַוְּק גַּעַי
יִאָגַט אָונֵן האֲטַט צַוְּק יְעַרְדָּר פָּוָן זַוְּק צְוָגָעַלְיוֹנִיט דַּי כְּלֵי, אַבְּעָר דַּעַר
נִינְגָּן האֲטַט זַוְּק נִיט גַּעַלְאָזָט הַעֲרָעָן, אָונֵן דַּעַר מענטש האֲטַט אוֹוֵק צַוְּק
גַּעַלְיוֹנִיט דַּאֲם פָּעָרֶד וּוֹאָסְטַט האֲטַט פָּאַרְפִּיחָרָט דַּעַם פָּאַלְשָׁעָן בְּן מַלְךָ
אָונֵן האֲטַט צַוְּק דַּעַם צְוָגָעַלְיוֹנִיט דַּי כְּלֵי. אָונֵן דַּי כְּלֵי אַלְעַז גַּעַלְיוֹבָעַן
שְׁחוֹתָן.

— איצט זעהט איהר — האט זיך דער מענטש צו זוי אונגען דודען, או די שאָפַז ענגן ניט קיין אמת' שאָפַז און אוֹ דאמַס פערעד איז ניט קיין אמת פערעד, נאָר דאמַס ענגן נאָר אנדערען מינס זאי, בְּכֻן וְאֶסְתָּר הַבָּעֵן זיך פַּאֲדַשְׁתַּעַלְמַן אֵין אַ פַּעַר אָוֹן אֵין שאָפַז, כִּי אֵיך צו פַּאֲרִיפִּיהָרָעַן....

— און איזט — האט זיך דער מענטש צו זיין אונגעראפען אוויאָה הויך קול — זויט נגידויט און הערט! זויט וויסען, אָז עס אַז געקומען די צייט, איהר זאלט וויסען ווער פון אייך עס אַז דער אמרת'ער בּוֹ מְלִיכָה....

וְיֵהוּ נָאָר דַעַר פָּאַלְשֶׁעָר בֶן מֶלֶךְ הָאָט דָאָס דַעֲרָה עָרָט, אִיז עָר
גְּלִיָּח גְּנוּאוֹאַרְעָן אַפְּאַצְּיָעַטְרָטָעָר.
דַעַר אַמְתָעָר בֶן מֶלֶךְ אָבָעָר הָאָט זַיְקָנִיט גַעַשְּׂרָאַקָּעָן, וּוְאַרְאִיט
עַד הָאָט בַּיְזָקְנָעַטְאָכְטָן:
— בֵּין אַיךְ נִיטָדָע בֶן מֶלֶךְ, טָא, פָאַרְוָאָס וְאַל אַיךְ מִינְיָעָן
אַזְוּ אַיךְ בַּןְ דָאָס יָאָ ? בֵּין אַיךְ יָאָ דַעַר בֶן מֶלֶךְ, טָא פָאַר וּוְאָס
אַלְאַל אַיךְ דָאָס טָאַלְעָן נִיטָוּסָעָן ?
אָנוּ דַעַר מְעַנְשָׁה הָאָט גַעַנְמָעָן אָנוּ הָאָט פְּרִיהָעָר גַעַנְעָבָעָן דַי
בְּלִי אָום פָאַלְשָׁעָן בֶן סְלָבָן.

האט ער זי אונגענומען מיט ביידע הענט און האט זי געהאל-
טען און געהאלטען איזו לאנג ביז די הענט האבען איהם גענומען
יעטערען פאר שרעך. די כלֵי אבער איז געלביבען שטומ...
איו דער מענש גענאנגען און האט בי איהם צונגענומען דיז
כלֵי און האט זי איבערגענעבען צום פאטריבגענען בן מלך, און זוי
בגאר יונגער האט זיך צו איהר צונגערירט, איזו האט זיך גלייך איז
בעורן וואלד דערהערט דער גרויסער און ואונדרבראער נינן און
די לבנה האט זיך אַ שעהנע און אַ אויסנעפוצטע אויפגעחויבען
הויך איבערן וואלד און איבערן בן מלך, און די לייכטיגקייט ארטום
דרעם בן מלך איזו דערבי געווארען איזו, איזו דער פאלשער בן מלך
חאט דארט ניט געקאנט איינשטעהן, און ער האט זיך גענומען רוד
שען צו די שטאלען, און ער האט זיך גענומען באהאלטען איז די
שאצטענס זי אַ גַּנְבָּ. ——————
דער בעטלער וואס האט דאס אלז' דערצעהלהט איז דענבלוי-
דען שטעהן, און ווען דער יונגער מלך האט אויפגעחויבען זיין ארפא-
געלאווטען קאָפּ, איזו דער בעטלער שיין ניט געווען... און באטש
דער בעטלער איזו שווין ניט געווען פון דעסטוועגען איזו דער פאר-
וועויטער יונגער מלך אויפגעשרוינגען פון דעם שטיאין אויף וועלכען
ער איז די נאנצע צויט געוזען און האט אויסגעשרען :

— ביזער בעטלער ! פאר וואס האסטו מיך געלאומות אין טר
טען ? ! פאר וואס האסטו מיר ניט דערצעעהלט די מעשה בוין
סוח ? ...

דער וואלד האט זיך צולאכט, און פאר די אוינען פון דעם
יונגען מלך אין אויפגעוואקסטען א גרויסער שטינן אין אויפֿן שטינן
אין געוען געשרייבען : “עס איז די גאנצע וועלט א מעשה וואס האט זיך נאך איינ-
גאנצען ניט דערצעעהלט.” .

לאנג איז נאכדרעם דער יונגער מלך ארוםגערטען איבער דעם
וואלד און ווען ער איז שוין צום סוח געשטאנען ביימ ברענ פון
וואלד האט ער זיך אויסגעדרעהט צורייך און אויסגעשרען :
— ניין, איך פאהר ניט צוריכ ! איך מון פריהער וויסען
ווער עס קינינט איצט אין יענען לאנד, אין דעם לאנד פון אלע
לענדער. — קינינט שוין איצט אין יענען לאנד דער אמת'ער בן
מלך ? !

און ווי נאך ער האט דאם ארוםגענט, איזו האט עמייצער
גלויך ליעבען איהם, ווי ער וואלט מיט איהם אינאיינעם אויפֿן
פערד געוועסטען, אויסגעשרען ביין :

— ניין, ניט דער בן מלך, נאך ער מלך ! ער אליין וועט
קומען צורים ! ער אליין וועט משפטען זיין לאנד ! ...

און ווי עס טראנט זיך אין אפנעריסענע בלאט אוות די פליינ
לען פון ווינט, איזו האט זיך פון שרעך דער יונגער סעניג גענומען
טראנען אויף זיין פערד דורך וואלד און פעלד און לאנד און איין
געקומען צו זיין פאטער, דעם מלך :

— פאטער, פאטער ! — האט ער גענומען שרײַען און זיך
קלאנען — וואס זאל דאם אלז באדרייטען, פאטער ? ווער איין

דאָם דער בעטלער, ווֹאָס זָאנְט — ער קָאָן דַּיְיך? אָוֹן ווֹאָס אַיִּז
דאָם פֿאַר אַ וּוֹאָלֶד? אָוֹן ווֹאָס זָעֲנָעָן דָּאָם פֿאַר מְעֻשָׂת? ווֹאָס אַיִּז
זְיוּעָר בָּאַשְׁיֵיד? זַעַה, אַיְיךְ הָאָב דַּוְרָךְ דַּיר גַּעֲלָעָנְטָן פִּיעַל חַבְמָה.
אַיְצָט לְעָרָעָן אַיְיךְ דַּי חַכְמָה מִוּט דַּי מְעַנְשָׁעָן פָּוּן דַּעַם לְאָנָר, אַיִּז
כְּיוֹן נָאָמָעָן אָוֹן אַיְיךְ אַיִּז דִּינְעָם. אַיְיךְ הָאָב לְיַעַב חַבְמָה, אָוֹן בֵּין
גַּעֲלָעָנְטָן פֿאַר אַ חַכְמָה, צָוָם סְוִיף מַאֲכָלָט אַ בעטלער מִיךְ צָוָם נָאָר.
וֹאָס זָאָל דָּאָם בָּאַדְיוֹיטָעָן פָּאַטְעָר? אָוֹן הָאָסְטוּ דַּעַן מִיר נִיט גַּעַד
זָאנְט פֿאַר אַלְעָמָעָן אַיִּז דַּי אַוְיָנָעָן אַיִּיף דַּעַם גַּרוֹיסָעָן מַאְחַלְצִיּוֹת:
— זַעַה, אַיְיךְ נִיב דַּיר אַיְכָר דָּאָם קָעְנוּגְרַיְיךְ? טָא וּוֹעֵר אַיִּז אַט
דַּעַר לְיַכְתִּיגָּעָר מַלְךְ פָּוּן וּוּעַלְכָעָן ער רַעַדְתָּן, אָוֹן וּוֹעֵר אַיִּז אַט דַּעַר
פָּאַלְשָׁעָר בֵּן מַלְךְ?
דַּעַר אַלְטָעָר מַלְךְ הָאָט אַיִּוף דַּי אַלְעַ פֿרָאָגָעָן נִיט גַּעַנְטְּפָעָרט.

ער הָאָט נָאָר אַנְגָּעָקָופְּט דַּעַם צּוּטוּמָעַלְטָעָן יוֹנְגָּלוֹנָג אָוֹן הָאָט פָּוּן
אַיְהָם אַפְּגָּנְקָעָרט זַיְן פְּנִים.

און וויאדרה האט דער יונגער קענינג באגעגענט דעם בעטלער אין
דעם וואלֶר.
— בעטלער — האט געפרעגט דער יונגער קענינג — זאג מיר
ווער ביזטו?
— ניט פרעג דאס, יונגליניג — האט דער בעטלער געגעטפערט.
— ניט פרעג, וויל צו שווער ווועט דאס זיין פאר דיר צו וויסען.
— און וואס זענען דאס פאר מעשות וואס דו דערצעלהט?
— דאס זענען מעשות, וואס וויקלען זיך ארום דעם ליכט
פון דער וועלט. — האט דער בעטלער געגעטפערט.
— בעטלער! — האט דער יונגער קענינג אויסגעשריען — דו
האלטסט זיך אויה אין דער טונקעלהייט פון געדיכטען וואלֶר, דז
סוקסט ניט אן די וועלט, טא ווי פאנסטו רעדען פון דעם ליכט פון
דער וועלט?
דער בעטלער האט ביין אויפגעהויבען זיינע גרויסע ברעמען
און געאיגט:
— איך ר ע ד ניט פון דעם ליכט פון דער וועלט, איך
דער צעהלֶר.
— און פאר וואס מווע דען דאס ליכט פון דער וועלט דער
צעהלאט ווערען? — פרעגט דער יונגער מלך א צווטומעלטעה.
— וויל דאס ליכט פון דער וועלט, אויז די מעשה פון דער
וועלט...

— בעטלער, בעטלער! — האט דער יונגער מלך אויסגען,
שריען מיט א ציטערדיין הארץ — און וואס איז מיט דער חכמה,
וואס איך האב פאר ביכער און פאר קלונע ליט געבראכט? —

דערויף האט איהם דער בעטלער געענטפערט און געוזנט:
— איך האב אמאָל געווען עמייצען אריינלויפען צוויישען זוּ
בענדיגע מענשען מיט פארמאכטעה הענט און פרענען, „וואס האלט
אייך איז מײַנע הענט! ?“ די מענשען האבען גענווען טראכטעהן,
או ער האלט געוויס וואס זוי זוכען, האבען זוי איהם גענווען נאכּ
ליופען און פרענען: „וויזו וואס דו האלטסט, האט ער צועפענט זיינע
הענט, און זוי האבען דערזעהן, און איז זוי גאָר ניט געווען...
דו ביוט א שלעכטער און א בייזער! — האט אויסגענעריען

דער יונגער מלך.

— איך בין ניט קיון שלעכטער און ניט קיון בייזער. איך
טראנג דאס ליכט פון דער וועלט! — האט אויסגערוףן דער בעטּ
לער מיט איז קול, או דער יונגער מלך החט אויפגעציטערט מיט
זיין גאנצען ליב.

— און וואס וועט מיט מיר געשהן ווען דו ברויננטס מיך צה
דען ליכט? — האט נאכּעם געפרענט דער יונגער מלך.
— מענשען וואס קומען צו דעם ליכט ווערען, אדרער פאר
ברענט, אדרער געלוייטערט.

— בעטלער! — האט זיך דער יונגער מלך אַנגנערופען —
דו ביוט היימליך און אונהיימליך זוי אט דער גרויסער ווילדרער
זואָלד. — פאר וואס האסטו מיר פֿאָרגנוועאָרבען, איז איך בין ניט
מיין פֿאָטער'ס זohan? מיט וואס בין איך דען שולדיג, ווען דער
פֿאָטער האט מיך געשיקט צו משפטין דאס פֿאָלק, ווען דער פֿאָטער
האט מיר אַלְיוֹן געוזנט: „ועת, איך ניב דיר איבער דאס קעניבּ
דייך?“

— ווען דו ואלסט ניט געוווען שוולדיג, ואלטען דיך מיניע מעשומ ניט גשראָטען....

— דיבינע מעשوط שערקען מיך ניט, דו בייזער בעטלאָר !
האָט מיט צָרָעָן אַוְסֶגֶשֶׁרְעָן דער יונגעָר מלך. — איך וויל נאָך
וויסען פֿאָר ווּאָס וואָרְפֿאָסְטוּ מִיר פֿאָר אַזְוּנָעָן זָכְבָּעָן ? זָכְבָּעָן ווּאָס
קיינער קָאָן נִיט דָעֲרוֹיְזָעָן ! ווּוֹרָק קָאָן דָעָן נאָך דִּינְגָּעָן רֵיד ווּוֹסֶעָן
צִי אַיך בֵּין דער אַמְתָּעָר בֵּן מלך, צִי אַיך בֵּין דער מלך, צִי האָבָּאָן
אַיך גַּעֲמָגָט אַיבָּעָרְנָעָמָן דָאָס קָעְנִיגְרָיךְ פּוֹן דִי הענט פּוֹן מִוּן
פְּאַטְאָר ? ...

— דֵי מְעַשָּׂה קָאֹן דָּאָס ווַיְסֻעָּן. — הַאֲטָא אֲיָהֶם דָּעַר בְּעַטְלָעַר גַּעַטְלָפְּעַרְט.

— וואם איז איזוינט דע מעשה?

— איך הכאב דאך דיר געוזנט : — די מעשה, דאס איז דאס
לובעט פון דער ווילט.

— אונ דער מלך פון וועלכען דו האסט מיר דערצעעהט, איז
דער מלך פון דער מאשען אונ ניט דער מלך פון דער וועלאָג?

— דער מלך פון דער מעשה — האט דער בעטלער געגענט
פערט — אן בtar אטמ' שער מלך פון דער ווערט

— “דר אמרת עיר מלך פון דער ווועלט” — האט דער בן מלך גאנגעראט, ווי ניט הערענדיג וואס ער זאנט. אונן נאכדרעם האט ער ווי אויפגעוואקט אונן זיך פון דאס נוי געווענדט צום בעט־
לעב:

— בעטלעע, אַנְסָטּוֹ מִיר אָפֵשֶׁר דָּרְצָעַהֲלָעַן נָאָךְ אֲמַעַשְׂ פָּוּן
דָּעַם דָּזָוְגָּעַן מְהֻךְ?

— אז זו בז'זט שוין דא, וועל איך דיך געוויס מיט לידיגען ניט אפלואען פון מיר, ואָרְוִים אַיך זעה דאך — דינגען אוניגשען חוננעריגן און דיזן הארץ איז שוער — האט איהם דער בעפּעַ

לער גענטפערט. — אט עפנע דינגע אויערטן און דין הארץ און
הער :

דר ער ליכטינער מלך פון דעם לאנד וואס איז איז זיך כלול
אלע לענדער, האט געהאט א טאכטער. די טאכטער האט ער אודראי
זעהר ליעב געהאט. איזינטאל אבער האט געטראפען, או די טאכט
טער האט איהם ארײַנְגָּעֶרְבָּאָכְטָמָן אַיִּינְגָּעֶרְבָּאָכְטָמָן בָּעֵם, האט זיך בי דער
מלך אַרְוִוְסְגָּעֶרְבָּאָכְטָמָן :

— דו זאלסט פאָרכָאָפָט ווערטן!

ニיט מעהר ווי דאס.

אין אווענד איז זיך די טאכטער אוועט אין איהר חדר אַרְיוֹן
און אין דער פריה האט מען שווין ניט געוואָסְט וואו זי איז אַהֲינִין
געקומען.

האט זיך דער מלך די זאָך זעהר שטאָרָק צום הארץען גענומען.
און ווען זיינע הארץן זענען איהם געקומען טרייסטען האט ער זיך
נאָר טרייסטען ניט געלאָזָט.

איינער פון דעם מלך' האָרָעָן — איז אַרְיוֹן געווען דער
גרויסער גבור. דער גרויסער גבור איז טאָק אַזְיך געווען דער שני
מלך און ער האט אַרְיוֹן זעהר ליעב געהאט זיין האָר, דעם ליכּ
טיגען מלך. האט ער זיך דאָרְבוּרָע געווענדט צום מלך און אַזְיך געַי
זאנט :

— גרויסער האָר! צו גרויס איז דין צער איז אַיך זאל איהם
שאנען צוועהן און בלויבען שטייל. לאו מיך געהן זוכען דין טאָכָט
טער, דין טרייסטען. אַיך וועל זי זוכען בייז אַיך וועל זי געפינען.

אַהֲן איהר וועל אַיך פֿאָר דִּיר מִין פְּנִים נִיט ווַיּוֹעַן.
און דער שני למלך, דער גבור, האט זיך אַזְעַטְנָעָלָאָזָט זוכען
די בת מלכה.

אַלְאָנָע צויט איז ער געגאנגען אויף פֿאָרְשִׁיעְדָּעָן וועגען און
שטעגען, וואס האבען זיך געצייגען אַיבָּעָר ווַיסְטָע פֿאָלְדָּעָר און

פֿוֹסְטָע וּוְלְדָעָר, בֵּין אַיִינְמָאָל אַיּוֹ עֶרֶגְעָמָעָן צֹ אַ וּוְעַגְ וּוְאַטְ הָאַטְ
גַּעֲפִירָהָרְטַ דָּרָךְ שְׂטִינְגָּרְדִּינְגַּ בְּעָרְגַּ אָוּן וּוְאַסְטְּרָדְרִינְגַּ טְחָאַלְעָן. הָאַטְ
עֶרֶגְעָמָעָן צֹ אַיּוֹ גַּעֲגָנְגָעָן אַיּוֹ לְאַגְּנָגְגָן בֵּין
עֶרֶגְעָמָעָן פֿאַר זַיְקְ דְּרָזְעָהָן אַ גְּרוֹיסְעָן פֿאַלְאָצְ.
פֿאַר דָּעַם פֿאַלְאָצְ זַעַנְעָן גַּעֲשְׁטָאַגְעָן זַעַחְרָ גְּרוֹיסְעָן אָוּן שְׂרָעְקָלְיָ
כְּעַ חְיוֹלָת. אַבְּעָר זַיְקְ הָאַבְּעָן אַיְהָמַ גָּאָרָ נִיטְ גַּעַטְוָן. — הָאַטְ שְׁרָ
זַיְקְ גַּעֲלָאָטַ צֹ זַיְקְ אָוּן אַיּוֹ דְּרָאָקְ זַיְקְ דְּרָכְגָּעָנְגָעָן בֵּין דִּי טְוִיעָרָעָן
פּוֹן דָּעַם פֿאַלְאָצְ.

הָאַטְ אַיְהָמַ אַוְיךְ דָּאָרְטַ קְיָינְעָרַ נִיטְ אַפְּגָעָשְׁטָעַלְטַ.
אַיּוֹ עֶרֶגְעָמָעָן אַיְנְוָעָנִיגְ, אָוּן דְּרָזְעָהָן, אָזְ סְ'אִיגְ
זַעַחְרָ אַ רְיִיכְבָּרְ פֿאַלְאָצְ, אָזְ אָזְ דִּי טִישָׁעָן שְׁטָעָהָעָן גַּעֲגָרִיטַ מִיטַ
עַסְעָנוֹוָאָרְגַּ אָוּן מִיטַ וּוְיִינְ. אַיּוֹ דָּאָם אַיְהָמַ זַעַחְרָ גַּעַפְּלָעָן גַּעַוְאָרָעָן
אָוּן עֶרֶגְעָמָעָן זַיְקְ פֿרְיהָעָרְ פּוֹן אַלְעַיְ אַוְעָקְגָּעָעָצְטַ אָזְ אַפְּגָעָשְׁעַסְעַ...
אָוּן עַרְשָׁתְ נְאָכְדָּעָם, וּוּעַן עֶרֶגְעָמָעָן זַיְקְ אַגְּגָעָנְעָסְעָן אָוּן אַגְּגָעָי
טְרוֹנְקָעָן בֵּין צֹ אַזְטַ, הָאַטְ עֶרֶגְעָמָעָן אָזְ זַיְקְ אַיְבָּרְעָן פֿאַלְאָצְ אָזְ
הָאַטְ זַיְקְ גַּעֲנְוָעָנִיגְ זַוְכָּעָן אָזְ קְוָטָן אָזְ זַיְקְ לְאַגְּגָעָן בֵּין מִיטַ אַמְּלָאָ
אַמְּלָקְ זַיְקְ פֿאַר אַיְהָמַ אַוְיְגָעָעָפְעָנַט אַ טְהָרָ אָוּן עֶבֶן אַיּוֹ אַרְיִין אָוּן
אַ זַעְחָרְ גְּרוֹיסְעָן זַאְלָ...
דָּעַר זַאְל אַיּוֹ גַּעַוְוָן אַגְּגָעָפְלַטְ מִיטַ זַעְחָרְ פֿיְעָלְ חִילָות אָוּן

מִיטַ הָאָרָעָן אָוּן דָּאָטְהָאָרָעָן אָוּן אַיְנְמִיטָעָן דָּעַר זַאְל אַיּוֹ גַּעֲשְׁטָאַגְעָן
אַ גְּרוֹיסְעָנְגָלְדָעָנְ שְׁטוֹלָן אָוּן אַיְוֹפְקָ אַ דָּעַר שְׁטוֹלָן אָזְ גַּעַוְסָעָן אַ
מֶלֶךְ מִיטַ אַ קְרָוִין אַוְיְפְ' קָאָפְ, אָוּן פּוֹן דָּעַר קְרָוִין הָאַבְּעָן אַרְיִיסְנָעָי
קוֹטָטְ צְוָוְיָוִ שְׁפִיצְיָגְעָן הָעָרָנָעָר.

אָוּן נַאֲךְ אַיְוֹדָעָרְ דָּעַר גְּבוֹרְ הָאַטְ צִיְטַ גַּעַהָאַטְ זַיְקְ אַוְמְקָוָעָן
צִי דִּי הָעָרָנָעָרְ זַעַנְעָן אַ בְּעָפְזָוִצְגָּן פּוֹן דָּעַר קְרָוִין, צִי זַיְקְ וּוְאַקְסָטָעָן
פּוֹן דָּעַם זַלְקְ'סַ קָאָפְ אַרְיִיסַ, הָאַטְ עֶרֶגְעָמָעָן זַיְקְ דָּעַר מֶלֶךְ בָּאַ
פְּעַהְלָתְ מַעַן זַאְל אַרְיִינְבְּרִוְיָגָעָן דִּי מֶלֶכָה.
אָוּן זַיְקְ נַאֲרְ דָּעַר מֶלֶךְ אַרְיִיסְגָּעָעָן זַיְקְ בְּאַפְּעָהָל, אַזְיָ

חאבען גלייך די קאפעליים און די חילות זיך אויפגעשטעלט און גענומען שפייעלען און זינגען, לכבוד דעם אנקומען פון דער מלכה, און ווען די מלכה אויז אריינגעקומווען האט מען פאר איהר געמאכט א גרויסע ווארטע.

און איז דער גבור האט ער זיך גענומען שטופען, כרי ער זאל קאנען זעהן די מלכה צוילעב וועלכער מען מאכט דאס אוז פארזאָר. ווי נאָר אַבער ער האט דערזען די מלכה אויז ער געבליבען שטעהן ניט טויט, ניט לעבעדריג, וויל ער האט דערזען איז די מלכה אויז דאס גאָר די בָּת מלכה, וואָס ער זוכט אַרום שוין אַזוי פֿיעַל יְאַהֲרָעַן...
די בָּת מלכה האט איהם אויף דערקאנט, און זי איז צונען גענגען צו איהם און געבענט:

— קאנסט מיך?

— אודאי — האט איהר דער גבור גענטפערט — דו בייזט דאָך אונזער בת מלכה, די טאָכטער פון אונזער ליבטיגען מלֶה. אונזער מלֶה און דאס גאנצע קעניריך ביינקען דאָך נאָך דיר שווין אַזוי פֿיעַל יְאַהֲרָעַן... קומ מיט מיר אהיכם. מיין האנט איז שטארק, און מיין שוווערד איז שאָרָפַּה, און דער דינער מיט מיין פערד ואָרטען אויף אונז אַין דרייסען פון דעם שלְקָם.

גענטפערט איהם די בָּת מלכה:

— ניין, גבוח. ניט מוט אוז שטארקייט קאנסטו מיך באָך פריען פון דעם אַרטַּמַּן... פֿאָר וואָס האָסמוֹן דיך גלייך בֵּי דיין אַכְּרָבָּן אַחֲר געכאנט צום עסן און טרינקען?... אַצִּינֶר געה אַווועק פון דאנגען, קלויב דיר ערצען אויס אַן אַרט און זיך דָּראָט אָפַּה א גאנצען יאַהֲרִיצִיַּת אַן דעם גאנצען יאַהֲרָז אַלְסְטוֹ ניט אויפַּה הערען צו בענצען און האפען מוך אַרוּיסְצּוּנָהָמָעַן פון זיוירע הענט, און דעם לְעַצְטָעַן טאג פון יאַהֲרָז אַלְסְטוֹ פָּאַסְטָעַן אַן ניט שלְאַפְּעַן. אַיז דער גבור אוועק גענאנגען און האט געטן זי זי האט

גההייסען. — א גאנצען יאהר האט ער ניט אויפגעהערט צו ביינַ
קען און גלויסטען זי אroiיכזונעהמען און אין דעם לעצטען טאג
פּוֹן יאהר האט ער געפאסט און איז ניט געלאלפּען, און נארכעט
האט ער מיט זיך מיטגענומען זיין דינער און זיין פער און האט
זיך געלאָזט צום שלאָס צו באָפּרײַען די געפֿאנגענע בת מלכּה. ווי
נאָר אָבעּר ער איז אָזוי גענָאנגען, האט ער אויפּ זיין וועג מיט & כָּאַל
דרערעהן אָ בוים מיט זעהר שעהנע עפּעַל. די עפּעל זענָען געד
זוען אָזויינַע שעהנען, אָ ער האט זיך באָפּרײַען אִין אלְּז אָון האט
אָפּנָעריסען אִיןיעם פּוֹן זיך אָן אַיהם אִיןגעַבִּיסען
מיט די ציַן. אָן ווי נאָר ער האט זיך אָזיןגעַבִּיסען מיט די ציַן
איַן עפּעל, אָז ער גְּלִיַּך אָנֵידערגעַפְּאַלעַן אָן אָז אִיןגעַלְּפּעַן
מיט' עפּעל אָין מויַּל.

או דער דינער האט דאם דערזעהן האט ער אַיהם גענָומען וועַע
קען :

— שטעה אוות, מיין האָר ! שטעה אויפּ !
און דאם פערד וואָס איז געוווען גענָיריט אויפּ צו פִּיהרען די
בת מלכּה, האט גענָומען היַרְשָׁען הוּא אָון שטארק.

אָבעּר קיַן זאָך האט דעם גבור ניט געקָאנַט אויפּוועקָען.
און אָזוי אָיז דער גבור אָפּגַּעַלְּפּעַן אַסְּדִּיְּהָרָעָן, אָן
ערישט וועַע דער עפּעל אִיז אַיהם אָרוֹיסְגַּעַלְּפּאַלעַן פּוֹן מְוִיל האט ער
זיך אויפּגעַכְאַפּט, ווֹיַל דער הוֹנְגָּעָר האט אַיהם אויפּגעַוועקָט. אָן
ווי נאָר ער האט זיך אָזִיסְגַּרְבִּעָן די אָוִינָען, אָזוי האט ער זיך
גְּלִיַּך דערמָאנַט אָן דער בת מלכּה, האט ער זיך אָוְמָנְעַקְּסָט אָין
אַלְּעַ זוּיטָעַן אָן געפּרָגָט בַּיִזְיַן דינער :

— וואָו בין איך ערנָעַץ אָין דער וועַלְט ?
האט דער דינער דערצְעַהְלַט דעם גבור די גאנצע מעשה אָן
ער האט אַיהם געזָאנַט, אָז עַס אָזוי שוֹן זעהר פִּיעַל יַהֲרָעָן ווי
דוֹ שילאָפְּסַט, אָן אָז אויפּ האָבּ דְּזַיך ועהר שטארק געוועט אָן אוֹעַךְ

האָב דִּיך נוֹט גַּעֲקָאנְטַ רְעָרוּעָקָעַן, אָוֹן אָיך אָוֹן דָּאָם פֿערֶד
דעַרְנְעַהְרָעַן זַיֵּךְ דִּי גַּאנְצָע צִוְּתַ פָּוּן דִּי עַפְּעַל וּוֹאָס וּוֹאָסָעָן אָוַיָּך
דעַם בּוּם.

האָט זַיֵּךְ דָּעַר גַּבּוֹר אָוֹדָאי זַעַהְר גַּעֲוָוָונְדָעָרָט אָוֹן גַּעֲפְּרָעָנְטַ:

— אָוֹן אָיךְ האָבָעַן דִּי עַפְּעַל גַּאֲרַ נִימְטַ גַּעַשְׁאָרְטַ?

— נִין — האָט אַיְהָם דָּעַר דִּינְעָר גַּעַנְטְּפָעָרְט — אָוֹנוֹ האָט
דאַם זַעַהְר וּוֹאָיִל בְּאַקְּמוּעַן...

האָט זַיֵּךְ דָּעַר גַּבּוֹר דִּי זַיֵּךְ זַעַהְר שְׂטָפָרְקַ צָוּם הָאָרְצָעַן גַּעַנְרַ
מעַן, אָוֹן וּוֹעַן עַר האָט זַיֵּךְ אָוַיְפְּנְעַהְבָּעַן אָוֹן אִיז גַּעַקְּמָעַן צָוּם
בְּתַ מְלָכָה האָט עַר זַיֵּךְ גַּעַטְרָאָפְּעַן אִין גְּרוּוּסְ צָעַר, וּוֹאָרִים זַיֵּךְ האָט זַעַהְר
שְׂטָפָרְקַ גַּעַבְּיְנָקְטַ נַאֲךְ אִיהָר טָאָטָעַן דּוּם מְלָךְ. אָוֹן זַיֵּךְ האָט אַיְהָם
פֿאָרְגָּעָוָוָאָרְפָּעָן אָוֹן גַּעַזְגָּטַ:

— אִיבְּעָר אִין טָאָגְ האָסְטַוְ מִיךְ אַגְּנוּוֹאָרָעַן!

אוֹן זַיֵּךְ צָוּ אַיְהָם זַוְוְעָטָר גַּעַזְגָּטַ:

אָיךְ זַעַהְר שְׂוִינְ, אָזְ נוֹט עַסְעַן אִיז פֿאָרְ דִּיר זַעַהְר אָ שְׂוּוּרָעַ
זַיֵּךְ. דְּעַרְבְּעַע גַּעַה אִיצְטַ וּוֹידְעַר אָוּוּסְ אָוֹן קְלוּבְ דִּיר עַרְגָּעַי אָוּסְ
אוֹן אָרטַ אָוֹן זַאֲלָסְטַ דָּאָרטַ וּוֹידְעַר אָפְּוִיצְעַן אָ יְאָהָר צִוְּטַ, אָוֹן אִין
דעַם לְעַצְמָעַן טָאָגְ זַאֲלָסְטַוְ שְׂוִינְ יָאָ מְעַנְעַן עַסְעַן, אִבְּעָר שְׂלָאָפְּעַן
זַאֲלָסְטַוְ נִימְטָאָרָעַן דּוּם גַּאנְצָעַן מְעַת לְעַת, אָוֹן זַעַהְר זַאֲלָסְטַ
אוֹיךְ קְיֻין וּוֹיַּן נִימְטָרְינְקָעַן, כְּדִי דַּו זַאֲלָסְטַ נִימְטָלְאָפְּעַן.

אִיז דָּעַר גַּבּוֹר אָוּוּסְ אָזְ אָט אָזְוִי גַּעַטְוּן אָוֹן אִין דּוּם לְעַצְ
טָעַן מְעַת לְעַת פָּוּנְסַ וּאָהָר האָט עַר מִוּטְ קְיֻין אָוּגְ נִימְטָ צְוּגְמָאָכְטַ
אוֹן האָט קְיֻין וּוֹיַּן נִימְטָגְרָוְנְקָעַן אָוֹן האָט זַיֵּךְ אָוַיְקְגְּנְעָלְאָזְטַ בְּאַיְ
פְּרִוְיָעַן דִּי בְּתַ מְלָכָה.

וּי אִבְּעָר דָּעַר גַּבּוֹר אִיז אָזְוִי גַּעַגְאָנְגָעַן, האָט עַר דְּעַרְזָעַן בְּיַי
דָּעַר זִוְּתַ פָּוּן וּוֹעַג אַ קְוָאָל אָוֹן דָּעַר אָוְיסְזָעָהָן פָּוּן דּוּם קְוָאָל אִיז
גַּעַוּוּסְ רְוִיטַ אָוֹן זִוְּנַ גַּעַרְוקַ אִיז גַּעַוּוּסְ וּוֹיַּן וּוֹיַּן.
רוֹפְּטַ זַיֵּךְ דָּעַר גַּבּוֹר אָן צָוּם דִּינְעָר אָוֹן זַגְגָטַ:

— זעה נאר ס'ארט קוואל! זיין וואסער אויז רויט און זיין
ערוך אויז פון וויאן. קומ, וועלען מיר זיך אנטרינען.
זענען זוי גענאנגען און האבען פארזוכט פון דעם קוואל. דער
דינער האט זיך אנטרטונקען און עס האט איהם ניט געשארט.
אבער דער גבור, זוי נאר ער האט פארזוכט פון דעם קוואל, איזו
אויז ער גלייך אנדידערגעפאלען און אויז אנטשלאפען געווארען אויך
עתליך יאהר.

איינמאל זענען יענען ארט פארבייגעגעגען אַסְטְּהָיִלְּוֹת אָנוֹ
נאך די חילוֹת זענען נאכְנַעֲקוּמָן אַסְטְּהָיִלְּוֹת מִיט קָרְעָטָן
און דִּיוֹטוֹעָגָעָן. אַין אַיְנָעַם פָּוֹן דֵּי גַּשְׁפָּאָנָעַן אוֹזֶן גַּעֲסָעַן דֵּי
בָּתְּ מַלְכָּה. אָנוֹ זַי חָאָט גַּלְיָיך דָּרְקָאָנְט דָּעַם שָׁלָאָפְּנָדְגָּעָן גַּבָּר.
אָנוֹ זַי הָאָט גַּהְיִיסָּעַן מַעַן זָאָל וַיַּך אֲפְשָׁטָעַלְעָן. אָנוֹ זַי אַרְוָתָם
פָּוֹן דָּרָר קָרְעָטָן אָנוֹ צָוָם גַּבָּר, וָאָס אַיז דָּרָר שְׁנִי לְמַלְךָ
פָּוֹן אַיְהָר פָּאָטָעָר, אָנוֹ הָאָט זַיְךְ לְעַבָּעָן אַיְהָם אַוּוּקָגָעָזָעָט אָנוֹ
הָאָט אַיְהָם גַּעַנוּמָן וּוּקָעָן. זַי הָאָט אַיְהָם אַבָּעָר נִוְט נַעַקָּאָנְט דָּרָר
וּוּקָעָן, הָאָט זַי זַיְךְ זַעַר בִּטְעָר פָּאָגָאָנְדָרָגָוּוֹיָט אַבָּעָר אַיְהָם:

— באשר ס'איו שווין אַזְוֵי פִּיעֵל אַיְהָרָעָן אָזְדוֹ מַאֲטָעָטָסְט זַיְךְ
מִיךְ אַרְוִיסְצָוָנָעָמָן פָּוֹן זַיְיעָר הָעַנְטָן אָזְנוֹ פָּוֹנְקָט אַיְן דָּעַם טָאגְן וָאָס
דוֹ קָאָנְסָט מִיךְ אַרְוִיסְצָוָנָעָמָן הָאַלְטָסָטָן נִיט אַיְם. עַס אַיז אַגְּרוּס
רְחַמְנָוֹת אַוִּיפְּ מִיר אָנוֹ אַוִּיפְּ דֵּיר. אָנוֹ דָּרָר צָעָר פָּוֹן מִין פָּאָטָעָר,
דָּעַם מַלְךָ, אַיז דָּאָךְ גַּעַוּס אַזְיָּיךְ וּזְהָרָגָוִים.

נאכְרָעָם הָאָט זַי אַרְאָפָּגָנָוָמָעָן דָּעַם זַיְידָעָנָעָם שְׁלִיעָרָ פָּוֹן
איַהָר קָאָפְּ, אָנוֹ הָאָט אַזְיָּיךְ גַּשְׁרִיעָבָעָן מִיט אַיְהָרָ טְרָעָרָעָן
אָנוֹ גַּשְׁרִיעָבָעָן אָנוֹ אַוּוּקָגָעָלִיָּגָט דָּעַם שְׁלִיעָרָ לְעַבָּעָן גַּבָּר אָנוֹ
איַז צְרוּיקָ אַוּוּקָ אָנוֹ זַי אַרְיִינָגָעָזָעָט אַיז דָּרָר קָרְעָטָן אָנוֹ אַיז
אַוּוּקָ מִט די חִילּוֹת, וָאָס הָאָבָעָן גַּעַוְאָרָט אַזְיָּיךְ אַיְהָר.
אָנוֹ זַי נָאָר זַי אַיז אַוּוּקָ, אַזְוֵי הָאָט זַיְךְ דָּרָר גַּבָּר אַזְיָּיךְ.

האָפָט. אָוֹן ווֵי עֶרֶת האָט זַיִךְ אַוְיפָּגָעָכָאָפָט אָזַיְהָאָט עֶרֶת זַיִךְ גַּלְיוּךְ
דַּעֲרָמָאָנָט אָוֹן דַּעֲרָ בְּתַ מְלָכָה.
פְּרָעָמָט עֶרֶת בְּיַיְ וַיַּן דִּינָעָר :

— ווֹאָוּ בְּין אַיךְ עַרְגָּעָץ אַין דַּעֲרָ וּוּלְטָ ?

דַּעֲרָצָעָהָלָט אַיְהָם דַּעֲרָ דִּינָעָר דַּי גַּאנְגָּצָעָ מְעָשָׂה, אָוֹן עֶרֶת דַּעֲרָ
צָעָהָלָט אַיְהָם אַוְיַּךְ פָּוּן דַּי חִילּוֹת, וּוּאָסָ וּעְנָנוּ דָּא נָאָר וּוּאָסָ פֿאָרָ
בִּינְגָּעָנָאָנָגָּעָן, אָוֹן פָּוּן דַּעֲרָ בְּתַ מְלָכָה וּוּאָסָ אַיְזָן דָּא עַרְשָׁת גַּעֲזָעָסָעָן
נְעָבָעָן אַיְהָם אָוֹן גַּעַוְוִינִים, אָוֹן פָּוּן דֻּעָם זַיְוָדָעָנָעָם שְׁלִיעָר אַוְיַּךְ
זַוְּעָלָכָעָן דַּי בְּתַ מְלָכָה האָט גַּעַשְׁרָבָעָן מִיטָּ טְרָעָרָעָן אָוֹן דָּא אַיבָּעָרָ
גַּעַלְאָוּט.

הָאָט דַּעֲרָ גַּבּוֹר זַיִךְ גַּלְיוּךְ אַוְמְגָעָקָוּקָט אָוֹן דַּעֲרוּהָן דֻּעָם שְׁלִיעָר,
הָאָט עֶרֶת אַיְהָם אַוְיפָּגָעָהָיוּבָעָן אַנְטָקָעָגָעָן דַּעֲרָ זָוָן, אָוֹן דַּעֲרוּהָן, אָזְן
אַוְיַּךְ אַיְהָם שְׁטָעָהָט אַוְיסְגָּעָשְׁרָבָעָן אַינְגָּגָעָצָעָן דָּאָס וּוּיְנָעָן אָוֹן
קָלְאָגָעָן פָּוּן דַּעֲרָ בְּתַ מְלָכָה אָזְן צָוָם סּוֹף אַיְזָן פָּוּן דַּי טְרָעָרָעָן גַּעַר
זַוְּעָן אַוְיסְגָּעָשְׁרָבָעָן, אָזְן אַיְצָט אַיְזָן זַיְשָׁוִין נִיטָּ אַין דֻּעָם פֿאָלָאָעָן,
אָזְן עֶרֶת זַאְלָזַיְךְ אַיְצָט אַוְעָקָלָאָזָן זַוְּכָּעָן אָ גַּעַרְלָעָנָעָם בָּאָרְגָּן מִיטָּ
אָ גַּעַרְלָעָנָעָם שְׁלָאָסָ, דָּאָרָט וּוּטָעָט עֶרֶת זַיִךְ גַּעַפְּיָנָעָן.

הָאָט דַּעֲרָ שְׁנִי לְמַלְךְ גַּעַנוּמָעָן טְרָאָכָטָעָן :

— וּוֹאָוּחָן גַּעַהְטָ מְעָן אִיצְטָ ?

אוֹן עֶרֶת הָאָט בָּאַשְׁלָאָכָטָעָן :

— מְעָן דַּאְרָפְּ וּוּדָרָעָר גַּעַרְעָן אַין אַזְוִינָעָ ערְטָעָר וּוּאָ קִיְּן מְעָן
שְׁעָן גַּעַהְעָן נִיטָּ, וּוּאָרִים צְוִוְוָשָׂעָן מְעָנְשָׂעָן וּוּאָלָט זַיִךְ אָ גַּלְדָּעָר
בָּאָרְגָּן אָוֹן אָ גַּעַרְלָעָנָעָר שְׁלָאָס נִיטָּ גַּעַקְאָנָט אַיְנָהָאָלָטָעָן....
אוֹן דַּעֲרָ גַּבּוֹר הָאָט אַיְבָּרָגָּעָלָאָזָט דֻּעָם דִּינָעָר אָזְן זַיִן פֿעָרָה,
אוֹן עֶרֶת האָט זַיִךְ אַיְנָעָר אַלְיַיְן אַוְעָקָגָעָלָאָזָט אַיְבָּרָר דַּי מְדָבְּרָיוֹת
פָּוּן דַּעֲרָ וּוּלְטָ, אוֹן עֶרֶת אַיְזָן אַזְוִי גַּעַנְגָּגָעָן אָסָה יַאֲהָרָעָן, אָזְן יַאֲהָרָ
רָעָן נָאָק יַאֲהָרָעָן, בְּיוֹן עֶרֶת האָט אַיְינְמָאָל אַין מִיטָּעָן הַעַלְעָן מָאָגָּאָכָּא
גַּעַטְרָאָפָּעָן אָ מַאְדָּגָּעָן וּוּלְרָעָן מְעָנְשָׂעָן, דַּעֲרָ מְעָנְשָׂא אַזְוִי גַּעַוְוָעָן אַזְוִי

גרוייס איז דער גבור האט קעגען איהם אויסגעזען ווי א קליאן מענ-
שעלע, און אויף דעם מענשענס קאפּ זונען ניט געוואקסען קיין האו-
נאָר וואָרכְלעַן, און פֿון די וואָרכְלעַן — אַ בוים מיט שׂועער צוֹיְגַען.
און דער דָּזִוְינֶר ווילְדֶּר מענש איז צוֹנְעַקְומָעַן צום גבור און
געפְּרַעַנט :

— וווער ביזט ?

האט דער גבור איהם געענטפְּערַט :

— איך בין אַ מענש ?

האט זיך אַבער יונגעַר פֿאָרוֹאוֹנוֹנדְרַעַט אָן געַאנַט :

— איך בין שוין דָּא אָזְוִינֶן לאָנְגָעַ יַאֲחָרָעַן אָן הָאָבָּאָבָּן ?
קיין מאָל ניט געוזען אַ מענש !... ווי אָזְוִי קָומְסָטוֹ אַהֲרֹעָר ?
דעַרְצַעְלַטְתַּאְיִהְם דער גבור אָז עַר זָכְטַּדְיַאְפֿאָרוֹאוֹנְגַעַלְטַע טַאַכְּבַּ —
טעַר פֿון דעם גְּרוֹיסְעַן מֶלֶךְ, אָן אָז עַר וַיְוִיסְטַּא, אָז זַי גַעַפְּנַט זַיְדַּעַט
איַצְטַּעַרְגַּעַן אֵין אַ פֿערְלַעַנְעַטְמַלְאָקָם ווּאָסָס אָזְוִי אַ גַּילְדַּעַנְעַט
בָּאָרגְּ.

זַאנַט צוֹ אִיהם דער גְּרוֹיסְעַר מענש :

— אָזָא שְׁלָאָס אֵין גְּעוּווֹס אֵין ערְגַעַן נִיטָא, מַעַן הָאָט דַיְךְ גַעַן
וּוִיס אַפְּגַעַנְאָרַט.

זַאנַט אִיהם דער גְּבוֹר :

— נִיְיַן, מַעַן הָאָט מִיךְ גְּעוּווֹס נִיט אַפְּגַעַנְאָרַט. אָזָא שְׁלָאָס אֵין
גְּעוּווֹס יָא דָא. עַר מַוּזָעַן זַיְן.

זַאנַט צוֹ אִיהם דער ווּילְדֶּר מַעַנְש :

— נַאֲךְ מִין מִינְגָג אֵין דָאָס אַ נָּאָרְשָׁקִיט, נַאֲרָא אָז דַי
שְׁפָרָסְט זַיְדַזְיַי אִיְין, ווּלְאַיְךְ פֿאָרְדַּר צְנוּנִיְפְּרוּפְעַן אַלְעַזְיַה
פֿון דָעַר וּוּלְטַע אָן ווּלְבַי זַיְדַעַטְמַעַר הָאָבָעָן זַיְדַעַט
גַעַע גְעַזְעַהָן אָזָא שְׁלָאָס. אָן אָוִיב זַיְדַעַטְמַעַר וּוּלְעַעַן זַיְדַעַט,
וּוּאָרִים איך בין זַיְדַעַט הָאָר אָזָא הָעַרְשָׁעַר.

און ווי נַאֲרָא דָעַר וּוּלְדֶעַר מַעַנְשָׁהָאָט דָאָס אַפְּגַעַנְאָגָם, אָזְוִי חָאָט

ער זיך גלייך גענומען שרייען צו אלע עksen פון דער וועלט, און אויף זיין געשרייען האבען פון אלע זייטען גענומען לויפען מייל מיליאאנען חיות. און די חיות האבען זיך אויסגעשטעלט ארום דעם ווילדען מענטשענדרכוים, און ער האט בוי זיך געפרענט:

— האט איהיר ערגעץ געוועהן א נילדערנעם בארג מיט א פער-לענען שלאָס ? !

האבען זיך אלע גענומפערט:

ניין ! מיר האבען איז ערגעץ אוז בארג ניט באגעגענט און אוז שלאָס ניט געוועהן.

האט זיך דער מענטש מיטן' בוים אויפֿן קאָפּ אַנְגָּנְעָרָפָּעָן צום נבור:

— נו, איצט זעהסטו שוין, איז מען האט דיר אַיִינְגְּרָעָרט א נארדיישקייט ? פָּאָלְגּן מיך און קעהר זיך אומ צוריק, ווילע עס איז נאָר אוז אָזֶק אַוְתֵּד דער וועלט ניטא.

האט איהם אַבָּער דער נבור גענומפערט און געאנט:

— איך הער, איז דו זאגנטס — ס'אייז ניטא, און איז די אלע חיות זאגען — עס איז ניטא, אַבָּער איך וויס איז עס איז יאָ דָא, איז עס מז ערגעץ זיין.

אונ איז דער מענטש מיטן' בוים אויפֿן קאָפּ האט דערעהן, איז דער נבור שפְּאָרט זיך אַזְוִי שטאָרָק, האט ער צום נבור אַזְוִי גען :

— איך, זעהסטו, ביין דער ממונה איבער אלע חיות, האב איך זיך געפרענט און זיך וויסען ניט. איך האב אַבָּער דָא אַין דער מדבר א ברודער און ער איז דער ממונה איבער אלע פֿוֹגְלָעָן און זיך פֿלְיהָעָן דָּאָך הוּאָה, קאנען זיך געוועס ועהן זייטער. אפשר האבען זיך וויאו געוועהן אוז אָזֶק. געה פרעג בי איהם.

איו דער נבור אַוְעָגָעָן געאנגען זייטער אין דער מדבר, און ער איי געאנגען אַזְוִי לאָגָן בין ער האט ווידער באגעגענט א זעהר גרוּז

בען מענשען פון וועמעס קאָפֶע עם איז ניט געוואַקְסָעָן קיַין האָר,
נָאָר אָ גְּרוֹסְעָר בְּיָם מִיטָּשׁ שְׂוּעָרָע צְוּיִינָן. אָן דער דָּזְוִינְגָּעָר גְּרוֹסָר
סָעָר מענשׁ מִיטָּן בְּיָם אַוִּיפָּן קאָפֶע, האָט בֵּין אַיְהָם אוֹיךְ גְּפָרְעָנָט
וּוְ דָּעָר עֲרַשְׁטָעָר, אָן האָט אַיְהָם אוֹיךְ גְּרָאָטָעָן עָרָאָל בְּעָסָעָר
געָהָן צְוִירָק, וּוְיָיל אַזְוִינָס וּוְ עָרְזָכְט אַיְזָנָס גְּעוּווָס נִיט צָו גְּפָרְעָנָן.
הָאָט זִיךְ אָבָּעָר דָּעָר גְּבוֹר גְּעַקְשָׁנָט אָן גְּזָאנָט:
— עָס אַיְזָנָס יָאָדָא, עָס מוֹעָגְעָץ זְיוּן:
איַז דָּעָר מענשׁ גְּעַנְגָּעָן אָן האָט צְוּנִיְּפָנְעָרָפָעָן אלְעָ פְּוִינְגָּעָן
פָּוֹן נָאָר דָּעָר וּוּלְטָן, אָן האָט בֵּין זְיוּן גְּפָרְעָנָט:
— הָאָט אַיְהָר עֲרַגְעָץ בְּגַעַנְגָּעָט אָנְלְדָעָנָט בָּאָרְגָּן מִיט אָ
פְּרַלְעָנָט שְׁלָאָס ? !
הָאָבָּעָן זִיךְ אָוּפְנָעְפָּאָטָשָׁט מִיט דִי פְּלִינְגָּעָן אָן האָבָּעָן גְּעָד
עַנְטְּפָעָרט :
— נִיְיָן, מִיר האָבָּעָן אַיְזָנָס עֲרַגְעָץ אֹזָא בָּאָרְגָּן נִיט בְּגַעַנְגָּעָט אָן
אֹזָא שְׁלָאָס נִיט גְּעוּזָהָן ! ...
הָאָט דָּעָר מִמוֹנָה פָּוֹן דִי פְּוִינְגָּעָן זִיךְ אָנְגָּרְוָפָעָן צָום גְּבוֹר :
— נָנוֹ, אַיְצָט זְעַהַסְטָוּ שְׂוִין, אָזָא אֹזָא זַאַךְ אַיְזָנָס נָאָר אַוִּיפָּה דָּעָר
וּוּלְטָן נִיטָאָ.
הָאָט דָּעָר גְּבוֹר אָבָּעָר זִיךְ אַלְאָזָן נִיט גְּעוּאָלָט אָונְטָעְרָנְבָּעָן אָן
עָרְהָאָט גְּעַנְטְּפָעָרט אָן גְּזָאנָט :

— עָס אַיְזָנָס יָאָדָא, עָס מוֹעָגְעָץ זְיוּן !

הָאָט זִיךְ דָּעָר מִמוֹנָה פָּוֹן דִי פְּוִינְגָּעָן אָנְגָּרְוָפָעָן צָום גְּבוֹר :
— אַוִּיב דַו עַקְשָׁנְסָט זִיךְ יָאָזָוִי שְׁטָאָרָק, טָא גַּעַה טִיפְעָר אַיְזָנָס
דָּעָר מְרָבָּה, דָּאָרָט גְּפָרְעָנָט זִיךְ מִיּוֹן בְּרוֹדָעָר. עָר אַיְזָנָס דָּעָר מִמוֹנָה
אַיְבָּעָר דִי וּוּנְטָעָן אָן זִיךְ קָעְרָהָעָן דָּאָק אָזָס דִי גְּאַנְצָעָז וּוּלְטָן, וּוּלְטָן
זַיְדָה וְגַעַנְגָּעָן אַוִּיפָּה זְיַכְעָה.

הָאָט זִיךְ דָּעָר גְּבוֹר אָוּפְנָעְלָאָזָט נָאָךְ טִיעָפָעָר אָן דָּעָר מְדָבָר
אָרְיָין. אָן עָר אַיְזָנְגָּעָן אַזְוִי לְאָנְגָּבָן בֵּין עָרְהָאָט וּוּידָעָר אָנְגָּעָן

טראפען א זעהר גרויסען מענשען מיט א גרויסען בוים און שועערע צוינגען אויף זיין קאָפּ. און דער דאַזינער מענש האָט אויף געואנט צום נבור אָז אָז אָז אָז געווים אִין ערניעז ניטאָ. נאָר פונדעסטֶר וועגען, ווען דער גבור האָט זיך לאָנג גע'עקסן/ט אִין דער מענש מיטן/ בויים אויפֿן קאָפּ געאנגען אִין האָט צויניזערופּען אלע זוינטֶן אִון האָט בי זיי געפרענט :

— האָט אַיהֲר ערניעז געווען אַ גילדערנעט באָרג מיט אַ פער-לענעט שלאָם ?

האָבען זיך די זוינטֶן אַ הויב געטוֹן אֵין דער לוֹפְט אִון האָבען אלע גענטפֿערט :

— ניין ! מיר האָבען אֵין ערניעז אָז אַ באָרג ניט באָגגענטן, אִון אָז אָז שלאָם ניט געווען !

האָט זיך דער מומנה פּון די זוינטֶן אַנגערופּען צום גbor :

— נו, אַיצט זעהסטוֹ שוֹין אָז מען האָט דיר אַיינגעערעדט אַ נאָרישקייט.

האָט דער גבור אַגעהויבען זעהר שטארק קלַאנְגען אִון האָט גע-אָנט :

— אַיהֲר אלע וויסט ניט. אַיך אַבער וויס אָז אָז אָז אָז דאָ ; עס מז ערניעז זיין.

און ווי נאָר דער גבור האָט זאָס אַפְגּוֹאנְט, אַזוי האָט דער פּומנה דערזעהָן ווי אַיינער אַ פֿאַרשֿפֿעַטֿיגֿטֿער ווינט טראָנט זיך פּון וויאָט מיט גרויס אַילענְיש. אִון דער זוינט אִיז אַגְעַזְמַעַן אִון האָט זיך אַ דערשֿרַאַקְעַנְעַר אַוּקְעַשְׁתְּעַלְט פֿאַר דעם מומנה. האָט דער בוים מיט די שועער צוינגען וואָס אויף דעם זיך פּון דעם מומנה זיך גענומען זעהר שטארק דריישען אִון בִּיזְעַרְעַן אויף דעם פֿאַרשֿפֿעַטֿיגֿטֿעַן ווינט. אִון דער מומנה האָט מיט כען אויסנְעַד שריין :

— פֿאַר וואָס האָסְטוֹ זיך פֿאַרשֿפֿעַטֿיגֿטֿ מיט דִין קומָען ? !

האט זיך דער ווינט געKENיעט און געבקט פאר דעם ממונה און גענטפערט :

— פאראגב מיר, גרויסער הערשער ! איך האב זיך פאראמאט
ווארים איך האב געדאראפט אפטעראגען א בת מלכה צו א ערלענעט
שלאם ואס אוייפ א נילדערגעט באורה.

או דער גבור האט דערעהרט איזוינע רoid, האט ער זיך אודאי
זעהר שטארק דערפרעהט און דעם ממונה איזו דאס אודאי אויך נעז
פעלען געווארען און ער האט געבענט בי דעם ווינט :

— ווער באוואכט דראט דעם גאלדענעט בארג מיטן' ערלען
געם שלאם ?

האט זיך דער ווינט אויסגענלייכט און גענטפערט :

— דעם שלאם באוואכט א קעניג מיט זעהר גרויס ערלען
האט זיך נאכדעם דער ממונה אפגעעהרט פון דעם ווינט און
האט זיך געוענדרט צום גבור, דעם שני למלך, און האט צו איהם
אזו געואנט :

— איזו ווי עס איי דאך שווין איזו פיעל יאהרען, ואס דז
מייחסט זיך צו באפריען די בת מלכה, וואלאט דאך אודאי געווען א
יוישר אzo דז זאלסט זיך שווין איזו פיעל ניט דארפערן מיהען. מאָ
נא, נעם דיר מיט אט די דאיגגע בּלי, זוקעל זי איזו אין דער
בת מלכה'ס שלוייער, וויל דאס איזו א זעהר טיירען בּלי, וועלען אלע
וועסט דארפערן קאנסטו זי א שעחד טון איזו און איזו, וועלען אלע
וואָס שטעהן דיר אין וועג פאראונדרעלט ווערען אין חיות. נאכּי
דעם קאנסטו די בּלי אויפחויבען אין דער הויך און א שטוייס טון
מייטן' פום, וועט זיך אויפחויבען א זעהר גרויסער שטובי און רoid
און איינער וועט ניט זעהן דעם צוויטען. און טאמער וועסטו אליען
אייך ניט קאנגען ועהן און וועסט אליען אויך פאראונדרעלט ווערען
אין א היה, זאלסטו זיך ניט שרעפערן, וויל אויב נאר די בּלי איז
מיט דיר וועסטו אלע איבערקומען. דז וועסט זיך נאר דארפערן

אויסדרעהן און לוייפען מיט'ן פנים צום מורה, וואו עם געפינט זיך די מלוכה פון דיין מלך... און ווי נאר דו וועסט מיט דער כל' אַנְטָה קומען צו דער שווול פון דיין מלך'ס הוויז אַזְוִי וועסטו שווין דארט טראפען די בת מלכה וואס דו זוכט אַזְוִי לאנג און דו וועסט צוירק ווערטען שני מלך, געריניך אַבער או דו מוזט שטערנינג האלטערן דיינע אויגען געווענדט צו מורת...

נאך די דאזונגע ריד האט דער ממונה דערלאגט דעם נבור די ואונדרבראער כל' און האט זיך געוועגענט מיט'ן גבור און האט באפויילען דעם ווינט, או ער זאל איהם גלייך ברײינגען אהון צום גאלדענעט בארג און פערלענעט שלאמ.

האט דער ווינד גלייך אַרומגענומען דעם נבור און האט איהם אויונגעהויבען און האט איהם גענומען טאנגען איבער לענדער, און פעלדר, און וועלדר, און טיבקען און ער האט איהם געבראכט בייז צו דעם גאלדענעט בארג מיט'ן פערלענעט שלאמ.

או די חילוות האבען דערזעהן דעם נבור האבען זיך זיך אלע אויסגעשטעלט אויפ'ן בארג און האבען איהם ניט אַריינגעלאָען. האט דער גבור דערזעהן או ס'אייז שאלעכט האט ער גלייך גענומען די טיעערע כל' וואס ער האט געהאלטערן אַיינגעויקעלט אין דער בת מלכה'ס שליעער, און ווי נאר ער האט די כל' גענבען אַדרעה איז אַזְוִי, זענען די אלע חילוות מיט אַמְּאל פֿאַרְוָאַרְדְּעַלְט גַּעֲנַעַת אַיְזָן קויטשערינע חזרים און דער מלך זיינער אויז פֿאַרְדְּ וואַדְעַן גַּעֲנַעַת גַּעֲוֹאַרְעַן אַיְזָן שְׂרֵיינְדִּינְעַן פֿאַנְדְּוּ. אַוְן פון דער בת מלכה איז גַּעֲוֹאַרְעַן אַזְוִי ווַיְסַע שָׁאָף. מיט אַמְּאל אַבער האט דער גבור דערזעהן ווי דער שְׂרֵיינְדִּינְעַר פֿאַנְדְּוּ האט פון כעס גענור מען וואַרְפַּעַן מיט פֿיְעַר פון זייז בעייזען מויל און ער האט זיך מיט זייז גאנצען כעס געלאָזט צו דער ווַיְסַע שָׁאָף — צו דער בת מלכה... האט דער גבור געכאנט און האט אַזְוִי נִיך אויונגעהויבען די אַיינגעויקעלט עלי און גענבען אַשְׁטּוּמִיט'ן פֿוּס, אויז

גלויך געווארען אוז גרויסער שטוויכ און רוייך אוז קיינער האט דעם צוועיטען ניט געועהן. און דער שווארטער פאנדוואן דיא אלע אן- דער עחרים האבען פון שרעק גענומען לוייפען אין אלע זויטען און האבען זיך פאנאנדרערקוויטשעט מיט איזוינע שרעקליכע קולות, ווי דיא וועלט וואלט חרוב געווארען...

און דער גבר אליאין איז איזיך פאראוננדעלט געווארען. ער איז געווארען א הירש. און דיאטייער בּלי, וואס ער האט איזינגעוויד קעלט איזן דער בת מלכ'הס שלוייער איז געלגען איזו זייןע גרויס צוצוינגעט הערנער. נאר ער האט זיך ניט געשראקען. ער האט זיך גלויך איזסנערעהט מיטן פנים צו מורה און האט זיך גע- לאזט לוייפען. וויל ער האט געוואסט, איז ווי נאר ער ווועט אנקור מען מיט דער בּלי צו דער שווועל פון דעם מלך ווועט ער שיין דארט טראפען די בת מלכ'ה און ער ווועט צוריק וווערען דער גרויסער גבר — דער שניי למלך.

———
דרער בעטלער איז דא געלובילען שטיל איז ניט געווארען...
דרער יונגער מלך האט איזיך איזצט צונעהרט די מעשה מיט אן ארפאפנעלאָזטען קאָפ, וויל עס איז איהם אלע מאָל געוווען שוער צו קוקען איזן דעם בעטלערס פנום ווען ער האט דערצעהלאָט... נאר ער וווען יונגער מלך דערעהרט איז דער בעטלער איז שטיל גע- וואָרען איזן דערצעהלאָט ניט מעהר וואָס עס איז געווארען פון דער בת מלכ'ה און פון דעם גבר — דעם שניי למלך, — האט ער איזיך געהויבען זיין קאָפ... אַבער דער בעטלער איז שווין איז ערנצע ניט געווען... איזן וואָלד איז שווין געווען נאָקט און פינסטער און איזן דער פינסטערניש זענען אַנגעפלויינען פיעערדיינע פֿלִינְגָּען און זאָבען זיך אַויסגעשטעלט איזן ברענאנדיינע וווערטער און ער האט מיט א ציטערדיינען שרעק געליענט:

„עם איז די גאנצע וועלט א מעשה וואס האט זיך נאך איינ-
גאנצע ניט דערצעעהלט...“

טרוייערג און שוער איז פון דעם געווארען אויפֿן הארצען
פון דעם יונגען מלך. ווי א מיעדער האט ער זיך ארוונגעהייבען
אוות' זיין קעניגליךען פערד. דאס פערד האט פאר איהם גע-
שטראקט, איז דעם נאכטיגען וואילד אריין, דעם שטאלץ געוויגענעט
האלן און דעם שענעם קאָפּ. דאס פערד האט געהויבען זייןע
פערדרשטע פיס, ווי זיך ציערעדינג מיט יעדען טראט. און דעה
יונגער קעניג האט געקומט פאר זיך און געטראקט:

— די נאכט און דער ואילד זענען שווארץ, און אוויך איך פיהל
זיך שווארץ. נאָר ליכטיג איז דאס ווייסע פערד וואס טראגט מיך
דורך דער נאכט און וואילד... און ווער ווייסט, אפשר איז אויך
דאָס א מעשה, א מעשה וואס האט זיך נאך איז גאנצע ניט דער-
עהלט...“

אונ נאך האט ער געטראקט: — ער ווועט קומען צום פאטער,
דעם אלטמען מלך און ווועט זאגען:

— פאטער! זעה עם איז מיר שוער מײַן קאָפּ, און מײַנע
צעאנקען זענען מיר שווארץ פון שרעך. זעה דער בעטלער האט
מיר שוין היינט דערצעעהלט א מעשה פון א בת מלכה. איך האב
ראָך געווים קיינמאָל ניט געהאט קיין שועטער? צי אפשר האס-
טו יאָ געהאט א טאָכטער און מיר האסטו פון דעם קיינמאָל ניט גע-
זאגט? איך, וואס האב איזוי קלאָהאר געוועהן און דערוויזען פאר מענ-
שען די זענען פון דער און יענער וועלט. איך, דער קעניג, דער
חכם און דער לעהרער, מווע הערען ווי עמייצער שרייט מיר נאָך:
„דיין קאָפּ איז פול ניט מיט שכֵּל, נאָר מיט נוייציגע ווערטם“. און
הערען מווע איך דאס פון איזוינס, וועמען איך קאָן נאָר ניט טוֹן.
פאָטער! זאג, וויפיעל מעשות האסטו פון אט דעם בעטלער גע-
הערט און וויפיעל וועל איך נאָר פון איהם טווען הערען? האט

און דער גבר האט דערזעחן די בע מלכ' און האט זי דערקאנט.

ער זיך אויך פֿאָרְמָאָסְטָעָן אויף אַרְוָנְטָעָצְרוּיִםְעָן די קְרוּין פָּוּן
דיין קְאָפֶ? ... אַ פֿאָטָעָר, פֿאָטָעָר!

אט אַזְוֵי האָט אלֵי גַּעֲטָרָאָכְטָן דָּעָר יְוָנְגָעָר מֶלֶךְ פֿאָהָרָעָנְדָּינְג
אויף זַיְן וּוַיְסָעָן פֿעָרָד דָּרָךְ דָּעָר שְׁוֹוָאָרְצָעָר נָאָכָט אַין וּוְאָלָר
אוֹן פֿאָר זַיְגָעָן אוֹיגָעָן זַעַנָּעָן גַּעֲפָלוֹיָגָעָן די פֿיְעָרְדִּינְג פְּלִיגָּעָן וּוְאָס
הָאָבָעָן זַיְגָעָן זַיְגָעָן מָאָל צְוָנוֹיְפֿגְּנְעָשְׂתָּעָלָט אַין בְּרָעָנְדָּינְג וּוְעָרְטָעָר:
"עַס אַיְזָן דִּי גַּאנְצָעָן וּוּלְטָאָט מְעָשָׂה וּוְאָס האָט זַיְקָן נָאָךְ אַינְגָּאנְצָעָן
נִיט דְּעָרְצָעָלָט."

אוֹן וּוְעָן דָּעָר יְוָנְגָעָר מֶלֶךְ אַיְזָן גַּעֲקָוּמָעָן צָוָם פֿאָלָאָז פָּוּן זַיְן
פֿאָטָעָר — דָּעָם אַלְטָעָן מֶלֶךְ, האָט עַר גַּעֲטָרָאָפָעָן אַז דָּעָר פֿאָלָאָז
איַז פֿאָרְלָאָזָעָן. דָּעָר אַלְטָעָר מֶלֶךְ אַיְזָן פָּוּן דָּאָרָט אָוּעָק שָׁוֹן
לְאָנָג, אוֹן קִינְגָּעָר וּוַיְסָט נִיט וּוְאָז עַר אַיְזָן...
דָּעָר יְוָנְגָעָר מֶלֶךְ חָאָט דְּעָרְפּוֹהָלָט אַקָּלָטָעָן שְׁרָעָק אַין זַיְגָעָן
בְּיְנָעָר.

— וּוְאָס אַיְזָן דָּאָגָעָהָן? ? וּוְאָז דָּעָר מֶלֶךְ? ? וּוְאָז
איַז דָּעָר אַלְטָעָר מֶלֶךְ? ! —

כאמש דער יונגער מלך האט קיינעם ניט אויסגעזנט, אז דער פאלאייז פון זיין פאטער — דעם מלך איין פוסט — אז דער אלטער מלך איין פארישוואונדען און ער וויסט ניט וואו, דאך האט זיך איהם גענומען דאכטערן, אז אלע קוקען אויף איהם, ווי זיין ואלטערן פרעגען :

„וואו איין דער מלך? ...

„וואו איין דער אלטער מלך? !“

„א שרעק האט זיך אריינגעזט אין זיינע בליצענדינע אוידי גען און האט זיין צועפענט ברויט, און האט זיך אין זיין גענראבען טיעפ, און האט געליגנט קנייטשען אויף זיין יונגען שטערען.

ער האט בי זיך אלע געפרעגען :

פאר וואס איין דאס געשהן אזי, און מײַן פאטער איין צו פיר מיט אמאל געווארען ניט גוט, און הארט און ביזו? ...
וואס וועל איך זאגען די מענשען, ווען זיין וועלען געווואר ווערען, אז דער פאטער האט פאלקוט דאס לאנד? ...

און ער האט געטראכט :

דער פאטער האט מיט זיין בלויו געלערענט די וועגען פון דער וועלט, איך האב מיט זיין גענומען לערנען די וועגען פון יען ער וועלט און האב דערבי איזוי אפט געברוייכט דעם פאטער/ס נאמען... זיין האבען געלוויבט איז דאס איין אויף זיין ווילען. איצט

אכבר אז זי וועלען געוואר ווערטען אז דער פאטער איז שווין מעחד ניטאט אין זיין פאלאי, אז ער איז שווין אפשר נאר מעחד איינ' גאנצען אין לאנד ניטאט, וואס וועלען זי דעםאלט זאגען? ... וואס וועלען זי דעםאלט טראכטען פון מיר און פון דער גאנצער חכמה וואס איך האב פאר זי געבות מיט דעם אימפעט פון מײַנע יונז' גע און בלוטינע ואחרען? ... וואס פאר א בראך געהט דא קומען? — און זי וועל איך זיך אהינטן איז דעם טאג' פון מײַן בראך? און ווען ער האט נאך איזוינע פיעלע טגע און וואכען אונגען טראפען דעם בעטלער אין דעם וואלד, האט דער בעטלער איהם אַנְגָּזֶעָן און געאנט צו איהם:

— צו וואס זיך ערגרערען פון דעם וואס דו מײַנסט איז עס קומט אויף דיר עבעס איזוינס, וואס דו וואלסט ניט וועלען עס זאל קומען? עס איז ניט שעהן און ניט קלונג. וואס וואלסטו גען זאגט צו איזינעם וואס ווארטט זיך אריין איז דער טיעפנעיש פון ים אויס שרעס פאר דעם וואס זיון לעבען איז איז געפארה? און ווילסטו, סומ' מיט מיר איזויף אויף יענעם באָרגן, דער וואלד איז דאָרט ניט איזו געדיכט, דאָרטען איז ליוכטער און לייטיגער. דאָרט וועל איך דיר דערצעעהלען א מעשה פון א סייסר וואס האט זיך גשראָקען. וואָרים איך זעה דאָך — דיינע איזוינע זענען הונגערג און דיין האָז איז שוער.

ערגעץ אין א לאנד איז אמאל געווין א סייסר, דיר סייסר האט זיט ליעב געהאט די וואס דאָוונען אין טלית און תפלין. האט ער איזויסגעגעבען א באָפֿעלְה, איז די אידען פון זיון לאנד זאלען זיך אדרען שמד'ען אדרען עס זאל בי זי איזויסגעגעמוו ווערטען פון זיון לאנד נאָקעטער גוטס און זי זאלען איזויסגעטעריבען ווערטען פון זיון לאנד האב און היהיט. האבען טאקע א סך פון דעם דאָוינען פאָלק מקריב געווין זיינער האב און גוטס און האבען פאָרלאָזוט דאס לאָנד, אַבִּי צו קענען

האלטען זיינער אידישקייט אפען פאר גאט און פאר ליאט. עס האַ בעז זיך אבער אויך געפונגען איזינע וועמען זיינער האָב און גוטס איז זיינער געוווען, זוינען זיינער געגאנגען און האָבָען זיך כְּלוֹמֶר'שְׁטַע גַּשְׁמָרְט, נאָר בעהאלטעןערהייט בלעגען זיינער פֿאָרט דָּזָונְעָן אִין טְלִית אָן תְּפֵלִין אָן אָפְּהִיטָען אִידְישְׁקִיט.

אָן אַ צִוְּיט אָרום אָיז דָּעַר קִיסְּרָן גַּשְׁטָאָרְבָּעָן אָן זַיִן וּזְהַן האָט אָבְּרָגְּעָנוּמוּן דִּי מְלֻכָּת.

דָּעַר זַיִן גַּעֲוָעָן וְעַהֲרָ אַ שְׂטָרָעָנְגָּר, האָט עַר אַרְיִינִי גַּבְּרָאָכְּט אָן כְּעַם זַיִן הַיְּהָאָרָעָן. האָבָעָן זיך צְנוּמִיט גַּעֲוָמָעָן אָן האָבָעָן בֵּי זיך אָפְּגָּעָמָכְּט, אָז זיך דָּרָפָעָן נָאָר אַינְגָּאנְצָעָן קִיְּזָן קִיסְּרָן הַאָבָעָן אָן דָּרְבִּיבָּר אָיז רָעַכְּט, אָז זַיִן זָלְעָן דָּעַר'הַרְגְּעָנְעָן דָּעַם קִיסְּרָן מִיט אַינְגָּאנְצָעָן זַיִן הַזְּגָעָונָה. אַיְינָעָר פָּזָן דָּעַם קִיסְּרָס הַיְּהָאָרָעָן אָיז גַּעֲוָעָן אַ שְׂבָּאָלָּי טְעָנָעָר אִיד. אָן אָז עַר האָט דָּרְבָּהָרָט דִּי דָּזָונְגָּעָן מַעֲשָׂה האָט עַר בֵּי זיך גַּעֲוָמָעָן טְרָאָכָטָעָן אָזוֹו:

— אַירְבָּין דָּאָךְ נִיט אָוּוּק מִיט מִינְעָן אַיבָּרְגִּינָּע בְּרוּדָעָר, וּוֹיְל אַיךְ האָב זיך דָּרְבָּאָרָט אַיבָּרְגִּינָּע אַיְלָן גַּעֲוָעָן אָז זיך וּוּלְעָן הַרְגְּעָנְעָן דָּעַם קִיסְּרָן, וּוּט דָּאָךְ אַיְלָן חַלְילָה, וּוּט רָעָן אַ בְּחַלְלָה, אָן אַיְינָעָר וּוּטָה, חַלְילָה, אַיְינָשְׁלָגָעָן דָּעַם צְוּוּיָּעָן, טָאָן וּוּאָס וּוּטָה נַאֲכָדָעָם וּוּרְעָעָן פָּזָן מִין האָב אָן גַּעֲוָעָן? — אָיז שָׁר דָּרְבִּיבָּר גַּעֲגָנְגָעָן אָן דָּרְצָעָהָלָט דָּעַם קִיסְּרָס פָּזָן דָּעַם בּוֹנְט.

הַאָט דָּעַר קִיסְּרָס אָרוּם זיך גַּעֲשָׁטָלָט אַ באַהְאָלָּטָעָן וְאָךְ אָן דָּעַר נַאֲכָט, אָן וּזְהַן זַיִן עַנְיָן אַיְהָם גַּעֲקָוּמָעָן הַרְגְּעָנָה, זַיִן עַנְיָן זַיִן גַּלְיִיךְ גַּעֲכָפָט גַּעֲוָוָאָרָעָן.

נַאֲכָדָעָם הַאָט דָּעַר קִיסְּרָס זַיִן גַּעֲרָוּפָעָן דָּעַם הַאָרָר, וּוּאָס אָיז גַּעֲוָעָן אַ באַהְאָלָּטָעָן אִיד אָן הַאָט זַיִן גַּעֲרָוּפָעָן :

אָזְוִי זַיִן דָּוָרָק דִּיר אָיז דָּאָךְ גַּעֲרָאָטָעוּט גַּעֲוָוָאָרָעָן מִין לְעַבְעָן אָן מִין קַעְנִיגְרִיךְ, בֵּין אַיךְ אָוֹרָאִי גַּרְיוּט דִּיקְעָזְבָּן מִיט

וואָס נאָר דיין הארץ גָּלוּסֶט, אֲפִילּוּ בֵּין אֶהָלֶב פָּוּן מִין קָעְנִינְגִּירִיךְ.
וְאָגָּמָר דָּעָרְבָּעָר, וְאָס אִין דיין פֿערְלָאָגָן?

רוֹפְּט זִיךְ צָו אַיִּחַם אָן דָּעָרְהָאָר:

— זַיְיָ וּוַיסְעָן, מִין קָעְנִינָּה, אָז אִיךְ בֵּין אֶבְּהָאָלְטָעָנָּעָר אַיד
אוֹן דָּעָר שְׁטָאָרְקָסְטָעָר פֿאָרְלָאָגָן פָּוּן מִין הָאָרְצָעָן אִין, אָז דָו אַלְסָט
מִיר עַרְלְוִיבָּעָן צָו דָאָוּנָּעָן אַין טָלִית אוֹן תְּפִלִּין פֿאָר אַלְעָמָעָן אַין
די אַוְינָגָעָן.

דָּעָר קִיסְּרָהָאָט אָודָאִי נִימָט גַּעֲטָרָאָכָט אָז דָּעָר הָאָרְ וּוּעַט פָּוּן
איַחַם פֿאָרְלָאָגָעָן אָזָא זַאַךְ, וּוַיְיָלָעָר אֶלְיָהָן הָאָט אַוְיךְ נִימָט לְעַבְּרָה
גַּעֲהָאָט דִּי טְלִיתְ-אָזְנְ-תְּפִלְיָהְנוּנָּעָר, נָאָר עַר הָאָט דָּאָךְ שָׂוִין גַּעַבְּרָה
נְעַבְּרָה זַיְיָ וּוּאָרָט צָו טָוָן אַלְעָז וְאָס דָּעָר הָאָרְ וּוּעַט בְּעַטְעָן, הָאָט
עַר שָׂוִין דָּעָרְבָּעָר גַּעֲמָוֹת טָוָן וְיָיָר הָאָט גַּעַזְעָנָט:

אִין אַ צִּיְּטָ אַרְוָם אִין אַוְיךְ דָּעָר קִיסְּרָהָאָט גַּעֲשָׁטָאָרְבָּעָן אִין זַיְיָנָעָר
אַ זַּוְחָן אִין אַרְוָיפְּן טְרָאָן. דָּעָר זַוְחָן אִין גַּעַוּוֹן אַ שְׁטָרְעָנָגָעָר;

הָאָט עַר אַרְוִיסְגַּעֲבָעָן אַ סְּפָק בְּיַיְזָע בְּאַפְּעָהָלָעָן, אִין עַר הָאָט אַוְיךְ
גַּעֲרָעָנָט אַן דָּעָם הָאָרְ דָּעָם אַידָּעָן, אִין עַר אַהֲט אַיִּחַם גַּעֲרָפָעָן צָו
זִיךְ אִין הָאָט אַיִּחַם בְּאַפְּוַיהָלָעָן, אָז עַר אַלְעָז וְיָיךְ אַפְּזָאָגָעָן פָּוּן זַיְיָ
אַיְדִּישְׁקִיטָא אִין זַאַל אַוְיְהָעָרָעָן דָאָוּנָעָן אַין טָלִית אִין תְּפִלִּין, וּוַיְיָלָעָר
הָאָט דָּאָס פִּינְמָה.

דָּעָר זַוְחָן אַכְּבָּעָר, וְאָס אִין גַּעַוּוֹרָעָן דָּעָר נִיעָר קִיסְּרָה, אִין גַּעַ
וּוֹן אַ גְּרוּזְעָר חַכְּמָה אַוְן אַזְוִי וְיָיָר עַר הָאָט דָּאָךְ גַּעַוּוֹאָסָט, אִין מַעַן
הָאָט זַיְיָ פְּאַטְעָר גַּעַנְגָּנָעָן אַוְמְבָרְיָינָגָעָן פֿאָר זַיְיָ שְׁטָרְעָנָקִיטָא, אִין
עַר דָּרְפָּאָר גַּעַנְגָּנָעָן אַוְן הָאָט צִוְּנִיְּגָרְפָּעָן אַלְעָז שְׁטָרְעָנָעָהָעָר
פָּוּן זַיְיָ לְאָנָד אִין הָאָט זַיְיָ בְּאַפְּוַיהָלָעָן אָז זַיְיָ זַאַלְעָן נַאֲכָקָעָן אִין
זַיְיָ זַאַלְעָן אַיִּחַם לְאַזְעָן וּוַיסְעָן, פָּוּן וְאָס פֿאָר אַזְאָךְ קָאָן עַר אִין זַיְיָ
נַאֲכָגָעָרָהָט פְּאָרְשָׁנִיטָעָן וּוּרְעָעָן, כְּרִי עַר אַלְעָז וּוַיסְעָן פָּוּן וְאָס זַיְיךְ
צָו הַיְמָעָן.

הַאָבָעָן דִּי שְׁטָרְעָנָזְוּהָעָר נַאֲכָגָעָקָט אִין הַאָבָעָן אַיִּחַם גַּעַ

זאגט, אז ער דארוף זיך זעהן הימען פאר אין אקס און פאר א שאה, וויטער זעהן זי ניט קיין שם זיך דורך ווילכער ער אדרער זיין נאכגעבורט קענען פארשניטען וווערעד און ער דארוף דאריבער פאר קיין אנדער זיך קיין מורה ניט האבען.

האט דער קיסר דאס געהיסען פארשריבען אין די ביבער און ער האט גלייך דארוף אroiסגעגעבען א באפעהַל, איז מען זאל דורךזעהן דאס גאנצע לאנד און עס זאל נאכדען ניט אייבער/יבען קיין איז שף אדרער אקס אין די גרעיניצען פון זיין לאנד.

האט מען דעם באפעהַל גלייך אויסגעפערת.
 אבער גראד אין דער נאכט ווען מען האט איהם אונגעזאנט,
 איז דער באפעהַל איז פינקטליך אויסגעפערת געווארען, האט זיך
 איהם גע'חלומט א זעהר מאדרער חלום. — ער האט פאר זיך
 געהן דעם אויסגעשטערענטען הימעל און אלע צוועלך מזוזות האָ
 בען מיט זיער שינענדיג שטערען אראפונגוקט צו איהם. איז
 דאס איהם געבעלען געווארען. נאכדען האבען די מזוזות גענומען
 איינציגויזו פארלאזען דעם הימעל און נאָר צוויי זיינען געבליבען
 שטעהן. דאס זיינען געווען דער אקס און די שאָפ — די מזוזות
 פון ניסן און אייר... און זי האבען צו איהם אראפונגוקט פון דעם
 לייטיגען הימעל און האבען געלאכט... ווען דער קיסר האט זיך
 אויסגעבאָט פון שלאָפ האט ער אבער נאָר פאָרגענסען און דעם חלום.
 און ער האט זיך גענומען מיט נאָך א שטראָקער האנד גע'
 וועלטיגען, וואָרים ער האט דאָך שיין פאר קיינעם קיין מורה ניט
 געהאט. און וויל ער האט פאר קיין זיך קיין מורה ניט געהאט,
 האט ער נאָר גענומען טראָכטען ווי צויזי צו באָהערשען די גאנצע
 וועלט.

און ער איז געפאלען אויף איז שאָב: איזו ווי און הימעל זיך
 נען פאראנען זיבען שטערען וואָס געהען אָרום די זיבען טאג פון
 דער וואָה, און צויזי ווי די ער איז איינגעטילט און זיבען טיר

לען, און יעדער טויל האט און זיך און אנדרער סארט מעתאל, אוֹן יעדער פון די זיבען שטערען שיינט אָראָפֶ אַוְיף אַוְינָעַם פון די טוילען פון דער ערֶר, ואָרים יעדער מעטאל האט און זיך אַסְגָּולָה אַוְיף צָרֶזֶת הענין דאס לִיכְתָּ פון און אנדרער שטערען, אוֹן ער דער באָר געגענָן גען און האט צוֹנוֹיֶפְּגָעָנוּמָעַן די אַלְעַ זיבען מעטאלען פון די אַלְעַ זיבען וועלט טוילען און האט פון זיך אַוְיסְגָּעָנָקָעַן אַז וועָהָר גְּרוּדָה מַעַנְשָׁלְיבָּעַ גַּעַשְׁטָאָלָטָן; דער קָאָפֶ פון דער גַּעַשְׁטָאָלָט אַיז גַּעַד זוּעַן פון נַאֲלָד, די אַקְסָעַל — פון זַיְבָּעָר, די הענט — פון קוּפָּהָר אַזְוֵי זַיְנָעַן אוֹיךְ אַלְעַ אַנְדָּרָעַ טוילען פון דער גַּעַשְׁטָאָלָטָן קָרְפָּעָר גַּעַוּעָן גַּעַמְאָכָטָן פון און אנדרער מעטאל פון די זיבען מעַטָּלָעַן ווֹאָס אַוְיף די זיבען וועלט טוילען. נַאֲכָדָעַם האט ער גַּעַד הַוִּיסְעָן דעם אַוְיסְגָּעָנָקָעַן מַעַנְשָׁעַן אַרְיוֹפְּשָׁטָלָעַן אַז וועָהָר הוַיְכָעַן באָרגֶן. האבען די אַלְעַ זַיְבָּעָרְלִי מעטאלען, פון וועלכָּעַ דער מַעַנְשָׁ אַיז גַּעַוּעָן צוֹנוֹיֶפְּגָעָנוּשָׁטָאָלָט, צָו זיך צוֹגָעָצְיוֹגָעַן דאס לִיכְתָּ פון די אַלְעַ זיבען שטערען. און דער גְּרוּסָעָר נַאֲקָעָטָר מַעַנְשָׁ האט גַּעַנוּמָעַן בִּשְׁופְּעַן די וועלט מִיט דעם לִיכְתָּ פון די אַלְעַ זיבען שטערען און מִיט די גְּרוּסָעָר סָגָלָות ווֹאָס אַיז גַּעַוּעָן אַיז דעם שִׁוְן פון זַיְעָר לִיכְתָּ...

הַאֲבָעַן זיך די מַעַנְשָׁעַן פון אַלְעַ זיבען וועלט טוילען גַּעַלְאָזָט צָו דעם לאָנֶר פון דעם דָּזְוִינָעַן קִיסְר אַזְהָבָעַן זיך גַּעַנוּמָעַן בּוּקָעַן צָו דעם גַּעַגְּאָבָעָנָעַם מַעַנְשָׁעַן ווֹי צָו אַגָּטָן. אַז זיך האבען בי זיך אַלְעַ אַפְּגָעָמָאָכָט, אָז דער קִיסְר אַיז דער קְלִינְסְטָרָר הַעֲרָשָׂה אַין דער וועלט, אַז זיך האבען זיך אַלְעַ אַיְכָרְגָּעָנָעָבָעַן. אַז נַאֲכָדָעַם ווֹי דער קִיסְר האט ער דער זַוְּהָעָן, אָז ער האט באָהָרֶשֶׁט די וועלט, האט ער טַאָקָעַ גַּעַנוּמָעַן שְׁטָאָלָקָגָעָן גַּוְיָיָבָעַן אַין זיך חַבְמָה אַז זיך זַיְן גְּבוּרָה. נַאֲרָ דער אָקָס אַז זַיְן שָׁאָף, ווֹאָס זַיְנָעַן די מַזְוִילָהָת פון נִיסְן אַז אַיְור פְּלָעָגָעַן אַיְהָם אַפְּטָקָמָעַן צָו חַלְמָה, אַז זיך פְּלָעָגָעַן אָראָפֶ

קושען צו איהם פון דעם אויסגעשטערענטען הימעל און זיין פֿלְעַז
גען לאכען פון איהם...
האט ער זיך מיט אומאל גענומען זעהר שטארט שרעפען פֿאָר
וזעם חלום און איינמאָל האט ער זיך איבער זעם אויסגענָאָפֶן פֿוֹן
עֲלֵאָה אַיִן מיטען דער נאָכָט אָוֹן זיך גַּהֲיִיסָעָן בְּרִינְגָּעָן דעם ספר
חַבְרוֹנוֹת אָזֶה האט אַיִן זיין גענומען זוכען, בַּזְוּ ער האט דָּאָרֶת גַּעַד
בְּגַעַן אַרְיִינְגְּעִישְׁרִיבָּעָן אָז אַיְבָּעָר אָז אָקְסָמָן אָז שָׁאָפָּה וּעְטָר
אוּמְקָוּמָעָן אַינְאַיְינָעָם מִיט זַיְן נַאֲכָגָעָוָרָט. אַיִן אַוְיָף אַיִם אַנְּיָ
גַּעֲפָאָלָעָן נַאֲךְ אָ גַּרְעַמְעַרְעַר שְׁרַעַק אָוֹן ער האט דִי מַעַשָּׂה גַּלְיוּץ
דַּעֲצָעָהָלָט דַּעַר קִיסְעָרָן אָוֹן זַיְנָעָ קִינְדָּרָעָ. הַאָבָּעָן זַיךְ זַיְקָ אַלְעָ
זַעהָר שְׁטָאָרָק דַּעֲרַשְׁרַאָקָעָן. אָוֹן זַיְקָ הַאָבָּעָן גַּעַשְׁקָט נַאֲךְ דִי וּוָסָ
קָאָנָעָן בָּאַשְ׀יָידָעָן אַחֲלוֹמָן. הַאָבָּעָן דִי בָּאַשְ׀יָידָרָ נַאֲכָגָעָלָהָרָט דִי
זַאֲךְ אָוֹן יַעֲדָר פֿוֹן זַיְקָ האט אַרְיִינְגְּעִישְׁרִיבָּעָן זַיְן בָּאַשְ׀יָידָן, וּזְוּ ער
הַאָט גַּעֲקָאנָמָן. דאס האט אַבָּעָר אַלְעָ נִיט גַּעַלְינְדָּרָט דעם שְׁרַעַק
פֿוֹן דעם קִיסְרָ אָוֹן פֿוֹן זַיְן מִשְׁפָּחָה.

הַאָט זַיךְ נַאֲכָדָעָם אַוְיִגְעָהָוִיבָּעָן זַיְן מִשְׁלַׁ, אָוֹן האט אַזְוִי גַּעַזְגָּן :
— קַעְנִיגְ! שְׁרַעַק טְרִוְבָּט קִינְמָאָל נִיט אַזְוָעָק דאס, וּוָסָ
עַם דַּאֲרָפָּ קָוָעָן. עַם בְּרִינְגָּט דאס נַאֲךְ גַּעַנְתָּמָעָ. נַאֲר אַוְיָבָּ דָוָ
קָאָנָסָט זַיךְ בָּאָרָט פֿוֹן דעם שְׁרַעַק נִיט בָּאַפְּרִיעָן, אַיִן פָּאָר דִיר
פָּאָרָצָן נַאֲר אַיִין עַצָּה. — אַזְוִי זַיְקָ דִי זַיְן האט דְּרִי הַוְנָדָרָט אָוֹן
פִּינְגָּ אָוֹן זַעֲכִיזָן גַּעַנְגָּ, אָוֹן אַזְוִי זַיְקָ דַּעַר וּזְוּלָט אַיִן פָּאָרָצָן
אָן אָרָט, וּוָאָהָוִין דִי אַלְעָ דְּרִי הַוְנָדָרָט אָן פִּינְגָּ אָוֹן זַעֲכִיזָן גַּעַנְגָּ
שְׁיִינְגָּן אַרְיִין אַוְיָף אַיִין מַאֲלָ אָוֹן בְּרִינְגָּעָן מִיט זַיךְ מִיט דעם שִׁין
פֿוֹן דַּעַר זַיְן דְּרִי הַוְנָדָרָט אָוֹן פִּינְגָּ אָוֹן זַעֲכִיזָן מַאֲלָ, אָוֹן אַזְוִי
זַיְן אַוְנָטָרָ דעם וּוָוְנְדָעְבָּאָרָעָן שִׁין פֿוֹן יַעֲנָעָם אָרָט וּוָאָקָסָט אַזְוִי
מַעַהָר פֿוֹן קִיְּן שְׁרַעַק נִיט זַיְן גַּאֲנָצָעָן לְעַבָּעָן, אַיִן דַּעֲרִיבָּרָ, אַוְיָבָּ

דו וועסט קאנען קומען אהין צו יונעם ארט און זיך אַנְרִיהָרֶעֶן אָן דער רוט, נוועט אויך דיזין שרעק פֿאַרְשְׁוֹוָאנְדְּרָעֶן.

זויינען דעם קיסר די רײַיד פֿוֹן דעם דָּזְוִינְגָּעָן באַשְ׀יָדָעָר זעהָר געפֿעלָעָן גַּעֲוָאָרָעָן, האָט עַד פֿאַרְנְּוּמָעָן זויינע קוֹנְדָּעָר אָן זַיִן גַּאֲכִי צָאָמְשָׁפָחָה אָן חַאְטָז זַיִךְ מִיטָּז זַיִי אַזְוַעַגְנָעָלָאָזָט אָהָין צָוָם פֿלָאָז זַוְּחוּין עַס שַׁיְינְגָּעָן דָּזְוִינְגָּעָן אָלְעָדָרְיִי הַוְּנְדָרָט אָן פֿינְפָאָנוּכְּצִין גַּעַגְגָּעָן פֿוֹן דער זָוָן, וּוואּו עַס וּוָאָקְסְּטָט די אַיְזָעָרָעָן רוט. אָן דעם קלונען באַשְ׀יָדָעָר האָבעָן זַיִ אָוְדָאֵי אוֹיךְ מִיטְגָּעָנוּמָעָן, ער זַאְל זַיִ וּוּיוֹעָן דעם וּוּגָן.

זויינען זַיִ אָזְוִי אַלְעָד אַינְאַיְינָעָם גַּעַגְגָּעָן, בֵּין זַיִ זַיִן אַיְינָעָן אַיְינָאָכָט גַּעַקְוּמָעָן צָו אָנְ אָרט, וּוואּו די וּוּגְעָן שַׁיְידָעָן זַיִ, אָן אַוְיָף יַעֲנָעָם אָרט שְׁטָעָהָט אַזְעָהָר מְעַנְשָׂ — דָּאָס אַיִזְדָּעָר מְכוֹנָה אַיְבָּעָר דער רוט, אָן עַר האָט צָו זַגְעָן אַוְיָף וּוּאָס פֿאַר אַזְעָג אַיְינְעָר זַאְל גַּעַהָן צָו דער רוט. וּוּאָרים צָו דער רוט פֿיהָרָעָן דָּרְיִי וּוּגְעָן : אַיִן וּוּגָן אַיִזְזָעָר אַזְטְּוּלָעָר אָן גַּלְיָבָעָר, אָן אַיְינְעָר אַיִזְזָעָר פֿוֹל מִיטָּגְבָּעָר, אָן אַיְינְעָר פֿיהָרָת דָּוָרָךְ אַזְרָעָלְכָעָן פֿיְיעָר. אָן וּוּי נַאֲר דער מְכוֹנָה האָט זַיִ דָּעָרוֹעָהָן האָט עַר זַיִ מִיטָּז זַיִן שְׁרָעָלִיךְ גַּרְוִיסָּעָר הַאַנְטָט שְׁטָרָעָגָן אַגְּנוּווֹיְעָן דעם וּוּגָן, וּוּאָס פֿיהָרָת דָּוָרָךְ דעם פֿיְיעָר. האָט זַיִךְ דער קְלוֹגָעָר זַעַהָר אַגְּנוּרוֹפָעָן צָוָם קִיסְּר : זַאְלָסְטָט וּוּסְפָּעָן, אָזְ אַוְיָף דעם וּוּגָן בְּרָעָנָט אַזְאָז שְׁרָעָקָעָן לִיכָּעָר פֿיְיעָר, וּוּאָס נַאֲךְ פֿיעָר מִילָּוּ וּוּיָיטָט פֿוֹן דעם, וּוּרָעָט מַעַן שְׁוִין פֿאַרְבָּרָעָנָט.

הַאָט זַיִךְ דער קִיסְּר אָוְדָאֵי דָּעָרְשָׁאָקָעָן פֿאַר די רײַיד פֿוֹן דעם באַשְ׀יָדָעָר, אַבָּעָר דער שְׁרָעָקָעָן פֿאַר דער שָׁאָפְּ מִיטָּז אַקְסָמָז וּנְעָנָעָן אַיִּהָם דעם גַּאנְצָעָן וּוּגָן נַאֲכָנְגָּעָן גַּעַגְגָּעָן אָן גַּעַלְאָכָט, אַיִזְ גַּעַוּוּנָז נַאֲךְ גַּרְעָמָעָר ... אָן וּוּגָן דער קִיסְּר האָט דָּאָז וּוּדָעָר אַוְפָּגָנְהָיְבָעָן זַיִן אַוְיָגָעָן צָוָם הַיְמָעָל, האָט עַר פֿאַר זַיִךְ וּוּדָעָר דָּעָרוֹעָהָן די שָׁאָפְּ מִיטָּז אַקְסָמָז, זַיִ זַעַגְגָּעָן פֿוֹנְקָט אַיִן דער מִינְגָּט אַרוֹסִים אַוְיָפְּזָן הַיְמָעָל אָן

האָבעָן זיך אַוועְקָגָעַשְׁתָּעלְטַ אַנטְקָעַגְעַן אַיהם אָונֵן זַיִן מַשְׁתָּחָה אָונֵן
הָאָבעָן פָּון זַיִן גַּעֲלָאָכְטָן... דַּעַמְּאַלְטַ אַיזְׂעַדְעַט קִיסְּרַסְׂסַ שְׁרַק גַּעֲוֹאָרָעָן
אָזָא, אָזָא עַר הָאָטַ נִימְטַ גַּעֲקָאָנְטַ אַיְנְשְׁטָעָהָן, אָונֵן עַר הָאָטַ אַיְבָּרְגָּעָן
לְאָזָוֹט דַּעַם קְלוֹגָעַן בַּאַשְׁיוּדָעָר אָונֵן זיך גַּעֲאָזָוֹט צָו דַּעַר אַיְזָעְרָנָעָר
רוֹט אַוּפְּסַ דַּעַם אַיְנְצִינְגָּעַן וּוֹעֲגַן וּאָסַ דַּעַר קִיסְּרַ אַיזְׂעַדְעַט
זַעַן — אַוִּיפְּזַן וּוֹעֲגַן פָּון פַּיְעָר... אָונֵן זַיִן דַּעַר קִיסְּרַ אַיזְׂעַדְעַט
זַיִן חַוּזְגָּעַזְוִינְדַּר אַנְגָּעַקְוּמָן פַּיְעָר מַיְוָלָ פָּון דַּעַם פַּיְעָר, אָזָי זַיִן גַּעַן
זַיִן אַלְעַ גַּלְיַיךְ פַּאַרְבָּרָעָנְטַ גַּעֲוֹאָרָעָן.

צְוֹרֵיךְ אַיזְׂעַדְעַט גַּעֲקָוּמָן דַּעַר קְלוֹגָעַר בַּאַשְׁיוּדָעָר.
אָונֵן וּוֹעֲגַן עַר הָאָטַ דַּעַרְכָּעָלָטַ פָּאָר דַּי הָאָרָעָן פָּון לְאָנָּה, וּאָסַ
עַם הָאָטַ גַּעֲטָרָאָפְּעַן מִיטְּזַ' קִיסְּרַ אָונֵן מִיטַּ גַּעֲנָצָעַן קִיסְּרַסְׂסַ נַאֲכַלְ
גַּעֲבָוָרָט, דַּעַמְּאַלְטַ הָאָטַ זיך אַוִּיפְּגָעַהוּבָעָן דַּעַר הָאָרָ — דַּעַר בַּאַהֲלָלָ
טָעָנָעָר אִידָּ. עַר אַיזְׂעַדְעַט גַּעַן גַּעַן גַּרְוִי אָונֵן אַלְטַ, אַבָּעָר כֻּם הָאָטַ
עַר אַיזְׂעַדְעַט זַיִן גַּעַן גַּעַן, אָונֵן עַר הָאָטַ אַוִּיסְגָּעוּפָן :
— אַיְצָט וּוֹעַל אַיְיךְ אַיְיךְ גַּעַבְעַן דַּעַם בַּאַשְׁיוּדָר פָּאָר וּאָסַ דַּעַר
קִיסְּרַ אָונֵן זַיִן נַאֲכָנָעָבוֹרָטַ זַעַן גַּעַן אַוִּיסְגָּעוּפָן דַּוְרָךְ אַ שָּׁאָפָ אָונֵן אָזָ
אָקָס — וּוֹאָרִים דַּעַם אַיְדָעָנָס טָלִית אַיזְׂעַדְעַט גַּעַן דַּעַר וּוֹאָלָ
פָּון שָׁאָפָ, אָונֵן דַּי רְצָעוֹת — פָּון דַּעַמְּלָעָדָר וּאָסַ קְוֹמָטַ פָּון אָקָסַ.
אָונֵן וּוֹיְלָ דַּעַר קִיסְּרַ אָונֵן זַיִן פָּאָטָעָר אָונֵן זַיִן פָּאָטָעָרָסַ פָּאָטָעָר
הָאָבעָן אָונֵנוֹ נִימְטַ גַּעֲלָאָזָוֹטַ צָו דַּיְעָנָעָן גַּאֲטַ זַיִן מִיר וּוֹילָעָן, זַעַן גַּעַן
קְוֹמָעָן דַּי שָׁאָפָ אָונֵן דַּעַר אָקָס אָונֵן זַיִן הָאָבעָן גַּעֲרִיעָנָט אַוְנוֹעָרָ קְרִיעָנָ
אָונֵן זַיִן הָאָבעָן פַּאַרְנָאָרָעָשָׁט דַּעַם גַּרְוִיסָּעָן חַכְמָ פָּון דַּעַם גַּלְאָנְצִינְגָּעָן
אַפְּגָנָטַ, אָונֵן זַיִן הָאָבעָן אַיהם פַּאַרְפִּיהָרָט אָונֵן הָאָבעָן אַיהם בִּינְגָנָקָרָ
מָעָן אַיְנָאַיְנָעָם מִיטַּ זַיִן פָּאָלְשָׁעָן נַאֲכָנָעָבוֹרָט !
— — — — —
דַּעַר יְוֹנָעָר מַלְךָ, וּאָסַ הָאָטַ אַוִּיסְגָּעוּרָטַ דַּיְמָעָשָׁה, אַיזְׂעַדְעַט
דַּעַם נַאֲךְ אַ לְאָנָּגָעָ צִיּוֹת גַּעֲזָעָסָעָן מִיטַּ אַן אַרְאָפְּגָנָלָאָוָטָעָן קָאָפָ,

וויל ער האט געוואוסט אָז ווי נאָר ער ווועט אויפֿהויבָּעַן דעם קאָפּ,
וועט דער בעטלער שוין ניט ווין, אָיז צו וואָס נאָר אויפֿהויבָּעַן
דעם קאָפּ, בעסלער זיצען אָזוי אָון טראָכְטָעָן: — סָאָרָא מָאָרְנָאָר
שיסֶּר, ווי קָלָג ער האט געפֿהָרֶט זיַּן קָעְנוֹגְרִיךְ! מיט וויפֿעל
שטאָרְקִוִּיט ער האט דָאָס צוֹנוֹפֿגְּשָׁתְּעָלָט אַ מענְשָׁעָן פָּוּן זִבְּעָנְעָרְלִי
מעטָאָלָעָן אָון אַיהם אַיְפֿגְּהָוִיבָּעַן אָוִוֵּףּ אַ הָוִיכָּעָן בָּאָרְגָּן! ווי וואָונְ
דָּרְבָּאָר דער מענְשָׁאָטָמָּן פָּוּן דער הוֹיךְ גָּעֲנוֹמָעָן בְּשָׁוּפְּן אָון פִּינְקִי
לְעַן מיט זִיְּגָע זִבְּעָנְעָרְלִי מָעְטָאָלָעָן, וואָסָחָבָעָן צו זִיךְ צוֹגָעָ
צְיוֹגָעָן דעם ווַיְוַיְעַן שִׁיןְ פָּוּן דִּי זִבְּעָן שְׁעהָנָעָ שְׁטָעָרָעָן! צָום
סּוֹפּ האָט דִּי גָּאנְצָעָ חַכְמָה, דִּי גָּאנְצָעָ שְׁטָאָרְקִוִּיטָמָּן נִיט גָּעְקָאנְטָהָעָלָיָ
פָּוּן דעם קִיסֶּר צו פָּאָרְשְׁטָעָהָן, אָז „שְׁרָעָק טְרוֹבֶּטֶת קִינְמָאָל נִיט
אוּוָעָל דָאָס וואָס דָּאָרָא קָוְמָעָן.“ — עַם בְּרַעֲנָגָט דָאָס נָאָךְ גָּעָהָעָן
טָעָרָעָן... אָון אָזוי גָּעָהָט דָאָס פָּוּן ווּוּלְטָמָּן צו ווּוּלְטָמָּן...

נאָכְרָעָם האָט דער יְוָנְגָעָר מֶלֶךְ אַיְפֿגְּהָוִיבָּעַן זִיַּן קָאָפּ אַוְיְפּ/
בָּאָרְגָּן. לְעַבְּעַן אַיהם אָיז קִינְגָּרָן נִיט גָּעוּזָן, אַוְיְסָעָר זִיַּן קָעְנוֹגְרִיךְ/
זַוְיִסְמָ פָּעָרָה.

דער אָוּוָנד אָיז גָּעוּזָן אַ שְׁטִילְלָעָר אָון אַ בְּלוּוּעָר.
אָון אַ בְּלוּוּעָר נַעֲכָלָה האָט זִיךְ פָּעַרְצְיוֹגָעָן אַיְבָּעָרָן אַוְעָנְדָלִיךְ
גְּרוֹיסָעָן ווּאָלָה, וואָסָהָט זִיךְ גָּעַשְׁפְּרִוִּיטָמָּן פָּוּן אַלְעָזָרְטָעָן אַרְוָם דעם
בָּאָרְגָּן, אָון עַס האָט אַוְיְסָגְּזָהָעָן אָז דָּרָר ווּאָלָה ווּאָקְסָטָמָּן אַ
בְּלוּזָן יִסְמָרְוִים...
דאָס אַלְעָזָר גָּטוּ אָון שְׁעָהָן, — האָט זִיךְ גָּעַטְרָאָכְטָמָּן דער
יְוָנְגָעָר מֶלֶךְ, נָאָר פָּאָר וואָס זַעַנְעָן אַיְצָט אַיְנָמָל דָאָזָזִי פִּיעָל
שְׁטָעָרָעָן? ...

און פֿאָר ווֹאָס קֶפֶן זַי אַלְעָ אַוְיָךְ מֵיר אָזְוִי אַנְגָּעָשְׁתָּעַלְטָ ?
 ווֹאָס ווַיְלָעַן זַי פָּוָן מֵיר ? !
 ווֹאָס בֵּין אַךְ זַי שָׁוְלְדִּינָּ ?
 אָוָן אַיְהָם הָאָט זַיְךְ גַּעֲנוּמָן דַּאֲכָטָעָן, אָזְ דָּעָר בָּאָרְגָּה הַוִּיבָּט
 אַיְהָם אַלְעָזָה הַעֲכָר אָוָן הַעֲכָר צַו דַּי שְׁטָעָרָעָן ...
 אָזְן כְּדַי צַו אַנְטָלוּפָעָן פָּוָן דַּי אַנְגָּעָשְׁתָּעַלְטָ נְרוּוֹסָעָ שְׁטָעָרָעָן,
 צַו ווּעַלְכָעָ דָּעָר בָּאָרְגָּה הָאָט אַיְהָם גַּעֲהַוִּיבָּעָן אַחַן אַוְיָפָהָר, הָאָט עָר
 זַיְךְ אַרְיוֹפָגָעָכָפָט אַוְיָךְ זַיְינָן לִיכְתִּינְדוּוֹיסָעָן פָּעָרָה, אָוָן הָאָט זַיְךְ
 אַרְאָפָגָעָלָאָזָט אַיְן דָּעָם גַּעֲדִיבָּטָעָן נְרוּוֹסָעָן וּוְאַלְדָּה.
 דָּעָר ווְאַלְדָּה אַיְן נְרוֹסָם אָוָן גַּעֲדִיבָּטָה, דַּי נְאַכְּטָ אַיְן אַיְהָם אַיְן
 שְׁטָיָל אָזְן שְׁוֹאָרָעָ, נַאֲרָ ווְאוֹ נִיטָּ ווְאוֹ שְׁלָאָגָט זַיְךְ דָּוָרָק אַ שְׁטָעָרָעָן,
 ווֹאָס דַּעֲרַצְעָהָלָט, אָזְ דַּי נְאַכְּטָ אַיְן שְׁוֹאָרָעָ, אַבָּעָרָ נִיטָּ בְּלִינָה, דַּי
 נְאַכְּטָ קָוְקָטָ מִוְּטָ שְׁטָעָרַעַנְדִּינָעָ אַוְיָגָעָן ...

וּוְ אֶזְזִי פָּרֶט הַאֲטָם דָּאַס אַלְזַ גַּעַטְרָאַפְּעַן ? ! — הַאֲטָם דָּעַר
יוֹנְגָעַר מֵלֵךְ בַּי זַיךְ אַלְעַ מַאלְ גַּעַנוּמָעַן פְּרָעָנָעַן פָּוּן דָּאַס נַיְן.
מִיטַּ וּוֹאַס הַאֲבָאַיְקַ זַיךְ פָּרֶט פָּאַרְשָׁוְלְדִינְגַּט ?
וּוֹאוֹ אַיְזַ דָּעַן דַּי זַינְד ?

אַיְקַ הַאֲבָב גַּעַנוּמָעַן לַעֲרָנָעַן מִיטַּ מַעַנְשָׁעַן דַּי חַכְמָה פָּוּן יַעַנְגָּעַר
וּוְעַטְטַ, אַיְקַ הַאֲבָב אַנְגַּעַנוּמָעַן, אַז אַיְקַ מַעַג דָּאַס טַוּן אַוְיַקְ אַיְן דָּעַט
נַאֲמָעַן פָּוּן מַיְין פָּאַטְטָר. אַזְוּ נַאֲכְרָעַם וּוּי דָעַר פָּאַטְטָר הַאֲטָם מִיר
אַיְבָּעַרְגָּעַבָּעַן דָּאַס קַעְנִיגְרַיךְ, הַאֲבָאַיְקַ דַּאַקְ נַאֲדַאַק גַּעַהְאַלְטָמַעַן
אַיְן רַעֲדָעַן צָוַם פָּאַלְקַ נַיְטַ נַוְּאַיְן מַיְין נַאֲמָעַן. טַאַ פָּאַרְוּאַס הַאֲטָם
מִיקְ אַיְצַט אֶזְזִי פְּלַזְלְוָנָגְגַעַר דָעַר פָּאַטְטָר פָּאַרְלָאַזְעַן ?
גַּאַטְטָ אַיְן חַיְמָעַל !

אַזְוּ אַיְצַט בֵּין אַיְקַ אַיְבָּעַרְגָּעַנְטָבָעַרְטַגְוָאַרְעַן אַיְן דַּי הַעֲנָר
פָּוּן דָּעַט בְּעַטְלָעַר ! ..
אַזְוּ וּוֹאַס אַיְזַ דָעַר שְׁכַל פָּוּן "דָעַר מַעַשָּׂה פָּוּן דָעַר וּוְעַלְתַּ" וּוְעַיְ
גַעַן וּוְעַכְעָר עַר רַעַדְטַ ? —

אַיְהָרָעַ וּוֹעַגְעַן זַעַנְעַן דַּאַקְ קְרוּמַעַ, לַיְגַּנְגָּרְישַׁעַ.
זַיְ קְומַטְ דַּאַקְ אַוְנְטָעַר צַוְּ מִיר וּוּי אַגְבַּ.
זַיְ הַאֲטָם דַּאַקְ שְׁווֹן בַּיְ מִיר בְּאַלְדְּ אַוְעַקְגַּעַן/גַּבְעַט דָעַט גַּלְוַיְ
בָּעַן, אַז אַיְקַ בֵּין דָעַר זַוְּחַן פָּוּן מַיְין פָּאַטְטָר.

זוי האט דאך שווין מיר באולד איגנאנערdat, אז איך האב אועעס' גענגב'עט די קריין פון מיין פאטערס' קאָפֶ... וואָס איזו דאס פֿאָר אַ נײַץ, אָט די מעשָׁה פון דער וועלט, וואָס דער בעטלער שפְּרִוִּיט דאָ פֿאָר מיר פָּאנְאַנדְרָעָר?... אָן ווּער קָאָן דעַן אָן דעם שְׂיָוּן פָּוֹן אֹזָא לְהַרְעֵן זְיוּן וּכְעֵד מיט דער קריין אוֹיפִּין קָאָפֶ, צִי אָפְּלָו מִיטָּן הַעֲמָד אוֹיפִּין לְיִיבֶ? נָאָט אַין הַיְמָעָל! אָן ווּאמָס אַין דאס פֿאָר אַ פָּאַרְעָד טְעוּרִישָׁעָר אָן בַּיּוּזָעָר אָיד פֿאָר וּוּלְכָעָן עַמְּהַאַבְּעָן מַלְחָמָה גַּעַחַאלִ טְעַן די שְׁטָעָרָעָן פָּוֹן הַיְמָעָל? אָן ווּי, אז דער בעטלער אַיּוֹ דאס אָפְּשָׁר אַלְיוֹן יְעַנְעַר בַּיּוּזָעָר אָיד גַּעַוּעַן!... גַּרְוִיסָּעָר גַּאַט, ווּאמָס זְעַנְעַן דעַן דאס אַיצְט אַינְגָאנְצָעָן די אִידְעַן פֿאָר אַ פָּאָלָס?!. אָן ווּעַן דער צְרוּרִיכָּעָר יְוּנְגָעָר מַלְךָהָט אַנְגָּעָטְרָאָפָּעָן דעם בעטלער, האט עַר אַיִּהָם אַפְּנָעַשְׁתָּאָלָט אָן גַּעַפְּרָעָנט: — בעטלער, אִידְעַן זְעַנְעַן דאָךְ הַיְנָט צְוִשְׁפִּירִיט אַיבָּעָר אַלְעָזָעָן גַּעַנְדָּעָר פָּוֹן דער וּוּלְטָט... — נָו, אַיּוֹ ווּאמָס? — האט דער בעטלער גַּעַפְּרָעָנט. — עַס האט דאָךְ יְעַדְעַס לְאָנָדָן אַן אַנְדָּעָר פְּנִים, — האט דער יְוּנְגָעָר מַלְךָ אַוִּסְגָּנְשָׁרְיוֹן מִיט פָּאַרְוֹאוֹרוֹה. — זְיַוְּנְגָעָר וּוּנְגָלִינְג! — האט זִיךְ אַנְגָּעָרְפָּעָן דער בעטלער. — יְעַדְעַס לְאָנָדָן האט אַיִּהָר אַיְנָעָנָס פְּנִים אָן אוֹיךְ דעם פְּנִים ווּאמָס זְיַקְּרִינְטָט פָּוֹן אַיִּהָר אַפְּשָׁפְּנָגְלָעָן זִיךְ אָין דעם לְאָנָדָן ווּאמָס אַיּוֹ אַיּוֹ זִיךְ בּוֹלָל אַלְעָזָעָן גַּעַנְדָּעָר. דער יְוּנְגָעָר מַלְךָ אַיּוֹ גַּעַבְּלִיבָּעָן שְׁטָעָהָן נִוְת וּוּסְעָנְדִּין פֿאָר ווּאמָס, נְאַכְּדָעָט האט אַיִּהָם דאס הָאָרֶץ אַ צִיטָּעָר גַּעַטְוֹן אָן עַר האט מִיט אַ מַּאֲלָן גַּעַפְּרָעָנט: „בעטלער, ווּאוֹ גַּעַפְּינְט זִיךְ עַרְגָּעָץ דאס לְאָנָדָן ווּאמָס אַיּוֹ אַיּוֹ זִיךְ כּוֹלָל אַלְעָזָעָן גַּעַנְדָּעָר?“

— דָּסֶם לְאַנְדָּ אֵין דָּ — הָאָט אֲיָהֶם דָּעֶר בְּעַטְלָעֶר גַּעַנְנֶט
פָּרָטָן. — עַס אֵין צֹוִישׁעַן מִיר אָוֹן דִּירָ.
— אַיךְ מַיְוִינָן, אֹוִות וּוּלְכָדָר וּוּלְטָט גַּעַפְּנִינָט זַיךְ דָּסֶם דָּזְוִינָעָ
לְאַנְדָּ ? — הָאָט גַּעַוְאָגָט דָּעֶר יְוָנְגָעָר מַלְךָ.
דָּעֶר בְּעַטְלָעֶר אַיז גַּעַבְּלִיבָּעָן שְׂטָל אָוֹן נִיט גַּעַנְטָפָרָטָן.
— דָּסֶם לְאַנְדָּ אֵין דָּאָק גַּעַוְוִיס עַרְגָּעָן אֵין הַיְמָעָל ? — הָאָט
דָּעֶר יְוָנְגָעָר מַלְךָ זַיךְ אַלְעַז נַאֲכָנְעָפָרָגָטָן.
— נַיְיָן, — הָאָט דָּעֶר בְּעַטְלָעֶר גַּעַנְטָפָרָט, — נִיט אֵין הַיְמָעָל
מַעָּלָן. אֵין הַיְמָעָל זַעַנְעָן קִיִּין לְעַנְדָּעָר נִיט פָּאָרָאָנָעָן. אֵין
הַיְמָעָל זַעַנְעָן דָּא שְׁטָפָרָעָן.
אוֹן אַיְבָּעָר דִּי שְׁטָפָרָעָן ? — הָאָט גַּעַפְּרָעָגָט דָּעֶר יְוָנְגָעָר מַלְךָ
מִיט אַשְׁטָאָרָק-קָלָאַפְּעָנְדִּין הָאָרְצָן...
אוֹן אַיְבָּעָר דִּי שְׁטָפָרָעָן אַיז פּוֹסָט אוֹן וּוּיסָט. — הָאָט אֲיָהֶם
דָּעֶר בְּעַטְלָעֶר גַּעַנְטָפָרָט בַּיּוֹן אוֹן שָׁאָרָת.
— בְּעַטְלָעֶר — הָאָט דָּעֶר יְוָנְגָעָר מַלְךָ אַוִּיסְגָּעָשְׁרָעָן אֵין
אוֹיְמָגָנְשָׁרָוּנָעָן פּוֹן וּוֹן אָרָט. — זַוְאָס וּרְעָסָטוֹ בְּעַטְלָעֶר ? ! —
בְּעַטְלָעֶר ! ...
אָבָּעָר דָּעֶר בְּעַטְלָעֶר אֵין שְׁוִין דָּא נִיט גַּעַוְוָעָן, נַאֲר אַגְּרוּסָעָר,
גַּרְוּיָּעָר פְּעַלְוָן אַיז גַּעַשְׁטָאָנָעָן אַוִּיךְ זַוְּן אָרָט. דָּעֶר פְּעַלְוָן אֵין גַּעַד
שְׁטָאָנָעָן הָאָרָט אֵין שְׁוּעָר אֵין הָאָט זַיךְ שָׁאָרָף גַּעַחְוּבָעָן צָוָּס
וּוְאָלָד, צָוָּס הַיְמָעָל אֵין אַיז גַּעַוְאָקָסָעָן וּוּי אֹוִות אַוְמָצָפָאָלָעָן אַוְיָפָן
מַלְךָ ...
אַ פָּאַרְוּוֹיָטָעָר הָאָט זַיךְ דָּעֶר מַלְךָ צְוִירָשָׁ אַוְעַקְגָּעָעָצָט. אֵין
וּוֹעֵן עַר הָאָט אַרְאָפְּנָעָלָאָזָט דִּי אַיְוָגָעָן הָאָט עַר וּוּידָעָר דָּרְפִּיהָלָט
אוֹ דָּעֶר בְּעַטְלָעֶר אֵין דָּא, אוֹ עַר זִיכְתָּאָפָּעָן אַיָּהָם.
— בְּעַטְלָעֶר, — הָאָט זַיךְ דָּעֶר יְוָנְגָעָר מַלְךָ גַּעַנוֹמוֹעָן אָזָוִי וּוּי
בְּעַטְעָן : — הָאָסָטוֹ דָּעָן מִיר נִיט גַּעַוְאָגָט, אוֹ דוֹ דָּרְצָעָהָלָסָט טִיר
פּוֹן דָּעָם לִיכְטָ פּוֹן דָּעֶר וּוּלְטָ ?

- יא, — האט דער בעטלער גענטפערט.
 — נו וואס ויע איז דאס איזויס דאס ליכט פון דער וועלט? ..
 — דאס ליכט פון דער וועלט איז די מעשה פון דער וועלט.—
 האט דער בעטלער גענטפערט.
 — נו, און די מעשה פון דער וועלט קאָן דען ניט גרייבען
 ביז'ן הימעל? — אודאי קאָן זי גרייבען ביז'ן הימעל, ביז'ן די שטערען, ביז'ן
 דער פוסטקייט אַריבער די שטערען; אַבער פריהער פון אלֶיז איז
 זי דא, צוישען מיר און דיר, צוישען דיר און די אנדערע מענשען.
 — און וואחוין געהט אוועק דער מענש וווען ער שטארבט? —
 געהט דען דער מענש אַינְגַּאנְצָעָן פֿאַרְלְוִוִּידָעָן אָזָן מֵיר קענען איהם
 שיין מעהר קיינמאָל נוט וערן? .. די ער דעקט איהם צו און קיין
 הימעל איז ניט א? .. — האט דער יונגער מלך ווי גערעדט פֿאַר זיך.
 דער מענש געהט ניט פֿאַרְלְוִוִּידָעָן, — האט איהם דערויף דער
 בעטלער גענטפערט. — דער מענש געהט אַיבָּער אין דער מעשה
 פון דער וועלט, און דאָרט קאנען מיר איהם באָגָעָנָעָן און זעהן...
 — הייסט דאָך דאס, אָז די לְעַבְדָּגָע אָון די טויטע גוחן
 אום אַין אַין וועלט — אַין דער מעשה פון דער וועלט!
 — יא, — האט דער בעטלער גענטפערט — די לְעַבְדָּגָע
 אָון די טויטע ...
 — אָון די לְעַבְדָּגָע באָגָעָנָעָן זיך מיט די טויטע דא אַוִוָּת
 דער וועלט? — האט דער יונגער מלך אַיבָּערעָפְּרָעָגָט.
 — יא, אוויף דער וועלט.
 — ווי אַזְוֹו?
- אַט דערמָאן זיך אַין דִּיְוָנָעָם אַ פְּרִיָּנָה, אַדְרָע אַ באָקָאנִי
 טען, וואס איז געשטארבען, אָון זעה צי די האט איהם ניט באָז
 געגענט אַ סְפָּקָה מאָל אַוִוָּת דער וועלט? .. ניט מעהר — זו ביזט
 נאָך ניט אַינְגַּאנְצָעָן מעשה אָון זוי זיינען שוין לוייטער מעשה. —

דעריבער אויז דיר ניט איזנגעפֿאָלעָן צו רעדען מיט זוי מיט איז אָפָעָן מוֹלּ ...

בעטלער, און די וואָס האָבען ניט ווער עס זאל זיך אָן זוי דערמאָגעַן, ווער עס זאל זוי געדינְקָעַן? ... וואָהָן קָומָעַן זוי אָהָן? — האָט גַּעֲפָרָעָנֶט דָּעַר יונְגָעַר מלֵך.

— איך האָב דיר ניט גַּעֲזָאנֶט אָז נָאָר דִּיְנָעַ נָאָהָעָנֶט אָז בָּאָקָאנֶט גַּעֲהָעַן אִיבָּעָר אַין דָּעַר מְעַשָּׂה פָּוֹן דָּעַר וּוּלְטָט. איך האָב זוי דָּעַר נָאָר גַּעֲבָרָאָכָט אָלְסָעַדְתָּה. ווֹיְלָאָס מִיר וּוּיְסָעַן פָּוֹן אָנוּגָעַר נָאָהָעָנֶט אָז בָּאָקָאנֶט, אָזֶנֶט עֲרוֹתָה. אָזֶנֶט פָּאָרָה דִּי וּוּיְטָעַן אָזֶנֶט אָנוּבָאָקָאנֶט, אָז אָוִיךְ זוי גַּעֲהָעַן ניט פָּאָרְלוּרָעַן, אָז אָוִיךְ זוי בְּלִיְבָעַן לְעָבָעַן עֲרָגָעַז אַין דָּעַר מְעַשָּׂה פָּוֹן דָּעַר וּוּלְטָט ...

— אלְעַ בְּלִיְבָעַן בַּיְ דָּעַר לְעָבָעַן — האָט זיך אַבְּגָעַוּפָעַן דָּעַר יונְגָעַר מלֵך. — אָזֶן ווער פָּאָן דָּעַן אָוִיפָּאָז אָזֶן צָעַהָלָעַן דִּי יָאָהָרָעַן פָּוֹן אַ מעְשָׁעַן?

— קָיְנָעַר קָאָן ניט צָעַהָלָעַן, — האָט דָּעַר בעטלְעַן גַּעֲנָנֶטּ פָּעָרָט.

דָּעַר יונְגָעַר מלֵך אָז דָּא גַּעֲלִיבָעַן שְׁטִיל. ער האָט גַּעֲהָאָרָט אָזֶן האָט גַּעֲזָאנֶט, אָזֶן נָאָכָרָעַם האָט ער זיך גַּעֲוָעָנֶט צָום גַּעֲמָלָעַן אָזֶן האָט גַּעֲזָאנֶט: — בְּעַטְלָעַר! אָזֶן וועָן איך וּוּאלְטָט בַּיְ דָּעַר גַּעֲפָרָעָנֶט: — וועָן אָלְטָט בְּיוֹטוֹ? ...

— וועָן דָּו וּ אַלְסָט גַּעֲפָרָעָנֶט? צִי דָּו פְּרָעָנְסָט? ...

— איך פְּרָעָנְסָט! — האָט גַּעֲנָטְפָּעָט דָּעַר יונְגָעַר מלֵך.

— גַּעֲדִינְק — האָט זיך אַנְגָּעָרְפָּעָן דָּעַר בעטלְעַר. — איך האָב דִּיךְ גַּעֲוָאָרָעָנֶט אָזֶן גַּעֲזָאנֶט: “צַו שְׁוֹעָר, אַיְנָגָעַר יְוָנְגָלִינְג, וּוּטָזִין פָּאָרָה דָּעַר צַו וּוּסָעַן וועָר איך בַּיְן”. אִיצְצָט אָבָעַן גַּעֲהָעַן טָעָרְטָזִין דִּיְוָן אַנְהָוִיב אָזֶן סָוֹת. אָזֶן ווֹיְלָאָיךְ זַעַח — דִּיְנָעַן

אוינגען זיינגען הונגעינג און דיין הארץ או שוער, און וויל איך זהה — דו בלאנדרושטט ווי איינגער וואס זוכט אַזונג — טא העיר. זיבען מאָל וועל איך זיך פאר דיר לאָזען דערקאנען. זעקס מאָל וועסטו מיך זעהן און הערען און פאָרטשטעהן, נאר ניט אינגעאנצען. דעם זיבעטען מאָל וועסטו מיך דערוואָהן, דערהערען און אינגעאנצען פאָרטשטעהן, נאר ניט קענען פאָרטראָנגען... און איצטער פאָרטנעט און הער: דו פרענסט ווי אלט איך בין, זוי וויסען, אָז איך בין זעהר אלט. און בין נאָך נאר יונגע און איך האָכּ נאָך נאר ניט אַנגעהויבען צו לְעַבּוּן... און דערויף וועל איך דיר דערצעהעלען אַ מעשה:

אַ מאָל זיינגען מענשען געפֿאָהרען אויפֿן ים. האָט זיך אָנֵי געטראָנגען אַ גרויסער שטורעם, האָבען זיעער שיפֿען ניט געקאנט אויסטהָאלטען און זיינגען צוּבראָבען געוואָרערן. און דער שטורעם האָט אויגעכּאָפט דִי מענשען און האָט זוי פאָרטראָנגען ערנעץ אָין אַ הויכען טורעם. פּון דעם טורעם האָבען זוי ניט געקאנט אָרוּים. וויל ערד אַיז געשטאָנגען אַין מיטען פּון דעם גרויסען ים. און קיון לייטערם האָבען דִי מענשען ניט געהאט און קיון שיפֿען האָבען זוי אויך ניט געהאט.

אייז בי דִי מענשען געבליבען. אָז זוי זאָלען זיך נעמען דער צעהלען אלטער מעשות. דאס הייסט — יעדער זאל דערצעהעלען דאס עלטסטע וואָס ער גערײַנט, דאס ערשטער וואָס ער וויס, זינט עם האָט זיך בי יהומּ אַנגעהויבען זיין וכּרֹז...).

האָט מען זיך פריהער געוענדט צום עלטסטען זוקן, ער זאל דערצעהעלען דאס ערשטער פּון זיין וכּרֹז. האָט ער זיך אַנגערופּען: — קינדרער, מײַן זכרון געהט זעהר וויסט צוריך. וויל איך געדידיןק נאָך זעהר גוט דִי מינוט וווען מען האָט אַפְּגַעַשְׁנִיטען דאס בעפּעלע פּון דעם צוּווִיג...).

זענען אלע געבליבען ערשותוינט און האָבען זיך געוואָונדרערט

אויף דער דאזינגער מעשה פון דעם גאר אלטערן. און די חכמים וויאם זענען דראטערן געווען האבען געוזנט, איז דאס איז באמת א זעהר אלטער מעשה ...

האט מען זיך נאכדעם געווענדט צו א צוויטען זקן.
דרער צוויטער זקן איז געווען אינגער פון דעם ערשותן און ער האט זיך אונגערופען :

— און איך, קינדרער, געדיניך נאך אפיילו ווי דאס ליכט האט געברענט אויף דעם עפערל און האט איהם ציטיגן געמאכט...
האבען זיך אלע ווידער פאראיאונדרט, און האבען זיך נאכדעם געווענדט צו א דרייטען זקן.

דרער דרייטער זקן איז געווען נאך אינגער פון דעם צוויטען.
האט ער זיך אונגערופען : — יא, דאס זענען אודאי זעהר אלטער מעשות, אבער איך גע-דייניך נאך אפיילו ווי דער עפערל האט נאך וויאם אונגערויבען צו וואקסען...

האבען זיך אלע ווידער פאראיאונדרט. און קטש ניט אלע געברענט פאראשטיינען וויאם דאס אלע באדייט, האבען זוי אבער אלע געוואסט, איז יעדער יונגערדר דערצעעהלט א מעשה וויאם איז ער ...

האבען זוי זיך נאכדעם געווענדט צו א פערטען זקן, וויאם איז געווען נאך יונגער. האט ער זיך אונגערופען און געאנט : — און איך, קינדרער, געדיניך נאך אפיילו ווי מען האט גע-

ביהרט דאס קערענדעל צו פלאאנציגען דעם עפערל-בוים ...
האט זיך א פינטער, וויאם איז געווען נאך יונגער, אונגערופען : — און איך געדיניך נאך אפיילו דֵי, אין ווועמעס קאפ עם איז געביידען געוואיזען דער געדאנק ווועגען קערענדעל... איך גע-דייניך נאך אפיילו די מינוט וווען דער געדאנק ווועגען קערענדעל איז געביירען געוואיזען.

האט זיך דער זעלטען זקן, וואם אויז געווען נאך אינגעער,
אנגעראפּען :

— אוון איך געדייןק נאך אפּילו די צויט ווען דער טעם אויז
ארײַן אין דער פֿלאָנצָונָג.

האט זיך א זיבעטער אנגעראפּען :
— אוון איך געדייןק נאך אפּילו די צויט ווען דער ריח אויז
ארײַן אין דער פֿלאָנצָונָג.

האט זיך אַ אַכְטָמָעָר אַנְגָּעָרָפּּעָן :
— אוון איך געדייןק נאך אפּילו די צויט אַיְדָעָר דאס אַנְגָּעָהָן

אויז אַרְיוֹף אַוִּיפּ דער פֿלאָאנְצָוּנָג.
דער נוֹיֶנטָעָר פָּוּן די דערצָעָהָלָעָר בֵּין אַיך געווען. אוון אַיך בֵּין

געווען נאך נאך אַ פִּינָּה. אוון אַיך האָב זיך צו זוי אַנְגָּעָרָפּּעָן אוון
האָב גּוֹזָאנְט :

אוון אַיך ווֹיָס אוון געדייןק די אַלְעָ מעשָׂות ווֹאָס אַיְהָר אַלְעָ
וֹוַיְסָט אוון גּוֹיִינְקָט, אוון אַיך ווֹיָס אוון גּוֹדִיְינָק אַיך נאָר נְטָט...

אוון זוי נאָר אַיך האָב דאס אוֹיסְגָּעָרָעָט אַזְוִי הָאָט זיך מִיט

אַ מָּלְפָּוּן זויַּת דערַהַעַרט דאס שְׁלָאָגָעָן פָּוּן צְוּוֹיַּיַּת שְׁטָאָרָקָעָ פְּלִיגְלָעָן
אוון בָּאָלְד אַיז צָמְטָהָרָם אַנְגָּעָלְיוֹנָן דער גּוֹיִיסָעָר אַדְלָעָן. אוון

ער האָט אַנְגָּעָלְאָפּּט אוון די פֿעָנְסָטָעָר אוון האָט אַוִּיסְגָּעָשָׂרָעָן :

„מְאַכְּטָמָעָר אַיך גּוֹיִיטָמָעָן.

„אַוְצָרוֹת וּוֹאָרְטָעָן אוֹוֵף אַיך.

„קָעָהָרָט זיך אָוּם צו אַיְיָרָעָ שִׁיפּּוּעָן — דאס זעָנָעָן אַיְיָרָעָ
לְיִוְבָּעָר.

„זוי זעָנָעָן צְוָשָׁטָעָרָט גּוֹזָאָרָעָן פָּוּן דָּעָם גּוֹיִיסָעָן שְׁטוֹרָעָם.

זַעַחַט, זוי ווּלְלָעָן צְוִירָק אַוִּיפּּגָּעָבוֹתָן וּוּרְעָעָן פָּוּן אַיְיָרָט וּוּנָעָן. אוון

אַיך זַעַג אַיך נאָך אַ מָּלְפָּוּן אַוְצָרוֹת וּוֹאָרְטָעָן פָּאָר אַיך, אַוְצָרוֹת
וּוֹאָרְטָעָן, אָז אַיְהָר זַאֲלָט גּוֹהָן אוון זיך בְּאָנוֹצָעָן מִיט זַיִּה. וּוֹאָרָים

נאָר אַיִּיךְ קענען דֵּי אֹוְצָרוֹת פֶּאֲרָטוֹרִיט וּוּרְעָן, וּוּאָרִים אַיְּעָרָעַ גַּעַי
דאָנקָעַן זַעַנְעַן קַלְאָחָר, וּוּיְלָ אַיְּעָרָ זַכְרוֹן לְוִיפְטָ אַזְׂוִי וּוּיְמָ...”
אוֹן דָּעַר אַדְלָעָר הָאָט אָנוֹן בְּאַפְּוִילְעָן אָנוֹן גַּעַזְאָנְטָ :
— שְׁטַעַלְטָ זַיךְ אַיְצָט אָוִוָס אַיְינָס אַונְטָעָרָן אַנְדָרְעָן, וּוּאָרִים
דָּעַר עַלְטָסְטָר פָּוֹן אַיִּיךְ זַאל זַיְן דָּעַר עַרְשָׁטָעָר וּוּאָס אַיךְ וּוּלְ
אַרְוִיסְלָאָזָעָן פָּוֹן דָּעַם טָוּרָעָם.
אוֹן דָּעַר גַּרְוִיסְטָר אַדְלָעָר הָאָט מַיךְ אַרְוִיסְגָּעָלָאָזָט דָּעַם עַרְשָׁטָעָן,
וּוּאָרִים עַר הָאָט גַּעַזְאָנְטָ :
— זַעַר פָּוֹן אַיִּיךְ, וּוּאָס הָאָט דְּעַרְצָהָלָט, אָז עַר גַּעַדְיוֹנְקָט
זַעַנְעַן מַעַן הָאָט אַפְּגָעָשָׁנִיטָעָן דָּעַם עַפְּעָלָ פָּוֹן צְוִוִּיגָ, הָאָט דָּאָךְ דָּרְרָיָ
צְעַהָלָטָ, אָז זַיְן זַכְרוֹן גַּעַתָּ אַוִוָס אַזְׂוִי וּוּיְטָ צְרוּיקָ, אָז עַר גַּעַדְיוֹנְקָט
אַפְּיָלוֹ דִּי מִינְוָטָ וּוּנְעַן עַר אַיְזָ נַאֲרָ וּוּאָס אַפְּגָעָשָׁנִיטָעָן זַיְן נַאֲפָעָלָ פָּוֹן זַיְן מַוְטָרָסָ
וּוּנְעַן מַעַן הָאָט נַאֲרָ וּוּאָס אַפְּגָעָשָׁנִיטָעָן זַיְן נַאֲפָעָלָ פָּוֹן זַיְן מַוְטָרָסָ
בּוּיָקָ. אָז עַר אַנְדָרְעָרָ וּוּאָס הָאָט גַּעַזְאָגָטָ, אָז עַר גַּעַדְיוֹנְקָטָ, וּוּיְ
דָּאָס לִיכְתָּ הָאָט גַּעַרְבָּעָנְטָ אַוִוָס דָּעַם עַפְּעָלָסָ קָאָפָ, הָאָט דְּעַרְצָהָלָטָ
אָז עַר גַּעַדְיוֹנְקָט אַפְּיָלוֹ וּוּאָס מִיטָּ אַיְהָם הָאָט זַיךְ גַּעַתָּחָוָן אַיְן דָּעַר
מוּטָרָסָ בּוּיָקָ, וּוּיְלָ דִּי גַּמְרָא זַאֲגָטָ, אָז דָּעַמְאָלָט בְּרָעָנְטָ אַלְיִכְתָּ
אוּיְפָזָן קִינוֹסָ קָאָפָ — דָּאָס לִיכְתָּ פָּוֹן תּוֹרָהָ. אָז עַר וּוּאָס הָאָט
דְּעַרְצָהָלָטָ, אָז עַר גַּעַדְיוֹנְקָט נַאֲךְ וּוּיְ דָּעַר עַפְּעָלָ הָאָט עַרְשָׁתָ אַנְגָעָיָ
חוּבָעָן צַוְוּרָעָן אַפְּרִיָּ, הָאָט דְּעַרְצָהָלָטָ, אָז עַר גַּעַדְיוֹנְקָט נַאֲךְ
די צִוְיָתָ וּוּנְעַן זַיְן קַעְרָפָעָרָ הָאָט עַרְשָׁתָ אַנְגָעָהוּבָעָן צַוְוּרָעָן. אָז
אוֹזְוִי הָאָט אַזְׂדָאָיָ דְּעַרְצָהָלָטָ אַנְאָךְ עַלְטָעָרָעָ מְעַשָּׁה דָּעָה, וּוּאָס הָאָט
גַּעַזְאָגָטָ, אָז עַר גַּעַדְיוֹנְקָט נַאֲךְ אַפְּיָלוֹ וּוּיְ מַעַן הָאָט גַּעַפְּהָרָט דָּאָס
קַעְרָעָנְדָעָלָ צַוְפָלָאָנְצָעָן. אָז עַר, וּוּאָס הָאָט דְּעַרְצָהָלָטָ, אָז עַר
גַּעַדְיוֹנְקָט נַאֲךְ דִּי מִינְוָטָ וּוּנְעַן דָּעַר גַּעַדְאָנָקָ וּוּגַעַעַן קַעְרָעָנְדָעָלָ אַיְזָ
גַּעַבְּוִירָעָן גַּעַוּוֹאָרָעָן, דָּעַר הָאָט דְּעַרְצָהָלָטָ אַנְאָךְ עַלְטָעָרָעָ מְעַשָּׁה
אוֹן דִּי וּוּאָס הָאָבָעָן גַּעַרְעָדָטָ פָּוֹן דָּעַם טָמָ — דָּאָס אַיְזָ דָּאָס לִיְבָ
אוֹן פָּוֹן דָּעַם רִיחָ — דָּאָס אַיְזָ דָּעַר גַּיְסָטָ. אָז פָּוֹן דָּעַם אַנְזָעָהָן —

דאס איז די נשמה. — זיין האבען דערצעעהלט נאך עלאטעיע מעשות. דער אבער פון אייך, ווואס האט דערצעעהלט, איז ער געדיניקט אלע זואס איהר האט דערצעעהלט אונ ער געדיניקט גאנר ניט, דער איז דער עלאטטען אונ דער ערשטער; דער האט דערצעעהלט די עלט-בטע מעשה איז דער וועלט, דער האט דערצעעהלט, איז ער געדיניקט נאך די צייט אידיידער עס איז עפעם געוווען... אונ די צייט איז די עלאטטען איזן דער וועלט אונ זיין אויך די יונגעטען, איזו יונגע ווי אָזֶגֶן ווּאַסְטָה דָּאַרְשָׁה נָאַכְּגָּדְּלָה אַנְגִּוְּבָּעָן אַוְ לְאַבְּטָבָּן.

זאנט : נאכדעם האט אונז דער גרויסער אַדלאָר גבענשט און האט פפֿאָר אונז געפענט דעם וועג צו אונזער שיפּען, וואָס האבען זיך געהאלטען און בויען. און צו מיר האט ער זיך געוונדרט און גע-

— זו ביזט דאך דער ניינטער און דער ערישטער, דו ביזט דאך
דער סוף אונ דער אנהויב. קומ מיט מיר, וועל איך דיך אויף מיינע
פליגלען טראגען. ואארים דו בייזט מיר נאעהנט און איינגען, ואארים
דו בייזט אזווי ווי איך, ווילו דו בויזט אזווי אלט און אזווי יונג, ווי
אייניער וואם האט גאנט גאנט גאנטהויבערן און לאבעבן....

אוֹן דער גוּוויסער אַדְלָעֶר האָט מִיךְ גַּעֲנוּמָעָן אוֹיף זַיְעַן גַּרוֹסָע
בְּלִינְגָלְעָן אוֹן הָאָט מִיךְ גַּעֲטָרָגָעָן וְעוֹהָר לְאָגָן אוֹן וּוֹיִיטָן.
הָאָט מִיר גַּעוּזְוֹעַן אַזְוֹעַן זַאֲכָעָן, אָז אַלְעַז וּוֹאָס אַיךְ וְזה אַיִן דִּין
וּוְעַלְתָּק אָזְנַיְתָּן וּוְעַרְתָּק קִיּוֹן אַוְיָנְעַבְלִיקָּק. אוֹן דער פָּאָר גַּעַת אַפְּטִים
אָרוֹם צַוְּשִׁיעָן מַעֲנְשָׁעָן מִיט גַּעַשְׁאָקְסָעָן אַוְיָגָעָן. אוֹן מַעֲנְשָׁעָן מִידָּיִם
בעָן אָז אַיךְ בֵּין בְּלִינְגָה, אוֹן מַעֲנְשָׁעָן זַאֲגָעָן: — זַהָּה, אַט גַּעַת דָּעָר
בלִינְדָּעָר בעַטְלָעָר! ...

בוי די וווערטער : — «זהה, אט געהט דער בלינדרער בעטעלער
האט דער יונגעער מלך אויפגעחויבען זייןע אויגען ווי אויף א
באפעלה...» דער בעטעלער איז שווין ניט געווען, נאר ערמיצער מיט
פאָרְמַאנְטָע אָזִיגֶן אַזְנָגָאנְגָּנָעָן פֿאָרְבִּיגְעָאנְגָּנָעָן פֿאָרְ דָּעָם

יונגען מלך, און דעם ערשותען מאל איזן זיין לעבען האט דער מלך
דערזעהו און דערפיהלט דעם כה פון אוז בלינדרקייט. דאס איז
געוווען א בלינדרקייט זואס האט געשמייסען ווי מיט ריטען, ווי מיט
בייטשען.

נאכרים האט דער יונגעער מלך געוווארט מיט א קלאנפערנינגען
הארץ, צו הערען וואס נאך האט איהם דער בעטלער צו דערצעהלהען.
ווי איזו נאך ווועט ער זיך פאָר איהם אנטפלעken? ער, וואס האט
שווין אויסגעזאגט, איז ער איזו דער ערשטער און דער לעצטער, איז
ער איזו דער אַנְחָוּב און סוח?!

און וואס האט איהם געמאכט צו קומען אויף מיין ווועג?
קומט ער דען צו יעדען איינעם?
אפשר קומט ער צו יעדען, אפשר באַנְלִיַּיט ער יעדען מענשען
אויף זיין ווועג, נאָר ניט יעדער מענש קאן איהם זעהן קלאהר. און
נית יעדער קאן איהם הערען? ...
און ווי איזו איז דאס געשען, איז איך האָב איהם יאָ דערזעהן
און דערהערט? ...

אין איזוינע מינומען האט איהם אַנְגַּעֲטַרְאָפָּעָן דער בעטלער און
האט צו איהם געזאנט:

— זיי וויסען איז אויף דער ווועלט איזו פֿאָרָאנֶעָן אַ טִוְיבָּר
בעטלער, וואס איז ניט טויב. נאָר איזו ווי ער קען ניט פֿאָרָטָראָר
גען די געשריען פון דער ווועלט, פֿאָרָשְׁטָעלְטָעָט ער זיין געהער פון זוי
וואָרִים נאָר די געשריען פון דער ווועלט זענען דאָך חסְרוֹנוֹת
איזוינע. דורךאָיס חסְרוֹנוֹת. אַיטְלִיבָּר שְׂרִוְתָּן ווַיֵּלֶךְ ער האט

עפטעס א חסרון, וויל עפטעס געהט איהם אפ, וויל עפטעס פעהלט איהם.

און אפיילו די געשרייען וואס קומען פון די שמחות פון דער וועלט זענען דאך ניט מעהיר ווי געשרייען פון מענטשען, וואס האבען בערבראנען וואס זוי האט בעפעטלט...>.

קאו דערפֿאָר דער בעטלער די געשרייען ניט פאָרטראָגַעַן, וויל דאס זענען דאך אלע געשרייען פון מענטשען וואס לעבען א ביזו לעבען.

א מאָל אַבער וווערן די געשרייען איז א געוויסען אָרט אָזוי שטאָרָט. איז ער מוז דערהערען. דעםאלט מְאַכְּלָתָה ער אויף זייןע אָויערָעָן און ער דערהערט און ער קומט און ער העלפֿט...>.

האט בעטראָפֿעַן, איז ערנצע איז א לאָנד האבען מענטשען אָרוֹיַּן בעקראנען זעהר פִּיל עשיריות און זוי האבען גענומען לעבען איז גרויס וואוילטאגַן, און זוי האבען אַנאָמָעָן געגעבען זײַעַר לאָנד — דאס לאָנד פון וואוילטאגַן. און זוי האבען זיך גענומען האָלְטָעָן פָּאָר גרויסע חכמים, און זוי האבען גענומען גלויבען, איז זוי לעבען אַ נוט לעבען, און איז דאס איזו דערפֿאָר, וויל זוי זויסען דעם סוד פון גוּטְלַעֲבָעָן... און זײַעַר זאטָע און צופֿרְיעַדְעָנָע געשרייען זענען מיט יעדען טאג געוואָרָעָן אלע העכער און גרעסער בייז דער טיבער בעטלער האט געמוֹזֶט צועפֿעַנָּען זייןע אָויערָעָן און דער-הערץ.

און ערניע איז געווונע איז אַנדער לאָנד, וואועס איז יא באָוָאָסְט געווונע דער סוד פון גוּטְלַעֲבָעָן, נאָר די מענטשען האבען ניט גע-וואָסְט ווי איהם אָפְּצָוְהִיטָעָן, האבען זוי איהם ניט אָפְּנָהִיט, און האבען איהם פָּאָרְלִוְרָעָן. זענען זוי דורך דעם זעהר שטאָרָט פָּאָר אָוְמְגַלִּיקָט געוואָרָעָן. און זײַעַר אָוְמְגַלִּיק איזו אלע מאָל געוואָרָעָן אלע גרעסער און שְׂרָעְקְּלִיבְּכָעָר בייז דער טוּבָעָר בעטלער האט אויך זײַעַר געשרייען געמוֹזֶט דערהערען.

האָט זיך דער בעטלער אָוועקעגָאָזָט צו די צוֹווֹי לְעַנְדֶּר אָוֹן
ער אַיז פֿרִיהָעָר אָנְגָּעָקָומָעָן אַין דָּעַם לְאָנְדָּר פָּוּן וּוּאוּילְטָאָגּ
אָוֹן אָז עָר אַיז אָנְגָּעָקָומָעָן אַין דָּעַם לְאָנְדָּר פָּוּן וּוּאוּילְטָאָגּ אָוֹן
האָט דְּעַרְעוּחַן, אָז נִיט נָאָר בְּאָרְיכָּהָמָעָן זַיְהָ זַיְהָ מִיט זַיְהָ מַוְילּ, אָז
זַיְהָ וּוּוּסָעָן דָּעַם סָודּ פָּוּן גָּוֹט לְעַבְּעָן, נָאָר אַזְּקָה מִיט זַיְהָ גַּעַהָן אָוֹן
שְׁטוּחַן, האָט עָר זַיְהָ צַו זַיְהָ אָנְגָּעָרְפָּעָן : —
אַז וְעַתָּמָה, אַיךְ הָאָבָּן נִיט אָוּיְעָרְ רַיְכָּקִיםְתּ, אַיךְ בֵּין אָ בעטלער
אָוֹן אַיךְ לְעַבְּ נָאָר אָוּיְעָרְ בְּרוּיְתָאָן וּוּאָסָעָרְ, פָּוּן דְּעַסְמוּוּנָעָן זַיְהָ
אַיךְ אַיךְ, אָז אַיךְ וּוּסָעָן אָז דָּעַם סָודּ פָּוּן גָּוֹט לְעַבְּעָן אָוֹן אָהָרְ וּוּוּסָעָן
נִיטּ.

זַעַנְעָן די מְעַנְשָׁעָן פָּוּן דָּעַם לְאָנְדָּר פָּוּן וּוּאוּילְטָאָגּ אָוּיְעָרְ אַיהםּ
אָנְגָּעָפְּאָלְעָן, וּוּרְ מִיטּ גְּשָׁרְיוּעָן אָוֹן וּוּרְ מִיטּ גְּלֻעְכְּמָעָן.
האָט זיך דער בעטלער צו זַיְהָ אָנְגָּעָרְפָּעָן : —
אָוּיְבּ אָהָרְ גְּלֻוְבְּתָאָמָעָן, אָז אָהָרְ וּוּסָעָטּ בְּאַמְתָה דָּעַם
זַעַנְעָן צַו גָּוֹט לְעַבְּעָן, דְּאָרְפָּטּ אָהָרְ אַיהםּ דְּאָקּ אַיךְ קָעָנָעָן דְּעַרְוּוּיְזָעָן
פָּאָר אָנְדָּרְעָן, זַיְהָ אַיהםּ גְּעַנְטְּפָעָרְטּ, אָז אָוּדָאִי קָאָנָעָן זַיְהָ דָּאָם דְּעַרְעָן
וּוּזָעָן פָּאָר אָנְדָּרְעָן. די אָנְדָּרְעָן דְּאָרְפָּעָן נָאָר הָאָבָּן עֲשָׂרוֹתּ :

האָט דער בעטלער צו זַיְהָ גַּעַזְגָּזָטּ : —
אָז וְוִי בָּאָלְדּ אַזְּוּ, טָאָ קָוְמָטּ מִירּ, וּוּיְלָ אַיךְ גַּעַהָ אַיצְטָטּ
אַיז אָ לְאָנְדָּר וּוּאָסּ אַיז נִיטּ וּוּיְטּ פָּוּן אַיךְ. די מְעַנְשָׁעָן פָּוּן יְעַנְעָטּ
לְאָנְדָּר זַעַנְעָן אַיצְטָטּ וּהְרָ שְׁטָאָרְקּ פָּאָרְאָוְמְגָלִיקָטּ גְּנוּוּאָרְעָן, אָבָּרְ דָּרְךּ
דוֹרְךּ דָּעַם וּוּאָסּ זַיְהָ אָבָּן פָּאָלְזִירָעָן זַיְהָ רַיְכָּקִיםְתּ, נָאָר דָּרְךּ
דָּעַם וּוּאָסּ זַיְהָ אָבָּן פָּאָלְזִירָעָן דָּעַם וּוּגּ צַו גָּוֹט לְעַבְּעָן. קָוְמָטּ מִיטּ
כִּירְ אָהָןּ צַו יְעַנְעָן מְעַנְשָׁעָן אָוֹן דְּעַרְוּוּיְזָעָן זַיְהָ זַיְהָ קָעָנָעָן
צְוּרִיקּ אָוּפְּזָוּכָּעָן דָּעַם וּוּגּ צַו גָּוֹט לְעַבְּעָן.
אוֹן דָּעַרְ בעטלער האָט צַו זַיְהָ נָאָד גַּעַזְגָּזָטּ :

— אַיךְ זַיְהָ אַיךְ, קָוְמָטּ מִירּ אָהָןּ צַו יְעַנְעָטּ פָּאָרְאָוְמְגָלִיקָטּ

טען לאנד, ווארים אויב אויהר וועט דאס ניט טון, זועט מיט דער צייט זיינער אומגלאיך אויך ווערטען אייער אומגלאיך, ווארים זיינער לאנד איז דאך ניט שטארק וויט פון אייערטען אונז זיינער אומגלאיך קאנז דעריבער צו אייך קומען אפֿילו אויף די פֿלִינְגָעָן פֿון ווינְד.

און איז די מענטשען פֿון דעם לאנד פֿון זואילטאג האבען דער הערט איזוונע ריד האבען זוי צועפענט מולע און אייערטען.

און דער בעטלער האט צו זוי זויטער גערעדט און גענטאג:

— זייט וויסען, איז דאס גאנצע גליק פֿון יונעם לאנד איז גען קומען פֿון דעם וואס דער אמת'ער סוד פֿון גליק האט זיך דארט געהאט איזיסגעשפֿרייט איז אוז וואנדערבראָרטן גארטען. דער נארטטען האט געלליהט און האט פֿון זיך איזיסגעגעבען פֿירוט, וואס גלעט און געקוויקט דעם גומען. און אייך קויטטען פֿון אלערליי געשטעאלטטען און פֿאָרבָּעָן, איז עס איז געווען וואיל דעם אויג וואס האט זוי געהן.

און א זעהר געטהייר גערטנער איז געווען איבער דעם נארטטען און ער האט דעם גארטטען זעהר אַפְּנְהִיט, ווארים ער האט געוואסט, איז דאס גאנצע גליק פֿון דעם לאנד שפֿראָצְט דאך אַרוֹיס פֿון דעם דאַזְיָונְעָן גארטען.

אייז אַכְבָּר אויף דעם לאנד אַגְּנְקָומָעָן אַ אַומְדָעָרְבָּאָמְדִינְגָּעָר קיסר. און ווי נאר דער קיסר האט זיך דערנעעהנטערט או די טויערטען פֿון דעם לאנד, איז איז דער גערטנער פֿאָרְפָּאָלְעָן געוואָר דען... און איז דער גארטטען האט פֿאָרְלִוְיָעָן זיין געטהיין גערט נער, האט ער גענומען דארבען. די מענטשען וואלטטען אַכְבָּר נאך לאָנג געקענט לְעָבָעָן אַ גוֹט לְעָבָעָן פֿון דעם אַפְּפָאָל איז פֿון דער זוּדרוּוּאָקְסְוּגָן, וואס געהט איז אַ גארטטען אויף פֿון זיך אַלְיָין. איז אַכְבָּר דער אַומְדָעָרְבָּאָמְדִינְגָּעָר קיסר דורךגענָגָעָן דאס לאָנד און האט דאָרט אַיבָּעָנָלְאָזָט דריי כתות פֿון זיינְעָן קְנָכְטָמָן, און האט

זוי אונגעזאגט, או זוי זאלען מון וואס ער ווועט זוי הייסען. האבען זוי אוזי געטן. און דורך די דאונגע טאונגען איז געשחן, או די מענשען פון יונעם גליקלייבען לאנד האבען אינגענטען פאר-לוירען דעם וועג צו גוט ליעבען.

האבען זיך אויפגעחויבען א סך מענשען פון דעם לאנד פון וואוילטאג און האבען זיך געלאקט'ס פיט'ן בעטלער צו יונעם לאנד. ווי נאר אבער זויי האבען זיך גענומען דערנעעהנטערען צו דער אומד גליקלייבער מדינה, האט בי זויי אונגעזאגט קאלאיע וווערען דער טעם און דער ריח און די ראת. און זויי האבען גאר ניט געקאנט געמען איז מוויל אריין, וויל פון אלע זויערט מאכלים האט צו זויי גענומען טראגען א שלעכטער רית. א ריח פון וועלכען עם האט גענומען שערען די נאָל.

האבען זויי גענומען שרייען צום טויבען בעטלער, האט ער צו

זוי געזנט:

אייצט זעהט, או איהר זענט נאָך איזוי וווײַט פון יונעם אומד גליקלייבען לאנד, האט איך שיין דערנרייכט זויער שלעכטס און איהר קאנט זיך שיין ניט העלפערן. היינט זויי איזוי ווועט איהר גאר קאנען קומען אהין? און אויב איהר קאנט זיך ניט העלפערן, טא ווי איזוי ווועט איהר זויי קאנען העלפערן? ...

און דער בעטלער האט זויי נאכדעם געגעבען פון זיין ברויט און וואסער, האבען זויי געגעבען און האבען זיך מהיה געווען, ווארים איז זיין ברויט און וואסער האבען זויי דערפיהלת אלע טעמיים און ריחות, און עס איז בי זויי פאריכט געוואָרערן אליע וואס איזו בי זויי פריהער קאלאיע געווארערן.

נאכדעם האט זויי דער בעטלער מיטגענומען אהין איז יונעם לאנד. האבען זויי דערזעהן, או דאס גאנצע לאנד איז פול מיט וועה אוו שרעך, וויל אלע מענשען פון דעם לאנד לוייען פון א

שרעליכער פינסטערנייש אין די אויגען און פון א שלעכטען טעם,
און פון שלעכטען ריח.

און די מענשען פון דעם לאנד פון וואוילטאג האבען דערזעהן,
או זוי קאנען ניט העלפען די מענשען פון דעם פאראומגליקטען
לאנד, או זוי קאנען פאר זוי ניט דערוויזען דעם וועג צו גוט ליעבען.
דער בעטלער אבער האט גלייך בי זיין אריינגענג דערזעהן,
או אינע פון די דריי כתות וואס דער אומדרבראערמידיגער קיסר
האט דראט איבערגעלאזט, האבען אויה אן מארע פון חנופה און שקר
אופן געהאלטען אין פארשפריטען די מארע פון חנופה און שקר
און שוחה. — און דאס איז דאק אלז אין זאך, ווארים חנופה
אייז דאק איז איז שקר ווי שוחה. און דאס פארבלענדט דאק. עס
מאכט בלינד, אויה דעם איז דאק טאקט געוואנט געווארען „החוּד
יעור“. האט ער גלייך פארשפאגען איז פון דעם קומט דאס אט די
שרעליכער פינסטערנייש אין זיער אויגען... און די צוויתע פון
די דריי כתות, האט אויה אן אומדרבראערמידיגען איבן פאנאנדרע
געשפריט איבערן לאנד די נײז פון זנות און די מענשען פון דעם
לאנד זענען דורך דעם איזו טיף געונקען אין זנות ביז עס איז
בי זוי קאליע געווארען דער חוש הריח. און די דרייטה כתה האט
אויה אן אומדרבראערמידיגען אופן אריינגעבראקט די מארע פון ניבול
פה, און די מילער זענען איבער דעם בי זוי קאליע געווארען
אווי מיאס, איז דער טעם איזו בי זוי קאליע געווארען און איז אלז
וואס זוי האבען גענומען אין מיל אריין האבען זוי געפיהלט דעם
טעם פון נבלה... .

און איז דער בעטלער האט דאס דערקלעררט פאר די פארבי
טערטער מענשען פון דעם פאראומגליקטען לאנד, האבען זוי גלייך
אויפגעזובט די אלע קנעכט פון אומדרבראערמידיגען קיסר און האַ
בעו זוי פארטירבען פון זיער לאנד. און זוי נאָר זוי האבען אויה
געטונג, איז גלייך געווארען אַ רעדש;

וועה או דעם וואם האט זיך פארטלאנטערט און קאן זוינע נצעען ניט צערוייסגען.

— דער גערטנער קומט! דער גערטנער קומט!
 און דער גערטנער איז טאקע געקסען. ער האט זיך אפנעד
 זוכט און ער האט זיך צוריך גענסמען פילגוען דעם גארטען, און
 דער גארטען האט צוריך גענסמען ארויסגעבען זיינע וואונדרברארע
 פירות, און זיינע שענהן קויטיען, וואס עס איז וואויל דעם אויג
 זואס טומט זיך זעהן.
 און די מענטשען פון דעם לאנד פון וואוילטאג האבען דאס
 אלץ געוזהן, און זיך האבען פארשטאנען, איז דער זועג צו גוט לעז
 בען איז א גרויסער און וויכטינער סוד, און איז זיך האבען פון גוט דעם
 סוד ניט געוואסט, נאר דער בעטלער, ווארים דער סוד פון גוט
 לעבען איז אין דעם בעטלער, איז אין מיר... ווארים איך בין דאס
 דער טויבער בעטלער...

—————
 און זיך נאר דער בעטלער האט דאס אפנאנט, איז ער ניט
 געוויארען. און דער יונגער מלך איז געבליבען איזונער אלין אין
 דעם גרויסען וואלה, אהן עמיצען וועמען ער זאל קענען עפעם פרעד
 גען, אדרער זאנגען. און ער האט דערהרט דאס קלאנען פון זיינע
 איגען האץ:
 „וועה צו דעם וואס האט זיך פאראפלאנטערט און קאן זיינע
 געצען ניט צורייסען.“
 „וועה צו דעם ריכען און קלונגען, צו זועמען דער בעטלער
 קאן זאנגען: דו ביוט ניט רייך און ניט קלוב.“
 „וועה צו די, וואס זיער נארעשער שכט איז געilibען צו די
 מענטשען פון דעם לאנד פון וואוילטאג און זיינער העצער — צו
 די מענטשען פון דעם פאראומגליקטען לאנד.“
 „וועה צו די, וואס שרייען, איז זיך וויסען דעם סוד פון לעבען
 איז האט זערת געהרט פון זיינער אוייערן אבער ניט פון זיינער
 העצער.“
 —————

און וווען דער יונגער מלך האט זוידער אונגעטראפען זעם בעט־
לער, האט ער בי איהם געפרעגט :
 — בעטלער, אויז דען צענלאָך, אויז דאָס האָרֶץ און דער שכַּ
פּון אִין מְעַשֵּׁן וְאֶלְעָן זַיִן וְוַיְוַיְהַי בָּאוֹנוֹנְדָּעָרָעַ? ...
 — וְאָ, אֲ סִיף אָונְמְעַנְלִיכְעַזְעַכְעַן וְעַנְעַן מְעַנְלִיךְ — האָט אִיהם
דער בעטלער גענטפּערט .
 — אָן וְוַיְוַיְהַי אַיְזָן דִּין אִין גְּעַנְגָּעָר שַׁכְּלָ פּוֹן דִּין אִין גְּעַנְגָּעָן
הָרֶץ ? — האָט אִיהם דער יונגער מלך דְּרוֹיסְט גַּעַפְּרַעַגְט .
 — וְוַיְיַהְיֵה אֲ גַּעַטְרִיעַר גַּעַטְמָעָר פּוֹן זַיִן גַּאַרְטָעָן — האָט אִיהם
דער בעטלער גענטפּערט ...
 אָן וְוַעַן אֵיךְ האָב מִיר אָוּסְגַּעַלְיָבָעַן דָּאָס הִימְלִישָׁע רִיךְ
הָאָב אֵיךְ דָּאָס דַּעַן נִיט גַּעַטְוֹן וְוַיְיַהְיֵה גַּעַטְמָעָר ?
 יונגליינגן, — דִּין הָרֶץ אַיְזָן אָודָאֵ אֲ לְעַבְּדִינְגָּעָר גַּאַרְטָעָן, אָן
דִּין שַׁכְּלָהָאָט אָודָאֵ גַּעַרְבִּיטַ שַׁחַן אָן פְּלִוִּסְטִינְג . אֲבָעָר אֵיךְ
הָאָב נִיט נָאָר דִּיךְ גַּעַזְעָהָן, — אֵיךְ האָב אָוִיךְ גַּעַזְעָהָן אֲ מַאְמָע וְוַאֲסָם
הָאָט אִיחָר שְׁרִיעַנְדִּיגָּעַן קִינְד נִיט גַּעַקְאַנְט גַּעַבְּעָן אִיחָר אִין גְּעַנְגָּעָן
בְּרוֹסְט צָוָם זַיְגָעָן, האָט זַי אִין גְּעַזְעַיְקָלְט אֲ שְׁטִיקָעַל צָוְסָעָר אַיְזָן
אֲ שְׁמָאַטְקָע אָן דָּאָס דַּעַם הַוְּנַגְעַרְגָּעָן קִינְד אַנְשְׁטָאַט אִיחָר בְּרוֹסְט
גַּעַנְעָבָעָן ...
 דער יונגער מלך האָט דְּעַרְבִּי אַוְפְּגַעַצְיָטָרַט אָן גַּזְוָגָט :

און דיאן לעהרע איז ווי א מאמע וואס דאראפ דעם הונגעריגען
קינד ניט לויונען קיון צוקער אין מוייל ? !

יא, מיין לעהרע קאן צו יעדער צויט זעטיגען מיט איהר אייד
גענער ברוסט, מיט איהר איגענער מלך, ווילט מיין לעהרע —
דאס איז די ערדר, דאס איז די וועלט, דאס איז דאס ליכט פון דער
זועלט, דאס איז די מעשה פון דער זועלט, דאס איז דאס לאנד
פון אלע לענדער.

— בעטלער ! — האט דער יונגער מלך אויסגעשרווען, — מיין
הארץ רענט זיך און ציטערט צו שטארק בי דיאנע ריד ...
— אך דו יונגער יונגען ! — האט זיך דער בעטלער אונגען
רוופען. — וויס איז אלץ וואס האט א שיכות צו דער מעשה פון
צער זועלט האט א הארץ און די גאנצע זועלט האט אויף א הארץ.
וואס ציטערט שטארק און רענט זיך ... נאר דאס הארץ פון דער
זועלט איז א געשטאַלט פאָר זיך, מיט א פנים און מיט הענט און
טיט פים. נישט מעחר — דער נאגען פון דעם פום פון דעם הארץ
פון דער זועלט איז הארץיגער אידיידער אן אנדרענס הארץ.

און אין דעם לאנד וואס איז אין זיך כוּלֶּעֶן לענדער איז
פֿאָרָאָן אַ בְּאָרְגָּן, אַן אַוִּיחֵד דעם באָרְגָּן אַיְזָה פֿאָרָאָן אַ שְׁמִינִי אַן פָּוּן
דעם שְׁמִינִי שְׁלֹאָגָן אַ קוֹאָל. — דאס איז דער קוֹאָל פון דער זועלט.
און דאס הארץ פון דער זועלט שטעהט אויף איז עט זועלט,
און דער באָרְגָּן מיט דעם קוֹאָל שטעהט אויף דעם אנדרען עט זועלט.
און דאס הארץ פון דער קוֹאָל פון דער זועלט קוֹקֶט אַרְיְבָּעָר צוֹם קוֹאָל פון דער
דער זועלט. —

דאס הארץ בײַנקט און גָּלוּסְטָט, אַז עט זאל קוֹמָעָן צוֹם קוֹוָאָל
און עט שְׁרִיְיט פון גְּרוּסְטָט בַּיַּינְקָעָן. אַן דער קוֹוָאָל שְׁרִיְיט אוּפְּךְ
וואָרִים ער גָּלוּסְטָט צוֹ דעם הארץ.

און דאס האָרֶץ ווערט נאָך דערביי געפִּינְיֶינְט פֿוֹן צוּווּיַּיְ פֿוּיַּה
גען :

איין פֿיַּין אוֹז דֵּי זָוֵן, וואָס יָאנְט אָון בְּרָעַנְט דאס האָרֶץ דער-
פֿאָר, וואָס עַס ווֹיל קְוָמָעַן צַו דַּעַם קוֹוָאַל....
און דער אַנדְעָרָרְגַּר גְּרוֹיסְעָרְגַּר פֿיַּין אוֹז דאס שְׁטָעַנְדִּיגַּע בִּינְקָעַן
און דאס שְׁטָעַנְדִּיגַּע גְּלוֹסְטָעַן....

נְאָר אוֹז דאס האָרֶץ באָרָצָה וַיַּך אֲבִיסָּעַל אַפְּרוֹהָעַן, קְוָמָט אַ
גְּרוֹיסְעָר פְּוִינְגָּל אָון שְׁפָרִיט אַבְּיָעָר דַּעַם האָרֶץ פְּאַנְאַנְדָּרָעָר זַיְנָעָ
פְּלִינְגָּלָעָן אָון פְּאַרְשְׁטָעַלְט פֿוֹן דַּעַם דֵּי זָוֵן. דַּעַמְּאַלְטַט רָחַת וַיַּך דאס
הָאָרֶץ אֲבִיסָּעַל אָפַּפְוַן דָּעַר הַיְּהָוֹן פֿוֹן דָּעַר זָוֵן, אַבְּיָעָר פֿוֹן בִּינְקָעַן אָון
גְּלוֹסְטָעַן הָאָט דאס האָרֶץ פֿוֹן דָּעַר וּוּלָט אָפְלוֹ דַּעַמְּאַלְט אַוִּיך
קִיּוּן רָוחַ נְטָמֵן, וּוֹאָרָם עַס הָעָרָת אָפְלוֹ דַּעַמְּאַלְט אַוִּיך נְטָמֵן צַו
קוֹפָעַן צַו דַּעַם קוֹוָאַל פֿוֹן דָּעַר וּוּלָט.

דאָס האָרֶץ פֿוֹן דָּעַר וּוּלָט רִוִּיטָט אָון צִיהָט וַיַּך צַו דַּעַם
קוֹוָאַל פֿוֹן אַיְבָּיגַּן אָן. אַבְּיָעָר אַזְוִי לְאָגָן וַיַּך דאס האָרֶץ שְׁטָעַחְתָּ פֿוֹן
דָּעַרְוּוּיְטָעַנְסָמָן פֿוֹן דַּעַם בָּאָרָגָן וּוּלָט דאס דַּעַם קוֹוָאַל וָאָס שְׁלָאַגְּאַטָּט פֿוֹן
דַּעַם שְׁטִיוֹן, וָאָס אַוִּיך דַּעַם שְׁפִּיצָּה בָּאָרָגָן. וַיַּך נְאָר אַבְּיָעָר דאס האָרֶץ
פֿוֹן דָּעַר וּוּלָט הַוִּיכָּט וַיַּך אָן דָּעַרְנָה עַנְטָרָעַן צָו בָּאָרָגָן, הָעָרָת דאס
אוֹיְף צַו קָאנְעַן וְעַהַן דַּעַם שְׁפִּיצָּה פֿוֹן דַּעַם בָּאָרָגָן. אָן אָוּס קָאָנוּ
מְעוֹהָר נִימְט זְעַהַן דַּעַם שְׁפִּיצָּה פֿוֹן דַּעַם בָּאָרָגָן, קָאָן דַּאָּך דאס שְׂוִינוּ
מִמְּילָא אַוִּיך מְעוֹהָר נִימְט זְעַהַן דַּעַם קוֹוָאַל פֿוֹן דָּעַר וּוּלָט, וָאָס שְׁלָאַגְּאַטָּט
פֿוֹן דַּעַם שְׁטִיוֹן, וָאָס גַּעֲפִינְגַּט וַיַּך אַוִּיך' סָכָמָע שְׁפִּיצָּה פֿוֹן דַּעַם בָּאָרָגָן
און אָוּז דאס האָרֶץ פֿוֹן דָּעַר וּוּלָט זָאַל אוֹיְפָהָרָעַן זְעַהַן דַּעַם
קוֹוָאַל פֿוֹן דָּעַר וּוּלָט, וּוּלָט דאס חַלִּילָה אַוִּיסְגָּעָנָגָעָן.
און וּוּעַן דאס האָרֶץ פֿוֹן דָּעַר וּוּלָט זָאַל חַלִּילָה אַוִּיסְגָּעָה,
וּוּלָט דַּרְכַּת דַּעַם דֵּי גָּאנְצָע וּוּלָט חָרָוב גַּעֲוָאָרָעָן.
וּוֹאָרָים דאס האָרֶץ אַיְן דַּאָּך דאס חַיָּות פֿוֹן אַיְדָעָר זַאַך אַיְן
דָּעַר וּוּלָט.

און דער קואָל פֿון דער וועלט האָט גָּאַר קִיּוֹן שָׁוֹם צִיּוֹת נִיט. ער לויפְּט אָהָן אָז אֲפָחָאלְט. ער גַּעֲפִינְט זַיֵּךְ עַרְגָּעָץ אַין דָּעַם לְאָנָּד, וּאָס אַיּוֹ בָּוֹלְאָלָּעָה לְעַנְדָּר, גָּאַר ער האָט פֿאָר זַיֵּךְ נִיט קִיּוֹן טָאגֶן אָוֹן קִיּוֹן צִיּוֹת אַיּוֹ דער וועלט, וּאוֹארִים ער אַיּוֹ גָּאַר העַכְּבָּר פֿון דער צִיּוֹט פֿון דער וועלט. ער שְׂטָעהָט אַיְבָּעָר דער צִיּוֹת.

און כָּדי דער קואָל פֿון דער וועלט זָאַל פֿאָרְט האָבָּעָן אַ וּוּלְאָכְלָה, בע נִיט אַיּוֹ צִיּוֹת אַוְיָף צַו שְׁמַהְעַן אַנְטְּקָעָן דָּעַם הָאָרֶץ פֿון דער וועלט, אַיּוֹ פֿאָרָאָן אַ מָּאַן אַוְיָף דער וועלט, וּאָס זַיְינְעָן שְׁלוּחִים גַּהְהָעָן אַוְיָס דַּי וועלט פֿון עַש צַו אָוֹן נִעְמָן צְוּנוֹף דַּי טְוָאָונְגָעָן פֿון דַּי מְעַנְשָׁעָן אָוֹן בְּרִיְינְגָעָן זַיִן צַו אַיִּהָם, אָוֹן ער מאָכְט פֿון זַיִן אַלְעָה מָאַל אַ נִּיעָם טָאגֶן. אָוֹן שעַנְקָט אַזְוּעָק דָּעַם טָאגֶן צָוָם הָאָרֶץ פֿון דער וועלט, אָוֹן דָּאס אַיּוֹ דַּי אַיְנְצִינְגָּעָן צִיּוֹת וּאָס דער קואָל פֿאָרְט מָאנְגֶט.

די טְוָאָונְגָעָן פֿון דַּי מְעַנְשָׁעָן פֿון וועלכְּבָּעָן מְעַנְגָּעָן צִיּוֹת פֿאָר דָּעַם קואָל פֿון דער וועלט — קְוָמָעָן נִיט פֿון גָּאַלְד אָוֹן זִילְבָּעָר, נִיט פֿון שְׁטָאָל אָוֹן אַיְזָעָן, נִיט פֿון בִּיקְסָעָן אָוֹן הָאַרְמָטָעָן, גָּאַר פֿון דַּי מְעַנְשָׁלְיִכְבָּעָ חֲסָדִים. וּאוֹארִים גָּאַר דַּי מְעַנְשָׁלְיִכְבָּעָ חֲסָדִים מָאַיִן בָּעָן דָּעַם עִקְּרָ צִיּוֹת אַיּוֹ דער וועלט, אָוֹן זַיִן זַיִן דַּי אַיְנְצִינְגָּעָן מְעַנְשָׁלְיִכְבָּעָ טְוָאָונְגָעָן וּאָס קָאָנְגָעָן גְּרִיְינְגָעָן זַוְּהָר הַיְּיךְ.

און ווּעָן צַו דָּעַם מָאַן וּאָס כָּאָכְט דַּי צִיּוֹת פֿון דער וועלט, וועַרְעָן גַּעֲרָאָכְט אַלְעָה טְוָאָונְגָעָן פֿון דער וועלט, קְלִיְוָבָט ער דַּעְרִיבָּעָר נִאְר אַוְיָס דַּי חֲסָדִים פֿון דער וועלט, אָוֹן דַּי אַלְעָה אַנְדָּרָעָ מְעַנְשָׁלְיִכְבָּעָ טְוָאָונְגָעָן לְאֹזֶט ער אַיְבָּעָר וּוּי הַוִּיפְּעָנָם מִיסְטָם.

און וווען דעם אמת'ען בעל החסר וואלטען חיליה אויסגעפהעלט
הסרים אויפּ צו מאכבען א ניעם טאג פאָר יערען מאָרגען, ואַלט
דאָך דער קוואָל פון דער וועלט אָפְּגָּנְּרִיסְּעָן גָּנוּאָרְּעָן פון דעם הארץ
פון דער וועלט.

אייז דערפֿאָר אלע מאָל וווען דער טאג הוייבט אָן געהן צו זיין
סוח, הוייבען זיך דאס הארץ פון דער וועלט אָן דער קוואָל פון דער
וועלט אָן זענען אַיִינְסְּ מִיטְּן צוֹוִיטְּעָן מיט גְּרוּוּסְּ לִיבָּשָׁאָפְּטָן
און בִּינְקָשָׁאָפְּטָן.

און זיין הויבען אָן זאָגָעָן אָוּוֹנָעָן חִידּוֹת אָן גָּעוֹאָנָעָן, ווֹאָסְּ
פִּילְּעָן אָן דֵּי וועלט מִיטְּ וַיְוַרְּ צִוְּעָר אָן מִיטְּ וַיְוַרְּ אָנְגָּסְּטָן. ווֹיְיָלָ
זַיְוַעֲנָעָן קִינְנָמָּלָן נִיטְּ וַיְכָרְ מִיטְּן מַאֲרָגָּנְדִּינָּעָן טָאג אָן זַיְוַרְ
לייעבע אַיְזָן דָּאָךְ אָזְוִי גְּרוּוּסְּ.

און ווֹיְיָרְ דָּרָר בעל חִסְּדָר דֻּרְּהָעָרָט אָן דָּרָר טָאג הוייבט שָׁוֵין
טאָקָעָן קֶומְעָן צו זַיְן סּוֹאָ, קֶומְטָ ערְּ צָנוֹנָהָן אָן שָׁעָנָקָט דָּעָט
הָרָצָא נִיעָם טָאג ווֹאָסְּ אַיְזָן גַּעֲמָכָטָן פָּון לְוַיְתָעָר חָסְרָים אָן דָּסְּ
הָרָצָא שָׁעָנָקָט דָּעָט דָּאָזְיָונָעָן טָאג גַּלְּיָיךְ אָזְוַעַק צָום קָוָאָל אָן אָזְוִי
הוייבט זַיְכָּרְ בִּי זַיְוַיְדָרְ אָן אָנְיָירְ טָאג, מִיטְּ אָנְיָירְ לְעָבָעָן, מִיטְּ
אָנְיָירְ פְּרִיְּדָן אָן מִיטְּ נִיעָם חִידּוֹת אָן גָּעוֹאָנָעָן.

און עַס זענען דָּאָךְ פָּאָרָאָן אַלְעָרְלָיְ טָאג אָזְוִי דָּרָר וועלט. —
עַס זענען פָּאָרָאָן ווֹאָכְעָדִינָּעָן טָאג אָן שְׂבָתְּ/דִינָּעָן רָאַשְׁ-חִדְרָשְׁ/דִינָּעָן
טָאג אָן יּוֹם טּוֹבְּ/דִינָּעָן, — אַיְזָן וַעֲדָלָגְּ דֵּי טָאג, אָוּוֹנָעָן גָּעוֹאָנָעָן
זַיְנָעָן זַיְיָ. אָוּן אָזְוִי פִּילְּעָן זַיְיָ אָן דֵּי וועלט... .

און אַיְיךְ בֵּין דָּסְּ דָּרָר, צָו ווֹעַמְעָן עַס ווֹעַרְעָן גַּעֲרָאָכָטָן דֵּי
אלָעָ מעַנְשָׁלִיכָּעָ טָאוֹאָנָעָן פָּון ווֹעַלְכָּעָ אַיְיךְ קְלִיְּבָ אָוּסְּ דֵּי חָסְדִּים
און מַאֲךְ פָּון זַיְיָ דֵּי צִוְּוֹת, אָוּן מַאֲךְ פָּון זַיְיָ דֵּי טָאג פָּאָר דָּעָט הארץ
און דָּעָט קָוָאָל פָּון דָּרָר וועלט, ווֹיְיָ אַיְיךְ בֵּין דָּסְּ דָּרָר אַמְתָּעָר
בעל חִסְּרָה.

און וווען דער יונגעער מלך האט אויפגעהויבען זייןגע אויינגען און דערזעהן, או קיינגער איז שווין נבען איהם ניטא, האט ער זיך אופֿ-געהויבען אויף זיין קעניגליךען וויסען פערר.

דאס פערד האט גענומען טראאנען איהם מיט זייןגע געדאנקען דורךן גרויסען אלטען וואַלְד ווי ס'טראנגט אן אַדְלָעָר זייןגע קינדרער. און דער יונגעער מלך האט גטראכט :

— ווי עס טראאנט מיין קעניגליךער וויסער פערד מיך דורך נאכט און וואַלְד, איזו טראאנט דאס ליעבען מיך איצט דורך אַ וועלט וואַס איז פול מיט סודות און מיט וואָונדר ...

איזו טראאנט געויס דאס ליעבען יעדען לעבעידיגען מענשען. נאָר ניט יעדער מענש וויסט דאס און פֿאַרְשְׁטָעָהט. ניט יעדער וואַס האט אויינגען זעהט.

ווי ברויט און גרויס עס האט פֿאַרְמִינָע אויינגען גענומען וועַר רען אט די וועלט ! און פֿאַרְדָּעָר הימלישער וועלט וועט שוין באָלְד אַין מיר סיַין פֿלאַץ ניט בליבען.

און דאס איז אלְץ אט איבער דעם בעטלער.

ווי אַ שפִּין האט ער זיך אַרְוִיפְּגָעָן וְאַרְפָּעָן אויף מײַר.

ווי אַ שפִּין האט ער שווין פּוֹן מיר באָלְד אַוְיסְגָּוִינָען אלְעָלָע.

מיינע יונגען בְּלוֹטִינָע חֲלוּמוֹת וְוּגָעָן הַיּוּמָל. און פֿאַרְ וואַס קומט קיינער ניט פּוֹן דָּאָרְטָעָן צו קריינגען זיך מײַן קריינָג ? ...

און אפשר געשהט דאס מיט מיר אלְץ איזו וויל עס דער נעהנטערען זיך שוין די לעצטער טעג איצט פּוֹן מײַן ליעבען ? די לעצטער טעג !

און וואַס וועט נאָכְדָּעָם זיין ?
נאָכְדָּעָם, נאָך דעם לעצטער טאג ? ..

און דער יונגער מלך שמייכעלט זיך בייז און שטיל פאנאנדר
און ער זאגט :
און ווען דער בעטלער, דער בעל חסיד, ווועט דערזעהן, אוּ מיין
לעכטער מאָג קומט שוין צו זיין סופ, ווועט ער קומען און ווועט מיר
ברויינגען אַ נײַעַם טאָג, אַ נײַעַם לְעֵבָעַן ? !

בְּאַלְיָאֵל אֶלְעָזָר בְּנֵי

און וווען דער יונגעער מלך האט ווידער אָנְגַּעַטְרָאָפָּעָן דעם בעטלער האט ער זיך צו איהם געווענדט און ניעאנטן :

— בעטלער, פון אייביגן און ביינקט דאך דער מענט צים הימעל,

— ניט פון אייביגן — האט איהם דער בעטלער גענטפערט,

— נאר פון זונט עם איז געומגען די לעהרע, וואכ איז געליכבען צו דער פרוי וואס האט ניט קיין אִינְגַּעַנְעָן מלך אין איהרע בריטט.

איינגער וואס קומט שטענדיג אָרוֹאָף איזו געליכען צו אַ בלענדען. ער קאָן לוייכט געשטראָיכעלט ווערטן און פאלען. אַ מענטש דאָרָה פרֵיַה הער פון אלץ קוקען פֿאָר זיך. אין דער זוּוִיט און אַין דער ברוּיט.

— בעטלער, — האט זיך ווירדר אָנְגַּעַטְרָאָפָּעָן דער יונגער מלך,

— דער מענטש ביינקט דאך אַבעָּר אַרְבָּען אַרְבָּען אַרְבָּען אַרְבָּען האמלישע זיך בְּרִיְינְגְּט דאך פְּרִיעָדָען אַוְיָה דער ערֶה.

— חער אוּס, די יונגלַגְג, — האט איהם דער בעטלער דערוּת גענטפערט : אַיך האָב אַ מאָל באָגְעָנְט אַ בלְאָסְעָן מאָן. אין אַין האנט האט ער געהאלטען אַ ווּוַיְסָע טוּב אָנוּ אין דער צוּוִוִּיטָע אַ פְּאָרְבְּלוֹטְיגְּטָע שׂוּעָרֶד. ער האט בְּיַי מִיר געפְּרָעָנְט : זַעַת. שַׁיַּן טוּזְעָנְדִּינְגַּע יַאֲהָרָעָן ווּ אַיך טְרָאָגְג מִיט זִיך די טְיַיְבְּ פְּזָן פְּרִיעָדָען.

פֿאָר וואָס וּשְׁע אַיזו די בְּלְוַעַנְדִּינְגַּע שׂוּעָרֶד ווּ צוֹגְעָוָאָקָסְעָן צוּ מַיִּין האנט? ... אָנוּ אַיך חָאָב אִיהם גענטפערט : ווֹיְל דִּיְיַן פְּרִיעָדָען קומט פָּז אַ צוֹּגְעָטָאָכְטָעָן לְאָנד, אָנוּ נִיט פָּזָן דעם לְאָנד וואָס אַיז אַין זיך כָּלְלָאָלָעָן לְעַנְדָּרָה.

ביי דיי לאצטע ווערטער האט דער זונגעער מלך דער פיהלט זיין אויפזושריינן פון כעס און וועה, נאר ער האט זיך געשטארקט און האט הארט און ביין צראפגעלאזען זיינע בליקען צו דער ער איז פאָר לאָנג געוועען שטי. נאָכדען האט ער ווירער געפענט זיין מוייל און געאגט:

— ווי עס בײַנט דער מיידער ואָנדער ער נאָך אָ דאָך אַיבער זיין קאָפ, אַזוי בײַנט דֵי נְשָׁמָה פון דעם מענשען נאָכֶן הימעל. דער חימעל איזו דער דאָך פון דער ווועלט.

דעָרוֹיַף האט איהם דער בעטלער גענטפערט און געאגט:
— פֿאָרָאָן וּאָנְדָרָעָר וּוּאָס בְּיַינְקָעָן נִיט נָאָך קִיּוֹן דָאָך אַיבָּעָר זְיוּעָרָע קָעָפ, נָאָר נָאָך עָפָעָס אָנְדָרָש... אָן וּוּאָס אַיז דָעָן אֲבִינְיָה קָעָן וּוּאָס האט אֲברעָן? — פָּזָן אַזָּא בְּיַינְקָעָן וּוּעָרָט מָעָן זְיָה צָוָה פריעָרָעָן, זָאת אָן נָאָרָעָש... — דָאָס אַיז אַוְאָסָעָר אַין וּוּלְכָעָן עַס פָּאָנָעָן קִיּוֹן גְּרוֹיסָעָ פִּישָׂ נִיט וּוּאַקְסָעָן...

אט, הער:

אמָאָל בֵּין אַיך גַּעֲקוּמָן אַין דֻּעָם לְאָנְד פָּוֹן שְׁפִיעָלָעָן אָנוּ זַיִן גָּעָן. אָן דָּרָר קְלָעָנְסְטָדָר שְׁפִיעָלָעָר אָן זְוִינְגָּעָר פָּוֹן יְעָנָעָם לְאָנְד אַיז דָאָך גְּרָעָסָעָר פָּוֹן דֻּעָם גְּרָעָמְטָעָן שְׁפִיעָלָעָר אָדָרָר זְוִינְגָּעָר אָין עַרְגָּעָא אֲן אָנְדָרָלָאָנָה. אָן דֵי גְּרָעָמְטָעָן פָּוֹן זַיִי האָבָעָן דָאָך שְׁוִין צָו זְיָה גְּעוּוֹסִים קִיּוֹן גְּלִיְבָעָן נִיט. נָאָר אַזָּא וּוּאָבָעָר זַיִי האָבָעָן גְּעָנָה נְמוּעָן טְרָאָכָטָעָן, אָז זַיִי האָבָעָן שְׁוִין דָרְגָּרְגָּנְטָוּעָט דֻּעָם סָוף פָּוֹן דָעָר חַכְמָה פָּוֹן שְׁפִיעָלָעָן אָן זְוִינְגָּעָן. האט דָעָרָבָר זַיִעָר חַכְמָה שְׁוִין נִיט נְעַקָּאָנָט שְׁטִיְוָגָן. אָן אָז חַכְמָה שְׁטִיְגָט נִיט — פָּאָלָט זַיִי... אָן אָז אַיך בֵּין אָחִין אָנְגַּעַקְוָמָן אָן האָב דָעָרָעָה. אָז זַיִי האָלָטָעָן זְיָך זַעְהָר גְּרוּסִים מִיט זַיִעָר בְּרִיחָה/שְׁקִיּוֹת אַין הַלְּכוֹת שְׁפִיעָלָעָן אָן זְוִינְגָּעָן, האָב אַיך זְיָך צָו זַיִי אָנְגַּעַרְבָּעָן אָן האָב צָו זַיִי גַּעֲאגָט: אַמת, אַיהֲר זַעְנָט טָאָקָע גְּרוֹיסָעָ בְּרִיחָות אַין דָעָר חַכְמָה פָּוֹן שְׁפִיעָלָעָן אָן זְוִינְגָּעָן, אָן דֵי חַכְמָה אַלְיָין אַיז אָוְרָאָז זַעְהָר אַגְּרוֹיסָעָ

און אַ טיעָפָע, אַבעָר אַיהָר דָּאָרֶפֶט זַיֵּק נִיט אַזְוִי שְׂמָאָרָק אַיבָּעָדָן נְעָמָעָן. אַיהָר טָאָרָט נִיט מִינְעָן אָז אַיהָר הָאָט שְׁוִין דָּרְגָּוּנוֹנְטָעָן וּוּעָט דַּי חַבְּמָה בַּיּוֹן סָוָה, וּוּיְלָ מִיטָּ דָעַם שְׂאָרָט אַיהָר אַיְעָר אַיְגָּעָן נְעָר גְּרוֹיסְקִיְּטָה. אַ מעָנְשָׁ דָּאָרָט שְׁטָעְנְדִּיגָּ גַּעֲרִינְקָעָן אָז עַס זְעָנָעָן נְאָר נִיטָּא קִיְּן גְּרָעְנְעָצָעָן צַו דָּעַר מַעְנְשְׁלִיכָּר גְּרוֹיסְקִיְּטָה. אָז דָּהָל גְּרָעְסְּטָעָר פָּוָן אַיְיךְ מַעְגָּן וּוּיסְעָן, אָז אַויְבָּ עַס אַזְוִי נָאָף בַּיּוֹן אַיְצָט נִיטָּא קִיְּן גְּרָעְסְּטָעָר פָּוָן אַיהָם קָאָזָן דַּאָּךְ אַזְוִינְעָר מַאְרָגָעָן גְּבוּרָעָן וּוּרָעָן, אָז אַויְבָּ עַר וּוּיְסָט דָּאָס נִיטָּ, אָז עַר נִיטָּ קִיְּן גְּרוֹיסְטָעָר אָז נִיטָּ קִיְּן חַכְּמָה.

אָז אָז אַיְיךְ הָאָב דָּעְרוֹעָהָן, אָז דַּי דָּאָזְגָּעָ רְיִיד מִינְעָן הַעַלְפָעָן זַיְּ נִיטָּ, וּוּיְלָ זַיְּ זְעָנָעָן זְהָר שְׂמָאָרָק אַיְנְגְּנְגְּלוֹבָט אַיְן זַיְּ גְּרוֹיסְטָה שִׁיטָּ, הָאָב אַיְיךְ זַיְּ צַו זַיְּ אַנְגְּרָוָפָעָן אָז הָאָב צַו זַיְּ גְּעוֹאנְטָה אַיְנְגְּנְצָעָן אַיְעָר חַבְּמָה קָוָמָט פָּוָן דָעַם בַּיְנְקָעָן, וּוּאָס שְׁפָרִוִּיט זַיְּ אַבעָר דָעַר וּוּלְטָה. קָאנְטָ אַיהָר דַּאָּךְ דָּעְרָפָאָר גְּעוּווֹים נִיט זַיְּן גְּרָעְסְּטָר פָּוָן דָעַם בַּיְנְקָעָן אָז אַפְּלָוָן נִיט אַזְוִי גְּרוֹסָם וּוּיְדָאָס בַּיְנְקָעָן פָּוָן דָעַר וּוּלְטָמָ, וּוּיְ אַפְּשָׁ קָאָזָן נִיט זַיְּן גְּרָעְסְּטָר פָּוָן דָעַם וּאַסְמָעָר אָז אָזְגָּעָן זַיְּ גְּבוּרָעָה אָז אָזְגָּעָן זַיְּ אַפְּוּנְגָּעָל קָאָזָן נִיט זַיְּן גְּרָעְסְּטָר פָּוָן דָעַם הַיְמָעָל אַבעָר וּוּלְכָעָן עַר פְּלִיחָהָתָה. אַבעָר אַזְוִי וּוּיְ טְרוּוּרָ קָוָמָט דַּאָּךְ אַזְוִי אַרוֹסָם פָּוָן דָעַם בַּיְנְקָעָן וּוּאַלְטָ אַיהָר דַּאָּךְ מִיטָּ אַיְעָר זְיָנְגָּעָן אָז שְׁפִּיעָלָעָן זַיְּ גְּדָעָרָפָט קָעָנָעָן פְּאָרְגְּלִיְּבָעָן מִיטָּן טְרוּוּר !

הָאָבָעָן זַיְּ זַיְּ צַו מִיר אַנְגְּרָוָפָעָן אָז הָאָבָעָן גְּעוֹאנְטָה, אָז נִיט נְאָר קָאנְעָן זַיְּ זַיְּ זַיְּ פְּאָרְגְּלִיְּבָעָן מִיטָּן טְרוּוּר, נְאָר זַיְּ קָאנְעָן אַיהָם אַזְוִי בַּיְקָומָעָן.

הָאָב אַזְוִי זַיְּ צַו זַיְּ אַנְגְּרָוָפָעָן :

אַזְוִי אַזְוִי, טָאָ קָוָמָט אָז הַעַלְפָט דַּי צְוּוִי מְדִינָה פָּוָן טְרוּוּר. וּוּאָרִים אַזְוִי דָעַר וּוּלְטָמָ זְעָנָעָן פְּאָרָאָן צְוּוִי מְדִינָה, וּוּאָס כָּאָטָש זַיְּ זְעָנָעָן טְוִיזְעָנְדָעָר מְוִילָעָן וּוּיְטָ אַיְנָעָ פָּוָן דָעַר אַנְדָּרָהָר, אַזְוִי וּוּיְ

נאר עם קומט די נאכט, איזו ברכט איזו יעדער פון די צויז
מדיניות מיט א מלאל אויס א זעהר גורויס געוויזן אונ קינגעראָן
דארט ניט צורייהאלטען זיין גשויזן. – עס ווינגען זיך דארט אַהוּן
אַפְּהָלֶט פָּאנְגְּנָעָרְטָן אַזְּבָּדָעָן אַזְּקִינְדָּעָן אַפְּלִיכְּוֹן
עדער אַזְּזִינְדָּעָן די שְׁטִינְגְּנָעָר גַּעֲמָעָן דְּאָרְטָעָן ווַיְיָנְעָן אַזְּזִינְדָּעָן
קִינְגְּנָעָר ווָס זָאֵל זַיְקָאנְגָּעָן הַעֲלָבָעָן.

האבן זי ויז אונגרופען צו מיר און האבן געזאנט:
אובי דו וועסט אונז ברוינגען אהיינצע, וועלען מיר זי געוויס
העלעפערן.

האב איך זוי מיט-גענו מען מיט זיך. אבער ווי נאר איך האב
 איזוי געבראכט נאהענט צו יונגע צוועי מדינותו, און ווי נאר דער
 איזווענד איזוי צונגפאלען, איזוי החט זיך דערהערט דאס גרויסע גע-
 ווינן און די גרויסע חכמים פון דעם לאנד פון שפיעלען און זונגען,
 ווואס האבען איזוי שטארק געגלויבט איזן זיעירע כוחות, האבען זיך
 בשום אופן ניט נעהאנט איזינהאלטען און האבען נאר אליאן אויס-
 געבראכען אין א ביטער געוווין.

פָּרָעָן אִיךְ בֵּיתִ זַיִן;

— טא וואמ ווינט איזה? !...

האבען זיוק דערפיהלט ווי הילפלווזע קינדרען זי האבען
צעו מיר גענומען רעדען אונ גענזנט :
מיר ווינגען אבער דעם נרויסען טרויער וואס האט גענומען
שוויזמען צו אוננו. עס זעהט אוים, אונ מיר ווועלאן דאס ניט קאנגען
דערטראנגען...

נאר ווען איך האכז זוי דערמאנטן און זויערעד גרויסע בוחות, אונ
איין דעם, או זוי האבען זיך דראך אונטערגענומען צו העלפערן די
דאזינגע צוווי לענדער, האבען זוי זיך גענענומען צו ראנגלען און
בריהּ און זוי עונען מיט מיר אפנענאנגען נאך א בעסעל, בייז זוי
אונגען מיט א מאָל געלביבען שטעהן און האבען ווינגענידיג אויסגען
שריען:

— ניין, מיר קאנען מיט דיר וויטער ניט געהן. אונזערע בוחות וענען ניט שטארט גענונג אויף צו פארטראגען א טריינט וואס איז איז גרויס וו דער דאזונער. זאג אונז באטש, אויב דז וויסט, פון וואס נעט זיך אט דאס גרויסע קלאנגען ?

האב איך צו זוי גוואנט :

— אודאי וויס איך פון וואנען עם נעט זיך אט דאס גרויסע קלאנגען. וואדים אין דעם לאנד וואס איז זיך כוּלֶּל אַלְעָם לענד דער זענען פארטראגען צוּוִי פִּינְגָּעַל. אײַנְעַר איז אַן ער אָוֹן דער אַנְּדָר דערער — אַן. אָוֹן דֵי פּוֹגְּעָל זענען נאָר אַיִּינָאַנְּצִיעָן פָּאָר אַיִּתְּ דער גָּאנְצָעָר וּוּלְטָמָּה. האט גַּעֲטָרָפָעָן, אָזְ דֵי זַי אַיְזָוּ פָּאָרְפָּאַלְעָן גָּעוּוֹאָרָעָן, האט זיך דער ער זַי גַּלְאָזָט זָכָעָן, האבען זוי זיך אָזְוּי לְאָנָג אַרְמוֹנָעָזָט בֵּין זַי זָעָנָעָן נָאָךְ וּוּסְטוּר פָּאָרְטָרָאַגָּעָן גַּעַד וואָרָעָן אַיִּינָס פָּוּן דאס אַנְּדָרָעָ, אָזְוּי לְאָנָג בֵּין זַי האבען דערדי זָעָהן אָזְ זַי וּוּלְעָן זיך שְׂוִין קִינְמָאָל נִיט גַּעֲפִינְעָן... זענען זוי גַּעֲבְּלִיבָעָן שְׁמָעָהן אָנָן האבען זיך גַּעֲמָאָכָט גַּעֲסְטָעָן גַּעַבָּעָן צְוּוִי פָּאָרְשִׁיעָרְעָעָן מְדִינָהָן. דֵי צְוּוִי מְדִינָהָן זענען אַודָּאי זַהְרָה וּוּסְטוּ אַיִּינָס פָּוּן סָ'אַנְּדָרָעָ, נָאָר וּוּדְלִיק דֵי קָלוֹת בָּוּן דֵי דָאַזְוִינָגָעָ פִּינְגָּעַל, אָזְן זַוְּדְלִיק זַיְעָר גְּרוֹזָעָן בִּינְקָעָן זַהְתָּט דאס אָוִים נִיט וּוּסְטוּ. אָזְן אָזְ עַס קָוְמָט דֵי נָאָכָט, אָזְוּי הוּבָעָן דֵי בִּירְדָּעָ פִּינְגָּעַל אַוְוָקָזְוּיָה וּוּסְטוּ אָזְ אָזְ נַעַמְעָן קלאנגען. ער קלאנגעט אַוְוָקָזְזָה וּוּיל ער וּוּסְטוּ נִיט קָול אָזְן גַּעַמְעָן גַּעַמְעָן. אַזְוּי אַהֲנָגְעָקְמוּעָן אָזְן וּוּסְטוּ מִיט אַיהֲר אִיז גַּעַוּוֹאָרָעָן ; אָזְן זַי קלאנגעט, וּוּיל זַי בִּינְקָעָט נָאָךְ אַיהֲם אָזְן וּוּיל עַס אַזְוּי אַיהֲר שְׁוּעָר צַוְּזִין אַחֲן אַיהֲם. אָזְן זַי זַי גַּנְגָּעָן זיך אַזְוּי פָּאָנְאַנְדָּרָעָ, אַזְוּי נעט זיך אַיבָּעָר דָּרָעָ וּוּלְטָט שְׁפְּרִירְעָטָן אַגְּרוֹזָעָר אַוְמָעָט אָזְן אַגְּרוֹזָעָר בִּינְקָעָן אָזְן דֵי צְוּוִי מְדִינָהָן וּוּסְטוּ זענען גַּעַבָּעָן זַיְעָר גַּעַסְטָעָן, וּוּרְטָט דָּרָעָ אַוְמָעָט אַזְוּי גְּרוֹזָעָ, אָזְן אָלְעָם, סִי וּנְגָן אָזְן סִי אַלְמָט וּוּיְנָעָן זיך פָּאָנְאַנְדָּר מִיט אַזְוּנָעָ בִּיטְעָרָעָ קָלוֹתָן, אָזְן באַטְשָׁ אַיהֲר זענט נָאָךְ זַהְרָה וּוּסְטוּ פָּוּן יְעֻנָּעָ מְדִינָהָן דאס אַיך שְׂוִין

אווי שטארק געטראפַען. און בי טאג קאן מען דארט די שמחה ניט אויסטען. ווארים בי טאג קומען זיך דארט צוניזט די פֿוֹינְגָלָעָן צו איהם און צו איהר און זוי טרייסטען זוי און רעדען זוי אויס דאס הארי און די צוּוִי פֿוֹינְגָל הויבען און גלייבען און זוי וועלען זיך נאך זודער איזיפּוּכְעָן. הויבען זוי און זינגען מיט גרויס פֿרְיַיד און מיט גרויס האפַען, ניט מעחר די פֿרְיַיד איז ניט אווי טיף און הערט זיך ניט אווי וויט זוי דער אומעט...

און ווען די מענטען פֿון דעם לאנד פֿון שפֿיעַלְעָן און זינגען האבען אויסגעהערט די דאזיגע מעשה, האבען זוי בי מיר געפרענט און האבען געזאגט :

— מיר זעהן שווין איין או אונערער כוחות זענען קאָרגן כדי זוי צו העלפַען, אָבעָר צי איז דען פֿאָר זוי גָּאָר קִיּוֹן הילָך אָן קִיּוֹן העלפַען ניט צָאָרָאנָן?

האָב אַיך צו זוי געזאגט :

— עס איז פֿאָר זוי אָודָאי יאָ דָא אָ הילָך אָן אָ העלפַען, ווילָאָל וואָס האפַען אווֹת הילָך מזען דאָך אָ מאָל געהאלפַען זוערען.

האבען זוי בי מיר געפרענט :

— וואָס אַיז די הילָך אָן ווער אַיז דער העלפַען?

האָב אַיך זיך צו זוי אָנגערופַען און האָב זוי געזאגט :
די הילָך אַיז טאָקָע אָין אַיִּיעַר חַכְמָתָן, נָאָר דָעַר העלפַען בֵּין אַיך... וואָרים אַיך קאן נאָכְמָאָכָעָן אלְעָלְקָוְתָּה פֿון דָעַר ווּלְטָ אָן אַיך קָאן אוֹיך ווּאָרְפָעָן קוֹלוֹת אוֹוי הויָק אָן אוֹוי ווּוִיט זוי אַיך ווּלְקָן אַיך קָאן אוֹיך מַאֲכָעָן, אָז דָא ווּאַיך שְׁטָעה זָאָל מַיִּין קוֹל נִיט הָעָרָעָן, נָאָר דָאָרט ווּוִיט אָהָיָן, ווּאָז אַיך ווּאָרְפָעָן דָאס קוֹל, זָאָל מעַן דָאס יאָהָרָעָן. דָרְבִּיבָּר קָאן אַיך ווּאָרְפָעָן זָיַן קוֹל צו אַיהָר אָון אַיהָר קוֹל צו אִיםָּם. אָון אַיך ווּלְזָיְן צוֹנוֹיְהָרָעָן ווּעַן עַט ווּט קוֹמָעָן די צִוְּיט.

האבען זוי זיך צו מיר געזאגט און האבען געזאגט :

— ווי איזו קאנען מיר דיר דאס גלויבען? דו זעהסט דאך
אויס ווי א בעטלער און האסת ניט מעחר ווי א שטעקען אין דער
האנט און א טארבע אויף דיינע אקסלען.

האָב איך גענומען און האָב זוי פאָרפהָרט און אַגרויסען
וואָלֶה, און זוי האָבען דערעהָרט, ווי ניט ווַיְתִּפְנֵן זוי עפָּנֶט
עמײַצָּעָר אויף אַטְּר אָזְּר אָזְּר פֿאָרְמָאָכְט זַי אָזְּזַי, אָזְּ עַס דערעהָרט זיך
דער קלֶאָפֶּן זַוְּן דער קלֶאָמֶקָּע, אָזְּן ער שטעלָט זיך נאָכְרָעָם אָוּעָק
און צַילָּט זיך אָזְּן שִׁיסְט אָוּסְט פֿוֹן זַיְוִין בְּיִקְמָס. אָזְּן דער שאָס טְרָעָפֶט
ערצעַע זעהָר ווַיְתִּפְנֵן, אָזְּן ער שִׁיקְט גְּלִיאָקְט אָנְכְּדָעָם זַיְוִין שְׁנָעָלָעָן הָונְטָמָן,
ער זַאֲלָא אוּפְּהָוִיבָּעָן דָּאָס גַּעַשְׁאָסָעָנָעָ. אָזְּן זוי האָבען אָפְּלָו גַּעַד
הָעָרָט ווי דער הָונְט לְוִיְּפֶט אָזְּן ווי ער גַּנְגָּרוֹנִינִיט אַיבָּעָר דָּעַט שְׁנִיְּיָ...
אַבָּעָר אָזְּן דער אָמָּתְּן אִיז גַּאֲרָקְיָן וואָלֶד נִיט גַּעַוּעָן, אָזְּן עַס אִיז
קִיְּן שְׁנִיְּיָ נִיט גַּעַוּעָן, אָזְּן עַס אִיז קִיְּן הַיּוֹעֵל נִיט גַּעַוּעָן, אָזְּן עַס
אִיז נִיט גַּעַוּעָן קִיְּן הָונְט אָזְּן נִיט קִיְּן יְעָגָר, נִאָר דָּאָס האָב איך
פֿאָר זוי אלֶץ גַּעַמְאָכָט דְּרוֹךְ דער חַכְמָה פֿוֹן שְׁפָעוּלָעָן אָזְּן זַיְנָי
געַן, ווֹאָרִים די חַכְמָה אִיז צַוְּמָר אָזְּן זַיְוִין מִינְעָן.
מעהָר האָט דער בעטלער נִיט דערצעָהָלָט, אָזְּן אִיז נִיט גַּעַד
ווארָעָן.

און דער יונגעָר מלְךָ האָט זיך אָוּמְגָעָקוּט אָזְּן האָט דערזָעָהָן,
אוֹזְּ ער אִיז אָזְּן דָּעַט ווַיְלָדָעָן וואָלֶד אלִילִין. אָזְּן ער האָט דערפְּהָלָט
זוי אַשְׁוּוּרָעָר בִּינְקָעָן אִיז אַגְּנָעָפְּאָלָעָן אוֹף אַיִּחָם אָזְּן האָט גַּעַד
נוֹמָעָן רִיְּסָעָן זַיְוִין אַגְּנָעָוָהָט אַגְּנָעָהָרָגְּנִיעָהָרָעָז. אָזְּן ער האָט גַּעַפְּרָעָנָט:
— וועָר זַאֲלָא טְרִוִּיסְטָעָן אִיז אַזְּוִינָעָ מִינְוָטָעָן?...

די הַימְלִישָׁע ווּעָלָט?

און ווי אִזְּ זַיְוִין נִאָר קִיְּן מַאֲלָא אוֹיף דער אָמָּתְּן נִיט גַּעַד
טְרִוִּיסְט?

זיך וועָנדָעָן צַוְּיִר חַכְמִים, ווֹאָס רִינְגָּלָעָן דִּיק אַרְוָם?
און ווי, אִזְּ די חַכְמִים האָבעָן מַיְּךְ שַׁוְּיָן לְאָגָג אוּפְּגָּהָעָרט צַוְּ
פְּאָרְשָׁטָעָהָן?...

און דיאן איזונגעער פֿאַטער האט דיך פֿאָרלְאֹונַן, האט דיך איי
בערנעלאָזֶט זַיִן פֿוּסְטָעַ חַוֵּוִי, וואָס קַוְקַט אַוִוָּפֶט דַּיר מִיט שׂוֹאָרָצָע
פֿעַנְסְטָעַר דַּוְרָךְ דַּי נַעֲכַט...
וּאַלְטַ זַיְקַ בְּאַטְשַׁ דַּא אַיְן דַּעַם וּוּאַלְדַּ אַיְצַט עַרְגַּעַץ אַוְפְּגַעַץ
זַוְכַּט אַ פֿאָסְטָוָךְ, וואָס וּאַל אַוְפְּשַׁפְּיעַלְעַן אַוְוָפֶט זַיִן פֿיְפְּעַל !
צַי וּאַלְטַ בְּאַטְשַׁ אַוְפְּגַעַץ רַיְבָּן אַ הַוְנְגַעַרְינְגַר לַיְבָּן.
און ווּעַן דַּעַר יַוְנְגַעַר מַלְךָ האָט זַיְקַ נַאֲכָדָעַם אַוְפְּגַעַעַצְטַ אַוְוָפֶט
זַיִן קַעְנוּלִיכְעַן וּוּיְסַעַן פֿערַה, אַיְזַ אַיְהָם פֿלוֹצְלַיְנָג אַיְנְגַעַפְּאַלְעַן :
און ווּי, אֹז אַט דַּעַר וּוּאַלְדַּ, מִיט אַלְזַי וואָס קַוְקַט אַיְזַ אַיְהָט
דַּא פֿאָרַ מִיטַּ מִיר, אַיְזַ גַּאֲרַ אַ לְיַעַד אַזָּא, אַיְזַ גַּאֲרַ דַּעַם בְּעַמְלָעָרִים
חַכְמָה פֿוֹן שְׁפִיעַלְעַן אַוּן זַיְנְגַעַן ? ! ...

— — — — —

דאַס פָּאֵלָק האַט שְׁוִין דָּעַם אַלְטָעַן מֶלֶךְ בְּמַעַט וֹי נִיט גַּעַד
דיינקט. אָוָן וּוֹעֵן עַמְּיַצְעַר זָאֵל אַבְּיוֹלוֹ גַּעֲוָעַן אַרְוֹוִים אָוָן זָאָגָעַן :
— זָהָתָם, דָּעַר אַלְטָעַר מֶלֶךְ אַיְוֹ שְׁיַין בְּמַעַחַד נִיטָּא מִיט אָוָן,
דָּעַר אַלְטָעַר מֶלֶךְ הָאַט שְׁוִין לְאָנָג זְיַין לְאָנד בָּאַרְלָאָזָעַן ! —
וּוְאַלְטָעַן דָּאַרְוִיף אַסְּפָּק מִנְּחַסְּטָמַן מִיט בָּרְיוֹן גַּעֲנַטְפָּעַרט :
— אַבְּיַי עַס לְעַבְּטַד דָּעַם מֶלֶךְ'ס זָהָן, אַבְּיַי עַס לְעַבְּטַד דָּעַר יְוָנְגָעַר
מֶלֶךְ !

וּוְיַיְלָדִי חַכְמִים וּוְאַס דָּעַר יְוָנְגָעַר מֶלֶךְ הָאַט צִוְּגַעַזְוָנָעַן צַו
זַיְה אָיִן אַנְהַוִּיב פָּוּן זְיַין קַעַנְגַּעַן, הָאָבָעַן גַּעַהְאַלְמָעַן אָוָן אַיְזָנְשָׁפְּרִידָי-
טָעַן אָוָן בְּרִיְוַתָּעַן דָּעַם נַאֲמָעַן פָּוּן דָּעַם יְוָנְגָעַן מֶלֶךְ אַינְאַיְינָעַם כִּיט
זְיַין לְעַהְרָעַן.

אָוָן בְּאַטְשַׁ דָּעַר יְוָנְגָעַר מֶלֶךְ הָאַט דָּאַס אַלְץ גַּעַוְאָסְטָמַ אָוָן גַּעַד
זָהָהָן, אָוָן הָאַט זַיְה דָּעַרְבָּעַר נִיט גַּהְאָט צַו שְׁרַעַקָּעַן בְּפָאָר דָּעַם, וּוְאַס
עַס וּוּעַט זְיַין נַאֲכָדָעַם וּוֹעֵן דָּאַס פָּאֵלָק וּוּעַט זַיְה דָּעַרְוִיסָעַן, אָז דָּעַר
אַלְטָעַר מֶלֶךְ אַיְוֹ שְׁוִין מַעַהְרָן נִיטָּא אָיִן לְאָנד, פְּוַנְדָעַסְטָוּעַגָּעַן אָיִן
זְיַין שְׁרָעַם גַּעַוְאָקְסָעַן, אָוָן וּוֹעֵן עַמְּיַצְעַר פָּוּן זְיַינוּ חַכְמִים פְּלַעַגְתָּן
בְּפָאָר אַיְהָם אָיִן דִּי אַוְיָגָעַן נַעֲמָעַן רַעַדְעָן פָּוּן אַיְהָם אָוָן פָּוּן דָּעַר לְעַהְרָעַן
אָוָן פְּלַעַגְתָּן דָּעַרְבִּי, פָּוּן גַּעַוְאָיְנָהִיט וּוֹעַגָּעַן, דָּעַרְמָאָנָעַן מִיט כְּבוֹד דָּעַם
פָּאַטְעָר, פְּלַעַגְתָּן דָּעַר יְוָנְגָעַר מֶלֶךְ דָּעַרְבִּי אַוְיַצְטָעַרְעָן פָּוּן שְׁרָעַל.
אַיְהָם פְּלַעַגְתָּן זַיְה דָּאַכְּטָעַן, וֹיְיַעַר זָהָתָם יְעַנְמָעַם אַוְנְטָעַרְטָרָאָגָעַן דָּעַם
פָּאַטְעָרְסָ קָאָפָּ אָוּוֹחָ אַגְּלָדָעַנָּעַר טָאָז ...

און דער יונגער מלך האט בי זיך אפגעמאכט : ער ווועט דאסם פרענען בי דעם בעטלער, דער בעטלער מוו פון דעם זיבער וויסען. זאָל ער איהם זאגען, וואו אויז אַהינגעקומוּן זיין פֿאַטער — דער מלך ?

נָאָר וווען ער האט באָגָעָנֶנט דעם בעטלער, האט ער זיך פֿלְצִיַּה לִינְגַּן דערשראָסָעַן. ער האט אַרְאָפְּגָעָלְקָאָזֶת די אַוְינְגָּעַן אָיז גַּעַז בְּלִיבָּעַן שְׁטוּל פֿאָר לְאָנְגַּן. נָאָכְדָּעַן האט ער גַּעֲפָעָנֶנט דאסם מְוִיל אָזֶן האט גַּעַנוּמָעַן רְעוּדָן. ער האט נָאָך אַלְעַז גַּעַמְיִינְט, אָז ער ווועט נָאָך פֿאָרט פְּרָעָנֶן ווֹאָס ער ווֹיל, נָאָר אַרְוִיסְגָּעָקוּמוּן אָיז נָאָר אָט ווֹאָס :

— בעטלער, — האט ער גַּעֲפָרָעָנֶט צִיטָעָרָעָנְדִּין מִיט אַלְעַז אָבָּרִים, — דו גַּעַדְיוֹינְקָסֶט פָּוּן דעם מלך ? ... דו גַּעַדְיוֹינְקָסֶט, דו האט טְמִיר אַ מְאָל דְּעַרְצָהָלְט פָּוּן דעם לִיכְטִינְגָּעַן מלך ... פָּוּן זַיְן זַהְ... אָזֶן פָּוּן זַיְן טְאַכְּטָעַר, זַי אָיז פֿאָרָלָאָרָעַן גַּעַוְאָרָעַן... עַמְיצָעַר אָיז זַי גַּעַגְגָּעַן זַוְּכָּעַן, ער האט זַי גַּעֲפָעָנֶן. זַי אָיז גַּעַוְוָעַן גַּעֲפָאָגָעַן, זַי אָיז אַנְטָלָאָפָּעַן ? ... ווֹאָס אָיז פָּוּן אַיְהָר גַּעַוְאָרָעַן ? אַ, בעטלער ? .. דער בעטלער האט איהם אַגְּנָעָקָסֶט, האט דְּרָעוֹזָהָן אַלְעַז ווֹאָס עַס קְוָמָט פֿאָר אֵין דעם יונגען מלך ... נָאָר ער האט דאסם אַלְעַז פֿאָר בְּיַי גַּעַלְאוּן, אָזֶן האט זיך אַגְּנָעָרָפָעַן אָז גַּעַז אָונְגָּט :

— יְוִינְגְּלִינְג, ווֹעַן מִיר צִיְּכָעָנֶן אַ קְרִיּוֹן, קְוָמָעַן מִיר בְּיַי סְפָּחָה פָּוּן קְרִיּוֹן צַוְּזַיְן אַנְהָוּבָּן. דו הַאַלְטָסָט אִיצְט פָּוּן שְׁלִימָעַן דִּין קְרִיּוֹן ...

— בעטלער ! — האט אַוְיסְגָּעָרָעַן דער יונגער מלך נִיט ווֹיסְעָנְדִּין קְלָאָהָר פֿאָר ווֹאָס אֵין צְוִילִיעַב ווֹאָס.

— אִיצְט הָעָר ! — האט זיך דער בעטלער אַגְּנָעָרָפָעַן :

— אַמְאָל זַעַנְעָן גַּעֲוָעָסֶן עַטְלִיבָּעַ בעטלער אָזֶן יְעָרָעַר אַיְנָעָר פָּוּן זַיְן האט זיך גַּעַרְיחָמֶט מִיט דעם כָּה ווֹאָס ער האט אֵין זַיְעַנְעַט. אַיְנָעַר האט זיך בָּאַרְיהָמֶט, אַז ער האט אַזְאָגָנָה אֵין דִי הַעַט,

או ווען ער שיטט אוים א פֿוֹל קָאָן ער זי צְרוּקִצְיהָעָן. אַיך בֵּין
אַוְיך גַּעֲנוּן צְוֹוְישָׁעָן זַיִ. — הַאָב אַוְיך בֵּין אַיְהָם גַּעֲבָרְעָטָן:
— וְעוֹן קָאנְסְטוֹ צְרוּקִצְיהָעָן דַּי פֿוֹל? — אַפְּיוֹלֶן נַאֲכְדָּעָם וַיִּ
זַי הַאָט שַׁוִּין יַעֲנָעָם גַּעֲטָרָאָפָעָן? אַוְן וְאַסְעָר פֿוֹל קָאנְסְטוֹ צְרוּקִ
צִיחָעָן? וְאוֹרָרִים עַס וְעַנְעָן דַּאֲךְ פֿאַרְבָּאָרגָעָן צְעהַנְעָרְלִי פֿיְילָעָן. אַוְן
חַיְינְטָמָ, אַזְמָעָן וּוְיל יַעֲנָעָם זַוְּכָר מַזְקָעָן, קָאָן מַעַן דַּאֲךְ דַּי פֿוֹל נַאֲךְ
פְּרַוְּהָעָר בְּאַשְׁמָרְעָן מִיטָּסָמָ. אַוְן עַס וְעַנְעָן דַּאֲךְ פֿאַרְבָּאָרגָעָן צְעהַנְעָרְלִי
סָמָ'עָן, אַוְן יַעֲדָר פֿוֹן דַּי סָמָ'עָן אַיזְדַּאְךְ אַסְפָּקָעָן צְעהַנְעָרְלִיבָּעָר
פֿוֹן דַּעַר פֿוֹל.

הַאָט מַיר דַּעְרוֹוֹף יַעֲנָעָר גַּעֲנְטָפָעָטָן:

— יַא, אַיך קָאָן צְרוּקִצְיהָעָן אַ פֿוֹל אַפְּיוֹלֶן נַאֲכְדָּעָם וַיִּזְיִ
הַאָט שַׁוִּין יַעֲנָעָם גַּעֲטָרָאָפָעָן, אַוְן אַפְּיוֹלֶן וְעוֹן זַי בְּאַשְׁמָרְתָּמָ
אַזְאָן אַזְאָן סָמָ.

אַוְן ער הַאָט מַיר אַנְגָּרוֹפָעָן דַּעַם נַאֲמָעָן פֿוֹן אַיִּין סָמָ.
הַאָב אַיך זַיִ צַוְּאָיָהָם אַנְגָּרוֹפָעָן אַוְן הַאָב צַוְּאָיָהָם גַּעֲזָאָנָט:
— אַוְיב אַזְוִי קָאנְסְטוֹ דַּאֲךְ מַעַהָר נִיטָּצְרוּקִחָאָלְטָעָן נַאֲרָ
אַיְינְעָרְלִי פֿיְילָעָן, אַוְן וּבְאַלְדָּא אַזְוִי קָאנְסְטוֹ נִיטָּהָיְלָעָן דַּי בָּתָ
מַלְכָה פֿוֹן דַּעַם לַיְכְטִינָעָן מַלְכָה. וְוָסָם לַיְגָט אַיִּצְטָאָט אַ פֿאַרְחָלוֹשׁ/טָעָ
אַוְן דַּעַם וְאַסְעָרְדִּינָעָן שְׁלָאָם...

הַאָט זַיִ אַנְדָּעָרָר אַנְגָּרוֹפָעָן.

— אַוְן אַיך הַאָב אַיְינְעָה העָנָט אַזְאָן כָּתָה, אַזְבָּי וְעַמְעָן
אַיך גַּעֲהָם — גַּיב אַיך...

הַאָב אַיך זַיִ אַנְגָּרוֹפָעָן:

— הַיְיִסְטָ דַּאֲךְ דָּאסָמָ, אַזְיִין כָּה אַיזְאָן אַכְּה שְׁלָצְרָתָה, טָא
זַאֲגָמִיד וְאַסְעָרָאָט אַסְאָרָט צְדָקָה נִיסְטָוָן?

הַאָט ער זַיִ אַנְגָּרוֹפָעָן:

— מַיעַשָּׂר.

הַאָב אַיך צַוְּאָיָהָם גַּעֲזָאָנָט:

— אַ ווֹיבָאַלְד אֶזוֹוִי, קָאנֵסְט אַוִיךְ דַו נִוְט הַיְּלָעַן דַי קְרָאַנְקָעַ בַת מִלְכָה, וּוֹאָס אַיְן דֻעַם וּוָאַסְעַרְדִּינְגָעַ שְׁלָאָס, וּוַיְיָל דַו וּוּסְטַ נָאָר קָאנֵעַן אַרְיַין אַיְן אַיְינָעַם פָוַן דַי צַעַחַן וּוָאַסְעַרְדִּינְגָעַ מַוְיעַרְעַן, וּוֹאָס רַיְנְגָעַן אַרְוָם דֻעַם וּוָאַסְעַרְדִּינְגָעַ שְׁלָאָס.

הַאָט זַיְךְ אַז אַנְדְּרָעַר אַנְגְּנוּרְפָּעַן אַזְן גַּעֲזָנַט:

— אַיְךְ הַאָב אַיְן מִיְּנָעַן הַעַנְט אֶזוֹאַ כָּה, אַז אַיְיךְ קָאָז מִיט זַיְךְ אַפְּשַׁטְּמָלְעַן אַ שְׁטוּרַעְמוֹינְד, אַזְן קָאָז מִיט זַיְךְ וּוַיְהָר אַפְּלָאָזָעַן דֻעַם שְׁטוּרַעְמוֹינְד אַזְן קָאָז מַאֲכָעַן אַז דַרְעַ וּוַיְנָר וְאַל בְּלָאָזָעַן מִיט אַמָּס, וּוְיַעַם בְּעַדְצָרָף צַו זַיְין.

הַאָב אַיְךְ בַּיְּ אַיְהָם גַּעֲרָעַנְט:

— וּוָאַסְעַר אַזְן וּוַיְנָר דַאָךְ פָּאַרְאַנְעַן צְעַהַנְעָרְלִי וּוַיְנְטָעַן.
וְאַרְוָים עַס וּנְעַנְעַן דַאָךְ פָּאַרְאַנְעַן צְעַהַנְעָרְלִי וּוַיְנְטָעַן.

הַאָט עַר מִיר גַּעֲנְטָפְּעָרְט אַזְן גַּעֲזָנַט:

— אֶזוֹאַ אַזְן אֶזוֹאַ וּוַיְנָר קָאָז אַיְיךְ אַנְכְּאָפָעַן מִיט מִיְּנָעַן הַעַנְט.
הַאָב אַיְךְ זַיְךְ צַו אַיְהָם אַנְגְּנוּרְפָּעַן:

אַ וּוְיַבָּאַלְד אֶזוֹוִי, קָאנֵסְט אַוִיךְ דַו נִוְט הַיְּלָעַן דַי בַת מִלְכָה,
וּוֹאָס אַיְן דֻעַם וּוָאַסְעַרְדִּינְגָעַ שְׁלָאָס, וּוֹאָרִים זַיְךְ קָאנֵסְט נָאָר אַיְן
נִיְגָן. אַזְן עַס וּנְעַנְעַן דַאָךְ אַבְּרָעַ פָּאַרְאַנְעַן צְעַהַנְעָרְלִי שְׁטוּרַעְמַד
וּוַיְנְטָעַן אַזְן אַיְטְלִיכְבָּר שְׁטוּרַעְמוֹינְד הַאָט דַאָךְ זַיְין בְּאַזְוֹנְדָרְעַן
נִיְגָן. אַזְן אַוִיפְּ צַו הַיְּלָעַן דַי בַת מִלְכָה דַרְעַ מַעַן קָאנֵעַן אַלְעַ
צְעַהַנְעָרְלִי נְגָנוֹנִים, וְאַרְוָים אַיְהָר רְפָאָה קָאָז נָאָר קוֹמָעַן דַרְעַ נְגִינה,
אַזְן זַיְץ אֶזוֹוִי שְׁטָאַרְקָ קְרָאַנְקָ, אַזְן מַעַן צַו אַיְהָר הַאָבָעַן דֻעַם
כַח פָוַן אַלְעַ נְגָנוֹנִים.

הַאָבָעַן זַיְיךְ בַיְּ מִיר גַּעֲרָעַנְט:

— אַזְן וּוֹאָס קָאנֵסְט ?

הַאָב אַיְךְ צַו זַיְךְ גַּעֲנְטָפְּעָרְט :

— אַיְךְ קָאָז אַלְעַ זַיְךְ וּוֹאָס אַיְהָר קָאנֵט אַזְן אַוִיךְ אַלְעַ נִיְזַן חַלְקָוּם
פָוַן אַיְטְלִיכְבָּר זַיְךְ וּוֹאָס פָּעַהְלָעַן יְעַדְעַן פָוַן אַיְיךְ אַוִים.

האָבָעָן זַיְבִּי מֵיר גַּעֲפְּרַעְנְטַן :

— אָן ווּער אַיז דָּאַם דַּי דָּאַזְוֹנָעַ בַּת מְלָכָה ? וְזַי אַיזְוִי הָאָט
דָּאַם גַּעֲטְרָאָפָעַן אָז וְזַי אַיזְוִי שְׁטָאָרָק קְרָאנָשׁ גַּעֲוָאָרָעַן ?
הָאָבָעָן אַיךְ זַי דַּעֲצַעְהָלֶט דַּי גַּאנְצָעַ מְעָשָׂה וּוּנְעָנָעַ דָּעַר בַּת
מְלָכָה אָן אַלְיאַזְוָאָס עַמְּ הָאָט מִיט אַיהֲרָא אָן מִיט דָּעַם נְבוּרָה — דָּעַם
שְׁנַי לְמִידָּן גַּעֲטְרָאָפָעַן, בַּזְוּ זַי אַיזְוִי פֿאָרְכוֹאָנְדָּעָלֶט גַּעֲוָאָרָעַן אַין אָ
וּוִיסְעָרָר שְׁאָפָּה — אָן דָּעַר נְבוּרָה — אַין אָן הִירְשָׁ אֶבְּעָר
הָאָט דַּי גַּאנְצָעַ צִוְּיָהָן גַּעֲדָרָפֶט הַאַלְטָעָן זַיְנָעַ אַזְוָנָעַן גַּעֲוָעָנָדָט צַוְּ
מְזֻרָּחָ אָן דָּעַר הָאָט דָּאַם נִיט גַּעֲטָוָן. הָאָט זַיְךְ דַּעֲפָאָר גַּעֲשְׁטָאָרָקְט
דָּעַר אֶנְדָּרָעָר צָד — אָן דַּי חֹזְרָה וּוּנְעָנָעַ צְוִירָק פֿאָרְכוֹאָנְדָּעָלֶט נְעַזְּ
וּוּאָרָעַן אַין אָגְרוּזָה חֹיל אָן דָּעַר שְׁוֹאָרְצָעָרָר פֿאָנְדוּרָל אַיזְוִי צְוִירָקְ
גַּעֲזְוָאָרָעַן קִיסְּרָ, אָן דַּי בַּת מְלָכָה אַיזְוִי צְוִירָק אַזְוָיְנָעַפְּאָלָעַן אַין זַיְנָעַ
הָעָנָט. אַיְינָן מָאָל הָאָט זַיְךְ דָּעַם פֿאָנְדוּרָ, וּוּאָס אַיזְוִי צְוִירָק גַּעֲוָאָרָעַן
קִיסְּרָ, גַּעֲהַלְמָט, אָזְוִי דַּי בַּת מְלָכָה הָאָט אַיְהָם גַּעֲהַרְגָּעָט. הָאָט
עַד זַיְךְ אַוְפְּגַעְכָּאָפָּט אֶדְעָרְשָׁרָאָפָּעָנָעָר אָן הָאָט צַוְּ זַיְךְ גַּעֲשִׁיקָט
רוּפָעָן זַיְנָעַ באַשְׁיְידָעָר ; הָאָבָעָן זַיְיָ אַיְהָם גַּעֲזָאָגָט, אַיזְוִי אַלְיאַזְוָאָס
עַד הָאָט גַּעֲזָהָן אַיזְוִי חָלוּמָן טָאָקָעָ מְקוּיָּם וּוּרְעָן.

אָז דָּעַר קִיסְּרָה הָאָט זַיְךְ דַּעֲרָהָרֶט אַזְוָיְנָעַ רִיְדָה הָאָט עַד זַיְךְ
מְעוֹהָר דַּעֲשָׁרָאָקָעָן אָן דָּעַר הָאָט זַיְךְ נְאָרְקִיּוֹן עַצְחָ נִיט גַּעֲקָאנָט גַּעַזְּ
בָּעָן וּוּאָס עַד זַיְאלְטוֹן מִיטָּ דָּעַר בַּת מְלָכָה .

זַיְאלְעָר זַיְאַוּעָשְׁיקָעָן — טָוָת זַיְיָ אַיְהָם בָּאָנְגָּ; זַיְאלְעָר זַיְאַזְוָעָן —
אַזְוָעָן — הָאָט עַד דַּאְךְ מְוֹרָאָ פֿאָרָן חָלוּמָן .

אָן דַּעֲרוֹזְוּיָּה, זַיְיָ דָּעַר קִיסְּרָה הָאָט זַיְךְ אַיזְוִי גַּעֲשְׁלָאָגָעָן אַין דָּעַר
דָּעַה, אַיזְוִי מַעַן גַּעֲקָומָעָן אָן מַעַן הָאָט אַיְהָם אַגְּנוּזָאָגָט, אָזְוִי דַּי בַּת
מְלָכָה אַיזְוִי אֶנְטָאָפָעָן .

אַיזְוִי דָּעַר קִיסְּרָה גַּלְיוּדָ אַרְיָה אַיזְוִי אֶזְהָר גַּרְוִיסָעָן בְּעַם אָן הָאָט
בִּיאָזְוִי בָּאָפְּוּיְלָעָן, אָזְוִי מַעַן זַיְאלְעָר זַיְאַוּפָעָן זַיְכָּעָן .

זענען זיינע דיענער געלאפען און האבען זי געוכט און זי
האבען זי געונגען אַרום דעם גרויסען ואַסערידיגען שלאָם.
וואָרים אַין דעם לאָנד וואָם אַיז אַיז זיך בּוֹלְלָאַלְעָאַלְעָדָעָר,
אַיז פֿאָראָן אַ גְּרוּיסָעָר וואַסערידִינֶעָר שלאָם. אַון אַרום דעם שלאָם
זענען אוּפֿוּנֶעֶשׂ טַעַלְטַע עֲזַחַן גְּרוּיסָעָר וואַסערידִינֶעָר מְוִיעָרָן. אַון דֵי עַרְדָּ
פֿוֹן דעם שלאָם אַיז אוּיך פֿוֹן וואַסער, אַון אוּיך דער נַאֲרַטָּען אַון
די בּוּמְעָר אַון דֵי פֿרְכָּמֶט זענען פֿוֹן לְוִיטָעָר וואַסער. אַון דֵי שְׁעהָנִ
קִיְּטָן פֿוֹן דעם שלאָם אַיז גָּאָר נִימְטָ אַפְּצָדוּרְצָהָלָעָן. אַון אוּסְמָעָר
זַיְּזַיְּן אַיְּגַעַנְעָר שְׁעהָנִיקִיְּתָן שְׁפִּיגְלָעָן זיך נָאָך דֵי וואַסערידִינֶעָר טְרוּעָמָס
מִימְטָ אַלְעָרְלִיָּה פֿאָרְבָּעָן. אַון דֵי ווענט אַון דֵי מְוִיעָרָעָן זענען אַזְוִי
קְלָאָר, אָז מָעַן קָאָן דְּרוֹקָז זַיְּן דּוֹרְכָּקָעָן אַון זַעַחַן אַלְזַיְּן וְאָסָס עַסְמָ
טוּמָט זַיך אַינְעֻוּנְגִי. אַבעָר אַריַּינְגָּהָן אַין אַיהֲם קָאָן מָעַן נִימְטָ
וּוְיִלְמָעָן וּוְעַרְתָּ דּוּרטְרָנוּקָעָן.

אוון או דער קיסר האט דערהערט, או די בת מלכה אוין איז איז
דעם שלאָם, האט ער צוּנוֹיְפֶגֶןְעַמְעַן זִוֵּן חִיל אוון אוין אַוּעַך זַי
בָּאַפְּעַן.

האט ערד גלוייך געהויסען זייןגע לוייט, האבען זוי אין איהר גען-
שאקסען.

וועאס זענען באשטירות מיט אַלע צעהנערליי סמ'ען.

די בת מלכה אויז אבער מיט די אלע צעהנערליי פאר'סם'מע
פיילען אלז געלאפען צו דעם ואסבעידיגען שלאם.
און זי אויז דורךגעלאפען די צעהן טויירען פון די צעהן וואז
סערדיינגע מויערען.
און זי אויז דורך דעם ואסערדיינגע גארטען, דורך זייןע וואז
סערדיינגע סטיעושקעס צוישען ואסערדיינגע קווייטען און בוימער.
און זי אויז דורך די ואסערדיינגע טירען פון דעם גראיסען וואז
סערדיינגע פאלאץ.
און זי אויז ארין איינועוינוינג.
און זי אויז אנדערגעפאלען.
און זי אויז געלביבען חלשות.
און דער קיסר מיט זיין חיל זענען איהר נאכגעלאפען, זענען
זוי דערטרונקען געווארען.

און עס אויז ניאטא קינגער ואס ואל קאנען היילען די בת מלכה,
מווז איך דאס אליין טוּן. וארים איך קאן דורך די ואסערדיינגע
מייערען, ואס ארום דעם גראיסען ואסערדיינגע שלאם, וויל איך האב
איין מײַנע הענט דעם כה פון אלע צעהן צדוקת, און איך האב אוין
מיינע הענט אויך דעם כה מיט וועלכען מען קאן אָרוֹטְצִיעָהָן אלע
צעהנערליי קוילען, און אויך דעם כה מיט וועלכען מען קען היילען
אלע צעהנערליי סמ'ען, וויל איך קאן מיט מײַנע הענט באחרעшен
אלע צעהנערליי שטורעט. דעריבער קאן איך פאר איהר שפיעלען
אלע צעהנערליי נונגנים, דאריבער בין איך דער רופא פון דער בת
מלכה, ואס געפינט זיך אין דעם גראיסען ואסערדיינגע שלאם, ואס
איין דעם לאנד ואס אויז איז זיך כלען לענדער.

———
דער בעטלער האט גענדיגנט און אויז זיך אלע מאל ניט געַז
וואראען, און זען דער יונגער מלך האט אויפגעחויבען זייןע אונגען,
האט ער דערזעהן, או ס'אויז הערבסט און פארנאכט אין דעם וואלה.

א גרויסע גאלדענע זון האט גבערנט צוישען די בוימער אוון די צוויינגען. די זון אוין געווען פֿאַרְנָאַכְטָן אוון סּוֹפִּיְאָרְהִינְג גְּרוּיז אָזֶן האט געצונדען דעם הימעל אוון דעם וואָלֵד מיט גאלְד אוון מיט ברען גענדינע געשטאַלְטָעָן. דער יונגער מלֵך האט זיך אומגעקּוּסְט צו דעם אָרט וואָו דער בעטלער אוין געשטאַנְעָן אוון האט דָּראָט דער :

זהה, עס אוין די וועלט אַ מעשה, אַ מעשה וואָס האט זיך
נאָך אַינְגָאנְצָעָן נִיט דָּרְצָעַהְלָטָן...

ער האט געקּוּסְט אַוִּיך דעם שטיין אוון געטראָכְט, אוּ עס אוין
חרבסט, אוּ עס געהענְטערען זיך שווין, ווייזט אוּס, זיינְגַּע לְעַצְטָע
טָעָג, אוון אוּ דער בעטלער מיט זיינְגַּע מעשָׂות, מיט זיון לאָנד וואָס
אוּן זיך בּוֹלֵל אַלְעָגָען דעם, עסְט אַוִּיהְר דעם גאנְצָען הימעל,
עסְט אַוִּיפְּ זיון בּוּז אַיְצְטִיגָּע חכְמָה אוון זיון לְעַהְרָע, אַוִּיך וועלכְּבָּר
ער האט אַזְוּעָקְגַּעַנְעָבָּעָן אַזְוִי פִּיעָל בְּלוֹט אָוּן יָאָהָרָע... אָוּן פָּאָר וואָס
הָאָב אַיך בּוּז דעם בעטלער נִיט געַקְאַנְט פֿרְעָגָן, צִי עָר ווַיְסָט נִיט,
וואָו עס אוין אהִינְגָּסְטוּמָן מִין פֿאָטָעָר?... ער מָוּ דָּאָך גְּנוּוֹיסְט
ווַיְסָעָן וואָו ער אוין! ...

אוון וווען דער יונגער מלֵך האט זיך אַוִּיפְּגַּעַזְט אָזֶן גענְזָעָן
לוַיְפָעַן פּוֹן דעם וואָלֵד אַוִּיך זיון קענְגַּלְבָּעָן ווַיְסָעָן פֿעָרָד, האט
ער דָּרְזָעָהָן, אוּ אַוִּיך די זון לוַיְפָט מִיט, זי קָאַטְשָׁעַט זיך אַבְּעָרָן
וואָלֵד, ווי עַמִּיצָּעָר וואָלֵט זיך מִיט אַיְהָר גַּשְׁפִּיעָלָט. אוון עַמִּיצָּעָר,
אַ ברענְגָּדְגָּעָר, האט מיט אַ גָּאַלְעָנְגָּר הָאָנְט גַּשְׁרִיעָבָּעָן אָין דער
לוַפְּט :

זהה: — עס אוין די וועלט אַ מעשה, אַ מעשה וואָס האט
זיך נָאָך אַינְגָאנְצָעָן נִיט דָּרְצָעַהְלָט.

אוון וווען דער יונגער מלֵך אוין אָרוּסְפּוֹן וואָלֵד, האט ער גַּעַי
טְרָאָפְּעָן זיינְגַּחְמִים. — זיִי זעַנְעָן די לְעַצְטָע צִוְּת גַּעֲוָוָאָרָעָן פֿאָרָן

דעכטינט אויף זיינער לעחרער, דעם יונגען מלך, און האבען איהם גענומען באָרשען...

— זיינ גאנרייסט אונזער מלך און לעחרער! — האבען זיינ אויטגענשריען מיט געמאכטער פריד. — זעה, מיר זענען אַרוֹיס צו קווועבען אין בעלד און מיר האבען אַנגעטראָפָען אונזער מלך, אונזער קריין, אונזער הערשער און אונזער לעחרער!

און זיינ האבען געפרענט:

— ווי קומט דאס, וואָס אונזער ליכט און אונזער פֿיעַר זאָל זיך לאָזען אלֵין אַיז אַזָּא גַּעֲדִיבְּטָעַן זאָל? עַר האַט זיינ אַנגעקָט, ווי זיינ זענען גַּעֲזָעַט אַזָּא גַּוְיָעַר עַר האַט בַּאֲשִׁילְדָטָע אַזָּא בַּאֲפָאַנְצָעַטָּע. עַר האַט פֿאָרְשְׁטָטָאנָן, אַז זיינ זענען נִיט גַּלְאַט אַזָּא אַרוֹיס צו שׂוועבען אַזָּא בעלד... פֿאָר אַמִּינָּות אַיז איהם אַיְינָּגָעָפָלָעַן — עַר ווּעַט זיינ זענען:

— הערט אַזָּא, מִינְיָן חַכְמָים אַזָּא קְלוֹנוּן לִיטִין! נִיט דָעַר הַימָּעַל הַעֲרָשָׂט אַיבָּעַר דָעַר ווּעַלְתָּ, נֶאֱרָדָם לְאָנדָר ווָאָס אַיז אַזָּא זיך כָּלְלָאַלְעַעַנְדָּר. לְעַבְטָנָט מַעַהְרָ אַזָּא דעם הַיְמָעָלָס נָאָמָעַן, נֶאֱרָד אַזָּא דעם נָאָמָעַן פָּן דעם דָאַזְיָגָעַן לְאָנדָר!

נֶאֱרָד ווּעַן עַר האַט בַּאֲטָרָאַכָּט זיינער מיט גַּלוֹבְּעַן פֿאָרְשְׁטָטִי נָעָרְטָע פְּנִימָעַר, זיינער מיט גַּלוֹבְּעַן פֿאָרְגְּלִיוֹזְטָע אַוְיָגָעַן, אַיז איהם אַרְבִּיבָּעַר אַגְּרוֹלָאַיְבָּעַר זַיְן לִיבָּעַ. נָאָכְדָּעַט האַט עַר זיך אַוְיסִי גַּעֲנְלִיּוֹכְטָמִיט זיינ האַט בַּי זיינ געפרענט:

— ווָאָס אַיז דָעַר אַונְטְּרָשְׂעַד פָּן אַיְינָם ווָאָס טְרִינְקָט זַיְה, בַּזְיָ אַיְינָם ווָאָס אַיז שָׂוֹן דָעַרטְוָנְקָעַן?

דָעַר קְלוֹגְסְטָעַר פָּן זיינ האַט איהם דָעַרוֹיָף גַּעֲנְטְּפָעָרָט אַז גַּוְאָגָט:

— דָעַר ווָאָס טְרִינְקָט זַיְה, זַיְה נֶאֱקָד לְעַבְעַן, אַזָּא עַר שְׁרִוְיט נֶאֱקָד הַיְלָה. אַזָּא דָעַר דָעַרטְוָנְקָעַנְר אַיז שָׂוֹן טְוִיט אַזָּא שָׂוֹן שְׁטִיל.

און ער האט זוי דערויף גענטפערט :
— איך זעה איזיך און טראקט :
עם איז א לעהרע ווי א וואסער. איך טריינק זיך און איהר
גענט שווין דערטראונקענע...
—————

יְהִי.

פינאָ פֿאָל האָט זיך שווין דער בעטלער אַנטפֿלעקט פֿאָר דעם
וינגען מלך און איזט האָט דער יונגענער מלך אַרומגעזוכט דעם בעטּ
לער ער זאָל זיך פֿאָר איהם געטפֿלעקען דעם זוקסטען מלך. אָן
ווען ער זאָט איהם געטראָפֿען האָט ער זיך צו איהם געווענדט און
געזאנט:

— זעה, שווין פֿינאָ פֿאָל האָסטו זיך געלאָזום צו מיר דער
קאנגען, און וואָס מעהר דו אַנטפֿלעקסט זיך אלֵע וועניגער ווייס אַיך
ווערדו ביזט. ווער ביזט? ביזטו דער ערשותער און דער לְעֵץ
טער, אויף וועלכען מענשען זאגען זעה, אָט געהט דער בלינדרע
בעטלער? ביזטו דער טויבער בעטלער וואָס אַיז ניט טויב, וואָס
האלט אַיז זיך דעם סורס פֿון גוֹט לאָבען? ביזטו דאס דער בעל
חסֶד, וואָס מאָכט די ציִיט פֿאָר דעם הארץ אָן דעם סוֹוואָל פֿון דער
וועלט? ביזטו דער, צו וועמען עס געהט די חכמה פֿון שפֿיעלען
און זינגען? אַדרער דו ביזט דער רופָא, וואָס הילט די קראָנקע
בְּתִ מְלֻכָּה וואָס אַיז דעם וואָסערדיינען שלְאָס, וואָס אַיז דעם לאָנד,
וואָס אַיז זיך זיך כוֹלֶל אלֵע לְעֵנדער?

דאָרוֹיפּ האָט איהם דער בעטלער געגענטפֿערט און געזאנט:
— וויסען זאָלסטו, יונגעינג, — אַיך בין נאָך מעהר פֿון
אלֵע, וואָס דו האָסט דאָ געוֹאנט. וואָרים אַיך בין אַיז דער וועלט
“דאָס ווינצִינָע וואָס טראָגָט זעהר פֿיעַל”. אָן אַט הער אַ מעשה:
— אַמְּאָל זינגען אויף אַן אַרט געוזענען אַ סְכָּן חֲמִים אָן

האבען זיך אלע באירחט מיט דעם, איז זיך פארטאנגען אין זיך
דאס ווינציגען וואס טראגט זעהר פיעל. — איזינער האט זיך גע-
דריהםט, — זיין קאפ איז דאס ווינציגען וואס טראגט זעהר פיעל,
זונוארים ער איז אעהרעד פון אַלאנד און ער טראגט אויך זיין
קאפ מוייענדער און צעהנדיגן פוייזענדער מענשען מיט אלע זיעע-
דרע באידרפענישען, מיט אלע זעירע פיהרונגנען, מיט אלע זיערע
גענג. איז דאך דערפונ געדרכונגנען, איז זיין קאפ איז דאס ווינציגען
וואס טראגט אויף זיך זעהר פיעל.

האט זיך אין אנדערער אונגרופען, אז ער האט א שטייעל
מדינה, וואס ניט ארכוים זעהר א סך פירות, איזוי פיעל, אז דערנאנך
זועען מען באָראָכְבַּעַנְטַן די פירות וואס דאס לְאָנֶר ניט ארכוים זעהט מען
או די מדינה האט נאָר ניט איזוי פיעל אָרט וויפיעל די פירות באָ
דאָרְפַּעַן פָּאָרְגַּעַמְעָן. — אוין דאָך דערפּון געדַרְגַּעַן, או זיין מדינה
האט אַנְגַּז דאס ווינְגַּעַן וואָס טְרָאָנְטַן זעהר פִּיטָּל.

האט זיך א דרייטער אָנגערעפֿען און האט דערצעעהט, — ער
האט איז אַזְוֹג וואילען גָּרְטָמָען אָז עַס קָומֶט דָּעַר זָמֵר פָּאַהֲרָעַן
זיך אַין דָּעַם גָּרְטָמָען צָנוֹנִיףַּ וְעַהֲר פִּיעַל מָעְשָׁעַן אָז זיך פָּאַרְבִּירִינַ
געַן אַין אַיִּם אָז שְׁפָאַצְּרָעַן דָּקָרָט אַרוּם, אַכְּבָּעַר אַין דָּעַר אַמְתָּעַן
איָז אַין דָּעַם גָּרְטָמָען גָּרְטָמָען אָזָוַי פִּיעַל בָּאָר אָזָוַי פִּיעַל
מָעְשָׁעַן. אָזָן דָּאַס וְוָסָם ער נָעַמְתָּ אַין זיך פָּאַרְט אַרְיוֹן אָזָוַי פִּיעַל
מָעְשָׁעַן אָז גִּיט זַיְנָאָךְ דִּי מְעַנְיָנִיקִיט אָזָמְצָוּעָהָן אָז אַרְמוֹנַ
שְׁפָאַצְּרָעַן, אַיז דָּאַס גָּרְטָמָען דָּעַר דָּעַרְפָּאָר, וּוֹיְל זַיְנָאָךְ גָּרְטָמָען
אָז זיך דָּעַם וְוָאַנְדָּעַר פָּוֹן דָּאַס וְוָנְצִינְגַּע, וְוָסָם קָאָן זיך אַרְיוֹן
בְּעַמְעַן וְעַהֲר פִּיעַל.

האט א פערטער זיך אונגעראופען און האט געאנט :
באשר ער איז א שריבער בי א גרויסען מלך און צו דעם
מלך קומען דאך זעהר א סך מענשען, א טהייל קומען מיט לויובונ-
גען און א טהייל מיט פאלאנגעגען און דער מלך קאנן דאך דאס אליע

געווים ניט אויסהערען. נעמת ער צונזער אלע זיעדר ריד אין עטלייבע ווערטער און ער מאכט איזו, איז אין די עטלייבע ווערטער זאלען ארייניקומען אלע לויונגגען און אלע פֿאַרְלָאנְגָּעָן פֿון אלע מענֶן שען, וואס קומען צו דעם גרויסען מלך, ווארים אין די ווערטער וואס ער באַנטָצָט איז דער כה פֿון דאס ווינציגען וואס טראָאנְטָט מיט זיך ועהר פֿיעַל.

אַ פֿינְפָּטָעָר האָט גַּעֲזָנָט, אַז אין זיַּן שׂוֹוִינְגָּעָן אַז דאס דאס ווינציגען וואס טראָאנְטָט אַוּוֹף זיך ועהר פֿיעַל, ווארים ער האָט אַוּוֹף זיך ועהר פֿיעַל באַרעדען, וואס רעדען אַוּוֹף אֵיהם ועהר פֿיעַל שלעַבְּדָט. אַזון ווי פֿיעַל זיך זאלען אַוּוֹף אֵיהם זיך ועהר פֿיעַל רעדען, אַזון וואס זיך זאלען וועגען אֵיהם ניט וְאַגְּעָן, עטפְּטָעָר ער דאָרוּוֹף אַלְאַז אַפְּ מִיט שׂוֹוִינְגָּעָן. דעריבער אַזון זיַּן שׂוֹוִינְגָּעָן וואס טראָאנְטָט זעהר פֿיעַל.

אַז זיך ועקסטער האָט זיך אַנגְגָּרְוּפָעָן אַז גַּעֲזָנָט : — אַיך בין דאס ווינציגען וואס האָט אַוּוֹף זעהר פֿיעַל, ווארים עם אַז אַוּוֹף דער וועטלט פֿאַרְאַן אַ בעטעלע, אַ סְגִּי נְהֹר, אַזון דער בעטעלע, דער סְגִּי נְהֹר אַזון ועהר אַ גְּרוּסָעָר אַזון אַיך בין זיך קְלִיּוֹן, בין אַיך פֿאַרְאַט דער וואס קְלִיּוֹנָעָן וואס האָט אַוּוֹף זעהר פֿיעַל. קְיִיסְמֶט דאס אַז אַיך בין דאס קְלִיּוֹנָעָן וואס האָט אַוּוֹף זעהר פֿיעַל.

האָט מען פֿון אֵיהם גַּעֲזָנָט. אַז אַבעָר צוֹוִישָׁעָן זיַּן גַּעֲזָנָט אַוּוֹף אַ זְוִיבְּטָעָר. דאס אַז גַּעֲזָנָט זוּעָן אַ בעטעלע מיט אַ האָרָב אַוּוֹף די פֿלְיוּצָעָם, האָט ער זיך צו זיַּי אַנגְגָּרְוּפָעָן אַזון האָט צו זיך גַּעֲזָנָט :

— אַיהֲר זאלט פֿון אֵיהם ניט לאָכָעָן. — עַם אַז אַמת, אַז יעדער פֿון אַיך פֿאַרְמָאנְט האָס ווינציגען וואס נעמת אַוּוֹף אַזון זיך זעהר פֿיעַל. אַבעָר דער לְעַצְטָעָר פֿון אַיך, וואס האָט גַּעֲזָנָט אַז ער האָט אַז זיך דאס קְלִיּוֹנָעָן וואס קְאָן טְרָאנְגָּעָן זעהר פֿיעַל, דערפֿאָר

וזואם עיר פיהרט אום דעם גרויסען סני נהור, אוין נאך אפלו גראמער
פונן אייך אלע, ווארים עיר האט איזיך דערמיט געואנט, או ער פיהרט
די לבנה אויף דעם וועג איבער וועלכען זי געהט. אוון די לבנה
ווערט דאך אונגעראפען סני נהור וויל זי שיינט דאך ניט פון אייחר
איינגען ליכט, אוון דער גלגל פון דער לבנה אוין דאך זעהר גרויס און
ער אוין דאך אנטקעגען דעם גלגל זעהר קליען. אוון היינט או ער
פאנן איסטהאלטען דעם גלגל און איזומפיהרען די לבנה איבער איהם,
אוין דאס בלוין דערפער וואס ער אוין דאס ווינצינע וואס קאן טראָז
גען זעהר פיעל. — איך אבער בין נאך גראמער פון אייך אלע,
ווארים דאס ווינצינע פון אייך וואס טראָגט דאס וואס אוין פיעל,
אוין דאך בוי אייך פארט עפטע און ארט. איך אבער טראָג נאך
מעהר פון אייך אלע אינאיינעם, אוון דאס ווינצינע אוין מיר אוין
שווין כמעט גאר קיין ארט ניט...

אוון דער בעטלער מיטן' האבר אויף די פלייצעם האט צו זי
ווײַיטער גערעדט און געואנט :

— וויסט איהר פון דעם וואונדרברבארען בום, וואס געפינט
זיך אוין דעם לאנד וואס אוין זיך בולל אלע לאנדער ?
האבען זי זי איהם געפרגט, וואס אוין דאס פאר א בום ?

האט ער צו זי געואנט :

אהיר וויסט דאך געוויס, איז איטליךער חיה זוכט אויך דעת
שאטען, וואס נאר אין איהם האט זו ליעב צו רוחען, און איז איזוי
זוכט אויך איטליךער פונגעל אויך זיין צויניג, יואס גראד אויך
אייהם וויל ער רוחען?

האבען זיו איהם אלע גענטפערט:

— יא אודאי וויסען מיר דאס.

האָט עֶר צֹ זַי זְוִיַּטְעֵר גַּעֲזָאנְט :

טען רוחען אין פריעדען אלע חיות פון דער וועלט, און אויאַז
זוייערע צויניגען פרעהן זיך אלע פוינעלען פון דער וועלט...

האָבען זיך פֿאָרְכָּאָרגָעָן, און געזאגט:
— ווי גראָים עס מז זיַּן דער שטח וואָס אַזָּא בּוּס מז פֿאָרְכָּאָרגָעָן, ווי גוט עס מזוען זיַּן זוינע שאָטעָן, ווי שעהן און רֵיך די
צויניגען, און ווי וואָאָול עס דֶּאָרָאָפָּרָה זיַּן דעם אָוָגָן וואָס האָט ווען דעם
בּוּס געזעהן!....

האָט ער צו זיך געזאגט:

— הוי אַזָּא אַזָּא אַזָּא אַזָּא אַזָּא אַזָּא אַזָּא...

האָבען זיך אַזָּא געטָן, און זיך האָבען אַזָּא געטָן זוייערע
אויגען און זיך האָבען דערעהן אַשְׁרָקְלִיך גּוֹיִיטָן אַזָּא שעהנע
בּוּס. און דער בּוּס האָט פון זיך געווארָפָעָן אַזָּא געטָן ווַיְכַיֵּע אַזָּא
וואָונְדְּרְבָּאָרָע שאָטעָן, און אַזָּא די שאָטעָן האָבען גּוֹרוֹהָט אלע
מִינִים חַיָּות פון דער וועלט, און אויאַז זוייערע נעדייכְטָע אַזָּא ווַיְמַז צוֹר
וואָקְסְעָן צויניגען האָבען זיך אַזָּא געטָן זוֹפְרָעָדָען און דָּהָיָה אַזָּא
פון דער וועלט. און אלע זענען געזעהן צוֹפְרָעָדָען און דָּהָיָה אַזָּא
האָבען איינְער דעם צוֹיִיטָן קִין בִּיזְנִיט גַּעֲמָוֹן. און דער צוֹר
צויניגטער בּוּס מִיט זוינע ווַיְכַיֵּע שאָטעָן, מִיט די אלע
פוינְגָלָעָן אויאַת אַיהֲם אַזָּא מִיט די אלע חַיָּות אַרְוֹם אַיהֲם, האָבען פֿאָרְכָּאָרגָעָן
נוּמעָן זעהָר פִּיל לִיכְתָּב מִילְעָן.

אַזָּא זיך האָבען דָּאָם אלע דערעהן, האָבען זיך אַזָּא
זעהָר שטָאָרָק גּוֹוָאנְדְּרָעָט, און זיך האָבען גּוֹשְׁטוֹינָט, און האָבען
געפְּרָעָנט:

— וואָס אַזָּא דער סָוֶר פון דעם בּוּס, און פֿאָר וואָס אַזָּא דָּאָם
אַזָּא גּוֹיִים פֿאָרְכָּאָרגָעָן צוֹקוּעָן אויאַת אַיהֲם?...

האָט ער זיך געענְטְּפָעָט אַזָּא געזאגט:

— אַט דערפָּאָר אַזָּא אַזָּא גּוֹיִים פֿאָרְכָּאָרגָעָן צוֹקוּעָן אויאַז
דעם בּוּס, און דערפָּאָר קָאנְגָעָן אלעֲרַלִי חַיָּות רוחען אַזָּא שאָטָעָן.

און אלע פוינגלען זיצען אויף זיינע צווינגען, וויל דער דאזונגער וואנדערבראער בויים ואקסט פון דרייז וואנדערבראער ווארכעלן. — איזן ווארכעל — איזן גלויבען; דער צוויטער איזן — בארכטינקייט און דער דרייטער ווארכעל איזן — באשיידענסקייט. און דער גוף פון דעם בויים איזן אמרת. און פון אמרת ואקסט זיינע צווינגען...»

און איז זי האבען דערהערט די דאזונגע ריד איזן זי דער בויים נאך מעהר געפעלען געווארען, און זי האבען זיך געלאות צום בויים. זענען זי איזי געאנגען און געאנגען, בייז מיט אַ מאָל האבען זי זיך אומגעקופט און האבען דערעהן, איז זי קאנען צו דעם בויים נאך ניט צוקומען, וארים זי האבען דערעהן, איז דער בויים ואקסט גאנר ניט אויף קיין ארט... האבען זיך אומגעקופט אויף דעם הארבאטען בעטלער און זי האבען מיט שטונונג ערשת איצט דער זעהן, — איז דער בעטלער האט שוין גאנר מעהר קיין הארב ניט אויף זיינע פלייזעם. האבען זיך בייהם געפרונט:

— וואס זאל דאס אלז באדייטען?

האט ער צו זיך געאָגט:

— איהר זאלט וויסען, איז דער הארב און דער דאזונגער וואני דערבראער בויים מיט אלע זיינע חיוט און אלע זיינע פוינגלען — זענען איינס. און דערפֿאָר זעהט דאס איזיך איזים, איז דער בויים ואקסט ניט אויף קיין ארט. איך האב דאס דעם דאזונגען גרויסען בויים מיט אלז וואס אָרֶס איהם און אויף איהם געבראָכט צו איזיך פון דעם לאנה, וואס איזן זיך כוּלְלָע לערנער.

האבען זיך זיך אודאי נאך מעהר געווארען דער אויף דער דאי זונער זאָה, און זי האבען צו איהם געאנט, איז זיך וואָלטען אודאי זער וועלען קומען צום בויים.

האט ער צו זיך געאָגט:

— איהר קאנט צו דעם בויים ניט קומען, וויל איהר זעהט דאה, איז דער בויים האט גאנר קיין ארט ניט, ער שטעהט העבר פון

ארט... און דאס ווינציגווע אין אויך וואס נעהפט אין זיך ארין
פיעל, איז דאך פארט עפטע און ארט. אויך אבער קאן אויך אהין
יא ברויינגען, וויל באתש אויך טראג מיט זיך נאך פיעל מעהר ווי
דאם וואס אויך וויז איזיך, דאך איז דאס ווינציגווע אין מיר וואס
באהערשט דאס אלע שוין כמעט גאנר קיין ארט ניט. עס איז שוין
דעך שפיעז פון ארט, וואס פון דארט העבר קאן שוין גאנר ניט
געמאַלט זיין.

און אויך האָב נאכדרט גענומען און האָב זוי געבראָקט צום
בויים און אָד האָב זוי געבראָקט אויףן בויים און אונטערן' בויים.
ווארים אויך בין דאס דעםאלט יונגער בעטלער געווען...

דעך בעטלער אויך געבליבען שטייל און איז ניט געוואָרערן. און
דעך יונגער מלך האָט זיך דערזיהָלט אָרוּמְגָעָנוּמָען מיט דער שטרוינֶ
גער ביוקייט פון אָ גוטען טאָמען.
„אויך בין אָ ניט געהָרְכוֹזָאָמָעָר זוהָן“ — האָט ער געטראָקט —
„און ער אויז בייז און גוט אָהָט אָזֶוי פֿיעַל גַּדְרַלְד“...

אונ ער האָט געטראָקט:
— ווי טיף און ווי אִינְפָּאָך עס זונגען זיינע וועגען, און ווי
גרויים און שעהן עס איז די מעשה פון דער וועלט מיט אויהָר לאָנד
וואס נעט אָן זיך אָרְיָין אָלָע לענדער! ...
אונ וווען ער אויז אָרוּים פון וואָלָה, האָט ער וויעדער אָנגָעָ
טראָפעָן זיינע חַכְמִים. זוי האָבעָן אִיהם באָגְרִיסְט מיט פְּרִיְנְדֶ
ליָכָע ווערטער. נאָר מיט פָּאָרוֹזָאָרְטָע אָן פָּאָרְשָׁעְנְדִּיגָּע בְּלִיקָען...
ער האָט זיך אִוְסְגָּעְלִיכְט מיט זוי. זוי האָבעָן דערזעהָן, אָז
ער שיינט מיט אָן אִוְסְעָרְגָּעְוָהָנְלִיכְעָן לִיכְט אָן ער האָט ווידער
דערזעהָן, אָז זיינְדָע פְּנִימָעָר זונגען פָּאָרְשָׁטְיִינְדָּט אָן זיינְדָע
אויגָעָן זונגען פָּאָרְגְּלִוִּיסְט ווי ביַי דערטרוֹנְקָעָן...
ער האָט פון זוי אָפְּגָעָרְט זיַן פְּנִים.

וזאנט : **האט ערד פאטערליך אופגעחויבען זיין האנט און האט צו זיין געדער געלאַזער פֿיעַר... אָזֶן בְּאַטְשׁ דָּעַר יִוְנְגֶּדֶר מֶלֶךְ הָאָט גַּעֲוָאָסֶט,** **או זַעַנְעַן שָׂוֹן דָּרְמָוְןְקָעֵן, או פָּאָר זַיִן אָזֶן אָונְכְּנָעָלִיךְ** **אַיִּהְם צָו הָעָרָעָן אָזֶן פְּאָרְשָׁתְּעָהָן, וּוְאָרִים וּוְיִעָּרָעָן זַעַנְעַן שָׂוֹן** **טוֹבִיךְ, פָּוֹן דָּרְמָטוֹעָנָעָן הָאָט עַר פְּלוֹצְלִינְגְּ אָפְגָּנְשָׁטָלְט זַיִן בְּעָרְד** **אָזֶן דָּרְעָפְהָלְעָנְדִּיךְ אָוֹף זַיִךְ דָּעַם שִׁין פָּוֹן דָּעַר בְּרָעַנְדִּיגְעָר זַוִּין** **הָאָט עַר פְּאָטְעָרְלִיךְ אָוֹפְגָּעָהוַיְבָעָן זַיִן האָנט אָזֶן האָט צו זַיִן גַּעַדְעָר**

— פארנעהטמ, אויב איהר קאנט נאך הערען אונ פארשטעהן!
אוו ווייסט! — בי דעם בייער וואס ברענט דראט איצט אויף דעם
ברעג פון דער עריך צו איזיך — געדיניקט! — אוזו ווי
מיר נוצען האלץ כרי א בייער צו דערהאלטען, איזו נוצען מיר אונ
זער לעבען כדי צו דערהאלטען דאס ליכט פון דער וועלט. דאס
לייכט פון דער וועלט — איזו די מעשה פון דער וועלט!...

די חכמים האבעו אונפאנציטערטן... אונז זוי האבעו זיך צוד
רימונעוציונגען, אום שרעט פאר זיין ריד און פארן' שיין פון זיין
וניגט.

הנִזְבֵּן כָּלָבֶן זַרְבָּן וְזַרְבָּן מִזְבָּן

יב.

כאטש דער יונגער מלך האט געוואוסט, איז עם געהנטערט זיך זיין סוא, פון דעסטוועגען האט ער פארט גענליובט, איז ער ווועט נאך בלוייבען ליעבען.

כאטש ער האט געהרטט פון דעם בעטלער די מעשה טויט'ן פאלשען בן מלך, פון דעסטוועגען האט ער געהרטט און גענליובט, איז ער אייז פארט דער אמת' ער בן מלך, איז דאס קעניגרייך אייז באמות זייןנס, ווארים דער פאטער האט דאס איהם איבערגעגעבען פאָר די אוינגען פון איזוי פיעל מענשען. און דערפֿאָר אייז ער איצט דער מלך, און ווועט בלוייבען דער מלך איזוף'ן ארטט פון זיין פאטער.

און כאטש ער האט נאך גענליובט, איז ער אייז דער אמת' ער בן מלך און דער אמת' ער מלך, און איז עם ווועט נאך זיכער געשעהן אַ ואָונְדֶּרֶר, און ער ווועט בלוייבען ליעבען, פון דעסטוועגען, וווען ער האט אַגְּנְעַטְרָאָפָּעָן דעם בעטלער צוישען די נאָקְעַטָּע בְּוּמֵר פון דעם סולידאָרִיגָּעָן וּוְאָלָה, האט ער זיך צו איהם געווענדט מיט אָן אַראָפְּגָּנְעַלְאָזְטָעָן קאָפָּ אָן האט געפרענט:

— בעטלער, וואָס אייז טויט? ...

דרער בעטלער האט איהם דררויף גענטפערט:

— טויט, דאס אייז די מינוט וווען דער מענש געהט איבער צו דעם גרויסען ליכט פון דער וועלט.

— פאָר וואָס זשע וויל דער מענש ניט שטאָרבּען? פאָר

וואס ראנגעטל זיך איזו דער מענטש מיטן טויט? — האט געפֿרענט
דער יונגערד מלך מיט א פֿאַרְקָלָעַטָּן און ציטערידיגען האראָג.
— דאס ראנגעטל זיך איזו דאס שטוייבֿינָג אין דעם מענטש,
וואס פֿאן זיך צום ליכט ניט דערחויבֿען. ואָרים אַיְדָרָר דער מענטש
דערזעהט דאס גַּרוֹיסָע לִיכְטָפָּן טויט, מַזְאָגָט עַר דָּאָךְ מִיט זיך
אויך דאס שטוייבֿינָג אַרְוָם אַיבָּעָר דער מענטש פָּון דער וועלט...
— טָאָ פֿאָר וואָס זְשָׁע ווַיְינָעָן מענטש אַוְיָה בִּיטָּעָר אַיבָּעָר אַ
טויטען? — האט דער יונגערד מלך ווַיְיטָעָר געפֿרענט.
— יָאָ, מענטש אַוְיָה בִּיטָּעָר אַיבָּעָר אַטוּיטָעָן — האט זיך
דער בעטְלָעָר אַגְּנָעָרְוּפָעָן. — זְיָי ווַיְינָעָן בִּיטָּעָר אַוְיָה פֿאָר זיך
שׂוּעָר צוֹ פֿאַרְשָׁטָהָן; אַזְיָי ווַיְינָעָן נִיט אַוְיָה דעם אַומְגָלִיק פָּון דעם
טויטען. זְיָי ווַיְינָעָן אוֹיךְ זיך. דאס ווַיְינָט אַזְיָי דאס קָלִינָג,
וואָס דערפֿיהָלָט אַזְן דערזעהט ווֹאָט האָט אַיְנָעָר פָּון צוּוִישָׁן זְיָי
זָוָחָה גַּעֲוָעָן צוֹ דערזעהן דאס גַּאנְצָע גַּרוֹיסָע לִיכְטָפָּן, אַט האָט זיך
איַינָעָר פֿאָר זְוִיעָר אַיְנוּנָעָן אַוְיָה בִּעְבָּרְבָּן הַעֲכָרָה פָּון צִוְּתָה
אוֹן אַרְטָן זְיָי זְעָנָעָן דָּאַיבָּעָרְגָּלְבָּילְבָּן אַרְטִיגָּע, צִוְּתָגָע, מִיטָּ
זְיָי פֿאָיל נִשְׁטִינְגִּיּוֹת אַוְיָה זְוִיעָר אַקְסָלָעָן. דער וואָס אַיְזָנָע
שְׁטָאָרְבָּעָן ווּערְטָפָּר זְוִיעָר אַיְנוּנָעָן אַהֲלָעָר, אַלְיכְּטָגָעָר אַזְיָי
שְׁטָהָעָן צָאָר אַיְהָם שְׁוֹאָרְצָע, פֿינְסְטָרְעָע, אַזְיָי שְׁרִיעָן אַזְן קָלָאָר
גַּעַן פָּון זְוִיעָר פֿינְסְטָרְעָנָש, אַזְיָי ווַיְיסָעָן אַפְּלִיאָו נִיט, אַזְיָי
קָלָאָגָעָן זְיָי אַזְיָי אַוְיָה זיך אַלְיָין... אַזְן אַיְזָנָעָר מִינְזָתָה ווּעַן אַיְזָנָעָן
זְיָי צִוְּתָעָט אַוְיָה דאס גַּעֲפִיהָל אַזְן נִיט דעם טויטען באַקְלָאָגָעָן זְיָי,
אוֹ דער טויטען האָט מִיט זְוִיעָר קָלָאָגָעָן נִיט צוֹ טָן, אַזְן דער מִיר
נוֹט ווּעַן זְיָי דערפֿיהָלָעָן, אַזְן עַפְעָמָן אַנְדָּרָש אַיְזָנָעָר דִּי סִיבָּה פָּון זְוִיעָר
קָלָאָגָעָן, נָאָר זְיָי ווַיְיסָעָן נָאָךְ אַלְיָץ נִיט ווּאָסָם. דַּעַמְאָלָט ווּערְטָפָּר זְוִיעָר
טוּרְיָעָר קוּוֹטְשָׁעָנָדִין אַזְן נְרִילְצָעָנָדִין. ווּוְיָל עַר ווּערְטָפָּר פֿאַרְוּאַנְדָּלָט
אַזְן אַזְן אַפְּעָנָעָם לִינְגָעָן.

דער יונגערד מלך האָט מִיט שְׁרָעָק גַּעַהָעָט דִּי דָּאָזָיָג ווּערְטָפָּר

און נאכדרעם האט ער מיט שרעך געפרענט :
 — וואלט דען געוווען רעכט מען זאל לערגען די מענשען, או
 זוי זאלען שטאדרבען צוליעב דער מעשה פון דער וועלט, צוליעב דעם
 ליכט פון דער וועלט ?!
 — ניין, אַ יונגער יונגעינג ! — האט אויסגעשריען דער בעט־
 להע, — זאלען דיר מעחד איזונען רoid אין מoil ניט קומען !
 זוארם, זוי מיר וואלטען פארמידען די ערדי פון צו נבען פרוכט,
 זוען מיר וואלטען זי פארדראָרבען, זויו וואלט דאָך פארמידען גע־
 ואָרען די מעשה פון דער וועלט — דָסֶם ליכט פון דער וועלט, זוען
 די מענשען זאלען שטאדרבען. און זוים, — די אינציגען אמת'ע
 טרייסט פון די מענשען וואָס ליעבען אין לוייד און אין פרויד — איז
 דָסֶם, וואָס זוי ליעבען כדיפון זוי זאל וואָקסען און געריען די מעשה
 פון דער וועלט, דָסֶם ליכט פון דער וועלט, דָסֶם גרויסען ליכט...
 — דָסֶם גרויסען ליכט, דָסֶם גרויסען ליכט ! — האט איבער־
 געוואָנט דער יונגער מלך זוי אַ פָּרְוִירְטָר. און נאכדרעם האט ער
 געפרענט :

— און וואָס איז דער נאָהענטער וועג, דורך וועלכען דער
 מענש קאָז זיך באָהעפֿטען מיט דעם אמת'ן און גרויסען ליכט ?
 — חפייה, איז דער נאָהענטער וועג, — האט איהם דערוייף
 דער בעטלער געענפֿערט.
 — זוי זוי דאָרכֿ די תפֿילֿה געטן ווערען ? — האט זיך
 געפרענט דער יונגער מלך.
 — אוֹוֹפֿ דעם, — האט זיך דער בעטלער אָנְגָּעָרְפֿעָן, — וועל
 זיך דיר דערצעהָלָען דיאָן לעצטע מעשה...
 דָסֶם הארץָ פון דעם יונגען מלך האט דאָויפֿגעַצְיַעַטְמַט מיט
 אָצָאָפֿעַלְדִּינְגָּעָן שרעך איז פֿאָר אָ צִיִּים גַּעֲלִיבָעָן שְׂטִילָן. זוי
 דאָרכֿ גַּעֲוִוִּיס אָוּפֿצִיטְרָעָן אַ יונגער האָז וואָס דערפֿילָט זיך פֿלוֹזְזָ
 לִינְג אַין די נְגַעַלְלָהָן אַ גְּרוּסָעָן אַדְלָעָר. נאכדרעם אַבְּעָר אַין פֿאָר

איהם ווידער אויפגעשו אומען די האבןונג, אז אין דער ליעטער מינוט וועט נאך געוויס א ואונדרער געשעהן... און דאס האט איהם געשטארקט. און דער בעטלער האט שיין דערוויל אונגעוויבען צו רעדען. ער האט דערצעהטל:

— זיין וויסען, איז אויף דער וועלט איז פארזן א שטומער בעט-לער וואס איז ניט שטום, נאר ער רעדט בעטער ניט, ווארים ער האט אויסגעפונגען, אז זאכען וואס מען וויל זעהר שטאריך זאגען, ווערען ניט געהרט, זיין מען וואלט וועלען אז זיין זאלען געהרט ווערען און דערפער קומט איז, אז וואס מעהער מען דערט און מען זאנט אלץ שווערער ווערט איז'ן הארצען, ווארים מען דער-פיהלט זיין די ווערטער רייסען זיך אומוייסט און אומניישט אפ פון זיער וארכצעל, און פלייהען זיין ווילדיע פוינעל אועש ערגעץ אין דער גלאטער וועלט אריין, איז זיין מען קאן זיין אפייל צוירק ניט כא-בען. און דערציו וויסט ער, איז וווען מענשען וואלטען זיך אומיסגעלערענט מעהערער שוויינגען, אז זווען זיין זאלטען זיך אומיסגעלערענט ניט צו רעדען איז פיעל: וואלטען זיין בעטער געהרט, איז איניעם ריד וואלטען ניט געווין זיך אורייסגעווארפערן איז'ן מיסט. — איז אט דער דאזונגער שטומער בעטלער, וואס איז ניט שטום, איז דאס דער בעל תפילה פון דער וועלט. ווארים תפילה קאן דאך א מעשן טוּן ניט נאר מיטין מויל נאר אויך מיטין הארצען. און אויב אפייל מיטין מויל, איז דאך אבער תפילה א זאך וואס מען טומט פריהער פון אלץ באָר זיך אליאן. דעריבער טראפעט פאָרט, איז דער שטומער בעטלער באַויאיזט זיך אמאָל ערגעץ אין אָרט און נטעט צו די מענשען רידען וועגען די גרויסע בחות וואס ליגען אין תפילה באָהאלטען, אז אָהן תפילה איז דאס מענשליכע לעבען זיין א פוינעל אָהן פֿלְגָּלְעָן. און וויל זוינע ריד קומען בי איהם דעםאלט אָרוּס, זיין א גרויסע און ליכטיגע תפילה, — שטעלט ער זיך שיין אפייל ניט אָפ, אויב מען הערט איהם ניט. ווארים תפילה טומט מען

דאָך פֿרִיהָעֶר פֿון אלֵז דּערְפֿאָר, וויל אַין דּעם אַיְינָעַן האָרֶץ אַין פֿאָרָאַן אֹזָא פֿאָרָלָאָגָן אָזָוִי צָוּ טָוָן. אַון אָזָוִי ווּיְאָלֵז ווּאַסְטָה דּעָרְבָּלְתָה צָוָט אַיזָוּ דּאָך תְּפִילָה, אַון אָזָוִי ווּיְאָלֵז ווּרְאַזְעָמָת עֲרָבָּלְתָה, האָט עֲרָבָּלְתָה אֹזָא קָוָל אַון אָזָוָיָעַן ווּרְעָרָבָה מְעָרָבָה, אֹזָא אַין אָלֵז ווּאַסְטָה עֲרָבָה אַזָוָן ווּאַסְטָה פֿהָלָט זִיךְעָדָר גְּרוּוּמָה כְּחָפָן תְּפִילָה. זָכְבָּעָן זִיךְעָדָר דּערְפֿאָר דּעְמָאָלָט אַוּוֹפָאַזְוָיָעַן מעַנְשָׁעָן אַין ווּעַמְעָן זָיְנָעַן ווּרְעָטָרְדָר דּרְנוּגָעָן אַרְיוֹן אַין האָרָצָן אַון זִיךְעָדָר טָעָן זִיךְעָדָר אַין אַיְהָם.

דּעְמָאָלָט נָעָמָט זִיךְעָדָר בְּעַל תְּפִילָה מִיטָמֵיט זִיךְעָדָר נָעָמָעָן אַין אַ זָיְוִינָטָעָן אַרְטָמָ, דּאָרְטָעָן עָסְעָן זִיךְעָדָר פֿרְכָּטָטָן פֿון זָיְוָיָעָן בְּוּמָעָר אַוָן פֿרְיָינָקָעָן ווּאַסְטָהָרָבָן זָיְוָן טִיךְּ, אַון אַוּוֹפָאַזְוָיָעָרְדָר קָוָקָט מְעָן דּאָרְטָמָ גִּיטָמָ — וּיְאַיְינָעָרְנָהָגָה, גַּעַתְּחָתָה, — אַון דּאָרְטָעָן לְעַרְנָהָנָעָן מִיטָמֵיט זִיךְעָדָר סְדוּרוֹתָהָפֿון תְּפִילָה, ווּאַרְטָמָים יְדָעָה תְּפִילָה דּאָרְטָמָ אָזָוִי, אַון זִיךְעָדָר שְׂיִינָעָן מִיטָמֵיט זִיךְעָדָר אַיְינָעָן לְיכְטָמָ, וּיְעָסָקָעָן דּיְמָעָנָהָעָן אַון בְּרִידָה לְיַיְאָנָטָעָן, אַון ווּידָרְעָרְנָהָגָה, גַּעַתְּחָתָה, ווּאַסְטָהָגָה זָיְוָיָעָן נָאָר וּיְפָעָנָסָרְנָהָגָה טָעָר, זִיךְעָדָר שְׂיִינָעָן נִיטָמֵיט זִיךְעָדָר אַיְינָעָן לְיכְטָמָ, אַבָּעָר זִיךְעָדָר זִיךְעָדָר דּוֹרָךְ זִיךְעָדָר דּאָס לְיכְטָמָ. אַון אָזָוִי זִיךְעָדָר זָיְנָעָן נָאָך פֿאָרָאָנָעָן פֿיְאָלָעָן אַנְדָּעָרְעָרְסָאָרְטָעָן תְּפִילָותָה.

אַון נָאָכְדָמָס וּיְדָעָר בְּעַל תְּפִילָה אַנְטְּפָלָעָקָט פְּאָר זִיךְעָדָר זִיךְעָדָר סְוּרוֹתָהָפֿון תְּפִילָה, שִׁיקָטָה עֲרָבָה זִיךְעָדָר זָוּוֹעָקָטָה פֿון זִיךְעָדָר זִיךְעָדָר נָעָמָעָן לְעַנְדָרְעָר, זִיךְעָדָר זָאָלָעָן דּאָרְטָעָן טָוָן ווּאַסְטָהָגָה אַיזָוִי בְּאַשְׁעָרָתָה צָוָטָן : אַון בְּיָם גַּעַזְעָנָעָן זִיךְעָדָר, אַגְּנָטָה עֲרָבָה זָיְנָעָה תְּלִמְדִידָהָמָשְׁעָנָהָדָגָה אַזָוּ : — גַּעַרְיָינָקָטָה, אֹזָא תְּפִילָה קָאָנוּ זָיְוָן נִיטָמֵיט נָאָר אַין ווּרְעָטָרְרָאָר אַין גַּעַזְעָנָגָה, נָאָר אַוְיךְ אַין שְׂוֹוִיָּגָעָן אַון אָיְן טָוָוָנָגָעָן. אַ מעַנְשָׁאָסָקָאָנוּ אַפְּלָיו הַאָלָזָהָקָעָן אַון עָסָאָל זָיְוָן וּיְאָלָזָהָקָעָן וּיְאָלָזָהָקָעָן תְּפִילָה גַּעַתְּחָתָה טָוָן. גַּעַתְּחָתָה דּערְבָּאַרְגָּעָן דּיְלְעַנְדָרְעָרְסָאָרְטָעָן דּעָרְבָּאַרְגָּעָן ווּאַסְטָהָגָה אַין ווּעַלְתָה אַין ווּעַלְתָה אַון לְעַרְנָתָה דּיְמָעָנָהָעָן דּעָמָעָן סְוּרְפָּהָפֿון תְּפִילָה. גַּעַתְּחָתָה אַסְטָהָגָה

הויט, ביז עס וועט קומען אייער צייט פון רעדען, אבער אויך אייער שטומען זאל זיין ווי א תפייה. אונז באנגגענט איהר א מענשען בי זיין ארבייט צי בי זיין חכמה, מאכט איהם צו פארשטען, אונז די וועלט וועט טאקע איסטיגליאז ווערטן דורך ארבייט אונז דורך חכמה, אבער נאך דורך ארבייט אונז דורך חכמה, וואס ווערט געטן ווי א תפייה.

אונז נאכדרען זוי דער בעל תפילה לאווט אפ זיינע תלמידין, לאווט ער זיך ווידער אוזעס איזות דער וועלט אלז א שטומען בעט-לעה, ביז ער זוכט פאר זיך דא אונז דארט איזות נייע מענשען. דען מאלט נעמט ער רעדען.

עס טראפעט אפט, אונז דער בעטלאער פארשטעט זיך : אט איז ער א בעטלאער, אונז אט איז ער א סוחר ; אט — א בעל ענלה אונז אט — נאך עפָס אן אנדרער, אלז ווי עס קומט איהם איזס... ואארדים איזו איזו לוייכטער איסצונגעפָנֶן דרי השגות פון יעדען מענ-שען. ואארדים עס טראפעט דאך, אונז אַרְעָמָן זאל נאך דארפָעָן הא... בען גאָל אונז זילבער, ברדי דערחויבען צו ווערטן צו תפילה, אונז אַן שעשר ווידער, טראפעט אַמְּאָל איזו, אַ ערשות דעםאלט קען ער דער-הויבען ווערטן צו תפילה ווען ער זאל זיך אַנטהאָן איז אַפְּגָעִיסענען קלײַידער...

איינמאָל איז דער בעל תפילה געוואָר געוואָרען, אַ ערגעַץ אויעַך דער וועלט האָט זיך אויפַָגְּפַָגְּנוּן אַ זעהָר ווילדעַ מְדִינָה. דאס איז דרי מדינה פון שעירות. אונז וויל דרי מענשען זענען דארטען זעהָר רֵיִחַ, זענען זוייעַר מוחות געוואָרען איזו זויל, איז זוי חאָבָעַן גענומען שאָצָעַן דרי ווערט פון אַוְטְּלִיבָעַן מענשען לויט זיין געלַה. אונז זוי זענען שווין איזו ווית איזו ווועט איזו זויל ווילדייט, אַ ער בֵּין זוי זענען געווֹן אַוְטְּגָּרְעָדָט, אַ ער וואס פָּרְמָאָגָּט איזו פְּיַעַל אַזְּאָז אַזְּאָז פְּאַחַן,

און דער וואָס בָּאַרְמָאנְט הָונְדָרְטָעֶר טְוִיזָעְנְדָרֶר בָּאַלְאָנְגָּט צו אָז
אַנְדָּעֶר פָּאָהָן, אָז אָזְוֵי אַלְאַז לֹוֶט דָּעֶר צָהָל טְוִיזָעְנְדָרֶר וְוָס אַיְוִי
נְעָר פָּאַרְמָאנְט. אָז אָוִיב אַיְינְעֶר פָּאַרְמָאנְט נָאָר אַסְפָּק טְוִיזָעְנְדָרֶר,
אַיְוִי עֶר אַמְּלָך, אָז אָוִיב אַיְינְעֶר פָּאַרְמָאנְט נָאָר מַעֲחָר טְוִיזָעְנְדָרֶר,
אַיְוִי עֶר אַמְּלָך אַיבָּעֶר אַלְעַמְּלִיכָּם, אָז אָוִיב אַיְינְעֶר פָּאַרְמָאנְט מַילִּיאָ-
אַנְעָן אַיְוִי עֶר אַגָּמָּת. אָז דָּעֶר וְוָס פָּאַרְמָאנְט נָאָר אַסְפָּק מַילִּיאָ-
נְעָן אַיְוִי עֶר אַגָּמָּת אַיבָּעֶר אַלְעַגְּטָעֶר.

און אָזְוֵי וְוִידָּעֶר צְרוּיק: אָוִיב אַיְינְעֶר פָּאַרְמָאנְט נָאָר אַבְּיַסְעָל
גַּלְעָלָט, אַיְוִי עֶר גַּלְעָלָט אַמְּעָנְשׁ, אָז אָוִיב אַיְינְעֶר פָּאַרְמָאנְט נָאָר וְוָעָ-
נְיָגָעֶר גַּלְעָלָט אַיְוִי עֶר שְׂוִין אַפְּלִיכָּו קְיֻין מַעֲנָשׁ נִיט, נָאָר אַחֲיהָ, אַדְעָר אָז
עוֹתָה. אָז דָּעֶרְפָּאָר הָאָבָּעָן זְוִי בַּיְיָ וְיךָ מַעֲנָשׁן, וְוָס זְוִי רָופָעָן —
לוֹיְבָּעָן, פָּעָרָה, גַּעַנְזָן אָזָן אַנְדָּעָרָעָן נַעֲמָן פָּון חַוִּית אָזָן עַפְוָת. דָּעָר
פָּאָר אַכְּבָּעָר אַיְוִי בַּיְיָ זְוִי אַפְּעָרָה, וְוָס אַיְוִי אַוְיסְגָּפּוֹצָט אַיְן אַ
גַּשְׁפָּאָן פָּון נָאָלָד אָזָן זְוִילָבָּעָר אַמְּלָאָק אָזָן מַעֲן דָּאָרָף אֵיכָם אַפְּגָנְבָּעָן
כְּבָד פָּון אַמְּלָאָק. אָז אַהֲנָט וְוָס טְרָאָגָט אַרְיִיכָּעָן צְוִים אַוְיָ' זְ-
מוֹיָּל, אַיְוִי בַּיְיָ זְוִי אַשְׁטָּעָרָעָן, אָזָן אָזְוֵי הָאָבָּעָן זְוִי בַּיְיָ וְיךָ גַּעַחְאָט
אַלְעָרְלִי מְלָאָכִים אָזָן אַלְעָרְלִי שְׁטָעָרָעָן אָזָן מַולְוָתָן. אָזָן יְעָדָעָר נָאָט
הָאָט בַּיְיָ זְוִי גַּעַדְאָרָפָט אַרְכּוֹמְפָאָהָרָעָן אַוְיָּפָט מְלָאָכִים אָזָן פָּאָר אֵיכָם
און נָאָר אֵיכָם הָאָבָּעָן גַּעַמּוֹתָן אַכְּלִיּוֹבָעָן שְׁטָעָרָעָן אָזָן מַולְוָת...
און זְוִי הָאָבָּעָן בַּיְיָ וְיךָ אַזְוִינָן הַיְמָרָה, וְוָס גַּיְבָּעָן אַכְּ-
טוֹנָגָן, אָז טָאָמָעָר פָּאַרְלִיט עַמְּיָצָרָר פָּון דִי מְלָאָכִים אַדְעָרָר פָּון דִי
גַּעַטְעָרָר פָּון זְוִיָּן רִיְכָּפִיט, זְאָל עֶר וּוּרָעָן אַוִים מְלָך, אַדְעָרָר אַוִים
נָאָט, אַדְעָרָר עֶר זְאָל נָאָר אַרְוִיסְגָּנוֹוּאַרְפָּעָן וּוּרָעָן פָּון דָּעָר בָּאָהָן,
צְוִי וְוּלְכָעָר עֶר אַיְוִי גַּעַוּוֹעָן פָּאַרְעָכָעָן.

און זְוִי הָאָבָּעָן אַוִיךְ אַזְוִינָן מַעֲנָשׁן, וְוָס גַּלְוִיבָּעָן אַיְן דִי גַּעַ-
טָעָר אָזָן זְעָנָן וְיךָ מַקְרִיבָּצְוִי זְוִי...
און זְוִי הָאָבָּעָן אַוִיךְ אַזְוִינָן מַעֲנָשׁן, וְוָס זְעָנָן נִיט קְיֻין
גַּלְוִיבָּעָן.

און דיו ניט גלייביגע מענשען ווערטען רוצחים און גולדנימ, און זי גולדנ'ען אזו לאנג בייז זי ווערטען ריך און ווערטען געטער און הייסען זיך נאכדעם ברײינגען קרבנות פון דיו מענשען וואס ווערטען גערופען חיוט אדרער עופות...

און ווען דער בעל חפילה האט דערעהרט פון דער דזונגער ווילדער מדינה, האט ער א שוערטען קרעצ' געטונו און האט זיך אווועקנעלאומות אהין, כדוי צו העלפען יענע ווילדער מענשען.

און איז ער איז אונגעקומען אהין אין דעם לאנד פון שעירות, איז ער פריהער אריין צו אינגעם פון די מענשען וואס איז דארטען פארעכנט פאר א חייה, און ער האט מיט איהם אונגעחויבען צו רעדען, איז א מענש דארף וויסען וועגען דעם וואס איז וויכטינגער פון אלץ אין דער וועלט. האט איהם דערויף יענער גלייך גענטער בערט, איז ער וויסט זעהר גוט וואס עס איז דאס וויכטינגען איז דער וועלט. דאס וויכטינגען איז דער א סך געלט און דארף שטערדייג זעהן צו האבען צו האבען אלע מעחר און מעחר, ווארים דורך געלט קען מען אפילו ווערטען א גאט און אהן געלט איז מען א חייה.

האט דער בעל חפילה זיך אודאי גענומען איהם דערויזווען, איז דאס וויכטינגען איז לאבען איז תפילה. און איז דער וואס טוט חפילה און וויסט דעם ריכטיגען וועג פון תפילה, איז גאנַר א פיעל בעסרער און ריבערער מענש פון דעם וואס האט געלט.

האט זיך דער מענש פון איהם איסגעלאקט און האט שיין מעחר ניט געוואַלט הערען וואס ער רעדט.

האט זיך דער בעל חפילה גענומען ווענדען צו די אנדערע מענשען פון דעם לאנד שעירות.

האבען איהם אויך יענע ניט געהרט און ניט געוואַלט הערען.

— מיר האבען ניט קיין צייט פאר איזונע ריך, — האבען

זוי איהם אלע גענטיפערט.

— ווי שיקט זיך איז מענשען זאלען ניט האבען קיין צוית צו
הערען דאס, וואס איז דאס וויכטיגסטע פאָר זיך און זיעדר לעבען? ...
האבען זיך דערזיף שנעל גענטפערט, איז דאס וויכטיגסטע אין
לעבען איז געלט, אונ איז דערפֿאָר טאָקָע האבען זיך קיין צוית ניט,
וויל זיך איילען זיך אַרְיִינְצָוּקְרָעָן וואס מהערעד געלט.

האט זיך דער בעל תפילה גענומען די זאָך זעהר שטארש צום
הארצען, אונ ער האט אַפְּגָנוּפְּצָעָט און אַפְּגָנוּוֹאָרט אַזְּוֵיל, אונ האט
זיך צו זיך נאָכְדָּעָם באָזְּוֵיל אַגְּנָץ אַנדְּרָעָר, אונ האט זיך נאָכְדָּעָם
דעַם אוֹפֶּן אַגְּנָץ אַנדְּרָעָר אַופֶּן גענומען רעדען צו זיך וועגען תפילה,
אונ איז די מענשען פֿוֹן דעם לאָנד פֿוֹן שעירות האבען זיך
אוֹמְגָעָקָט, איז זיך האבען דאַ צו טוֹן מִיט אַיִּינָעָט וועמען מען
קען ניט אַפְּשָׁטוּבָּעָן אַזְּוֵיל לִיְּכָט, וואָרים ער האט איז זיך אַזְּאָט
כח, וואָס איז ער שטעלט עמייצען אָפֶּן, מוֹז ער בְּלִיְּבָּעָן שטעהן אונ
הערען, איז זיך פֿוֹן דעם גַּעוֹאָרָעָן זעהר שלעכט, האבען זיך גענומען
אונ האבען איהם אַיִּינָעָשְׂפָּאָרט אַין תפיסה.

דררויל אַכְּבָּר האט זיך מִיט אַמְּאָל גַּעֲלָאָזֶט הַעֲרָעָן, אַז אַרְיָה
דרער וועלט איז אוֹפְּגָעָקָט אַגְּרוֹסָעָר גַּבָּר, וואָס האט אַרְוָם זיך
צְנוּיָבָּגָעָנוּמָעָן זעהר פִּיעָל גַּבָּרִים, אונ ער גַּעַתְּמָט צְיִינָט זיך אַס
בער דער וועלט אונ נעטט איז אַיִּינָה מִדְּוִינָה נַאֲך מִדְּוִינָה, אונ איז ער גַּעַתְּמָט
איַצְטָמָט זִוְּן וועג צו דעם לאָנד פֿוֹן שעירות.
אונ דער גַּבָּר איז גַּעוֹעָן אַזְּאָט, וואָס פֿאָר איהם איז גַּעַגְּנָגָעָן
זִיְּן שם.

אונ זִיְּן שם איז גַּעוֹעָן, אונ ער איז ניט אַגָּבָּר ווי די גַּבָּרִים
ויאָס פֿאָר איהם, וואָרים ער ווֹכָט ניט קִין זאָק רַוִּיב אַזְּנָעָם ער האט
פְּיוֹנֶט גַּעַלְד אַזְּנָעָם זַיְלָבָּר. נַאֲך ער ווֹיל, אַז די מִדְּוִינָה זאלען
זיך איהם אַונְגָּרְגָּעָבָּעָן צְלִיְּעָב אַזעהר ווּכְטִיגָּעָן עַנְּיָן, וועגען וואָס
נוֹט אַלְעָט פְּאַרְשְׁטָמָעָהעָן... אונ די מִדְּוִינָה וואָס גַּיבָּעָן זיך איהם אַונְגָּטָעָר,
טוֹט ער ניט קִין שלעכטם. נַאֲך די מִדְּוִינָה וואָס גַּיבָּעָן זיך איהם

ניט אונטער, לאזט ער אוועק אונטער דעם שאָרָה פֿון זַיְן שׁוֹועֶרֶת, און אָז דִּי אַיִינָוָוַיְנָעֶר פֿון דעם לאָנד פֿון עַשְׂירָהָאָבָעָן דערהערט די דָזָיְגָעָן זַאַךְ, אַיְן אוֹוֵף זַיְן אָוָדָאִי אַגְּנָעָפְּאַלְעָן אַ זַּעַהַר גַּרְוִיסְעָר שְׁרָעָפֶק. זַיְן וּוֹאַלְטָעָן אַונְטָעָרְגָּעָשְׁטָאָגָעָן זַיְן אַונְטָעָרְצָוְנָעָן צָום נְבוּרָה, אַבָּעָר דָּס וּוֹאַס זַיְן האָבָעָן זַיְן דָּרְעוֹוָאָסְטָמָעָן אָז ער האָלָט נִיט פֿון נְעַלְתָּאַזְזָבִי זַיְן גַּעֲוָעָן עַרְגָּנָעָר פֿון אַלְעָז, וּוֹאָרִים דָּס האָט דָאָךְ גַּעֲהִיסְעָן, אָז ער האָלָט נִיט פֿון זַיְעָר אַמְּנוֹתָן אָז פֿאָר דעם זַעַעַן זַיְן גַּעֲוָעָן גַּרְיוֹתָן זַיְן מְקִרְבָּה צַוְּזַיְן, וּוֹאָרִים זַיְן האָבָעָן זַיְן גַּעֲרָאָכְטָמָעָן: וּוֹאַס אַזְזָבָעָן דָּעַן דָּרְעָן גַּאנְצָעָן וּוֹעַלְתָּמָעָן אָוִיכְ בְּנִיט דָּס נְעַלְתָּאַז גַּאלָּד אָזְזָבָעָן דָּס זַיְלְבָעָר ? !

דָּרְעוֹוְיָל אַזְזָבָעָן אַבָּעָר דָּרְעָר גַּבְּרָה מִיט זַיְנָעָן חִילָּוּתָן גַּעֲקָומָעָן אַלְעָז נְהַעַנְטָר צַו זַיְעָר לְאָנָּדָה. אָזְזָבָעָן וּוֹי דָּעַם זַיְנָעָר שְׁטִינְעָר אַזְזָבָעָן גַּעַד וּוֹעַן, האָט עַר גַּעַשְׁקָטָט צַו דָּעַם לְאָנד עַטְלִיכְעָבָעָן זַיְנָעָן גַּבְּרָהִים, אָז זַיְן וּוֹאַלְעָן פֿרִיהָעָר אַוְיְבָאָדְעָרָעָן דִּי אַיִינָוָוַיְנָעֶר פֿון דעם דָזָיְגָעָן לְאָנָּדָה — זַיְן וּוֹאַלְעָן זַיְן אַונְטָעָרְגָּעָנָעָן.

אָזְזָבָעָן וּוֹי גַּאֲרָדָר בְּעֵל תְּפִילָה האָט דערהערט פֿון דָּרְעָר דָזָיְגָעָר זַאַךְ, אַזְזָבָעָן גַּלְיָיךְ זַיְן אַשְׁלִיעָר אַרְקָפְּאַלְעָן. ער האָט מִיט אַמְּאָל אַזְזָבָעָן זַיְן דָּרְפְּהִילָּט אַ גַּאֲרָדָר נִירְעָסָעָן כְּתָה, אָז עַר האָט זַיְן גַּעֲהִיסְעָן אַרְוִיסְפִּיהָרָעָן פֿון גַּעֲפָעָנְגָּנִישׁ, וּוֹאָרִים ער האָט עַפְּעָם אַזְוִינָס צַו זַעַגְעָן צַו דִּי באַוָּאַיְנָעָר פֿון דעם דָזָיְגָעָן לְאָנָּדָה, וּוֹאַס קָאָן זַיְן הַעַלְפָעָן אַזְזָבָעָן זַיְעָר אַיְצָטִינָגָן אַומְגָלִיק.

הָאָט מַעַן אַחֲם אַרְוִיסְפִּיהָרָט אַזְזָבָעָן מַאֲרְקָפְּלָאָז, אָז עַס האָבָעָן זַיְן אַרְוָם אַחֲם פֿאַרְזָאַמְעָלָט אַ סְּפָקָ מַעַנְשָׁעָן צַו הַרְעָן וּוֹאַס עַס זַעַגְעָן דִּי וּוֹעַרְטָר, וּוֹאַס ער האָט זַיְן אַיְצָטָעָר צַו זַעַגְעָן: אָזְזָבָעָן ער האָט זַיְן אַוְיְבָאָדְעָרָעָן באַוָּאַיְנָעָר פֿון דעם דָזָיְגָעָן — הָעָרָת אַוִּס אַיְהָר צְוִישָׁאָלָעָן באַוָּאַיְנָעָר פֿון דָזָיְגָעָן לְאָנד פֿון רַיְכְּקִיְּטָמָעָן: הָעָרָת אַוִּס דִּי מַעַשָּׁה וּוֹאַס אַזְזָבָעָן אַיְיךְ צַו דָּרְעָצָהָהָלָעָן; הָעָרָת אַוִּס דִּי מַעַשָּׁה וּוֹאַס האָט גַּעַדְרִימְעָלָט אַזְזָבָעָן טִיר,

וואס דריומלען פרוכטבאָרעד וואָרטצַלען אִין דער ווינטערדיינער ערדר; הערט אַויס דֵי מעשה וואָס אַין מיר אויפגעשַׁרונגַען ווֹי אַלייב, וואָס ווֹיל זַי. שטיינְג צּוּבְּרַעְבָּעַן, וואָרים ווֹי עַס דערפְּהַלְטַט דֵי ערדר אַיהֲרַ פרוכטבאָרקייט מיט דֵי ווֹינְטַעַן פָּון אַנְהָוִיב זּוּמָעַר, ווֹי דֵי ערדר נעהַמֶּט זַךְ שְׁפְּרִוּטַעַן מיט גְּרִינְסַן נַאֲךְ דֵי עַרְשְׁטוּ זּוּמָעַר רַעֲגַעַן, ווֹי דֵי לְוַפְּט ווּעַרְט פּוֹל מיט פְּרִישָׁוּת אָזְן מיט גַּשְׂרִיוּעַן פָּון דֵי נַי אַנְגְּקֻומָּעַן זּוּמָעַר פּוּינְגָּל, אַזְוִי הַאֲטַט מִיט אַמְּאָל גַּעֲנוּמָעַן פִּיהְלַעַן טִיְּן הַארְץ, ווֹעַן אַיְךְ הַאֲבָדָרְהַעַרְט ווּעַגְּעַן דָּעַם אַנְקֻומָּעַן פָּון דָּעַם גְּרוּסְעַן גְּבוֹר, וואָרים ער זַעַחַט אַוִּיס צַו יְזִין דָּעַר גְּבוֹר, דָּעַר שני מלך פָּון דָּעַם מלך פָּון לאָנד פָּון אלְעַלְעַלְעַן דָּעַנְדָּר. וואָרים אַמְּאָל אַיְוֹף דָּעַר ווּעַלְט גַּעֲנוּעַן אַלאָנד, וואָס הַאֲטַט אַיְן זַיךְ בּוֹלְגַּעַן אַלְעַלְעַלְעַן דָּעַן אַיְן דָּעַם לאָנד אַיְוֹ גַּעֲנוּעַן אַגְּרוּסְעַר אַזְן לִיכְטִינְגַּר מלְך, וואָס פְּלַעַנְט זַךְ שְׁטַעַנְדְּרִין אַוִּיפְּטַהְלַעַן אַונְטַעַר פָּאוֹרָהָאנְגָּעַן, וואָרים זַיְן לִיכְטִינְגִּים אַיְן אַזָּא, אַזְיַן קִינְגַּר אַיְן נִיט גַּעֲנוּעַן שְׁטַאְרַק גַּעֲנוּג דָּאַס צַו זַעַחַן. אַבְּעַר ווֹעַן דֵי מַעֲנְשָׁעַן אַיבְּעַר ווּלְכָעַן עַס הַאֲטַט גַּעֲהַעַשְׁת דָּעַר מלך פָּון דָּעַם לאָנד פָּון אלְעַלְעַלְעַן דָּעַנְדָּר הַאֲבָעַן גַּעֲנוּמָעַן זִינְדִּיגַּעַן, אַיְן דָּעַר מלך פָּאוֹרָאָונְגְּלִיקַט גַּעֲנוּאָרְעַן... דָּעַר עַרְשְׁטַעַר אַוְנְגָּלִיק פָּון דָּעַם לִיכְטִינְגַּעַן מלְך אַיְוֹ גַּעֲנוּעַן, אַז זַיְן אַיְוֹנְצִינְגַּר זַוְּה, דִּירְרַעְשְׁנָעַר בְּנֵי מלְך, אַיְזַי פָּאוֹרָבִּיטַעַן גַּעֲנוּמָעַן אַיְן דָּעַם טָאגְפָּון זַיְן גַּעֲבָרְט. אַזְן אַנְדַּרְעַר הַאֲטַט גַּעֲנוּמָעַן ווֹאָקְטַעְנָה סְעַן אַיְוֹף זַיְן אַרְטַט... דָּעַר צּוּוּיְטַעַר אַוְנְגָּלִיק הַאֲטַט גַּעֲמַרְאַפְּעַן גַּלְיִיךְ נַאֲכִ'ן עַרְשְׁטַעַן, וואָרים דָּעַר מלְך הַאֲטַט פָּון זַיךְ פָּאָרְטְּרִיבָּעַן זַיְן טָאָכְטַעַר, דֵי שְׁעַנְעַן בַּת מֶלֶכה, אַיְן אַבְּיוּעַר שָׁעה, אַזְן הַאֲטַט זַךְ נַאֲכְדָּעַם נִיט גַּעֲקָאָנט טְרִוִּיסְטַעַן. הַאֲטַט דָּעַם מלְך'ש שני מלְך, דָּעַר גְּבוֹר, נִיט גַּעֲקָאָנט צּוּזָהָן דָּעַם מלְך'ס צָעַר, הַאֲטַט ער זַיךְ אַוְסְגַּעַרְפָּעַן — ער ווּט גַּעַחַן אַוִּיפְּטַהְלַעַן.

זובען דיא בת מלכה איז ער דערוויל אווועל און איז נאך בי איצט
ניט געקווען...
... און דער שני מלך איז געוווען אוז גרייסער גבר, איז זיין גברות

האט צו זיך נאך קיין גלייכען ניט געהאט.
די גרייסער גברות איז געקווען צום גבר דורךדען, וואס ער איז

אליאן געוווען אין אמרת'ער גבר, ווארים עס איז אלעמאַל געוווען
תפילה איז זיין גברות, האט איהם דערפֿאָר דער מלך ליעב געקראנגען
און האט איהם געוויזען דעם וועג צום קוואָל פון גברות. איז דער

שני מלך דורךדען געוואָרָעָן דער גרעסטער גבר אוין דער וועלטן,
ווארים ער האט געקראנגען אוז כה, איז ווי נאך ער הוייבט אויף דעם

שועערד אין זיין האנֶר, איז זיך צולויבען זיך אלע עלטסטער פון דעם
שונאָס חיל, און דאס חיל ווערט צוטומעלט. און ניט ער אַ מאָך
מייט איז שארף פון זיין שועערד קריינען די חיות דיא דאר;

און ניט ער אַ מאָך מיט'ן צוֹוִיטָעָן שארף פון זיין שועערד נעמען די
היילוֹת פֿאָלָעָן ווי פֿלִיגְעָן אַיִן אַנְהָוָב ווּוַינְטָעָר.

און איזוֹ האט אויך דער מלך געהאט אַ מלֵעַן. און דער מלֵעַן
אליאן איז אויך געוווען אַ גרייסער מלֵעַן, ווארים עס איז געוווען

תפילה איז זיין שענע רoid, האט איהם דערפֿאָר דער מלך אַנְ-
געוויזען דעם וועג וואס פֿיהָרְט צום קוואָל פון שעהנסיט. און
זינען ריד האבען גענוּמָעָן טרייפֿעָן ווי אַ באָפֿרְכְּטְעָנְדָרָר רעד-

גען און זינען ריד האבען גענוּמָעָן פֿלִיסְעָן ווי אַמת'ער זיין.

און איזוֹ האט דער מלך אויך געהאט אַ גרייסען חכם, וואס איז
אליאן אויך געוווען אַ חכם, און איזוֹ ווי עס איזוֹ געוווען תפילה איז

זיין חכמה, האט איהם דערפֿאָר דער מלך ליעב געקראנגען און האט
אייהם אויסדרעוּעהָלָט און האט איהם אַנגָעָוָוָיָעָן דעם קוואָל פון חכמה

און דער חכם איז דורךדען געוואָרָעָן דער גרעסטער חכם איז דער
וועלטן.

און איזוֹ האט דער מלך אויך געהאט אַ האָר, וואס האט איז

זיך געהאט זעהר פיעל פון דעם גרויסען כה פון לוייבע, זיין לוייבע איז געווען ווי א גרויסע און ליכטינע תפילה, און זיין געווען אונגעקניפט איז דעם מלך'ס הויז ווי די זו איז דעם באטאנגען הימעל און האט געפינקעלט ווי די שטערען און די לבנה איז דעם הימעל פון א נאכט וואס איז ליכטיג. דער דאזינער האר איז דאם געווען דעם מלך'ס אהוב נאמן און דער מלך האט איהם אויך זעהר לוייב געהאט, און ער האט איהם דערפער אונגעוויזען דעם וועג, וואס פיהרט צו דעם קוואל פון לוייבע, און זיין לוייבע איז דורךדעט געוויארען איזו גרווים, איז עס קאן נאָר צו איזהיר קיין גלייבען ניט געמאַלט זיין.

און איזו האט איזהיר מיר דער מלך אונגעוויזען דעם וועג, וואס פיהרט צו תפילה, ווארים ער האט צו מיר געואנט, איז אchan תפילה האט קיין זאָך קיין האפט ניט, איז וואס מעהרא תפילה עס איז דא איז א זאָך אלֶיך גרעסער איז איזהיר טואונג, אלֶיך ווייטער איז איזהיר גאנגע.

דרורויל אבער האט זיך אונטערגערכט דער גרויסער אומז גליק, ווארים אונזער גבור איז ניט געווען, און איז עס איז געקומען די ציימט, איז יעדער איזינער פון אונז האט באָדראָרט געהן איז זיין ארט צו בנאיין זיין בח, איז ווי מיר האבען זיך צושיד און יעדער פון אונז איז אושען איזו איז זיין וועג, איזו האט אויך דער וועלט אומז געבראָכען א גרויסער שטורהען... און דער שטורהעמוינד האט איז בערנעמישט גאנָר די וועלט, און ער האט געמאָכט פון ים טרוקעניש און פון טרוקעניש — ים. און ער איז אריין איז דעם הויז פון מלך, און ער האט צישטערט דאם דערהערט דאם שרייען פון איז מיטען דעם שטוד רעם האט די מלכה דערהערט דאם שרייען פון איזהרע פארלאָרערען קינדרער, און עס איז איזהיר צורייך אריין די מילך איז ברוסט און זיין האט זיך געלאָוט לוייפען נאָך די געשרייען און זיין ערצע פאָרְד

פֿאַלְעָן גַּעוֹאָרָעָן. אָנוּ אֶזְוִי אֵין עֲרַגְעָץ אַוְיךְ דָּעַר מְלֵךְ אַזְוּעַ אָנוּ
מְעַן וּוּוִיסְטַ נִיט וּוּאוּ...
אָנוּ אֶזְוִי זַעַנְעָן מִיר אַלְעַ צַוְשְׁפְּרִיט גַּעוֹאָרָעָן אָנוּ מִיר האַבָּעָן
זַיךְ אַיִינְסַ דַּאַס אַנְדָּעָרָעַ נִיט גַּעַקְאַנְטַ גַּעַפְּינְעָן, בָּאַטְשַׁ מִיר האַבָּעָן
זַיךְ זַעהָר לְאַנְגַּ אַרְמְנְגּוּכְטַ.
זַוְאָרִים אַוְיךְ דָּעַר וּוּעַלְתַּ אֵין נַאַךְ דָּעַר אַיְבָּרְקָעְרָעַנִּישַׁ גַּעַקְוּמָעַן
אַ שְׂרָפְּלִיכְבַּע פֿאַרְבָּלְעַנְדְּגָעָןִישַׁ.
זַוְאָרִים, אָזוּ אַיךְ בֵּין שְׁוִין אַפְּלִיכְוּ גַּעַקְוּמָעַן צַו אָן אַרטַּ, וּוּאוּ אַיךְ
הַאָבַּ מִיטַּ מִינְעַ אַוְינְגַּעַ נְעַזְעַן דָּעַם מְלֵךְ'סַ קְרוּיַּן אָנוּ אַיךְ הַאָבַּ גַּעַד
וּוּאָסְטַ, אָזוּ דַּאַס מוֹעַרְגַּעַ זַיְן דָּעַר מְלֵהַ, הַאָבַּ אַיךְ אַכְבָּעַ דָּעַם מְלֵךְ
פֿאַרטַּ נִיט גַּעַקְאַנְטַ וּוּהָן אָנוּ גַּעַפְּינְעָן.
אָנוּ אֶזְוִי בֵּין אַיךְ זַוְיִיטַר גַּעַנְגְּנָעָן, בֵּין אַיךְ בֵּין גַּעַקְוּמָעַן צַו
אַ פֿלְאַץ אַיְבָּרַ וּוּלְכָעַן עַס האַבָּעָן זַיךְ גַּעַשְׁפְּרִיטַ טִיבְעַן מִילְךְ אָנוּ
אַיךְ הַאָבַּ פֿאַרְשְׁטָאַנְעָן, אָזוּ דַּי טִיבְעַן קְוּמָעַן גַּעַוּוּסַטַּ, אָזוּ זַינְטַ זַיךְ גַּעַוּאָרַ
מִילְךְ, זַוְאָרִים מִיר האַבָּעָן אַלְעַ גַּעַוּאָסְטַ, אָזוּ זַינְטַ זַיךְ גַּעַוּאָרַ
גַּעַוּאָרָעָן, אָזוּ דָּעַר בֵּן מְלֵךְ אַיךְ אַפְּרָבִיטַעַנְעָרַ, — אָזוּ זַיְהַטְּ אַוְיסְטַ
גַּעַזְוִינְגַּעַ נִיט דָּעַם אַמְתָּעַן בֵּן מְלֵהַ, פֿלְעַגְטַּ אַהֲרָ פָּוּן מְאַל צַו מְאַל
צְוִירַקְ קְוּמָעַן דַּי מִילְךְ. אָנוּ דַּי מִילְךְ פֿלְעַגְטַּ נְעַמְּהַעַן שְׁפָאַרְעָן צַו
דָּעַר בְּרוֹסְטַ אָזְן פֿלְעַגְטַּ נְעַמְּהַעַן דַּי אַזְוִינְגַּעַ טִיבְעַן, פָּוּן דְּעַסְטוּוּגְעָן
אַיךְ בֵּין אַיצְטַ פֿאַרְבִּינְגַּנְגַּעַן דַּי מִילְךְ קְוּמָעַן אָזְן טִיבְעַן... אָנוּ בָּאַטְשַׁ
הַאָבַּ אַיךְ דַּי מִלְּכָה אַלְיַן נִיט גַּעַקְאַנְטַ וּוּהָן אָנוּ גַּעַפְּינְעָן.
אָנוּ אֶזְוִי בֵּין אַיךְ אַוְיךְ פֿאַרְבִּינְגַּנְגַּעַן אָן אַרטַּ, וּוּאוּ אַיךְ
הַאָבַּ דְּעַרְוָעָן אָנוּ דְּרַקְאַנְטַ דַּי גַּאֲלַדְעַנְעַ האָרַ פָּוּן דָּעַם אַמְתָּעַן בֵּן
מְלֵהַ, אַכְבָּעַ דָּעַם בֵּן מְלֵךְ אַלְיַן הַאָבַּ אַיךְ נִיט גַּעַקְאַנְטַ וּוּהָן אָנוּ
גַּעַפְּינְעָן.

אָנוּ אַיךְ בֵּין אַוְיךְ צַוְעַקְוּמָעַן צַו אַ יִסְפַּן בְּלֹות אָנוּ אַיךְ הַאָבַּ
פֿאַרְשְׁטָאַנְעָן, אָזוּ דָּעַר יִסְפַּן אַיזְ אַסְטַ גַּעַוּוּסַטַּ גַּעַוּאָרָעָן פָּוּן דָּעַר בַּת
מִלְּכַחַ'ס בְּלוֹטִינְגַּעַ טְרָעָרָעָן, אָזוּ זַיְהַטְּ דַּאַס רְגַנְעַי נִיט וּוּוִיטַ אָנוּ

ווײיננט אויף אויהר גרויסען אומנגליך, וואס נאך איזו פיעל לאננע
יאחרען פון ביינקען און האפען, אzo אט אט וועט זי אויפגעווכט
ווערדען, און באפריליט ווערטען, און געבראכט ווערטען צוירק אין דעם
הווו פון אויהר פאטער, איזו גאנדר דאס גאנצע הווו צושטערט גע-
וואראען. און באטש אויך האב געוועהן דעם יס פון אויהר בעלאטיגע
טרערען, און האב גוט געוואסט, איזו אויך בין ערנצע ניט זוויט פו
אויהר, פונדעסטוועגען האב אויך זי אליאן ניט געקאנט זעהן און
געפונגען.

און איזו בין אויך אויך פארביינגעגען אים פון זוין און
האב געוואסט, איז דאס איזו געוועס פון די רידר פון דעם מליז, איז
דאס מוו ער דא ערנצע זוין און רידען איזו פיעל טרייסט ווערטער
פאר עמייצען פון דעם מלך'ס הווי, פון דעסטוועגען האב אויך איך
אליאן ניט געקאנט זעהן און געפינגען.

און איזו בין אויך אליז וויטער גענאנגען ביז אויך האב דער-
זעהן און אויסגעשטערקטעה האנט און אויך האב דערקאנט, איז דאס
אייז די האנט פון אונזער חכם, און אויך האב דערזעהן זוין די
סנייטשען און און די ציבענס פון דער האנט זעהן גענאנגען אויס-
געריצט אלע זועגען פון דער וועלט, אבער אויך בין גענאנגען און
גענאנגען און דעם חכם אליאן האב אויך ניט געקאנט זעהן און גע-
פינגען.

און איזו בין אויך אויך פארביינגעגען א בארגן, אויף וועלכען
עם זענען געשטאנגען די נילדערנע טישען מיט די אוצרות פון דעם
מלך, אבער דעם ממנה איבער די אוצרות האב אויך פארט ניט גע-
קאנט זעהן און געפינגען.

און אויך בין אויך פארביינגעגען און ארט, וואו אויך האב גע-
זעהן ליגען דעם בויינען פון אונזער נבר, אבער דעם נבר אליאן
האב אויך אויף ניט געקאנט זעהן און געפינגען.
און איזו בין אויך היינטינגען מאן.

מייט דער צייט האט זידער פון גאנז זיך גאר אַפְּגָנְוָאוֹוִינְט צו
טראכטען פון דעם גרויסען אומגליך, בייז מיר האבען במעט אין-
געאנצען פֿאָרְגָּעֵסְעָן ווער מיר עונען און פון וואָנען מיר שטאמען.
און קײַינְעֶר פון אונז קאָז שׂוֹין גאר מעהָר ניט געהָן צו דעם
אָרט זוֹו אוֹר קאָז באַנְיָיעַן זוֹין כָּה, וְאָרִים די וְעוֹלָט אָיז דָּאָק שׂוֹין
געַוָּאוֹרָעַן אָז אַיבְּגָרְגָּעָהָרְטָע אָז מָעַן דָּאָרָוף שׂוֹין אַיצְטָהָאָבָעָן גָּאר
אנְדָּרָעַ וְוָעָגָעַן...

אַבְרָהָם בֵּין כָּלִים, וְאֶתְמָלֵךְ אֲבוֹתֵינוּ גָּדוֹלָה
בְּלִיבָּנוּ פָּנִים לְעָגָן, אַיִלָּן אַזְדָּקָה וְעַמְּרָכָה.

אללע לנעדער, עם נעמען זיך אויפּוֹבוּעַן דעם מֶלֶךְ'ס הוייזענזה. עס געטט זיך צוריך אויפּשְׁטָעלְעָן דאס לְאַנְדֵר וואס איזן זיך בּוּלְלָה. פָּאָר מִינְעָן אויגען, ווארים איך האב דערפֿילְטָט, איז ער בעט זיך צוּיָּוּת ווען עס געטט זיך צוריך אויפּכּוּעַן דאס הויז פָּוּן דעם מלֶה.

אוֹן אָז דָעַר בַּעַל תְפִילָה הָאָט דָאַס דַעְרָהעַרט, הָאָט עַד צָו זַי
אוֹיְסֶגֶעֶשְׁרִיעַן :

וועה צו אויך און וועה צו אויער נארישען שכט! ווי טיעט
אייהר זענט פאַריזינקען אין אייַער תאהו צו געלט, אָז אָפְּלָו ווען מען
דעַרצעעהַלט אִיךְ פֿון דעם גּוֹיֶיסּען אָזְן לְיכְטִינוּן מֶלֶךְ האָט אייהר
נאָר אַין זוֹנְעַן זַיְנָעַן גַּאלְדָּעָנָעַן טַיְשָׁעָן... אִיהָר זענט דָּאָךְ גַּליַּיךְ צַוְּנָבִים,
וּזְאָסְ מַעַן פִּיהָרֶט צַוְּנָבָן דָּאָךְ גַּלְיַּיךְ צַוְּנָבָן
מֶלֶךְ'סְ הוֹיזְן, אָזְן זַיְיָהָבָן נָאָר אַין זוֹנְעַן צַוְּנָבָן אַוְיףְּ זַיְנָבָן
וּזְאָסְ מַעַן קָאָן לְיוֹינָגָעַן אַין קַעְשָׁעָנָעַן.

און אָזְן דֵּי מַעַנְשָׁעַן האָבָעָן דָּרְהָהָרֶט אַזְוִינָעַן דִּירִיךְ, זַיְנָבָן זַיְיָ
אַגְּנָעָפָלָעָן אַוְיףְּ דֻּעָם בָּעֵל תְּפִילָה אָזְן האָבָעָן אַיִּהָם נָאָר גַּעֲוָאַלְטָן
הַרְגְּעָנָעָן.

זַיְנָבָן אַבָּעָן דָּרְבָּוִי אַוְיךְ גַּעֲוָעָן דֵּי שְׂלָוחִים וּזְאָסְ דָּעֵר גַּבָּוּ
הָאָט גַּעֲשִׁיקָט אַין לְאָנְדָר כְּדֵי צַוְּנָבָן וּוּאָרְעָנָעָן דֵּי אַיְנוֹו אַוְינָעָר, אָז זַיְיָ
וּזְאָלָעָן זַיְךְ בָּעֵסֶר אַוְנְטָרְגָּעָבָעָן, האָבָעָן זַיְיָ זַיְךְ אַיְנוֹגָעָשְׁטָעָלָט
דֻּעָם בָּעֵל תְּפִילָה. אָזְן אַיְנָעָר פֿון זַיְיָהָט זַיְךְ אַוְיָפָגָעָשְׁטָעָלָט אַין
הָאָט צַוְּנָבָן זַיְיָ אַזְוִי גַּעֲזָקָט:

דָּעֵר בָּעֵל תְּפִילָה הָאָט אַוְיךְ דָּאָךְ דָּרְצָעָהָלָט, וּזְאָסְ עַמְּאַז אַין גַּעֲוָעָן
אַיְידָעָר אַוְיףְּ דָּעֵר וּוּלְטָן אַיְזָן גַּעֲקָומָעָן דָּעֵר גַּרְוִיסָּעָר שְׁטוּרָעָם. אָזְן
אַיךְ וּוּלְ אַוְיךְ דָּרְצָעָהָלָעָן, וּזְאָסְ עַמְּאַז גַּעֲוָעָן אַוְיףְּ דָּעֵר וּוּלְטָן
נָאָךְ דֻּעָם גַּרְוִיסָּעָן שְׁטוּרָעָם. וּזְאָרִים מִיר האָבָעָן אַזְוִינָעַן בִּיכְעָר וּאוֹ
עַמְּאַז אַבָּעָן פָּאַרְשִׁירְבָּעָן, וּזְאָזְוִי דָּעֵר וּוּלְטָן הָאָט זַיְךְ אַגְּנָעָהָבָעָן אַיִּנָּ
טָהִילָעָן נָאָךְ דֻּעָם גַּרְוִיסָּעָן שְׁטוּרָעָם.

וּזְאָרִים נָאָכְן גַּרְוִיסָּעָן שְׁטוּרָעָם, וּזְאָסְ עַמְּאַז זַיְיָ צָנוֹנִיפְּ
גַּעֲזָמָעָלָט אַלְעָעָן מַעַנְשָׁעָן פֿון דָּעֵר וּוּלְטָן אָזְן זַיְיָהָבָן גַּעֲנוֹמָעָן
טְרָאָכָטָעָן, אָז זַיְיָ דָּאָרְבָּעָן האָבָעָן אַמְּלָךְ, האָבָעָן זַיְיָ זַיְךְ פָּאַנְאָנְדָּרָ
גַּעֲתָהִילָט אַין זַיְיָעָרָעָ דָּעָות.

פֿון אַנְהָוִיב האָבָעָן זַיְיָ אַלְעָעָן גַּעֲחָט אַיִּין דָּעָה, וּזְאָרִים זַיְיָ
הָאָבָעָן אַלְעָעָן גַּעֲזָקָט, אָזְן מַעַן דָּאָרָאָף האָבָעָן אַמְּלָךְ, אָזְן אַזְעָר מֶלֶךְ
דָּאָרָאָף זַיְן אַזָּא, וּזְאָסְ פָּאַרְשְׁטָמָעָת דֻּעָם תְּכִלָּתָ פֿון דָּעֵר וּוּלְטָן. נָאָר

ווען זוי האבען גענו מען צוישען זיך קלאהָר ווערען אין וואס עס באשטעט דער תכלייט פון דער וועלט, האט זיך אroiסגעוויזען, אז עס זענען דא זעהר א סך דעתות. און איבער די דאזינע דעות זענען די מענטשען צוטיילט געווארטען אין א סך כתות.

א טהיל מענטשען האבען געוזנט, אז דער תכלייט פון דעם מענטשען'ס ליעבען אויך דער וועלט איז כבוד, ווארים יעדער מענטש זוכט דאך צו פיריגען כבוד, און קיין מענטש קאן ניט פאראליידען, אז מען זאנט ערפֿעַס קעגּען זיין כבוד... און אפללו נאך דערפֿון געדראַגְעַן זובען מענטשען אויך אַפְּצִוְנְגַּעַן כבוד. איז דאך דערפֿון געדראַגְעַן, און כבוד איז דער עיקר תכלייט. און די דאזינע מענטש וואס האָ בען געהאט איז דעה האבען זיך אַיסְגְּעַתְהַיִּלְתַּס פון די אַנְדְּרָעַטְמַן שען, און זוי האבען פון זיך אַסְמָכְתַּס אֹזֶא כתה, און זוי זענען אַוּוַעַץ צו זובען פֿאַר זיך אַמְּלָךְ. זענען זוי אַזְוֵן לְאַגְּגַן גַּעֲנָגְנָעַן, בַּיּוֹ זוי האבען בגאנגענט אַז אלטען בעטלער, אַ צִּינְיוֹנְעַדְמַט זעהר פֿיעַל צִּינְיוֹנְעַרְמַס. דער אלטער בעטלער איז שיין געווין שטומ און בלינְדְרַעַט און קְרוּם, נאך די עטְלִיכְעַה הַוְנְדָרָעַט צִּינְיוֹנְעַדְמַט זענען געאנגען מיט איהם, זענען אַבְּעַר אלע געווין זוינע קינדרער און קינדר-קינדרער. האבען זוי דערפֿאָר אלע געהאָלָט זוינע באָפְּהַלְעָן. און זוי האָ בען איהם אַפְּגַּעַבְּעַן גְּרוּים כבוד. און איהם איז דאס נאך אלע קָאָרְגַּן גַּעֲוָעַן, און ער האט נאך אלע פֿאָרְאַיְינְס גַּעֲוָאָלָט מעהָר און מעהָר כבוד, און האט זיך אלע געהאָלָט און איין בעס/ען, און האט אלע מאָל פֿאָרְלָאָנְגַּט, און דער אלע איהם טראָגָעַן, דער — ברוינְגַּעַן, דער — דערלְאָנְגַּעַן... און איז די כתה וואס האט גַּעֲלִוְיְבַּט, און דער עיקר תכלייט פון דער וועלט איז כבוד, האט דאס דערעוּזְהַן זוי פֿיעַל כבוד דער בעטלער האט און זוי שטאָרָק ער יאנט זיך נאך אלע מעהָר איז מעהָר כבוד, האבען זוי בי זיך אַפְּנְעַמְאָכְט, און ער איז דאס דער רַיְכְּטִינְגְּעַד מלְךְ פון כבוד, און זוי האבען איהם דערפֿאָר אוּפְּגַּעַנְוּמָעַן פֿאָר אַמְּלָךְ אַיבָּעַר זיך. און זוי האבען פֿאָר זיך אַוְיְפְּגַּעַנְכְּבַּט אַ

ללאנה, און זוויי האבען זיך דארט באזועצט אונ באנפערטעןט מיט זיער מלך.

או אנדער כתה ווידער האט געזאנט, או דער תכלית פון דער
וואועלט אויז ניט כבוד, נאר פאָרלענדונג. ואָרים מיר זעהן דורך או
אלע, וואָס אוין דאַין דער וועלט, סיַ אַין גראָן, סיַ אַין פרוכטען,
סְבִּי אַין חיות סיַ אַין מענשען, ווערט צום סופּ פאָרלענדרט... האָבען
חוֹזֵי זיך אָוקֶד אָפָּגָנטִילֶט פון דֵי אָנדערע מענשען אָונֵן זענען אָוועָק
זוכען אַ מלֶךְ פָּאָר זְוִיעָר כתה. ווי זְיוּ זענען אָזּוּ גענאָכְגעַן האָבען
ווי כִּימֵט אַ מָּלֵךְ דערהערט אַ נְרוּסָן גַּעֲשָׂרִי. האָבען זְיוּ געפרעטָם:
— וואָס אויז דאס בָּאָר אַ גַּעַשְׁרִי? האָט מעָן זְיוּ גענְטְּפָעַרט אָונֵן
געזאנט, אוֹ דאס האָט אַיְינְגָּר נָאָר וואָס גַּעֲקוֹלָט ווִין אַיְינְגָּעַט
פָּאָטָער אָונֵן זְיוּן אַיְינְגָּעַן מְוֻטָּעָר, אָונֵן זְיוּן ווּוִיבָּן, אָונֵן זְיוּן קִינְדָּעָר,
אָונֵן זְיוּ דֵי מענשען פון דער כתה האָבען האָבען דאס דערהערט,
ההָאָבען זְיוּ זְוּ אַגְּנְעַרְפָּעָן אָונֵן האָבען געזאנט:

— יעדער רוצח דינט דאך דעם אמת'ען חכיות פון דער גוועטלט, וויל ער דינט דאך דעם תכליות בון פראָלענדונג, אַבער דער דאָזיגער אויז דאך אָודראי זעהר אָגרויסער רוצח. אָונן מען קאָן זיך שׂוֹן גָּאָר קִיּוֹן גְּרָעֵסְטֶּרֶן רָוֶץ בָּוּן אַיִּחַם נִיְּתַּפְּרָשְׁתֶּלְעָן.

אָונן זַיְּוָן וְעַנְגָּעָן אָונֵן האָבען אַיִּחַם גַּעֲמָכְטַּפְּרָאָר אַמְּלָךְ אַיבָּעָר זַיְּה, אָונן זַיְּוָן האָבען פָּאָר וּךְ אָוִיפְּגָעָוּכְטַּאְלָאנָה, וְוָסָם זַאְלָה זַיְּךְ פָּאָסָעָן פָּאָר זַיְּה. אָונן זַיְּוָן האָבען זַיְּךְ דָּארָט בָּאוּצָעָט אָונֵן באָפָעָס כִּינְגְּפִיטִים וְזַיְּעָרְמָקָה.

נאך אנדערע האבען זיך אויסגעטוייט אין א בעונדרער בתה
עדרפהאר וואס זוי האבען געטעההט, אז א שענגן פרויו ברייננט צום
עיקר תכליית פון דער ווועלט, אזן זוי זונגען דעריבער נונגאנגען און
האבען פאָר זיך אויפגעוכט אַ זעהר שענגן זונה און האבען זיך גע-
מאכט מלך אַיבער זיך.

או אנדער בטה האט געזאנט, או דער חלוק אווישען מענישען

במה מאין דאך און דעם, וואס א מענש קאן רידען און א בחמא
קאן ניט. און דאך דערפונ געדונגגען, און דער עיקר חכליות פון
דעם מענשען און דאס רידען. זענען זוי געאנגעט און האבען פאר
זיך געוזוכט א מלך, בייז זוי האבען און איין רידען און דערצ'ו
וואס האט אלע געהאלטען און איין רידען צו זיך אליאן, און דערצ'ו
האט ער נאך גערעדט אויף פארשייעדענע לשונות. איז ער זוי זעהר
געפעלען געואראען. וארים וואס מעהר לשונות איינער ערעדט, אלע
מעהר שייד ער זיך דאך אפ פון א בחמא, און דערצ'ו האט ער דאך
נאך זיער פערשטאנדר זעהר שטארק ליעב צו רידען, וארים ער
רעדט דאך אפיילו צו זיך אליאן. האבען זוי אייהם דערפאר אויפגענו
מען פאר א מלך איבער זיך און האבען זיך מיט אייהם באזועצט און
בראפעהמיינט און א לאונַג.

אין כהה ווירעד איז געווען איז, וואס האט גערדונגגען, איז
דרער תכלית פון דער וועלט איז פריד, ווארים וווען אַ מענש וווערט
געיבורען איז אַ פריד, וווען אַ מענש האט אַ חתונה, איז אַ פריד,
איז וווען מעט אַ מידינה, איז אַ פריד. איז דאך דערפונ גע
דרונגגען, איז פריד איז גערטטע ואָך איז דער וועלט. דעריבער דאר
פֿעַן זֶי פֿאָר אַ מלְךָ אַיינעם וואָס אַיִן שטענדיג פרעהלהאָ. האָבען
זֶי אַנְגַּעַטְרָאָבען אַ נוֹי, וואָס אַיִן גַּעֲוָעַן אַנְגַּעַטְרָאָבען אַן אַ צְרוּיסְעַ
געַר העמד אַן אַין צְרוּיסְעַן לְיוּוּעַנְטַעַן פְּלַאַשׁ בראנפֿעַן, נאָר עַר האט
איין האנד געטראָגעַן אַ פְּלַאַשׁ בראנפֿעַן, אַן האט געטאנצט
אוֹן אַיִן גַּעֲוָעַן זֶה דָּרְעַהַלְאָךְ, אוֹן נאָךְ אַיהֲם זֶה גַּעֲנַגְעַנְגַּעַן
אַ סְּךְ גּוֹיִם אוֹן עַר האט זֶי אַלְעַ געטאמָכְטַּרְעַהַלְאָךְ מִיטַּזְיָנוּ שְׂטִיקַ
וּוּאָרים עַר אַיִן גַּעֲוָעַן שִׁיכּוֹר. האט דֵי כָּתָה בֵּי זֶיךָ אַפְּגַּעַמְאָכְטַ
אוֹן עַר אַיִן דָּרְעַרְיָונְגַּר מענש, ווּאָרים קָאַטְשַׁ עַר אַיִן אַפְּגַּנְרָיסְעַן
אוֹן אַפְּגַּעַשְׁלָיסְעַן אַיִן עַר אַלְיַוְן דָּרְעַהַלְאָךְ אוֹן מָאַכְטַּן נאָךְ אַנְדָּעַר
פרעהלהאָךְ. אוֹן עַר אַיִן זֶה גַּעֲפַעַלְעַן גַּעֲוָרָעַן אַיִן זֶה גַּעֲיָרָעַן
אוֹן זֶי האָבען אַיהֲם גַּעֲרוֹנִיטַּ פֿאָר אַ מלְךָ אַיבָּעַר זֶיךָ אַן זֶי האָ

בען אויפגעוצט אן ארט וואו עס וואקסען א סך ווינטורייבען. און זוי האבען זיך דארט באזעצעט און באפעסטיגט מיט זיינר מלך. אנדערע ווירדר האבען געזאגט, או דער תכליות פון דער ווועלט אויז חכמה. האבען זוי פאר זיך אויפגעוצט א נרויסען חכם און האבען איהם נעמאכט פאר א מלך איבער זיך. און נאכדעם האט דעם נבורס' שליח, וואס האט זוי דאס אלץ דערצעהלהט, זיך אונגעראפען:

עס זענען אודאי געוווען נאך פיעלע אנדערע בתות. ווארים אט זעהן מיר דורך, או איזהρ זענט א כתה וואס גלויבט, או געלט אויז דער עיקר תכליות פון דער ווועלט. אבער די אנדערע בתות זענען אין אונגעער ביכער נאך ניט פארשידיעבען. די לאצטער כיתה וואס איז אין אונגעער ביכער פארשידיעבען, איז די כיתה פון די גרויסנילדערינגע. און די גרויסנילדערינגע זענען מיר אליזן, וויל מיר האבען געזאגט, או דער עיקר תכליות פון דעם מענשעטן לאבען איז צו גרויסען די גליידער, כדי מען זאל פארגעמען וואס מעדער ארט אין דער ווועלט. און דעריבער איז עסען און טרינקען אויך א טזיזל פון דעם תכליות פון דער ווועלט, וויל דורך עסען און טרינקען גרויס סען זיך די גליידער. און מיר האבען זיך אויפגעוצט איזוינעם וואס עסט א סך און החאט נרויסען גליידער, ווארים איזוינער האט דורך מהער חלק איז דער ווועלט פון אלע אנדערע. און מיר האבען איהם נעמאכט פאר א מלך איבער זיך.

איינמאָל אבער וווען מיר, די גרויסנילדערינגע, האבען מיט זיך מיינגענומען א סך עסען און טרינקען און האבען זיך געלאות איבער דער ווועלט איינאיינעם מיט אונזער מלך, און מיר האבען אונגעוואָר פען א שרעק אויף דער גאנצער ווועלט מיט אונזער גרויסקייט, איז אונז אנטקעגען געקומען אונזער איצטיגער נבור. און כאטיש די גאנצע ווועלט האט זיך געשראָקען פאר אונז, החאט ער זיך פאר אונז ניט געשראָקען, און ער החאט אונז אפגעשטעלט אויף איז מיטען וועג.

און ער האט אונז צוטהילט, אהין און אהער. און ער איין ארין צוישען אונזער וואָגענֵס מיט עסען. און ער האט אויפֿגעגעטען און אויסגעטּוֹןְסְּעָן אלֶאָז וואָס מיר האבען מיט זיך געפֿיהָרט פֿאָר דער גאנצעער מהנה... איזו דאס פֿאָר אונז געוווען אַ גְּרוּס וְאַונְדָּרָה, זעגען מיר פֿאָר אַיהם אלֶאָז גְּלִיכְךָ אַנְיְּדָעָגְעָפְּצָלָעָן אַן מיר האבען זיך געבוקט צו אַיהם אַן מיר האבען אַיהם געמאָכָט פֿאָר מלְךָ אַיבָּעָר אָנוּן. און ער פֿיהָרט דאס אַונְז אַיצְט אָס אַיבָּעָר דַּעַר ווּלְט. און ער געטעט אַיְּין לְעַנְדָּר אַן ער זוכְתָּ נִיט קִין אַנְדָּר זַיְּבָּעָר, ווּוֹלָּעָ ער האט דאס פֿינְט, און ער געטעט נִיט קִין אַנְדָּר זַאֲקָדָר זַאֲקָדָר זַאֲקָדָר. נַאֲרָ ער טוֹט דאס צְוִילְעָבָּעָ ער בעס אַן אַנְדָּר זַאֲקָדָר אַן זַאֲקָדָר זַאֲקָדָר בְּאַשְׁטָעָת זַאֲקָדָר ער אָנוּן נִיט. נַאֲרָ מִיר מְזוּזָן געהן מיט אַיהם אַן מיר מְזוּזָן אַיהם פֿאַלְגָּעָן. אַן וּעה ווּט זַיְּן צו אַיְּיךְ וּוּעָן אַיהֲרָ ווּט זַיךְ נִיט אַפְּזָאָגָעָן בְּזָן אַיְּיעָרָ נְאַרְיָשָׁן שְׂכָלָן אַן טְוּזָעָנדָר מְאָל וּעה ווּט זַיְּן צו אַיְּיךְ, אַוְיבָּ אַיהֲרָ ווּט זַיךְ אַנְטָקָעָן שְׁטָעָלָעָן. וְאַרְיָם דַּעַמְּאָלָט ווּט ער אַובָּעָר אַיְּיךְ אַוְיבָּ הַיְּבָּעָן זַיְּן גְּרוּיסָעָן, שְׁאַרְפָּעָן שְׁוּוּדָן, וואָס האט אַין זַיךְ דַּי דְּרָיָן מְדוֹת, פָּזָן ווּלְכָעָר דַּעַר בָּעֵל תְּפִילָה האט אַיְּיךְ דַּא דַעְצָעָלָט, אַן ער ווּט אַיְּיךְ אַפְּזָוִישָׁעָן פָּזָן דַּעַם פָּזָן דַּעַרְעָרָה האבען זיך דַּי מְעַנְשָׁעָן פָּזָן אַנְדָּר פָּזָן עַשְׂרָה וְעַחֲרָ שְׁטָאָרָם דְּעַרְשָׁאָקָעָן פֿאָר דַּי רְיִידָן דַּעַם לְאָנָרָ פָּזָן דַּעַם בָּעֵל תְּפִילָה, אַז ער זָאָל פֿאָר זַיךְ זַיְּן מִיט דַּי שְׁלוּחוֹם צָום גְּבוּרָ, אַן זָאָל בְּיוּ אַיהם בָּעֵטָעָן פֿאָר זַיךְ, אַז ער זָאָל זַיךְ וְיַּי אַפְּזָ גְּעוּווֹסָעָ צִוְּיטָן, בֵּין זַיְּן ווּלְעָלָעָן זיך אַיבָּעָרְלִיְּגָעָן אַן אַיהם גְּעַבָּעָן עַנְטָפָעָר.

אייז ער בָּעֵל תְּפִילָה מִיט דַּי שְׁלוּחוֹם אַזְוּעָק צָום גְּבוּרָ אַן זַיךְ ער בָּעֵל תְּפִילָה אייז אַזְוּי גְּעַגְעָנָעָן אוּפְּבָּן ווּעַגְמָיט דַּי שְׁלוּחוֹם פָּזָן דַּעַם גְּבוּרָ, האבען זַיְּן אַנְגָּעָטָאָפָּעָן אַ גְּרוּיסָע בִּיתָה וואָס האט גְּעַלְיוֹבָט, אַז ער עַיקָּר תְּכִלָּת אייז תְּפִילָה. דַּי

דאזונע כיהח האט שוין בי זיך געהאט א מלך, א בעל תפילה, נאר
ווען זיין האבען דערזעהן דעם אומתען בעל תפילה, וואס ניט גהאָר
זיין דאוונען, נאר אלע זוינע טואונגען זוינען געווען תפילה. האבען
זוי אַנְגַּיִנְעָם מיט זויער מלך אַיְנוֹגָעָהן, אָו ער פֿאָסְט זיך בעסער
זו זיין מלך איבער זיין, און זיין האבען איהם געמאכט פֿאָר זויער
טַלְקָה.

האט דער בעל תפילה איז דעם נאכאמאל געעהן אַסְימָן, אֵין קומט די צויט ווען עם הוויט זיך צורייך אָן אויפשטעלען די גרויסקייט פון דעם אַמְתָען מלך, די גרויסקייט פון דעם לאנד, וואס אַיז אַז זיך כוֹלֶךָ אַלְעָל עַנְדרָע...

אוֹן ווּעַן דָּר בָּל תְּפִילָה אֲיוֹן גַּעֲמָעַן צָום גַּבּוֹר אֲוֹן זַי הַאֲבָס
זַיְךְ דָּרֶקְאַנְטָם, אֲיוֹן דִּי שְׁמָחָה אָוֹרָאי גַּעֲוֹעַן וְעוֹרָרָים. אֲוֹן דָּר
גַּבּוֹר הַאֲטָט דָּרֶצְעַהְלָטְטָם בָּל תְּפִילָה אַלְזָן וְוָאָס מִיטָּא הַאֲטָט
גַּעֲטַרְאָפָעַן אֲוֹן זַיְוֹן, נַאֲכָדְעָס וְוֵי עָר אֲיוֹן גַּעֲלָפָעַן וְוֵי אַחֲרָשָׁן
מִיטָּטָטָר בְּלִי אַוְיָף וְוֵיְנָעַ צְוֹצְוַיְנָגְטָעַ העַרְבָּנָעַ, הַאֲטָט עָר פְּלוֹעָלָגָן פָּאָרָ
גַּעֲמָעַן צָו הַאֲלָטָעַן זַיְנָעַ אַוְיָגָעַן צָו מְרוֹחָה גַּעֲוֹעַנְדָּט. אֲוֹן וְוֵי נַאֲרָ
עָר הַאֲטָט אַזְוּקָגָעָנוֹמָעַן זַיְנָעַ אַוְיָגָעַן פָּוֹן מְזוֹרָה, אֲיוֹן הַאֲטָט מִיטָּט
אַוְיָסְגָּבָרָכָעַן דָּרָר נְרוֹיְמָעַר שְׁטוֹרָעָם אֲוֹן עַס הַאֲטָט אַיְהָם גַּעֲנוֹמָעַן
טְרָאָגָעַן אֲיוֹן דָּרָר לְוַפְּטָעַן, בִּיוֹן עָר אֲיוֹן גַּעֲוֹאָרָעַן אֲזָוִי זַיְוֹן עָר אֲיוֹן, אֲוֹן
הַאֲטָט גַּעֲנוֹמָעַן פָּאָלָעַן אַרְאָפָט. אֲוֹן הַאֲטָט מִיטָּטָט זַיְגָעַן אַיְגָעַן אַוְיָגָעַן
גַּעֲזָהָן וְזַי טְיֻעָרָעַ בְּלִי, וְוָאָס אֲיוֹן גַּעֲוֹעַן אַיְגָעָנוֹוְיַעַלְטָן אֲיוֹן דָּר
בַּת מְלָכָה שְׁלִוְיָעַר, אֲיוֹן וְוַיְמָטָר גַּעֲפְּלוֹגָעַן אֲיוֹן דָּר לְוַפְּטָעַן אֲיוֹן
עַרְגָּעַץ פָּאָרְשָׂוֹאָנוֹנָדָעַן גַּעֲוֹאָרָעַן....

אנו די לוייט פון דעם לאנדר פון שעירות, וואס האבען זיך אפּה געבעטערן ביי דעם גבור אויף אַ באַשטימטער צײַיט, האבען זיך צו נוֹיָפַֿגְּנָעָמָן אָוּן האבען גענוּמָן טראָכְטָעָן וואָס צוּ טוֹן. אָוּן עַס אִיז בַּי זַיִן גַּעֲלִיבָעָן, — אָזֶן וּוּ ערְגַּעַן ווּוִיטָטָן פָּוּן זַיִן פָּאֶרֶאָן נַאֲך אַ לאָנד וואָס גַּלוּבָט אָוֵיך אָוּר עַירְקָה תְּכִלָּתָה פָּוּן דָּעַר וּוּלְעַט

אייז געלט, נאר יענקו זענען דארט שווין איזוי ריך, איז זי זענען שוין אלע געטער, און די פערד אויף וועלכע זי פאהרען זענען אלע זייטער מלאכימ, וועלען זי דעריבער געהן צו יענקס לאנד וואס איז פול מיט מלאכימ און מיט געטער און וועלען בי זי בעטטען, איז זי זאלען זי העלפען פון די הענט פון דעם נבר, וואס איז געגען זייער אמונה.

האבען זי פון זיך איסגעקליבען שלוחים און האבען זי געד שיקט צו יענקס לאנה.

זוי אבער די שלוחים זענען געווען אויפן מיטען וועג, האבען זי אונגעטראפען א זעהר הוייכען מענשען. דער מענש האט געטראָפַע גען איזא מיין מאדרנעם הוט, און איזא מיין הוייכען שטעהן. און דער הוט מיט דעם שטעהן זענען געווען באזעט טיט די טיערטט דימאנטען איזן דער וועלט, און מיט איזוינע אנדערע טיערט שטויי נער, וואס ווען מען זאל צויניפגעמען דאס גאנצע ריבקטום פון זייער דער געטער מיט דעם ריבקטייט פון די געטער וואס געפנען זיך איז דעם לאנד וואוהין זי געהן נאך הילא, וועט דאס ריבקטייט פון דעם הוט מיט דעם שטעהן אריבערוואגען זיירע אלעמענס ריבקטייט.

און איז די שלוחים פון דעם לאנד פון עשרות האבען דאס דערזעהן, זענען זי נלייך געפאלען אויף זיירע פנימער פאר דעם דאזיגען גרויסען מענשען, ווארים נאך זייר נארעשען שבּל איז דאך איסגעטלומען, איז דער דאזינער גרויסער מאן מיט דעם מאָדָּע נעם הוט און הוייכען שטעהן מז אודאי זיין דער גאט איבער אלע געטער פון אלע לערנדער.

און דער דאזינער גרויסער מאן מיטין הוייכען שטעהן איז דאס געווען דער מומנה איבער די אוציות פון דעם גרויסען טלק.

און איז דער מומנה האט דערזעהן, איז זי חרושען זיך איזוי שטארק איבער דער ריבקטייט פון זיין הוט און פון זיין שטעהן

האָט ער זי גענומען און האָט זי אַוועקנֶפְּהָרוֹת צו דעם באָרג וואָו
עס זענען געשמאָגען די גָּאַלְדָּעָן טישען מיט דעם מלֻךְס אַוְצָרוֹת.
און אָז די לִיְּטָ פֿון דעם לאָנד פֿון עשיּוֹת האָבען דערזעהָן
די דָּאַזְּינָעָ אַוְצָרוֹת צו וועַלְכָּעָ עס קָאָן נָאָר אוּפָּה דָּעָר וועַלְכָּעָ קָיָין
גָּלוּיכָּעָן נִיט זַיְּן, האָבען זי זַיְּקָ נִיט גַּעֲקָאנְט אַיְּנָהָאַלְטָעָן אָן האָט
בעָן גענומען שְׁטוּרָעָקָעָן זְיוּרָעָה הענט צו די טישעָן... וּנוּ נָאָר אַבָּעָר
זַיְּיָהָאָבען גַּעֲוָאָלָט אַגְּנָעָהָמָעָן אָזָּק אוּפָּה צו באַהָאַלְטָעָן אָין זַיְּעָיָ
רעָ קְלִיְּדָעָרָה האָט זי דָּעָר גָּאַלְדָּעָנָר טִיש אַפְּגָעָוָאָרָפָעָן פֿון זַיְּקָ
אוּפָּה עַטְּלִיבָּעָ מִילְּעָן....

זענען זי זַיְּ וּזְיַדְּעָר גָּעַפְּאַלְעָן דעם מִמוֹנָה צו די פֿיס אָזָּן זַיְּ האָט
בעָן אַיְּהָם גענומען בעטָען ער זָאָל גַּהַן מִיט זַיְּ אַיְּן זַיְּעָר לְאָנָּד
און זָאָל הָעָרָשָׁן אָן גַּעֲוָעָלְטִיגָּעָן אַיְּבָּעָר זַיְּ, וּוֹאָרִים זַיְּ דָּאָרָפָעָן
איַצְּטָהָאָבען אַזָּא גַּרְוִיסָּעָן גַּאָט אַיְּבָּעָר זַיְּ. וּוֹאָרִים אָזָּעָר שְׁרָעָם
לְכָעָר גָּבוֹר אַיְּ גַּעֲקָומָעָן אוּפָּה זַיְּעָר לְאָנָּד אָן זַיְּ האָבען נִיט ווּעָר
עס זָאָל זַיְּ רָאַטְּעוּן פֿון זַיְּנָעָה הענט.

האָט דָּעָר מִמוֹנָה בֵּי זַיְּ גענומען פֿרָעָנָעָן זַוְּעָר עַס אַיְּזָּעָר
דָּאַזְּיַגָּעָר שְׁרָעָקְלִיבָּעָר גָּבָּוָר? — האָבען זַיְּ אַיְּהָם דָּעָרְצָהָלָט אַלְעָז
וּוֹאָס זַיְּהָאָבען גַּהַעַרְטָן וועַגְעָן גָּבוֹר פֿון דעם בעָל תְּפִילָה. אָן אָזָּז
דָּעָר מִמוֹנָה האָט דָּאָס דָּעָרְהָרָטָן, האָט דָּעָר גַּלְיָיךְ פֿאַרְשָׁתָאָנָעָן, אָז
דאָס אַיְּזָּז וּוֹיִזְּט אַוְיָס גַּעֲקָומָעָן די צִיְּטָן וועָן עַס הוּוּבָּט זַיְּ וּזְיַדְּעָר
און צְנוּיָּוְשְׁטָעָלָעָן דָּאָס לְאָנָּד, וּוֹאָס אַיְּזָּז אַיְּן זַיְּ כָּלָעָ לְעַנְדרָה,
עס הוּוּבָּט זַיְּ אַז אַוְיָפְּבָּוּן דָּאָס צְשָׁוְטָרָטָעָ הוּוּזָּעָ פֿון דעם מלֻךְ.

און ער האָט זַיְּ אַגְּנָעָרְפָּעָן צו די שְׁלָחָהָים פֿון דעם לאָנָּד פֿון
עַשְׂרוֹת אָן האָט צו זַיְּ גַּעֲנָגָטָן:
— יְאָ, אַיְּקָ וועַל גַּהַן מִיט אַיְּקָ אָן אַיְּקָ וועַל אַיְּקָ זַעַחַן הָעָלָן
פֿעָן אָין אַיְּעָר נִוְתָּן.
און ער אַיְּזָּז גַּעֲנָגָגָעָן מִיט זַיְּ אָן ער האָט זַיְּ גַּעֲלָאָזָּט זַאלְבָּעָן
פֿון זַיְּ צָו זַיְּ אַהֲרָנָה אַיְּבָּעָר וּזְיַדְּעָר לְאָנָּד.

וֹו נָאָר אֲבָעֶר דַּעַר מִמְּנוֹה הָאָט דַּעַרְוָהָן, וֹו זַי כָּאָפָעַן דַּי
מְעַנְשָׁעַן, וּוֹאָס זַי רָוְפָעַן אָן הוֹתָה אָוָן עֲבוֹתָה אָוָן וּוּלְעָן זַי מְקַרְבָּ
זַיְעַן צַו אֵיכָם, הָאָט עָר זַי בַּאֲפָוְילָעָן דָּאָס נִיט צַו טָוָן, נִיט אַוְצָט
אָוָן נִיט קִינְגָּמָּאָל.

וּנְעַנְעַן דַּעַרְוָהָן דַּי מְעַנְשָׁעַן פָּוָן דַּעַם לְאַנְדָּר פָּוָן עֲשִׂירָהּ גַּעַבְלִיּ
בַּעַן שְׁטַעַחַן אָוָן הָאָבָעָן זַיְקָ גַּעַוְאַנְדְּרָט אָוָן הָאָבָעָן גַּעַשְׁטוֹנִיט... אָוָן
וּוֹעַן עָר הָאָט מִיט זַיְקָ שְׁפַעַטְעָר גַּעַנוֹמָעָן רָעַדְעָן, אָז גַּעַלְט אִיזְוִיּ נִיט
דַּעַר עִיקָּר תְּכִלָּתָהּ פָּוָן דַּעַר וּוּלְטָהּ, וּנְעַנְעַן זַיְקָ גַּאֲרָבָלּ גַּעַוְאַרְעָן —
אָוָן זַיְקָ הָאָבָעָן נִיט גַּעַוְאָסָט, וּוֹאָס צַו טָוָן מִיט זַיְקָ... וּוֹאָרִים פָּאָר
דַּעַר צִוְּתָהּ הָאָבָעָן דַּי רַיְדָ פָּוָן דַּעַם בָּעֵל תְּפִילָהּ גַּעַנוֹמָעָן וּוֹיָ פָּוָן זַיְקָ
אַלְיוֹן קְלִינְגָּעָן אַיְן זַיְעָרָעָן, אָוָן זַיְקָ גַּאֲרָבָלּ נִיט גַּעַוְאָסָט
וּוֹאָסָט זַיְקָ אַזְוִיּ דָּאָס אִיזְוִיּ גַּעַשְׁעוֹהָן...

אֲבָעֶר גַּעַנְעַן דַּעַם בָּעֵל תְּפִילָהּ סְרִידְ הָאָבָעָן זַיְקָ גַּעַקְאַנְטָ
זַיְגָעַן אָז עָר רָעַדְטָ דַּעַרְפָּאָר אַזְוִיּ קְעַגְּעַן רַיְבִּקְיִיטָ, וּוֹאָרִים עָר אַלְיוֹן
אִיזְוִיּ מִיטְ קִינְגָּמָּאָל רַיְדָ פָּוָן נִיט גַּעַוְעָן. אָוָן דַּעַרְפָּאָר וּוֹיָסָט עָר נָאָר
נִיט דַּעַם אַמְתָ'עָן טָעַם פָּוָן רַיְבִּקְיִיטָ. אַוְצָט אֲבָעֶר הָאָבָעָן זַיְקָ גַּעַנְעַן
זַיְהָן אָוָן גַּעַהְעַרְטָ דַּעַם נָאָט אַיְבָּרָאָלָעָ גַּעַטְעָרָ צַו זַיְגָעַן דַּי אִיגְּנְגָּעָן
רַיְדָ. אָוָן עָר וּוֹיָסָט דַּאָּךְ גַּעַוְוִיּוֹס דַּעַם אַמְתָ'עָן טָעַם פָּוָן רַיְבִּקְיִיטָ...

— זַעַחַטְ, מִיטְ דַּעַרְ רַיְבִּקְיִיטָ וּוֹאָס אִיךְ הָאָבָאָן מִיְּן רַשְׁוֹתָ
קָאָן מַעַן דַּאָּךְ אִיךְ אַלְעָ אַוְיסְקוּפְּעָן, אִיךְ אָוָן אַיְיעָרָ לְאַנְדָּר אָוָן נָאָר
זַיְוָנָעָ רַיְבִּקְיִיטָ לְיִוָּט אָזְזָנָעָ רַיְבִּקְיִיטָ לְעַנְדָּר וּוֹיָ אַיְיעָרָ. מַעַן קָאָן
אֲבָעֶר מִיטְ מִיְּן רַיְבִּקְיִיטָ אָוָן מִיטְ אַיְיעָרָ אַלְעָמָעָנָס רַיְבִּקְיִיטָ צַוְּ
זַיְעַנְגָּעָן גַּעַנוֹמָעָן נִיטְ אַפְּקוּפְּעָן דַּיְ גַּבְוָהָ פָּוָן אִיזְוִיּ אַמְתָ'עָן גַּבְוָהָ —
אִיזְוִיּ דַּאָּךְ דַּעַרְפָּוָן גַּעַדְרָנוֹגָןָן, אָזְוִיּ עִיקָּר תְּכִלָּתָהּ פָּוָן דַּעַר וּוּלְטָ
אָוָן נִיטְ אִיזְוִיּ רַיְבִּקְיִיטָ, נָאָר אִיזְוִיּ עֲפָעָם אַזְוִיּוֹס וּוֹאָס מַעַן קָאָן גַּאֲרָבָלּ
פָּאָר קְיֻונָּן גַּעַלְדָּ נִיטְ קוּפְּעָן...

הָאָבָעָן זַיְקָ אַלְעָ אַלְעָ מַעַהָר אָוָן מַעַהָר גַּעַנוֹמָעָן שְׁרַעַקָּעָן פָּאָר זַיְקָ

נע ריין. העלפערן אבער האבען זוי זיך ניט געקסנט, וויל אין גאנץ צען זיער כה אין דאך געוווען אין זיער ריבקיקיט, און ער איז דאך געוווען פועל מאל מעהר רייכער פון זוי אלען...

און איז עם האט זיך גענומען אויסלאלזען די צייט, וואס דער גבור האט זוי געגעבען, האט זוי דער מומנה באָפּוֹלְעָן, איז זיך זאי לען זיך ניט שערעבן, ואָרים ער ווועט זיך בי דעם גבור אָפּבּעָטָן פֿאָר נאָך אָשְׁטוּק צייט, און דערווויל זאלען זיך אלע מאכען גרייט, ואָרים ער ווועט זוי אלע נאָכְדָּעָם געהטען מיט זיך און ווועט זוי פֿוֹהָרָעָן צו דעם פֿלאָז, פֿון וואָעָן עם קומט די אַמְתָּע שטָמָרָז קייט אויף דער ווועלט. דעמאָלָט ווועלען זוי אויך וווערען שטָאָרָס און ווועלען קאנען בישטעהן קעגען דעם גבור.

אין דאס זוי זעהר געפעעלען געווארען, און זוי האבען זיך גען נומען גרייטען אין זועג.

און איז דער מומנה איז געקוּמָעָן צו דעם גבור, האבען זוי זיך גלייך דערקאנט און זוי האבען גלייך געשיקט נאָך דעם בעל חפּילָה און עם איז בי זוי געוווען אָזעהר גרויסע פרײַר, ואָרים זוי האבען דאָך גענומען נאָך מעהר גלויבען, איז עם געמט זיך צוֹרִיךְ אוֹיפּבּוּזָן דעם מלְךָס הוּוֵי, איז עם געמט זיך צוֹרִיךְ אוֹיפּשְׁטָעָלָעָן דאס לאָנד פֿון אלע לענדער. נאָכְדָּעָם האבען זוי גענומען דערען ווועגען די איינְוָאוּנְדָּר פֿון דעם לאָנד פֿון עַשְׂרָה, אַיבָּעָר ווועלכּעָד דער מומנה האט אַיצְטָן געקבּעָנִיגְטָן. האט זיך דער גבור אָגְנְגָּרְוָפָּעָן און גע אָנְטָן, איז ער האט אָמָּלָאָלִין געהרט פֿון דעם מלְךָ, איז די תאהות פֿון געלט איז די שרעקלְלְכְּסְטָעָה אָזָה אַין דער ווועלט. האט זיך דער בעל חפּילָה אָגְנְגָּרְוָפָּעָן, איז ער האט אויך אָזָוִי געהרט.

האָט זיך דער מומנה אָגְנְגָּרְוָפָּעָן, איז ער האָט אויך אָזָוִי גען הערט, נאָר אָזָוִי ווֹי ער ווֹיסְטָן, איז אין די אוֹצְרוֹת פֿון דעם מלְךָ האָט זיך אוֹיפּגָּהָאָלָטָעָן אָזָא מִן כְּלִי, אַין ווועלכּשָׁר עם איז געלעגען

באהאלטען א גרויסער ניגון, וואס דער דאזינער ניגון קאן אויסה היילען די מענשען פון די שרעקליכסטע האות. ווי נאר אבער דער אמת'ער بن מלך איזו דערוויטרט געווארען פון דעם מלך'ס הויז, איזו די כלוי פארפאלען געווארען. דאראפען מיר דעריבער איצט געהן זוכען די דאזינען כלוי, און דער מלך האט מיר נאך געואנט, איזו ווען די כלוי וועט געפונען ווערטען, ווועט אויך אויסגעפונען ווערטען, ווער עס איזו דער אמת'ער בן מלך, ווארים איהם איזו דאס געגעבען געווארען צו זיין דער שפיעלער פון דעם גרויסען ניגון...

האט דער גבור ויך גענומען פרעגען, ווי איזו די דאזינען כלוי האט אויסגעזעהן און ער האט אויסגעפונען, איזו דאס איזו געווען די איזינגענע כלוי וואס האט איהם געהאלפען ביי דעם פערעלענעט שלאם, וואס אויך דעם גאלדענעט בארג...

האבען זוי זיך די זאך גוט איבערגעטראקט און עס איזו בי זוי געבליבען, איזו זוי זאלען זיך לאזען זוכען די דאזינען כלוי. ווארים זויי האבען זיך געטראקט איזן זוויירע הערטער, איזו איצט איזו די צייט פון זוכען איזן געפינען, איצט איזו די צייט ווען עס געט זיך אויפט בווען דאס הויז פון דעם מלך, איצט איזו די צייט ווען עס געהט אויפגעשטעלט ווערטען דאס לאנד פון אלע לענדער.

און דער בעל תפילה און דער גבור האבען זיך פארשטעלט כדי די ליטט פון דעם לאנד פון עשריות זאלען זוי ניט דערקענען און זויי האבען זיך אנטגעשלאנסען איזן דעם ממונה'ס מהנות, כדי זוי זאך לען אינאיינעם קאנען זוכען און געפינען.

זענען זויי לאנג געגאנגען ביי זויי זענען געקומען צו א לאנד, איזן וועלכען עס איזו געווען א גרויסע פריד. האבען זויי געדראנט ביי די איזינוואוינער פון דעם לאנד:

— וואס איזו דאס פאָר אַ פֿרִיד בֵּי אַיז?

האבען זויי די איזינוואוינער גענטפערט און געואנט:

אָן דַּי אַיזְנוֹוָוִיןָעֶר פָּוּן דַּעַם דָּאַזְיָעֶן לְאָנְד בָּאַלְאַנְגָּעָן צַו דַּעַה

בתה, וואס האט זיך נאכ'ן גרויכטען וועלט-שטרום גענומען האל טען מיט דער הדעת, אז חכמה איזו דער אמת עיר תבלית פון דער וועקט, איזו זוי החבען פאר זיך דעםאלט אויסגעקליבען אַ גרויסטען חכם פאר אַ מלך. איצט אַבער האט זיך מיט אַ מלך איזן אונזער לאנד באָרויזען אַזאָ גְּדוֹלֶר חכם, וואס זינט דִּי וועלט שטעהרט איז נאָך גָּאָר אַזאָ חכם ניט געווען. און ער האט אונז דערוזיינען מיט גְּרוּזִים קְּלוֹנְשָׁאָפְּט, אַז דִּי גְּאנְצָעַ וועלט איזו אַ מעשה, און אַז מיר אלע ווערטען גְּעַבְּרָעַן צוֹלְעֵב דער מעשה פון דער וועלט און אַז קוּינְעַר פון אונז ווערט ניט פֿאָרְלִוּרָעַן, ואַרְתִּים מיר געהען אַיבָּעַד אַין דער מעשה פון דער וועלט אוּוֹשְׁטָעַנְדִּיג אַז אַיבָּיג. און ער האט אונז דערוזיינען, ווי גְּרוּזִים און שעחן עם איזו דִּי מעשה פון דער וועלט און מיט זוי פֿיעַל שענער זוי קָאָן נאָך ווערטען, ווען מענשען וועלען זוי ריבטיג פֿאָרְשְׁטָעַהן. און אַזוי קָלָג זענען דִּי דְּיָיד פון דעם חכם, אַז אַונזער פריהערזיגער מלך האט איהם אליאן אַיבָּעַד געגעבען דאָס קָעְנִינְגִּיך. און מיר החבען איהם איצט גְּקָרְוִינְט פְּאָר אַ סְּלָק אַיבָּעַד אונז, און אַבער דעם איזו דאָס אַיצט אונזער פריד אַזוי גְּרוּזִים.

און זוי נאָר זוי החבען דערעהרט דִּי זָאוּגָעַ רִיָּה, אַזוי האט זיך דער בעל תפילה גְּלִוּךְ אַנגְּרָפָעָן :

דאָס מַוְאָדָאִי זַיְן דַּעַר חַכְמַת פָּוּנָה אַזוי מַלְך!

און אַזוי אַיזו טַאֲקָע גְּעוּוֹן.

און אַז זוי החבען זיך דערעההן און החבען זיך דערקאנט, איז דִּי שְׁמָחָה גְּעוֹאָרָעָן נאָך גְּרוּסָעָר.

נאָך דער שְׁמָחָה האט דער חכם בֵּי זוי גְּעַפְּרָעָגָט :

— וואס איזו דאָס פְּאָר אַ פְּאָלָק, וואס אַיהֲר פִּירָהָט מיט זיך? החבען זוי איהם גענטפְּרָעָט, אַז דאָס זענען דִּי לִיְּטַ פון דעם לאָנד פון שעירות, און זוי החבען איהם דערצעעלט אוּפְּפָאָר ווי ווּוִיטָעָן זענען שוּן פֿאָרְקָרָאָכָעָן אַז זַיְעַר האָתָה.

און איז דער חכם האט דאס דערהערט, האט זיך זיין פנים זעהר פֿאַרְבָּאָלְקָעָנט און ער האט זיך אַנְגָּרְוּפָעַן און האט געזאנט, איז אויך ער האט געהערט פון דעם מלך, איז דרי תאהו פון געלט איז איז ערגעטען און שרעקליכטען אין דער וועלט. און איז דרי אינציגגע זאָך ווֹאָס לאָזֶן זַיִ אַיסְחָיְלָעַן פון דער תאָת, איז דער גַּרְוָסְעַר נִינְגָּן ווֹאָס לִינְגַּט אַיִן דער פֿאַרְבָּאָלְעָנָעַר כלִיגַּר, ווֹאָס ווּעָט זיך ערשות אַוְיפַּט זוכְּעַן אַיְנָאַיְנָעַם מִיטַּן אַמְּתַן בְּן מלֵך.

און דער חכם האט זיך אויך אַנְגָּשְׁלָקָסְעַן אַיִן זַיִ, און אַיִן מִיט זַיִ גַּעֲגָנְגָעַן, ווֹאָרים אוֹיך ער האט גַּעֲגָנְמָעַן גַּלוּבָעַן, איז אַיצְט אַיִן דַּי צִוְּתַן פון זוכְּעַן אַיִן גַּעֲפִינְגָּן.

זונען זַי אַזְוִי אַיְנָאַיְנָעַם גַּעֲגָנְגָעַן אַיִן זַיִ זַעֲנָעַן אַנְגָּקְוּמָעַן אַיִן אַ נִּימְט בְּאַקְאַנְטָעַן לְאַנְדָּה. אַיִן זַיִ הַאַבָּעַן גַּעוּהָן, אַיִן דַּי מַעֲשָׂעַן פְּרָעהָן זיך. הַאַבָּעַן זַיִ גַּעֲפָרָעָט בְּיִ דַּי מַעֲשָׂעַן, ווֹאָס אַיִן דאס פֿאַר אַ לְּאַנְד?

הַאַט מַעַן זַיִ גַּעֲנְטְּפָרָט אַיִן גַּעֲזָאַט, אַיִן דאס אַיִן דַּאַנְד פָּוֹן דַּי, ווֹאָס הַאַבָּעַן נַאֲכָלֶן גַּרוּסָעַן שְׁטוּרָעַם זיך אַפְּגָנְשִׁידָט פָּוֹן אַנְדְּרָעָט מַעֲשָׂעַן, ווֹיְל זַיִ הַאַבָּעַן גַּנוּלְיָהָן, אַיִן דַּעַר עִסְקָה תְּכִילָה פָּוֹן דַּעַר ווּעַלְתָּ אַיִן דאס רִיּוּדָן, ווֹאָרים שִׁידָּרָט דַּאַך אַפְּ מַעֲשָׂעַן פָּוֹן דַּעַר חַיָּה, דַּאֲרִיכָּר הַאַבָּעַן זַיִ זיך אַוְיפָּגְּלִיכְּבָעַן פֿאַר אַמְּלֵך אַיְנָעַם, ווֹאָס הַאַט גַּעֲקָאַנְט אַ סְּקָה לְשׁוֹנוֹת אַיִן הַאַט לְיֻבָּע גַּהְהָאַט אַ סְּקָה רִיּוּדָן. אַיצְט אַבָּעַר הַאַבָּעַן זַיִ אַוְיפָּגְּנָעָוָת אַיְנָעַם ווֹאָס רָעַדְתָ אַזִּי, אַז סְקָאַן גַּאֲדָר צַו אִיחָם קִיּוֹן גַּלוּכָעַן נִיט זַיִן אַזִּי יְעַדְעָס ווֹאָרט אַזִּי ווּוֹיְן. הַאַבָּעַן זַיִ אַיִם גַּעֲמָאָכָט פֿאַר אַמְּלֵך אַבָּעַר זיך. אַיִן דאס אַזִּי זַיִיר שְׁמָחָה.

הַאַט זיך דַּעַר בְּעֵל תְּפִילָה אַנְגָּרְוּפָעַן, אַיִן דאס פַּעַר אַוְרָאי זַיִן דַּעַר מְלֵיאָה פָּוֹן דַּעַם מלֵך.

אונ אַזְוִי אַזִּי עַמְּטָאָקָע גַּעֲוָוָעַן. אַיִן זַיִ הַאַבָּעַן זיך דַּעֲרָקָאַנְט אַזִּי הַאַבָּעַן זיך גַּעֲפָרָעָת. אַיִן דַּעַר מְלֵיאָה הַאַט זַיִ דַּעֲצָעָהָלָט,

וואיזוי ער לאזט נאך די איננו אונער פון דעם לאנד צו געהן אין זיינדע נארעטע וועגען אין ווייזוי ער פֿהרט זוי פֿאָרט בּֿיסְלָעְבוֹזִין אָרוֹפֵף אָוֶיף דעם אַמְתָּעָן וועג. און ער האט זוי אויך דערצעהלאט, ווייזוי ער איז די גאנצע צויט פון גרויסען שטורהם געווען לאבען מלך'ס נאכן, און החט איהם געווכט צו טרייסטען,

כאטש יענער האט זיך נאך טרייסטען ניט געלאָזֶט. נאכדעם איזו בי זוי געליבען, איז אויך דער מליח מיט זיין פֿאָלק זאל מיט זוי מיטגעhn, זויל וואס ווייטער איזו בי דעם בעל תפילה אלע שטראָקער געוואָרטן דער גלויבען, איז זוי גען הען איצט אלע אויף צום מלך, צו דעם לאנד, וואס איזו אין זיך כוּלָּאַלְעָן לענדער. און אלע אנדער עהאר שטראָק גענליובט אין דעם בעל תפילה און איז זיין גלויבען.

און ווייזו זענען איזו ווייטער גענאנגען, זענען זוי אַנְגְּעָקְוּמָן צו דער כתה וואס האט גענליובט, איז שבורען און פרעהליך זיין איז דער עיקר תכלית פון דער וועלט. און אַמְּאָל איזו בי זוי רעכט געווען אויבצונגעמען אַשְׁכּוֹרָעַן גוּי פֿאָר אַמְּלָךְ. אַיְצַט אַבְּרָאִיז צו זוי אַנְגְּעָקְוּמָן אַזעהר גרויסער מענש און דער מענש איז גען גאנגען איזן מיטען פון אַים מיט ווין. ער איז גענאנגען און דער גאנצער ים מיט ווין איזו איהם נאכגנאנגען. האבען זוי גען טראָקט, איז קיון גרויסער שיכור פון איהם קאָן שיין אַודָּאי נאך ניט געמאָלָט זיין. האבען זוי דעריבער אַרְאָפְּגָּנוּוֹאַרְפָּעָן זויער פרײַ

הערידגען מלך און האבען איהם געמאָכָט פֿאָר אַמְּלָךְ אַבְּרָאִיז. אַבְּרָאִיז דער גרויסער מענש, וואס איז גענאנגען איזן מיטען פון אַים מיט ווין, איז נוט געווען קיון שכור, נאך דאס איז געווען דעם מלך'ס אהוב נאָמן, און דער ווין אַרום איהם, דאס זענען געווען די טרייסט ווערטער פון דעם מלך'ס מליע, וואס האבען אַרום איהם געשטראמט און האבען איהם געקרעטען. און ווי נאך די מענשען האבען גענומען דערצעהלאט, איז ער לערענט מיט זוי, איז ווין איז

אודאי גוט, ווארים וויאן דערפערעת דעם מענשען'ם האָזַץ, און ווען דעם מענשען'ם האָזַץ איז פרעהלאָך קאָן עס זיך גראָנג דער היְבעָן צו אַמְתָעָר לֵיעֶבֶע, וואָרים דער עִיקָר פָון פֿרִיד אַיז דָאס וואָס דער בענש האָט דַעֲמָלֶט אַסְטָר לֵיעֶבֶע פֿאָר זיך אַיז פֿאָר אַנְיָה דערערע, אַבָּער פֿרִיד קאָן אַמענְשׁ גַעֲפְנָעָן נִיט נָאָר אַיז ווֹיָן נָאָר אַיז אַנְדָעָר זָאָכָעָן, וואָרים אַמְאָל קָאָנָעָן אַפְּלוּ רִיד זַיְוִין אַזְוִי גּוֹט אַזְוִי שְׂטָאָר ווֹיָן... — אַזְוִי האָט דער בעל תְּפִילָה גַלְיוּיך פֿאָרְשְׁטָאָנָעָן ווֹרָר זַיְעָר אַיְצְטִינָעָר מְלָךְ אַיז. אַזְוִי האָבָעָן זיך באָגָעָנָעָן אַזְוִי האָבָעָן זיך דַעֲקָאנָט אַזְוִי גּוֹעוֹן אַגְּרוּסָע פֿרִיד.

נאָכְדָעָם זַעַנְעָן זַיְוִי ווֹיְטָעָר גַעֲגָנָעָן אַזְוִי זַעַנְעָן אַגְּנָעָקָומָעָן צוֹ דער בָתָה וואָס גַּלוּבָט, אַז אַשְׁהָנָעָן פֿרִיד ברִינְגָט צום תְּכִלָּות פָון דער ווּעלְט. אַזְוִי אַיְצָט האָבָעָן זַיְוִה גַעֲהָטָט אַזְוָנה פֿאָר אַמְלָכָה. אַזְוִי זַוְנָה אַיז טָאָקָעָן גּוֹעוֹן וּעהָר אַשְׁהָנָעָן. אַיְצָט אַבָּער האָבָעָן זַיְוִי אַוְפְּגָנָעָזָט אַזְוָאָשָׁהָנָעָן פֿרִיד, וואָס צוֹ אַיהֲרָקָאָן נָאָר קִיְינְג גַּלוּיכָעָן נִיט גַעֲמָלָט זַיְוִין. וואָרים זַיְוִה אָוִיס ווֹי אַיְינָע וואָס אַיז לְכַתְּחִילָה גַעֲבָוָרָעָן צוֹ זַיְוִין אַמְלָכָה. זַיְוִה טְרָאָגָט מִיט זיך דָאס לִיכְטָפָון דער זָוָן, דַעַט חָן פָון דער לְבָנָה אַזְוִי דעם צַוְיבָעָר פָון פֿאָרְשְׁטָמְעָרְעָנָט הַיְמָלָעָן... אַזְוִי האָבָעָן זַיְוִה גַעֲפְנָעָן זַיְוִי באָדָעָנְדִינְג אַיז אַטְיִיךְ פָון מְלָךְ... אַזְוִי לְעָרָנְט זַיְוִי, אַז אַודָאי זַעַנְעָן זַיְוִי גַעֲרָעָכְט, אַודָאי אַיז שְׁהָנְקִיטָה דער תְּכִלָּתָ פָון דער ווּעלְט, אַבָּער שְׁהָנְקִיטָה דָאָרָה נִיט זַיְוִין זַיְנְדִינְג אַזְוִי טָאָר נִיט ברִינְגָעָן צו זַיְנְדָה.

אַזְוִי דער בעל תְּפִילָה האָט פֿאָרְשְׁטָאָנָעָן, אַז דָאס אַיז גּוֹעוֹים די מְלָכָה.

אַזְוִי אַיז דָאס טָאָקָעָן גּוֹעוֹן.
אַזְוִי האָבָעָן זַיְכָה באָגָעָנָעָן אַזְוִי האָבָעָן זַיְכָה גַעֲפְרָעָהָט
אָהָן אַשְׁיעָר.

נאכדרעם האבען זוי זיך צונזעפגעגענו מען אלע אינאיינעם און זוי
זענען וויאטער געגאנגען זוכען. זענען זוי איזוי געגאנגען, ביז זוי
זענען געקומען צו אַלאָנֶר, וווען זוי האבען דערזעהן, אַז אלע מענַ
שען פון דעם לאָנד האַלְטָעָן זיך אַין אַיִן וואָשען אַון רײַינְגָעָן. האָז
בען זוי געפרענט בעי דֵי מענְשָׁעָן פון דעם לאָנד:

ווער זענט אַיהָר, אַון וואָס אַיְזָה דֵי סְבָהּ פון דעם, וואָס אַיהָר
וואָשָׁט זיך אִיצְט אַון רײַינְגָעָן זיך אַזְוִי שְׂטָאָרָק?
האַבען יונען זוי געענטפֿערְט, אַז זוי באַלאָנֶגָען צו דער כְּתָה,
וואָס האַט נַאֲכָ'ן גְּרוֹסָעָן ווועלְט שְׁטוּרָעָם זיך אַפְּגָעָנְתָהִילְט פון אַלְעָ
אנְדְּרָעָרְט מַעְנְשָׁעָן אַיבָּעָר דעם, ווֹוֵיל זוי האַבען גַּעֲלִיְּבָט, אַז דער
עִירְתְּכָלִית פון דער ווועלְט אַיִזְפָּאָרְנִיכְטָמָנָגָג. אַון זוי האַבען זיך
דְּרָעְפָּאָר גַּעַנְמָעָן פָּאָר אַטְלָק אַיִינְנָעָם, וואָס אַיְזָה גַּעַוּזָן אַגְּרוּסָעָר
רוֹצָח. אִיצְט אַבעָר האַבען זוי זיך גַּעַפְּנָעָן אַגְּוָנְגִּפְּרָוִי, וואָס אַיְזָה גַּעַזְעָעָר
סְּעָן אַיְזָה פָּון בְּלוּט, האַבען זוי זיך גַּעַטְרָאָכְט, אַז קְיָוִן גַּעַסְעָרָעָר
רוֹצָח פָּון אַיהָר קָאָן דָּאָךְ שְׁוִין גַּאֲרָנִיכְט זְיוּן, האַבען מִידָּ
דָּעָרְהָרְגָּעָט אַגְּנוּזָר מַלְּךָ אַון מִיד האַבען זיך גַּעַוְונְדָט זְיוּן אַיהָר, אַז
זַי זַאְל קוּמָעָן אַון העָרְשָׁעָן אַון גַּעַוְולְטִיגָּעָן אַיבָּעָר אַונְזָן. האַטְטָמָ
אַונְזָן גַּעַפְּרָעָנט וווער מִיר זענען. האַבען מִיר אַיהָר גַּעַנְגָּט. האַטְטָמָ
זַי אַונְזָן באַטְרָאָכְט אַון נַאֲכָדָרָם האַטְט זַי זַי אַחֲוָב גַּעַטְוָן אַיבָּעָר
בלְטִיגָּעָן יִם אַון חָאָט צַו אַונְזָן גַּעַנְמָעָן דִּירְדָּעָן אַון חָאָט אַזְוִי גַּעַזְעָעָר
זַעַגְעָט:

— זַעַחְתָּ, אַיך זַיְזָה אַיְזָה פָּון בְּלוּט אַון דָּאָךְ בֵּין אַיך ווּוִיסְט
זַי שְׁנִי!

אַון מִיד האַבען דִּערְזָעהָן אַיהָר לִיכְטִינְגָּעָן שְׁעהָנְקִיטָה אַון אַיהָר
וּוִיסְקִיטָה, אַון מִיד האַבען אַגְּנוּזָר אַיְגָעָנָע אַוְגָעָנָע נִיט גַּעַלְוִיבָט,
וּאֱרִים אַזְוָא שְׁעַנְקִיטָה אַון אַזְוָא וּוִיסְקִיטָה האַט גַּאֲרָנִיכְט קִינְגְּמָאָל
אוֹיפָר דָּעָר ווועלְט נִיט גַּעַזְעָהָן. אַון נַאֲכָדָרָם האַט זַי צַו אַונְזָן ווּוִיסְטָר
גַּעַזְעָט:

— זעטעט, איהר האט מיר געפונגען אין און פון בלוט. אבער
איך גלויב ניט און פארניכטונג, זוארים איך ווים, און מענישען זע-
גען ניט געבורען געווארטען אויף דער וועלט צוילעב פארניכטונג,
נאדר צוילעב איביגען ליעבען. דעריבער זעהט, איהר זענט די נעד
פארהיליכטונג כתה און דערר וועלט. און איך זאג איך: — זוארטט
אוועק איער געוועחר פון פאראדארבונג און וואשט איערער הענט פז
בלוט און דרייניגט זיך פון איערער שלעכט זוועך. וווען ניט הו-
איך אוות אט דעם גאנצען בלוטיגען ים מײינעם און ניס איהם או-
אוות איערער קעפ !

אוֹן דָּעֵרְבִּי הַאֲטָם וַיַּדַּע בְּלֹטִינְגֶּר יִם אָוּפְּנְהֻוּכְּעָנוּ אַיִן דָּעַ
הַוִּיקָּ, אַוְן זַיִן, דִּי נְרוּסָעַ הַיְּמַלְּשָׁעַ מַאֲכָטָעַ, הַאֲטָם גַּעַנְמָעַן אַרְוָתָ
גַּהַן אַיְבָּעַ זַיְנָעַ כּוֹזָלִילָעַם. אַוְן אַיהֲרַ פְּלָאַהָרָעַ וַיְוִיסְקָיָיטָ אַוְן
אַיהֲרַ לְיִכְּבָּגָעַ שְׁעַקְּיָיטָ הַאֲבָעַן גַּעַנְמָעַן שַׂיְנָעַן אַזְוִי, אַז מַירְ זַעַנְעָעַ
אַלְעָעַ וַיַּיְנְגָעַ נְעַמְּלָעַן מִיטָּן פְּנִים צַוְּ דָעַרְ אַוְן הַאֲבָעַן זַיִךְ
גַּעַבּוּקָטָם. אַוְן אַיְצָטָ פְּלָאַגְּעָן מַירְ אַוְים אַיהֲרַ בַּאֲפָעָלָה אַוְן מַירְ זַוְאַלְ
שְׁעַזְוּ זַיִךְ אַוְן רַיְינְגָעַן זַיִבְ.

אוֹז דער בעל תפילה האט דאס דערעהרט, האט ער אויס-
גערוףען, אוֹ דאס איז דעם מלך'ס טאכטער, דאס איז די טאכטער
פָּהוּ אָנוֹצֵעַר מֶלֶךְ!

אנו זוי האבען זיך געפרעהט אchan א שיעיר.
אנו זוי האבען זיך טאכען געווען. און זוי האבען זיך דערקאנט

נכבדם זעננען זי אלע אינאיינעם וויטער געאנגען, און זיך זעננען אונגעספיען צו א כהה, וואס האט גענלויבט, או שפיעלען און זיינגען אייז דער עיקר תכלית פון דער וועלט. און דרי מענטשען האָבען זוי דערצעהעלט, או ביז איצט האבען זוי געהאט איבער זיך פאר מלך אינען, וואס האט געקענט שפיעלען און זיינגען בעמדר פון זוי אלע, איצט אבער האבען זוי אויפגעזוכט אינען וואס האט איז אָכלי אויה וועלכער ער שפיעלט אויף אוז ליער, וואס פילט אן זיינעה

לאנד מיט נועצנג, פון איין עק ביז'ן אנדערען. אונז וויפיעל מאל מען זאָל דאס ליעד ניט הערען, אלע ניע סודות אנטפּלעקט מען אין דעם, אלע מעהר דערעהט מען, אונז עס איז גאר קיין גראנץ און קײַין ברעג צו דער גרויסקייט פון דעם ליעד ניט פֿאָרָאנְצָען, אלע מעהה לעערענט דאס דעם מענשען צו זיין גורוים אונז גוט און שטאָרט.

האבען אלע וואס האבען געהרט די דזוייגען ריד זיך זעהר שטארק פארוונדרערט, און זיין האבען געבעטען, איז מען זאל זיין ערלויבען צו זעהן דעם דזוייגען גרויסען מלך. און זיין נאר מען האט זיין אוריינגעפיהרט צו איהם, איזוי האבען זיך זיין גלייך דער לאנטן, ואארים דאס איז געווען דער אמת'ער בן מלך. און דער ממעונה האט גלייך דראקאנט די פארפאלאגען כליז און זיעיר שמחה איזוי אודאי געוואטן זעהר גרויס. און נאכדען האבען זיך זאלע דערערצעהטל וואס מיט זיין האט געטראפען און דער אמת'ער בן מלך האט זיין דערצעהטל ווי איזוי ער האט זיך געטראפען מיטין פאלשען בן מלך, און זיין איזוי ער האט געטראגען די דזוייגען כליז, וואס זיננט אוייס דאס לייד וואס אלע חיוט און פוייגעלען האבען געמאכט לכבוד דעם נייעם קליד, וואס די לבנה האט געטראגען פון דער זוין, וואס האט זיין ליעב. און זיין איזוי דער פאלשער בן מלך איזו דערביי אנטן לאפען זיין אַנְבָּב, ואארים אלז וואס איז פאלש קאן טיין תקומה ניעט האבען זען ער זיננט אויף דאס דזוייגע ליעב. האט זיך דער בעל תפילה אַנְגָּרוּפָעָן און געזאנט צו דעם בן מלך : — זיין זיין איד בין געוואטן דער מלך צו די איינ- וואוינער פון לאנדר פון עשירות און זיעיר תאה איז דאך די שרערעליכסטע תאה איזן דער וועלט, און פון דיין פאטער, אונזער גרויסען און ליכטיגען מלך, האב איד געהרט, איז נאר דער ניגון פון דעם דזוייגען לייד קאן זיין אושטאילען פון זיעיר שרערעליכער תאה.

האט דער בָּן מלך גענומען די וואנדער באָרע כלֵי אַין זוינע

העט. און ווי נאָר ער האָט האָט געטן, אֶזְוֵי האָט זיך גַּלְיוֹךְ דערעהרט דאס גַּרְוִיסָּע גַּעֲזָנָּג, ווֹאָס אִיזְוַּפְּלַּט מִיטְּ רַיְּכָּיִּט אָן אַמְתָּעָר לַיְּוֹטָרָגָג. אָן ווי נאָר די בּוֹאַלְיָעָס פָּוּן דָּעָס גַּעֲזָנָּג האָבָּעָן דערנוּרִיכְט דאס אָרט, ווֹאוּ עַס האָבָּעָן זיך אוּפְּגַּעַח אַלְטָעָן די מְחַנּוֹת פָּוּן דָּעָם לְאָנדְרָ פָּוּן עַשְׂרָה, האָבָּעָן אַלְעַ פָּוּן די דָּזְוִיגָּע מְחַנּוֹת דערפְּיהָלָט אַ זְּהָר שְׁרַעְלִיכְבָּעָן גַּעַשְׁמָטָאָס פָּוּן צְוִישָׁעָן זיך אָן זַיְּה האָבָּעָן נִיט גַּעֲזָוָסָט וּוֹאַהֲיָן זיך אַחֲינְצָוָן פָּאָר שָׁאָנָּה. האָבָּעָן זַיְּגַּעַמְעָן מִיט דָּעָם בְּעֵל חְפִילָּה אָן מִיט דָּעָם גְּבוֹר, אָן זַיְּה האָבָּעָן זיך אַין דָּרְיָעָן אַרְיִינְגָּוּאַרְפָּעָן צְוִישָׁעָן די מְחַנּוֹת אָן האָבָּעָן זַיְּגַּעַמְעָן דָּרְפָּעָן אָן שְׁרִיעָן:

— מִוטְּ פָּוּן זַיְּקָ אָפְּ דָּס גַּאֲלָד אָן זְּלִבְעָר אָן נַאֲר דָּס גַּעַלְטָ, ווֹאָס אַיְהָרָה האָט מִיט זַיְּ. וּוֹאָרִים אַנְטְּקָעָגָעָן די טַעַנְעָר פָּוּן דָּעָם אַמְתָּגְרוּסָעָן לַיְּעָר, וּוֹעָרָט אַיְהָר פָּוּן אַיְהָר גַּאֲלָד אָן זְּלִבְעָר נִיט דָּרִיךְ, נַאֲר אָרָעָם, אַוּמוֹוְרִידָּג אָן שְׁטִינְקָעְדִּיג!

האָבָּעָן זַיְּ זַיְּקָ וּזְּהָר שְׁטָארָק פָּאַרְשָׁעָטָמָט אָן האָבָּעָן פָּוּן זַיְּ אַיְלָעָנִישׁ אַפְּגָעָטָן דָּס גַּאֲלָד אָן זְּלִבְעָר אָן זַיְּה האָבָּעָן זַיְּ נַאֲר גַּעֲזָוָסָט בָּאַגְּרָאָבָּעָן אָן דָּעָר פָּאָר שָׁאָנָּה. אַבְּעָר די טָעָר נִירָ פָּוּן דָּעָם לַיְּעָר זְּעָנָן אַלְצָ נַעַמְתָּעָר אָן גַּרְעָסָעָר גַּעַזְמָעָן זַיְּ זַיְּ אָן האָט זַיְּ גַּעֲזָשָׁעָן אָן גַּרְיְּנִיגְט בֵּין זַיְּ זְּעָנָן גַּעַזְמָעָן לַיְּיָן, בֵּין זַיְּיָה האָבָּעָן אָן זַיְּגַּעַמְעָן פִּיהָלָעָן אַגְּנָנִיא אַנְדָּעָר דָּרִיכְ קִיְּט, אַרְיִיכְיִיט, ווֹאָס אִיזְגַּעַז גַּעֲזָוָעָן פִּיעָל גַּרְעָסָעָר אָן שַׁעַנְעָר פָּוּן זַיְּעָר פָּרִיחָעָרְדִּיגָּעָר רַיְּכְיִיטָּפָּן גַּאֲלָד, אַרְיִיכְיִיט ווֹאָס האָט אַרְיִיסְגַּעַזְיִינִיט פָּוּן זַיְּעָרְלִיכְטִינְגָּעָן אַיְגָעָן, אַרְיִיכְיִיט. ווֹאָס מעָן קָאָן פָּאָר קִיְּן גַּעַלְטָנִיט קוּיְבָּעָן.

נאָכְדָּעָם האָבָּעָן זַיְּ אַלְעַ בִּיתּוֹת מִוטְּ זַיְּעָרְעָ נִיעָזְמָכִים צָרָ נַיְּפָגְעָנוּמָעָן. אָן אֶזְוֵי ווי די טִיכְבָּעָן צִיהָעָן זַיְּ צָוָם יִם, אֶזְוֵי האָט בעָן זַיְּ זַיְּקָ אַלְעַ גַּעַזְמָעָן צִיהָעָן אַיְבָּעָר דָּעָר וּוּעַלְטָ זַיְּ זְּכָעָן דָּעָם

גרויסטען און ליכטינגען מלך, דעם מלך וואס איז דער הערשער איי בער זיערט איצטוייג עמלכימ. לאנג זענען זוי אזיי געגאנגען, בי אײַינמאָל האבען זוי אַנְצַי געטראָפָען די כְּתָה, וואס האט געגּלוֹבֶט, אָז כּוֹבֵד אָז דער עיקָר תְּכִלָּה פָּנוֹן דער וועלט. האבען זוי געפּרעהט בי די היטער פָּנוֹן דעם :

אנדר : — זוער איז איזער מלך ?

האבען זוי יונגע דערצעעלט, אָז אָזֶוּ ווי גְּלוּבָעָן אַין כְּבוֹד, האבען זוי בְּיוֹ אַיְצָט אַיבָּעָר וְךָ גַּעֲהָט אָמָּלֶךָ, אַיְינָעָם אָן אלטָעָן צִוְּגִינְגָּעָר, וואס האט זעהר שטארק מקפִיד גַּעֲוָעָן אָזֶוּ זַיְן כְּבוֹד. אַיְצָט אַבָּעָר האט געטראָפָען, אָז אַיְינָמָּל האבען זוי בְּיוֹ דעם אַוְּפָּז גַּאנְגָּן דער זוֹן דערזעהן אַין מִיטָּעָן פָּעָלָד אַז זעהר גַּרוּסָעָן אָזֶוּ זוֹן זַיְן אַוְּנַטְעַר גַּעַגְּנָעָן. האבען זוי אַיְחָם ווּידָעָר דערזעהן זַיְצָעָן אַין מִיטָּעָן פָּעָלָד מִיטָּעָן דער קְרָוֵין אַוְּפָּז קָאָפָּז. אָז דער דָּאוּגָעָר גַּרוּסָעָל גַּרוּזָוּ זוי זעהר גַּעַפְּעָלָעָן גַּעַוּוֹרָעָן. וואָרים זוי האבען דָּאָקָד אַל גְּלִיאָק דערזעהן, אָז דער גַּרוּסָעָר גַּרוּזָוּ זַיְן דער אַמְּתָעָר בָּעֵל כְּבוֹד, וואָרים עַד טָרָאנְט זַיְן רִיבְעָן אַזְנְקָעָלְדָעָן קְרָוֵין אַוְּפָּז קָאָפָּז, אַפְּלִיאַז זַיְצָעָנְדִיָּג אַין מִיטָּעָן פָּעָלָה. זענען זוי גַּעַגְּנָעָן אָזֶוּ האבען אַיְחָם גַּעַמְּאָכָט פָּאָר אָמָּלֶךָ אַיבָּעָר זַיְק, אָז עַד אָז אַיְצָט זַיְעָר מלך.

אָז ווי נָאָר דער בָּעֵל תְּפִילָה האט דאס דערעהרט, אָזֶוּ האט עַר מִיט אָמָּל אַיְן זַיְק דערפהָלְטָט די אַנְטָפְּלָעָוָן פָּנוֹ זַיְינָע אַכְּאָז לִינְגָּנָע סְכוּחוֹת, אָז עַר האט זַיְק מִיט אָמָּל אַקְהָר גַּעַטָּוֹן צַוְּאָלָעָמָה אַזְנְתָא אַוְּסָגְנָשָׁרָעָן : דַּעַר מֶלֶךְ !

— אָז עַר אַוְּסָגְנָשָׁרָי אָזֶוּ גַּעַפְּאָלָעָן ווי אַבְּלִיעָז אָז דָּוּנָעָר אַוְּיָשָׁעָן די מְחַנּוֹת אָזֶוּ האט גַּעַמְּאָכָט צִוְּתָעָרָעָן יוֹנָג אָזֶוּ אַלְטָא. אָז

גָּלוּיָה דְּעֹרוֹתָה אֲכַבֵּן זִיךְרָה זֶה פָּאָר זֶה צַעֲפָעָנֶט דִּי טְוִיעָרָעָן פָּוּן דֻּעָם
לְאָנָד פָּוּן כְּבוֹד אָוֹן דְּעָרָ מֶלֶךְ הָאָטָם זִיךְרָה בָּאוּוֹיְעָן.
דִּי לְיכְטִינְגְּסִיטָה פָּוּן דֻּעָם מֶלֶךְ אַיוֹ גְּעוּוֹן אַזָּא, אָוּ סְיִוּנָרָה אָטָם
נִימָּט נְעַקְּנָתָ אַיְינְשְׁתָּעָהָן אָוֹן אַלְעָ וְעַנְעָנָן גְּעַפְּלָעָן אַיוֹק זְיוּעָרָעָן
פְּנִים־עָרָ.

בוי די ליעצטן ווערטער איזו דער בעטלער געבליכען שטי. דער יונגעער מלך האט אויפגעיציטערט... ער האט דערפיהלט, איזו דער בעטלער איזו דאס מאָל נויט פארשווינדען... ער האט מײַט שדרעך אויפגעחויבען זיין קאָפ און זעה! — דאס איזו נאָר נויט דער בעטלער, נאָר זיין באָטער, דער אַלטער מלך!...

בדרכו זיוילונג גענומען שריין :

אַבְעָר זָהָה ! — דָּאַס אַז שָׁוֵין גָּאָר נִיט וַיַּן פָּאָטָעָר, גָּאָר דָּעָר
אַמְתָּעָר מֶלֶךְ ! דָּעָר לִיכְתְּנָגָעָר מֶלֶךְ, דָּעָר מֶלֶךְ פָּוֹן דָּעָם לְאָנָד, וְאָסָם
אַז אַיְן וַדְק בּוֹלֵל אַלְעָלָעָל עַלְעַדְעָר. אַז וַיַּן לִיכְתְּנָגָעָים אַז אָז, אַז
כְּשָׁוְן אַז אַז דָּעָם גִּיט אַיְינְגְּשָׁתְּעָה... .

פָּוֹן דָּעַם גְּרוּסָעַן מִלְּקָדָה אֲטָמָזֶיךָ וְיֵאָגַּד גְּעוּנוּמָעָן לְוַיְעַפְּעַן פָּוֹן דָּעַם לְיכְבַּט
אֲוֹן דָּעַר יְוָנָגָעָר מֶלֶךְ הָאָטָמָזֶיךָ וְיֵאָגַּד גְּעוּנוּמָעָן לְוַיְעַפְּעַן פָּוֹן דָּעַם לְיכְבַּט

אין די שאטענס פון דעם נאקטערן ואלאד.
 דעם מלך'ס ליכטינגןקייט האט איהם אבער, אינאיינעם מיט דעם
 מלך'ס דונגענדען קול, נאכגעיגאנט איבער דעם גרויסען סופ'יאחרה-
 גען וואלאד. דאס לאכט האט געשמייסען ווי מיט פיערדריגע ריטער
 און דאס קול האט געשאלט :

— איך האב קינמאל קיונעם נית גשיקט איבערצונעמען
[טראן] צוינן!

איך בין געוזו ען דער מלך! איך בין דער מלך!
 און איך ווועל בלייבען דער מלך בו איביגן! און קיינער
 קומט ניט נאך מיר!
 דאס קעניגרייך אויז צו מיר, און עם אויז מיינס, און קיינער
 קאָן ניט פֿאַרְגָּעָמָעָן מיין אָרט!
 איך בין אין אַיטְלִיכְעָן און אַיטְלִיכְעָר אַיז אַין מיר, און סייד
 נעד קאָן ניט אַנטְרִינָעָן פֿוֹן מיין האָנט!
 איך בין אין דעם געוויין פֿוֹן אַ קִינֶּר אַין דעם רעווען פֿוֹן
 אַ לִיבָּ; אַז פֿלְאַנְצְּסְטוֹ אַ גָּרוּשָׁן בין איך אַין גָּרוּשָׁן, אַז בָּאָ
 אַרְבִּיטְסְטוֹ דִּין פֿעלָד בין איך אַין פֿעלָה, אַז צִינְדְּסְטוֹ אַ פֿיעָר
 בין איך אַין פֿיעָר!
 איך בין מיט דער בהמה, מיט דער פֿלאָג אַז מיט דעם ווֹאָרָעָם.
 איך בין מיט אלֵאָז ווֹאָס מעהָר אַז ווֹידְמַעְט זיך אוּף דער ערְד!
 איך בין דער דונְגָּר אַז דער בלְאָז. איך בין דִּי ערְד אַז
 דער הימְעָל. אַז ווֹאָלָט ווֹאוֹ גָּעוּן דער הימְלִישָׁר נָטָם צו ווֹעֲלָכָעָן
 דָּו אַז דִּינָעָן קָלוּגָּע לִיְתָהָבָעָן זיך דער טְרָאָכָט, ווֹאָלָט אוּף אַיהם
 גַּעֲקָאנְטָן נְהַמְּמָעָן אַז ווֹאָרְפָּעָן ווֹי אַ פֿנְגָּר צו דִּינָעָן פֿיס!
 איך בין מיט אלֵאָז ווֹאָס אוּז דָא, ווֹאָס ווֹעָט זַיְן, אַז מיט אלֵאָז
 ווֹאָס ווֹעָט קְומָעָן אַז דָּוֹרָות אַרְום!

— — — — —

מיין לאָנד אוּז דאס לאָנד פֿאָר אלָעָן דער, מיין שטָאָט אַז
 דִּי שטָאָט פֿאָר אלָעָן שְׁטָעָט. מיין הוּוֹ — דאס הוּוֹ פֿאָר אלָעָן
 היְזָעָר. מיין מעַנְשָׁ — דער מעַנְשָׁ פֿאָר אלָעָן מעַנְשָׁן. מיין אַטְעָם —
 דער אַטְעָם פֿאָר אלָעָן ווֹאָס לְעַבְטָן אַז אַטְעָם אַז דער ווֹעָלָט!

— — — — —

אונ דער יונגעָר מלֵך אוּז אלֵאָז גַּעֲלָאָפָעָן אַז האָט זיך גַּעֲרָאָנְ
 גַּעֲלָט מיט דעם לִיכְט אַז מיט דעם קָוָל פֿוֹן ועם גַּרְוִיסָּן מלֵך, ווֹי
 אַ ווֹילְדָע חַיה מיט אַיהָר יָעָנָר, בָּ. אוּז גַּעֲפָאָלָעָן אַז האָט זיך
 גַּעֲנוּמָעָן מיט דִּי יָעָנָל דִּי ערְד רִיסָּעָן אַז גַּעֲנוּמָעָן ווֹאָרָעָם

פָּעֵן וּווֹ אַ פִּישַׁ אַיְן זַיְן נַעַץ, בֵּיזַׂ עֶרְ אַיְן דָּעַרְשָׁלְאַגְּעָן גַּעוּוֹאַרְעָן וּווֹ אַ
הַונְּטַ, בֵּיזַׂ עֶרְ אַיְן פֿאַרְבָּעָנַט גַּעוּוֹאַרְעָן אוֹיפַׂ קְוִיל.

נַאֲכְרָעָם, אַיְן דָּעַרְ לִיכְטִינְגֶּרְ מֶלֶךְ צַוְּגַעַקְומָעָן צַוְּדָם אַרְטַּ, וּוֹאַ
עַם אַיְן גַּעַלְעָנַעַן דָּאַס אַשְׁפַּזְעַן דָּעַם וּוֹנְגָעַן מֶלֶךְ, וּוֹאַס הַאֲטַּ זַיְן
פִּיעַל גַּעַמְוֹתְשָׁעַט, וּוֹאַס הַאֲטַּ אַזְוִי פִּיעַל גַּעַלְיָטָעַן פֿאַרְ זַיְן אַיְנְגָעַלְ
שְׁעַר נַיְצְזִקְיַיט.

אוֹן דָּעַרְ לִיכְטִינְגֶּרְ מֶלֶךְ הַאֲטַּ דָּעַרְפָּאַר אַנְגְּעָרְיהָרָט דַּי נַאֲקָעַטָּע
בּוֹיְמָעַר וּוֹאַס אַרְזָם דָּעַם אַשְׁ, אוֹן דַּי בּוֹיְמָעַר הַאֲבָעַן וּיךְ פֿאַנְגָּנְדָעַרְ
גַּעַבְּלִיחְתָּט... אוֹן זַיְעַרְעַ בּוֹיְחָתָעַן הַאֲבָעַן גַּעַנוּמָעַן פֿאַלְעָן אַזְוִיְּן אַשְׁ
אוֹן הַאֲבָעַן דָּאַס אַיְנְגָעַדְעַט.

נַאֲכְרָעָם הַאֲטַּ דָּעַרְ לִיכְטִינְגֶּרְ מֶלֶךְ אַנְגְּעָרְיהָרָט דַּי בּוֹיְהָטָעַן וּוֹאַס
אוֹיפַׂ דָּעַם אַשְׁ, וּעַנְעַן וּיךְ דַּי בּוֹיְהָטָעַן פֿאַנְגָּנְדָעַר גַּעַפְּאַלְעָן אוֹן פָּוֹן
דָּעַם אַשְׁ אַרְזָם הַאֲטַּ וּיךְ אַוְיְגָעְהַיְבָעַן דָּעַרְ יְוֹנְגָעַרְ מֶלֶךְ. אוֹן אַ
יְוֹנְגָעַרְ, אַ שְׁעַנְגֶּרְ אוֹן אַ לִיכְטִינְגֶּרְ הַאֲטַּ עֶרְ וּיךְ דָּעַרְוָעָהָן גַּעַבְּעָן
גַּרְוִיסָעַן לִיכְטִינְגֶּרְ מֶלֶךְ אוֹן עֶרְ אַיְן מִיטַּ אַיְהָם גַּעַבְּלִיבָעַן שְׁטָעָהָן
אַוְנְטָעַרְ דַּי צְוְבָּלְיָהָטָעַ בּוֹיְמָעַר, וּווֹ אַוְנְטָעַרְ אַ חְוֹפָה...

אוֹן וּעַן דָּעַרְ יְוֹנְגָעַרְ מֶלֶךְ אַיְן נַאֲכְרָעָם אַיְנְגָעְבָּיְרָעַנְגָּרְ אַרְיִיס פָּוֹן
וּוְאַלְ, הַאֲבָעַן אַיְהָם וּוְיָדָרְ בּוֹגְעָנְעָנְטַ, זַיְעַנְעַחְכְּמִיטַּ, וּוֹאַס הַאֲבָעַן
דַּי לְעַצְמָעַ צִיְּטַ גַּעַפְּאַרְשָׁטַ זַיְעַנְעַטְרִיטַ.
אוֹן זַיְיַ הַאֲבָעַן אַיְהָם בָּגְנִיסְטַ, נַאֲרַ עֶרְ הַאֲטַּ זַיְיַ נִיטַּ גַּעַיְ
עַנְטָפָעַטַּ מִיטַּ וּוּרְטָעַרְ ...

אוֹן זַיְיַ הַאֲבָעַן דָּעַרְוָעָהָן, אַזַּ עֶרְ שְׁיוֹנַטַּ פֿוֹנְקַטַּ וּוֹיְ דָּעַמְאַלְטַ,
וּעַן עֶרְ הַאֲטַּ צַוְּ זַיְיַ בַּיְ דָּעַם שְׁיוֹןַ נַזְןַ דָּעַרְ אַוְנְטָעַרְגָּהַעָנְדָעַר זַיְן
אוֹיְסְגָּעַרְפָּעַן :

פֿאַרְנָעָהָמָט אַוְיַבְ אַיְהָרְ קָאנְטַ נַאֲךְ הָעָרָעַן אַזַּ פֿאַרְשָׁטָעַהָן אַזַּ
זַיְיסְטַ : — וּווֹ מִירְ נַזְעַן הַאֲלַעַ בְּדַיְ אַ פֿוּעַרְ צַוְּ דָּעַרְהַאֲלַטְעַן, אַזַּ

נוצען מיר אונזער ליעבען כדי צו דער האלטען דאס ליכט פון דער וועלט ! דאס ליכט פון דער וועלט, אויז די מעשה פון דער וועלט !... אבער זיין האבען שיין ניט געקאנט פֿאַרְנַעַהֲמַעַן, זיין האבען שיין ניט געקאנט הערען.

און וווען זיין האבען דערזעהן זיין זיינער מלך דער חכם און לעחרער האט זיך פֿאַר זיינער אונגען אויפֿנַעַהֲבַעַן אַ לִיכְטִינְגָּעַר אָן אַיְזָאָזָעַק אַיְזָאָדָעַ לְוֹפְטַּ, האבען זיין פֿאַרְשְׁטַאַנְעַן אָז זײַן זעהען אַ גְּרוּזָסָעַן וְאַונְדָּרָעַ. אָן זײַן זענען געקומען אָן האבען דערצעעהלט דעם באָלְקַ פִּון דֻּעַם, וּאָס זיינער אַוְיגַעַן האבען געוועהן. אַבער זײַן האָזְבָּעַן בענַן ניט געווואָסְטַּ וּאָס זײַן האָבָּעַן געוועהן אָן דאס וּאָס זײַן האָבָּעַן דערצעעהלט אַיְזָאָזָעַק געווען לִונְגַּעַן ...

